

VIA SETA

M A G A Z I N E

della

Azərbaycan - İtaliya Italia - Azərbaycan

LA VISITA UFFICIALE DEL PRESIDENTE ILHAM ALIYEV IN ITALIA

Il Presidente azərbaygiano ha incontrato i maggiori esponenti del panorama politico italiano

Prezident İlham Əliyevin İtaliyaya rəsmi səfəri

Bu iki gün ərzində Azərbaycan Prezidentinin İtaliya siyasi səhnəsinin aparıcı xadimləri ilə görüşləri oldu

LA FONDAZIONE HEYDAR ALIYEV
un richiamo alla pace ed all'alfabetizzazione

Sülhə və dostluğa çağırış: Heydar Əliyev Fondu

ƏLƏKBƏR MƏMMƏDOV
il calciatore azərbaygiano che scendesse il Milan

Ələkbər Məmmədov - "Milan" komandasına qol vuran azərbaycanlı futbolçu

LANKARAN
la patria azərbaygiana del tè

Lankaran, Azərbaycanın çay məkanı

VACCARI

HERMITAGE COLLECTION

Lotos Co. LTD
N. Narimanov Ave, block 466,
Baku AZ1065 Azerbaijan
Phone: + 994 (12) 493 96 93, 595 96 93
www.vaccari.az

6 **Primo Piano / Ön planda**

La visita ufficiale del Presidente Ilham Aliyev in Italia
Prezident İlham Əliyevin İtaliyaya rəsmi səfəri

18 **In Evidenza / Qeyd**

Presentazione del Magazine Via della Seta a Baku
Bakıda İpək Yolu jurnalının təqdimatı

22 **Nagorno Karabakh**

Nagorno-Karabakh: una ferita aperta
Dağlıq Qarabağ – sağalmamış yara

24 **Attualità / Aktual**

La Fondazione Heydar Aliyev, un richiamo alla pace ed all'amicizia
Sülhə və dostluğa çağırış: Heydər Əliyev Fondu

36 **Cultura / Mədəniyyət**

Le Catacombe dei SS Marcellino e Pietro -
Müqəddəs Marcellino və Pietro katakombaları

46 **Diplomazia / Diplomatiya**

Il ruolo fondamentale dell'Ambasciata dell'Azerbaijan in Italia
Azərbaycanın İtaliyadakı Səfirliyinin mühüm rolu

58 **Energia / Enerji**

Il territorio e gli insediamenti produttivi di energia. La coesistenza necessaria
Enerji hasil edilən ərazi və əhali məntəqələri. Yan-yana yaşamanın zəruriliyi.

62 **A colloquio con / Müsahibələr**

Intervista con Shahmar Movsumov, Direttore esecutivo del Sofaz ARDNF-in icraçı direktoru Şahmar Mövsümovla müsahibə

68 **Finance & Banking**

Intervista a Farid Akhundov, CEO della Pasha Bank
Paşa Bankın İdarə Heyətinin sədri Fərid Axundovla müsahibə

72 **Gemellaggi / Qardaşlaşmalar**

Lankaran e Cerveteri / Naftalan e Positano
Lənkəran və Çerveteri / Naftalan və Pozitano

76 **Musica / Musiqi**

Il Conservatorio Nazionale dell'Azerbaijan - La nuova "Oxford Musicale" del Caucaso
Azərbaycan Milli Konservatoriyası- Qafqazın yeni "Musiqi Oxfordu"

82 **Cinema / Kinematoqrafiya**

Radmila Gordic: Il meraviglioso incontro a Baku con la regista di 9x9
Radmila Gordic: 9x9 filminin rejisoru ilə Bakıda möhtəşəm görüş

84 **Persone / Şəxslər**

Ələkbər Məmmədov - "Milan" komandasına qol vuran azərbaycanlı futbolçu

86 **Report**

L'Associazione Italia-Azerbaijan dedica una conferenza al grande scrittore azerbaijano
İtaliya-Azərbaycan Assosiasiyası böyük Azərbaycan yazıçısına həsr olunmuş konfrans keçirdi

88 **Legazione di Lecce**

Leççe nümayəndəliyi

92 **Turismo / Turizm**

Lankaran - Naftalan - Positano - Cerveteri

104 **Editoria / Nəşriyyat**

Le Relazioni tra l'Azerbaijan e l'Unione Europea
Azərbaycan və Avropa İttifaqı arasında münasibətlər

Caro Lettore!

In questo secondo numero della nostra rivista abbiamo raccontato importanti e memorabili eventi realizzati nei mesi passati; tra i più considerevoli possiamo ricordare la visita ufficiale del Presidente Ilham Aliyev in Italia avvenuta lo scorso Luglio, ricevuto dal Presidente Giorgio Napolitano, dal Primo Ministro Matteo Renzi, dal Sindaco di Roma Ignazio Marino ed da altre onorevoli persone delle Istituzioni Italiane. Durante gli incontri sono stati siglati molti protocolli d'intesa, che lasciano ben sperare in una lunga e proficua collaborazione tra le due Nazioni. Voglio inoltre sottolineare l'importanza delle relazioni che il Presidente Ilham Aliyev ha costruito con l'Italia in questo ultimo decennio. I rapporti tra i nostri due paesi sono eccellenti ed il livello di cooperazione è altissimo in tutti i settori, dalla cultura all'economia.

Altro importante evento che ha caratterizzato questo ultimo semestre è stata la celebrazione dell'anniversario dei 10 anni della Fondazione Heydar Aliyev. Ecco perché in questa nuova edizione abbiamo cercato di approfondire e farvi conoscere maggiormente questa realtà.

Heydar Aliyev, l'ideatore dell'Azerbaijan moderno, credeva nel grande futuro del suo popolo e del suo Paese, e per questo lui affermava con profonda speranza che "l'Azerbaijan splenderà come il sole su tutto il mondo". L'Azerbaijan oggi sta seguendo pienamente la sua linea di pensiero, e sta realmente splendendo sul mondo attraverso i suoi grandi successi. I sogni e le idee di Heydar Aliyev continuano a vivere attraverso le attività della Fondazione. In questi dieci anni la Fondazione ha fatto grandi cose, tra cui diffondere la cultura dell'Azerbaijan nel mondo con concerti, incontri e celebrazioni; in Azerbaijan ha costruito scuole, asili e centri culturali dotati di infrastrutture e servizi moderni ad altissimo livello. Sia in Azerbaijan che in altri paesi, grazie alla Fondazione, sono state realizzate opere di restauro e di valorizzazione dei beni artistici e culturali. Con il lavoro intenso e molta determinazione questa squadra è riuscita a raggiungere obiettivi ambiziosi, imprese ardue e faticose.

Gli importanti progetti realizzati dalla Fondazione le hanno permesso di farsi conoscere e, conseguentemente, di guadagnarsi stima e rispetto in tutto il mondo.

La Fondazione Heydar Aliyev, che porta il nome di questo grande personaggio storico, è guidata dalla First Lady Mehriban Aliyeva, che non è soltanto un membro della famiglia, bensì una persona che si dedica incessantemente e con infinita passione al suo lavoro. E questo è il vero segreto del suo grande successo.

Quando si inizia una qualsiasi attività, dedicandosi ad essa con tutta l'anima e l'energia, il suo risultato non può che essere una grande gioia, così come la Fondazione Heydar Aliyev dona ogni giorno tanta gioia grazie alle sue attività.

On. Azer Karimli, membro del Parlamento della Repubblica dell'Azerbaijan. Capo dell'Associazione Italia Azerbaijan.

Əziz oxucu!

Jurnalımızın bu ikinci sayında ötən aylarda həyata keçirilmiş önəmli və yaddaşlarda qalan tədbirlər barədə danışdıq. Bu tədbirlərdən ən vacibləri sırasında ötən iyul ayında Prezident İlham Əliyevin İtaliyaya rəsmi səfərini və Prezident Giorgio Napolitano, Baş Nazir Matteo Renzi, Roma şəhərinin meri İgnazio Marino və İtaliya Hökumətinin digər rəsmi şəxsləri ilə keçirilən görüşləri xatırlamaq olar. Sözügedən görüşlər zamanı iki ölkə arasında uzunmüddətli və səmərəli əməkdaşlıq üçün zəmin yaradacaq bir sıra anlaşma protokolları imzalanmışdır. Bundan əlavə Prezident İlham Əliyevin sən 10 ildə İtaliya ilə qurduğu əlaqələrin önəmliyi xüsusi vurğulamaq istərdim. İki ölkə arasında münasibətlər mükəmməldir və mədəniyyət sahəsindən tutmuş iqtisadiyyat sahəsinə qədər hər bir sahədə mövcud olan əməkdaşlığımız yüksək səviyyədədir.

Bu son altı ayın digər ən önəmli hadisəsi isə Heydər Əliyev Fondunun 10 illik yubileyinin qeyd edilməsi oldu. Məhz bu səbəbdən jurnalımızın yeni sayında bu realıq barədə dərinləndirən söhbət açmış və sizi məlumatlandırmağa çalışmışıq. Müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu Heydər Əliyev xalqının və ölkəsinin böyük gələcəyinə inanırdı. Ona görə sabaha dərin ümidlərlə: "Azərbaycan dünyaya günəş kimi parlayacaqdır" demişdi.

Azərbaycan bu gün Heydər Əliyevin yadigarı olan yolla durmadan irəliləyir və həqiqətən də qazandığı misilsiz uğurlarla dünyaya işıq saçmaqdadır. Heydər Əliyevin arzularını, ideyalarını yaşadan, ömrünü davam etdirən, həyata keçirməyə imkan tapmadığı niyyətləri gerçəkləşdirən əsas körpülərdən biri onun adını daşıyan Fonddur.

Heydər Əliyev Fondu fəaliyyət göstərdiyi 10 il ərzində bu illərə sığmayacaq qədər çoxlu və faydalı işlər görüb.

Fondun Azərbaycanı dünyaya ən nümunəvi bir şəkildə təqdim edən və tanınan çeşidli dillərdə olan nəfis nəşrləri, müxtəlif dünya ölkələrində təşkil etdiyi Azərbaycan gecələri, konsertlər, görüşlər, Azərbaycan boyu ən müasir tələblər səviyyəsində tikilib istifadəyə verilən minlərlə məktəb, uşaq bağçası, mədəniyyət müəssisələri, Azərbaycanda və ölkədən kənardakı yüzlərlə xeyriyyə tədbirləri, Azərbaycanda və dünyada bir sıra məşhur memarlıq abidələrinin, sənət incələrinin, tarixi binaların təmir və bərpası ən yüksək təriflərə layiqdir.

Saat kimi dəqiq işləyən kiçik bir kollektivin gücü ilə bütün bu nailiyyətlərə yetişmək heç də asan deyil.

Belə dəyərli töhfələr Heydər Əliyev Fondunun miqyaslarını böyütmüş, onun dünyada tanınma ehtiram bəslənən bir quruma çevrilməsini təmin etmişdir. Heydər Əliyev Fonduna o böyük tarixi şəxsiyyətin yalnız ailəsinin üzvü deyil, həm də sadıq məsləkdəşi olan xanım Mehriban Əliyeva 10 ildir ki, tək cərgin əməkə, usanmaz işgüzarlıqla yox, həm də məhəbbətlə rəhbərlik edir.

Görünür elə nailiyyətlərinin sirri də bundadır.

Başladığın hər işə qəlbini verəndə, onu sevgi ilə icra edəndə nəticə məhz belə olur.

Heydər Əliyev Fondunun hər kəsə sevinc bəxşləyən fəaliyyətləri kimi!

Azer Karimli

Milli Məclisin Deputatı,

Azərbaycan-İtaliya Assosiasiyasının rəhbəri

SEDE OPERATIVA / Fəaliyyət ünvanı
S. ASKEROVA STREET 153-1
AZ 1130
BAKU, AZERBAIJAN

EDITOR IN CHIEF
ELCHIN MIRZABEYLİ

REDAZIONE AZERBAIGIAN
GUDRAT HASANGULIYEV

REDAZIONE ITALIA
ROMOLO MARTELLONI
CARLO FRAPPI

ART DIRECTOR - GRAPHIC DESIGN
PAUL SASSINE

INTERNATIONAL RELATIONS
AZAR KARIMLI
PAOLA CASAGRANDE

HANNO COLLABORATO
FIORELLO PROVERA
UMBERTO GRISCIOLI
AYNUR JAMAĞIZI
SAKAVAT HAMİD
RADU MOTOCA
ILEANA SAIA
STEFANO MUSCARITULO
EMILIA İBRAHİMOVA
LUCIO PERRONE
CATIA CASTAGNA
GIULIANO BİFOLCHI
MARCO LONGANO
ENRICO LUZI

TRADUZIONI
KAMALİYA ALİ ZADE
SEVİNJ KAZİMOVA
GÜNEL BAYRAMOVA
ZULEYKHA MURADOVA

TRIMESTRALE DI INFORMAZIONE, CULTURA E INTRATTENIMENTO.

DISTRIBUITO GRATUITAMENTE DA

Rüblük informasiya, mədəniyyət və əyləncə, pulsuz yayılma

WWW.ITALIAAZERBAIGIAN.ORG

PRESS@ITALIAAZERBAIGIAN.ORG

La visita ufficiale del Presidente ILHAM ALIYEV in Italia

Il Presidente Ilham Aliyev e il Presidente Giorgio Napolitano
Prezident İlham Əliyev və Prezident Corco Napoletano

Il Presidente İlham Əliyev e il Primo Ministro Matteo Renzi
Prezident İlham Əliyev və Baş Nazir Matteo Renzi

Giuliano Bifulchi

La visita effettuata da Ilham Aliyev, Presidente della Repubblica dell'Azerbaijan, in Italia dal 13 al 15 luglio è stata l'occasione per rafforzare i rapporti e la cooperazione tra l'Azerbaijan, paese affacciato sul Mar Caspio attore di primo piano nel mercato energetico europeo, e l'Italia, primo partner commerciale in Europa dello stato azerbaijano. Tale visita conferma le ottime relazioni esistenti tra i due paesi, i quali hanno colto l'occasione per intensificare e sviluppare i propri rapporti e la propria cooperazione a livello politico, economico e culturale – rimarcando, una volta di più, il mutuo interesse che sottende le attività congiunte. In soli due giorni il Presidente azerbaijano è riuscito ad incontrare i maggiori esponenti del panorama politico italiano attuale: il Presidente della Repubblica italiana Giorgio Napolitano, il Primo Ministro Matteo Renzi, il Presidente del Senato Pietro Grasso ed il Sindaco di Roma Ignazio Marino. Tema ricorrente degli incontri è stato l'importanza sempre maggiore raggiunta dalle relazioni tra l'Italia e l'Azerbaijan, non solo su un piano bilaterale ma anche in una prospettiva europea.

Prezident İlham Əliyevin İtaliyaya rəsmi səfəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 13-15 iyul tarixində İtaliyaya səfəri Xəzər dənizi ölkəsi olan, Avropanın enerji bazarında əsas rolə malik Azərbaycanla onun Avropada əsas ticarət partnyoru - İtaliya arasında əməkdaşlıq və əlaqələrin möhkəmləndirilməsinə yeni imkanlar yaratdı. Bu səfər iki ölkə arasındakı münasibətlərin yüksək səviyyədə olduğunu bir daha təsdiqləməklə yanaşı birgə fəaliyyətin əsasında dayanan qarşılıqlı maraqları önə çəkərək, siyasi, iqtisadi və mədəni əlaqə və əməkdaşlığı inkişaf etdirməyə imkan verdi.

Bu iki gün ərzində Azərbaycan Prezidentinin İtaliya siyasi səhnəsinin aparıcı xadimləri : İtaliya Respublikasının Prezidenti Corco Napoletano, Baş Nazir Matteo Renzi, Senatın Sədri Pietro Grasso və Roma şəhərinin meri İqnatsio Marino ilə görüşü baş tutdu. Görüşlərdə İtaliya- Azərbaycan əlaqələrinin təkə ikitərəfli müstəvidə deyil, həmçinin Avropa

Il Presidente Ilham Aliyev e il Presidente del Senato Pietro Grasso
Prezident İlham Əliyev və İtaliya Senatının sədri Pietro Grasso

Relazioni internazionali e sviluppo dei rapporti con l'Europa sono state discusse durante l'incontro avvenuto tra Aliyev e Napolitano, i quali hanno messo in risalto la significativa cooperazione italo-azerbaijiana ed i suoi benefici all'interno dell'Unione Europea grazie agli sforzi coordinati durante la presidenza dell'Azerbaijan nella Commissione dei Ministri del Consiglio d'Europa e la presidenza dell'Italia nel Consiglio dell'Unione Europea. Il Presidente Ilham Aliyev ha posto quindi l'accento sullo sviluppo della cooperazione nel settore energetico, facendo riferimento al progetto Trans-Adriatic Pipeline (TAP) il quale lega direttamente lo stato azerbaijano a quello italiano e garantirà la sicurezza energetica del continente europeo diversificandone le fonti di approvvigionamento e contribuendo a limitare la posizione di forza oggi rivestita nel mercato del gas dalla Federazione russa. L'incontro tra i due capi di stato è stata inoltre un'occasione importante per analizzare la situazione del conflitto in Nagorno-Karabakh, attraverso uno scambio di informazioni e vedute sulla sua possibile risoluzione e sul possibile

səviyyəsində də inkişaf etdiyi və bunun mühüm əhəmiyyətə malik olduğu xüsusi olaraq vurğulandı. Əliyev və Napoletanonun görüşü çərçivəsində beynəlxalq münasibətlər və Avropa ilə əlaqələrin inkişafı məsələləri müzakirə olundu, İtaliya – Azərbaycan əməkdaşlığının yüksək əhəmiyyəti, xüsusilə də Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinə sədrliyi dövründə Azərbaycanın və Avropa Şurasına sədrliyi dövründə İtaliyanın səyləri nəticəsində Avropa Birliyinə verulən töhfələr qeyd olundu. Avropa qitəsini enerji təhlükəsizliyini təmin edəcək, təchizat mənbələrinin şaxələndirilməsi yolu ilə qaz bazarında Rusiya Federasiyasının mövcud mövqeyini məhdudlaşdırmağa imkan yaradacaq və Azərbaycan dövləti ilə İtaliyanı birbaşa bağlayan Trans-Aridriatik Boru Kəməri (TAP) layihəsinə istinad edən Prezident İlham Əliyev enerji sahəsindəki əməkdaşlıqdan söz açdı. İki dövlət başçısının görüşü zamanı Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin təhlili, mümkün həll yolları, Cənubi Qafqazın tərəqqi və stabilliyində əsas məsələ olan sülh prosesinin inkişafı məsələləri barədə fikir və informasiya mübadiləsi aparıldı. Prezident Əliyev və Baş Nazir Matteo Renzin görüşlərinin əsas mövzusu siyasi, iqtisadi və ticarət kimi əhəmiyyətli sahələrdə İtaliya və

sviluppo del processo di pace - da inquadrare come obiettivo fondamentale ed imprescindibile per la stabilità ed il progresso della regione del Caucaso meridionale.

Focus dell'incontro tra Aliyev ed il Premier italiano Matteo Renzi è stato invece lo sviluppo delle relazioni bilaterali tra Italia ed Azerbaijan in settori importanti come quello politico ed economico-commerciale - logico presupposto alla firma di una serie di documenti di cooperazione tra i due paesi nei settori culturale, sportivo, dello sviluppo economico e della partnership strategica.

Partnership e cooperazione strategica sono state analizzate anche nel colloquio intercorso tra il capo di Stato azerbaijano ed il Presidente del Senato Italiano Pietro Grasso, il quale ha voluto evidenziare il ruolo importante e stabilizzatore che l'Azerbaijano detiene ed esercita all'interno della regione caucasica, conferendogli quindi lo status di leader regionale. Parlando di stabilità e sicurezza del Caucaso meridionale, Aliyev ha informato Grasso circa lo status attuale del conflitto del Nagorno-Karabakh, le conseguenze dell'aggressione militare dell'Armenia a livello regionale e della sua occupazione del 20% del territorio azerbaijano.

Il viaggio ufficiale del Presidente İlham Aliyev è stato scandito anche da momenti culturali, quali la visita al monumento dedicato al poeta e filosofo azerbaijano Nizami Ganjavi nel Parco di Villa Borghese di Roma, inaugurato e presentato al pubblico nell'aprile del 2012.

Emozionanti sono state le visite del Presidente azerbaijano alla Tomba del Milite Ignoto, monumento di grande valore per la tradizione nazionale italiana simbolo dell'eredità dei valori del Risorgimento quali l'unità della Patria e la libertà dei cittadini, ed al Museo dei Mercati di Traiano, dove Aliyev ha incontrato Ignazio Marino, Sindaco di Roma, ed ha risposto alle domande dei giornalisti italiani. Proprio la visita guidata ai Mercati di Traiano ha permesso di evidenziare il grande operato dell'Azerbaijano nella riscoperta e tutela dei monumenti storici italiani. Il riferimento va all'accordo firmato dal Ministro della Cultura e del Turismo azerbaijano, Abulfas Qarayev, e dal Sindaco di Roma alla presenza di İlham Aliyev, che prevede il finanziamento degli scavi dei Fori Imperiali e la riscoperta di una porzione dell'area dove oggi corre la via Alessandrina. Il progetto coinvolgerà i dipartimenti di archeologia delle università italiane e le accademie straniere di Roma, durerà due anni e sarà finanziato da fondi privati, i quali permetteranno di effettuare il primo e fondamentale passo verso la creazione del Parco dell'Area Archeologica Centrale.

Prendendo in esame i rapporti che legano la città di Roma e l'Italia in generale con l'Azerbaijano, Marino ha evidenziato come le relazioni tra i due paesi si siano sviluppate nelle aree della politica, dell'economia e dell'energia, coinvolgendo successivamente quella storico-culturale e sociale, esprimendo soddisfazione circa il

Azərbaycanın ikitərəfli əlaqələrinin inkişafı ilə bağlı oldu. Görüş iki ölkə arasında mədəniyyət, idman, iqtisadi inkişaf, strateji tərəfdaşlıq sahələrində əməkdaşlığa dair bir sıra sənədlərin imzalanması ilə nəticələndi.

Azərbaycanın Qafqaz regionunda sabitləşdirici və mühüm rolunu qeyd edən və onu regionun lideri adlandıran İtaliya Senatının Sədri Pietro Qrasso ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti arasında olan danışıqlar zamanı tərəfdaşlıq və strateji əməkdaşlıq məsələlərinə bir daha toxunuldu. Cənubi Qafqazda

təhlükəsizlik və sabitlikdən danışarkən Əliyev Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin hazırkı vəziyyəti, Erməni hərbi təcavüzünün regional nəticələri və Azərbaycan ərazisinin 20%-nin işğalı barədə Qrassonu məlumatlandırdı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəsmi səfəri Romada Villa Borghese parkında 2012-ci ilin aprel ayında açılmış və ictimaiyyətə təqdim olunmuş Azərbaycan mütəfəkkiri və yazıçısı Nizami Gəncəviyə həsr olunmuş abidənin ziyarəti kimi mədəni tədbirlərlə də yadda qaldı. Ölkənin birliyi və vətəndaş azadlığı kimi İntibah dövrü dəyərlərinin

Il Presidente İlham Aliyev, il Sindaco di Roma Ignazio Marino e l'Ambasciatore Italiano a Baku Giampaolo Cutillo
Prezident İlham Əliyev, Romanın meri İgnazio Marino və İtaliyanın Bakıdakı səfiri Giampaolo Cutillo

simvolu sayılan Naməlum Əsgər Abidəsini və "Mercati di Traiano" Muzeyini ziyarəti zamanı İlham Əliyev, Roma şəhərinin meri İqnatsio Marino ilə görüşərək İtalya jurnalistlərinə müsahibə verdi. "Mercati di Traiano"-ya edilən məqsədyönlü ziyarət Azərbaycanın İtaliya tarixi abidələrinin aşkar edilməsi və qorunmasında göstərdiyi böyük dəstəyi nümayiş etdirməyə imkan verdi. Söhbət İlham Əliyevin iştirakı ilə Azərbaycanın Mədəniyyət və Turizm Naziri Əbülfəs Qarayev

notevole sviluppo che lo stato azerbaijano ha registrato negli ultimi anni. Il Sindaco ha sottolineato inoltre l'importanza dello sviluppo delle relazioni culturali tra i due paesi, intravedendo buone opportunità di mutua conoscenza tra l'Italia e l'Azerbaijano. Un elogio in particolare è stato fatto alla Fondazione Heydar Aliyev la quale ha condotto numerosi progetti culturali ed umanitari di importanza universale tra cui proprio il contributo dato per gli scavi condotti attorno all'area dei Musei di Traiano.

Il Presidente İlham Aliyev ha dichiarato che il Museo, simbolo di un'eredità culturale ed archeologica, appartiene non solo a Roma ma a tutta l'umanità e per questo si è dichiarato orgoglioso del contributo dato dal proprio Paese nel riportare alla luce manufatti e reperti storici di grande importanza e rilevanza presenti nell'area dei Mercati di Traiano. Per il presidente azerbaijano la cooperazione a livello culturale detiene un significato speciale, visto che la cultura e la storia italiana, la cui notorietà è di livello mondiale, esercitano un fascino notevole in Azerbaijan ed ha auspicato nell'immediato futuro la diffusione anche della cultura azerbaijana all'interno dello stato italiano.

La visita ufficiale alla FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) ha permesso ad Aliyev di prendere in esame insieme al Direttore Generale dell'Organizzazione Jose Graziano da Silva lo sviluppo della cooperazione tra le parti e gli obiettivi raggiunti dal Paese caucasico nella sfera economica.

Aliyev e da Silva hanno evidenziato come l'agricoltura abbia avuto un importante sviluppo negli anni recenti in Azerbaijan e come le riforme

və Roma Şəhərinin meri arasında imzalanmış İmperator Forumunda aparılan qazıntı işləri və hazırda Aleksandria küçəsinin keçdiyi ərazinin aşkar edilməsi işlərinin maliyyələşdirilməsini nəzərdə tutan sənədlərdən gedir. İki il davam edəcək bu layihə İtalyan Universitetlərinin arxeologiya şöbələrini və Romada xarici akademiyaları cəlb etməklə Mərkəzi Arxeoloji Parkın yaradılmasında ilk və əhəmiyyətli addımı atmaq üçün yardım edən özəl fondlar tərəfindən maliyyələşdiriləcək. Roma şəhərinin və ümumiyyətlə İtaliyanın Azərbaycanla olan əlaqələrini nəzərdən keçirən Marino iki ölkə arasında siyasi, iqtisadi, enerji sahələrində əlaqələrin öz növbəsində tarixi-mədəni və ictimai sahələri də cəlb etməklə inkişaf etdiyini vurğulayaraq, son illərdə Azərbaycan dövlətinin artan inkişaf göstəriciləri ilə bağlı məmnunluq ifadə etdi. Şəhərin meri İtaliya və Azərbaycan arasında qarşılıqlı anlaşma üçün imkan yaradan mədəni əlaqələrin inkişafının da vacibliyini vurğuladı. Traian Muzeyi ətrafında aparılan qazıntılara etdiyi yardım kimi çoxsaylı ümumbəşəri əhəmiyyətə malik mədəni və humanitar layihələr həyata keçirən Heydər Əliyev Fondunun töhfələri xüsusilə qeyd olundu.

Arxeoloji və mədəni irsin rəmzi sayılan Muzeyin təkə Romaya deyil, bütün bəşəriyyətə aid olduğunu qeyd edən Prezident İlham Əliyev

"Mercati di Traiano" ərazisində mövcud olan böyük tarixi əhəmiyyətə malik əşya və eksponatların aşkar edilməsinə öz ölkəsinin verdiyi töhfəyə görə qürur hissi keçirdiyini bildirdi. Mədəniyyət sahəsində əməkdaşlığa xüsusi önəm verən Azərbaycan Prezidenti bütün dünyada tanınan İtaliya mədəniyyəti və tarixinə Azərbaycanca xüsusi maraq göstərdiyini, gələcəkdə Azərbaycanın mədəniyyətinin də İtaliyada təbliğinin mühüm əhəmiyyətə malik olduğunu qeyd etdi.

Əliyevin FAO-ya (BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsər-

Il Presidente İlham Aliyev e il Direttore Generale della Fao Jose Graziano de Silva
Prezident İlham Əliyev və FAO-nun Baş direktoru Jose Graziano de Silva

adottate dal governo abbiano contribuito a raggiungere buoni risultati favorendo l'incremento del supporto statale agli agricoltori ed alle attività del comparto anno dopo anno. Le riforme hanno permesso inoltre di raggiungere livelli di sicurezza alimentare notevoli e, per tale motivo, le parti hanno preso in esame le misure future da implementare. Aliyev e da Silva hanno dunque scambiato informazioni e vedute anche sulle prospettive della cooperazione tra Azerbaijan e la FAO. Dalla indipendenza dell'Azerbaijan, sancita con il referendum del dicembre del 1991, le relazioni diplomatiche italo-azerbaigiane sono iniziate nel maggio del 1992 e si sono sviluppate e rafforzate significativamente. L'Italia ha rappresentato il partner commerciale numero uno per l'Azerbaijan nell'ultimo quindicennio ed uno tra i maggiori importatori di merci azerbaigiane. I legami a livello economico tra i due paesi sono rappresentati anche dalla presenza di 45 compagnie italiane operanti all'interno del Paese caucasico, in settori come quello del commercio, delle assicurazioni, bancario, finanziario ed industriale. La cooperazione tra le parti è molto forte anche nel settore energetico, come evidenzia la selezione del gasdotto TAP effettuata dal Consorzio di Shah Deniz lo scorso giugno 2013, che permetterà all'Italia di guadagnare prestigio e rilevanza politico-strategica nel settore della sicurezza energetica europea e all'Azerbaijan di esportare il gas naturale prodotto nel giacimento caspico di Shah Deniz verso i mercati europei.

rüfatı Təşkilatı) rəsmi səfərində təşkilatın Baş Direktoru Jose Qratiano da Silva ilə birlikdə tərəflər arasında əməkdaşlığın inkişafı və Azərbaycanın iqtisadi sahədə əldə etdiyi nailiyyətlər nəzərdən keçirildi.

Əliyev və da Silva son illərdə Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişaf etdiyini və dövlət tərəfindən aparılan islahatlar, eləcə də dövlətin fermerlərə və aqrar sektora dəstəyi nəticəsində yaxşı nəticələr əldə edildiyini vurğuladılar. Qeyd olundu ki, həyata keçirilən islahatlar ərzaq təhlükəsizliyi sahəsində də yüksək nailiyyətlər əldə etməyə imkan verib. Tərəflər görüş zamanı gələcəkdə həyata keçiriləcək tədbirlərdən danışdılar, Azərbaycan ilə FAO arasında əməkdaşlığın perspektivlərinə dair məlumat və fikir mübadiləsi apardılar.

1991-ci ilin dekabr ayında referendum yolu ilə təsdiq olunan Azərbaycanın müstəqilliyindən sonra, 1992-ci ilin may ayından başlayan İtaliya-Azərbaycan diplomatik münasibətləri əhəmiyyətli şəkildə inkişaf etmiş və möhkəmlənmişdir. Son on beş il ərzində İtaliya Azərbaycanın bir nömrəli ticarət tərəfdaşı olmaqla Azərbaycan mallarının ən iri idxalçılarından birinə çevrilib. Azərbaycanın sığorta, bank, maliyyə və sənaye kimi sahələrində 45 italyan şirkətinin fəaliyyət göstərməsi iki ölkə arasında iqtisadi əlaqələrin səviyyəsini nümayiş etdirir. 2013-cü ilin iyun ayında Şah Dəniz Konsorsiumu tərəfindən TAP layihəsinin həyata keçirilməsi barədə anlaşmanın əldə olunması Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında İtaliyaya nüfuz və siyasi-strateji əhəmiyyət qazandırmaqla yanaşı Azərbaycana da Xəzərin Şah Dəniz yatağının təbii qazını Avropa bazarlarına nəql etməsinə imkan yaradır. Bu isə tərəflər arasında enerji sektorunda güclü əməkdaşlığın mövcud olduğunu göstərir.

I PROTOCOLLI FIRMATI DURANTE LA VISITA DEL PRESIDENTE ILHAM ALIYEV A ROMA

Roma 14 luglio 2014.

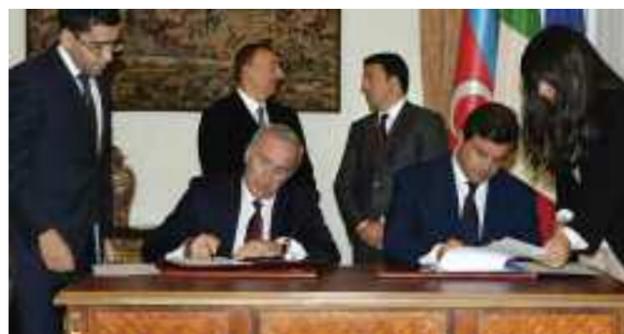
Il Presidente dell'Azerbaijan Ilham Aliyev ed il Primo Ministro della Repubblica italiana Matteo Renzi hanno firmato una serie di accordi inerenti la "Dichiarazione Congiunta sulla partnership strategica tra la Repubblica dell'Azerbaijan e la Repubblica Italiana".

Il Ministro dell'Energia della Repubblica dell'Azerbaijan, Natig Aliyev, ed il Ministro delle Infrastrutture, dei Trasporti e delle Telecomunicazioni della Repubblica italiana, Maurizio Lupi, hanno firmato l'accordo sul trasporto marittimo tra i due paesi. Un Memorandum di Intesa è stato siglato tra il Ministero dell'Economia e dell'Industria azerbaijano, rappresentato dall'Ambasciatore azerbaijano in Italia Vaqif Sadiqov, ed il Ministero dello Sviluppo Economico italiano, rappresentato invece dal Vice Ministro dello Sviluppo

Economico italiano Carlo Calenda.

Il Ministro della Cultura e del Turismo della Repubblica dell'Azerbaijan, Abulfas Qarayev, ed il Segretario di Stato del Ministero delle Attività Culturali italiano Francesca Barracchi hanno invece firmato un Memorandum di Intesa sulla cooperazione culturale.

Un analogo documento relativo alla cooperazione nel settore dello sport è stato infine siglato tra il Ministero della Gioventù e dello Sport azerbaijano, rappresentato dal Ministro degli Esteri della Repubblica dell'Azerbaijan Elmar Mammadyarov, ed il Dipartimento degli Affari Regionali, Sport ed Autonomia - Ufficio Sportivo della Presidenza del Consiglio dei Ministri italiano, rappresentato dal Segretario di Stato del Gabinetto dei Ministri italiano Graziano Delrio.

L'Ambasciatore Sadiqov e il Vice Ministro dello Sviluppo Economico Calenda
Səfir Sadiqov və İqtisadi İnkişaf Nazirinin müavini Calenda

Il Ministro degli Esteri Mammadyarov e il Segretario di Stato Delrio
Xarici İşlər Naziri Məmmədyarov və Dövlət Katibi Delrio

Prezident İlham Əliyevin Romaya səfəri zamanı imzalanmış protokollar

Roma, 14 iyul, 2014-cü il

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və İtaliya Respublikasının Baş Naziri Matteo Renzi "Azərbaycan Respublikası və İtaliya Respublikası arasında strateji tərəfdaşlıq haqqında Birgə Bəyannamə" imzaladılar.

Azərbaycan Respublikasının energetika naziri Natig Əliyev və İtaliya Respublikasının infrastruktur, nəqliyyat və telekommunikasiya naziri Maurizio Lupi iki ölkə arasında dəniz nəqliyyatı haqqında sənəd imzaladılar.

Azərbaycanın İtaliyadakı Səfiri Vaqif Sadiqovun təmsil etdiyi Azərbaycanın iqtisadiyyat və sənaye nazirliyi və İtaliyanın iqtisadi inkişaf nazirinin müavini Karlo Kalandanın təmsil etdiyi İtaliya İqtisadi İnkişaf Nazirliyi arasında Anlaşma Memo-

randumu imzalandı.

Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev və İtaliya Respublikasının Mədəni İrs və Fəaliyyət Nazirliyinin dövlət katibi Francesca Barracchi mədəniyyət sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu imzaladılar.

Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyini təmsil edən Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarova İtaliya Nazirlər Kabinetinin dövlət katibi Qratsiano Delrionun təmsil etdiyi İtaliya Respublikası Nazirlər Şurasının Sədrliyinin Regional Məsələlər, Muxtariyyətlər və İdman Departamenti - İdman Ofisi arasında, idman əməkdaşlığına dair analoji sənəd imzalandı.

AGBANK

Zəngin olmaq - haqqınızdır

AGBank-ın Sizə fərqli xidmət üçün yaratdığı, AGClub Gold, Platinum, Premium paketləri ilə həyat tərziniz dəyişəcək. Hər zaman, dünyanın hər nöqtəsində Sizi rahatlıq, yüksək səviyyəli xidmət ilə təmin edəcək bu paketlər nüfuz və yüksək statusunuzu qorumaq üçün hazırlanıb. Rahatlığınızı bizə əmanət edin!

Azərbaycan, Bakı ş., Landau küç. 16

Tel.: 497-50-17, 135

Faks: 498-96-15

E-mail: info@agbank.az

www.agbank.az

OLTRE 20 ANNI DI RELAZIONI TRA Italia e Azerbaigian

Le relazioni tra Italia e Azerbaigian possono essere fatte simbolicamente risalire al 1° gennaio del 1992, allorché Roma riconobbe l'indipendenza della Repubblica caucasica e avviò il processo che, nel successivo maggio, portò allo stabilimento di relazioni diplomatiche tra i due paesi. D'altra parte, l'avvio di rapporti diplomatici non fu che la formalizzazione di un solido rapporto preesistente, che vedeva l'Italia primo partner commerciale occidentale dell'allora Repubblica sovietica dell'Azerbaigian già prima della dissoluzione dell'URSS. Inoltre, a voler guardare ancora più indietro, si potrebbe affermare che i legami di amicizia e solidarietà tra i due paesi trovano fondamenta nella storia passata e, in particolare, nel in quel biennio 1918-1920 che fu caratterizzato dalla prima esperienza indipendentistica della Repubblica Democratica dell'Azerbaigian, con la quale l'allora Regno di Italia era riuscito a stabilire relazioni diplomatiche aprendo il suo consolato ed il suo ufficio militare a Baku ed organizzando visite ufficiali di delegazioni azeri in Italia ed italiane in Azerbaigian.

Dal 1992 in poi, le relazioni italo-azerbaigiane sono andate progressivamente ma stabilmente approfondendosi, tanto a livello intergovernativo – come dimostra l'apertura dell'Ambasciata italiana a Baku nel 1997 (la prima nel Caucaso) e di quella azerbaigiana a Roma nel 2003 – quanto nell'ambito delle organizzazioni internazionali di cui i due partner fanno parte. Da quest'ultima prospettiva va richiamato, ad esempio, il ruolo centrale svolto da Roma nell'ammissione dell'Azerbaigian al Consiglio d'Europa, nel gennaio 2001.

Attualmente i due Paesi sono legati da profondi legami di collaborazione nel campo politico documentati dalle numerose occasioni di dialogo sia a livello bilaterale sia nei fori multilaterali dei quali fanno parte entrambi e da una proficua partnership economica che ha fatto dell'Italia il partner commerciale principale dell'Azerbaigian.

Tali rapporti di amicizia e di cooperazione sono supportati dalle visite di alto livello che di frequente vengono organizzate e che hanno visto i capi di Stato della Repubblica azerbaigiana – Heydar Aliyev prima ed İlham Aliyev poi – venire in visita in Italia cinque volte. Inaugurando la serie di visite presidenziali, Heydar Aliyev giunse in Italia per la prima volta nel settembre del 1997, con l'intento di sviluppare le relazioni tra i due paesi in diversi settori e dando il via ad una serie di visite ufficiali a livello governativo che si susseguirono nel periodo della sua presidenza e che segnarono l'avvio di rilevanti intese politiche ed economiche

A dimostrazione del progressivo intensificarsi delle relazioni bilaterali, İlham Aliyev, nel decennio intercorso dalla elezione a Presidente della Repubblica, ha già visitato l'Italia quattro volte. La prima di queste fu nel febbraio 2005, quando Aliyev giunse in visita a Roma su invito dell'allora Presidente della Repubblica Carlo Azeglio Ciampi. Alla prima visita ne seguì poi una nel novembre 2008 – quando il Presidente azerbaigiano incontrò il Premier Silvio Berlusconi e concesse un'importante intervista alla televisione nazionale italiana, incentrata sul conflitto del Nagorno-Karabakh e sul ruolo dell'Azerbaigian nella sicurezza energetica europea – e nel giugno 2011, in occasione della Festa della Repubblica italiana. Infine, ma non ultima, l'importante visita compiuta lo scorso luglio, ennesima e importante tappa del cammino di rafforzamento delle relazioni italo-azerbaigiane, significativamente elevatesi al livello di partenariato strategico.

Testimonianza compiuta del progressivo rafforzamento delle relazioni bilaterali tra Italia ed Azerbaigian, sono i documenti sottoscritti negli anni tra i due partner e volti a favorire la mutua cooperazione:

- 1998 Accordo in materia di cooperazione turistica
- 2000 Accordo sulla promozione e protezione degli investimenti
- 2002 Protocollo d'intesa in materia di lavoro, immigrazione e politiche sociali tra i rispettivi Ministeri del Lavoro
- 2006 Accordo di mutua assistenza amministrativa in campo doganale
- 2006 Memorandum di intesa tra Ministeri dell'Agricoltura
- 2007 Protocollo di cooperazione tra Ministeri dell'Economia sul gas naturale
- 2011 Convenzione per evitare le doppie imposizioni fiscali
- 2012 Protocollo tra Ministeri dell'Agricoltura
- 2014.....

L'Italia, ben comprendendo l'importanza centrale della Repubblica azerbaigiana, non solo nella prospettiva bilaterale, ma anche e soprattutto nell'ottica della politica del Partenariato Orientale e della Strategia di Sicurezza Energetica di Bruxelles, è stata fin dall'inizio uno dei grandi promotori dell'Azerbaigian, Paese attivo nei processi di cooperazione euro-atlantici e nel processo di progressiva integrazione dei mercati euro-asiatici, oltre che interlocutore privilegiato per la stabilizzazione della regione caucasica, logorata da gravi tensioni interne e regionali. Con l'obiettivo di raggiungere questo obiettivo l'Italia ha profuso il proprio sforzo internazionale e diplomatico nella questione del conflitto del Nagorno-Karabakh, mantenendo una posizione di equilibrio ed attivandosi, nel rispetto dei meccanismi negoziali internazionali, per favorire il processo di pace.

Italia ed Azerbaigian hanno inoltre congiuntamente affrontato numerose questioni di natura internazionale, sostenendo le stesse posizioni come nel caso, esemplare, della riforma del Consiglio di Sicurezza delle Nazioni Unite, avanzata da Roma e condivisa da Baku, il quale ha mostrato un grande interesse per il lavoro svolto dall'Italia nel formulare una modifica della composizione dell'organo internazionale.

Le solide relazioni commerciali italo-azerbaigiane rappresentano, senza dubbio, un pilastro delle relazioni bilaterali, sostenute dal ruolo fondamentale e crescente che l'Azerbaigian riveste nell'approvvigionamento energetico della Penisola. Difatti, sin dalla fine degli anni '90 e dalla inaugurazione dell'oleodotto tra Baku e Supsa, sul Mar Nero, l'Italia ha iniziato ad importare quote crescenti di greggio, diventando il primo partner commerciale dell'Azerbaigian. Una posizione, quest'ultima, che, fatta eccezione per una breve parentesi nel 2007, ha mantenuto inalterata nel corso dell'ultimo quindicennio. Per questa via, nel 2013 l'interscambio commerciale italo-azerbaigiano si è attestato a 7,2 miliardi di euro. Di questi, 6,7 miliardi sono stati in esportazioni azeri (il 23% dell'export totale del Paese), mentre le esportazioni italiane in Azerbaigian si sono attestate a 516 milioni di euro – valore limitato ma cresciuto significativamente, del 28%, su base annua. D'altra parte, l'ormai prossimo approdo in Italia del Trans-Adriatic Pipeline – gasdotto deputato al trasporto del metano azero – promette, a partire dal 2018, di segnare un ulteriore approfondimento delle relazioni bilaterali e delle possibilità di interscambio, destinato ad andare progressivamente al di là del settore energetico. Se infatti quest'ultimo rappresenta la spina dorsale dell'interscambio, è pur vero che la crescente attenzione delle società italiane per l'investimento in Azerbaigian – dal settore delle costruzioni a quello alberghiero, dal design all'alta tecnologia, dall'agroalimentare al bancario – dimostra tutte le potenzialità di ulteriore crescita della partnership strategica tra i due partner.

20 ildən çox tarixi olan İtaliya-Azərbaycan əlaqələri

İtaliya - Azərbaycan əlaqələrinin qurulduğu tarix rəmzi olaraq Romanın Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini tanıdığı 1 yanvar 1992-ci il tarixinə və iki ölkə arasında diplomatik əlaqələrin qurulması istiqamətində həmin ilin may ayından başlanılan proseslərə təsadüf etsə də ikitərəfli münasibətlərin tarixi daha əvvələ gedib çıxır.

İki dövlət arasında diplomatik əlaqələrin qurulması tarixinə hələ SSRİ-nin süquta uğramasından öncə də İtaliyanı qərbdə əsas ticarət tərəfdaşı kimi gördən Azərbaycan Respublikası ilə əlaqələrinin rəsmiləşdirilməsi kimi yanaşmaq da olar. Lakin tarixə nəzər salsaq, İtaliya-Azərbaycan dostluq və həmrəylik münasibətlərinin tarixinin xeyli əvvəldən, 1918-1920-ci illərdə ilk müstəqillik təcrübəsini yaşayan Azərbaycan Demokratik Respublikasının yarandığı dövrdən başladığını şahidi olarıq. Məhz həmin dövrdə, İtaliya kralığı Bakıda öz konsulluğunu və hərbi idarəsini açmaqla, Azərbaycan münaqəyə heyətinin İtaliyaya, İtaliya nümayəndə heyətinin isə Azərbaycana rəsmi səfərlərini təşkil etməklə ikitərəfli diplomatik əlaqələrin əsasını qoymuşdu.

1992-ci ildən etibarən isə İtaliya-Azərbaycan münasibətləri tamamilə yeni bir mərhələyə qədəm qoymdu. 1997-ci ildə Cənubi Qafqazda ilk olaraq Azərbaycanda İtaliya Respublikasının səfirliyi açıldı. 2003-cü ildə isə Romada Azərbaycan Respublikasının diplomatik missiyası fəaliyyətə başladı. Beləliklə hər iki ölkə arasındakı əlaqələr istər hökumətlərarası səviyyədə, istərsə də hər iki tərəfdə dövlətin üzv olduğu beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində inkişaf etməyə başladı.

Bu əlaqələrin məntiqi nəticəsi kimi 2001-ci ilin yanvar ayında Azərbaycanın Avropa Şurasına qəbulu prosesində Romanın rolunu xüsusi qeyd etmək lazımdır.

Hazırda iki ölkə arasında çoxsaylı dialoqlara söykənən ikitərəfli siyasi münasibətlər, hər iki tərəfin iştirak etdiyi çoxtərəfli formatlarda əməkdaşlıq inkişaf etməkdədir. İtaliyanı Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşına çevirən uğurlu iqtisadi əlaqələr də hər iki tərəf üçün faydalı olan münasibətlərdən qaynaqlanır.

Bu dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafı Azərbaycan Respublikasının dövlət başçılarının - əvvəl Heydər Əliyev, sonra isə İlham Əliyevin – 5 dəfə İtaliyaya səfər etməsi, iki ölkə arasında müntəzəm və qarşılıqlı olaraq yüksək səviyyəli səfərlərin təşkil edilməsində də öz əksini tapmışdır. Heydər Əliyev ilk dəfə 1997-ci ilin sentyabrında qarşılıqlı əlaqələri inkişaf etdirmək məqsədi ilə İtaliyaya səfər etmişdir və onun prezidentliyi dövründə əhəmiyyətli siyasi və iqtisadi sazişlərin imzalanmasına yol açan yüksək səviyyəli rəsmi səfərlər təşkil olunmuşdur.

İlham Əliyevin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildikdən sonra İtaliyaya 4 dəfə rəsmi səfər etməsi, şübhəsiz ki, ikitərəfli əlaqələrin səmərəli inkişafının göstəricisi kimi dəyərləndirilməlidir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Romaya ilk səfəri 2005-ci ilin fevral

ayında, həmin dövrdə İtaliya Prezidenti olan Karlo Azeliyo Çiampinin dəvəti ilə baş tutub. Prezident Əliyevin İtaliyaya növbəti səfəri 2008-ci ilin noyabr ayında gerçəkləşib. Səfər çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti Baş Nazir Silvio Berlusconi ilə görüşür, İtaliyanın milli televiziyasına Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və Avropanın enerji təhlükəsizliyində Azərbaycanın rolu haqqında mühüm müsahibə verir. Azərbaycan Prezidenti növbəti dəfə 2011-ci ilin iyun ayında, İtaliyanın Respublika günü münasibətilə bu ölkəyə səfər edir.

Nəhayət bu ilin iyul ayında baş tutan önəmli səfər artıq strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə çatan İtaliya-Azərbaycan əlaqələrinin möhkəmlənməsi mərhələsində növbəti mühüm addım kimi tarixə düşür.

İtaliya ilə Azərbaycan arasında son 16 il ərzində imzalanmış aşağıda adları qeyd olunan sənədlər getdikcə möhkəmlənən ikitərəfli əlaqələrin inkişafında mühüm əhəmiyyət kəsb edir:

- 1998-ci il, Turizm sahəsində Əməkdaşlıq haqqında Saziş
- 2000-ci il, İnvestisiyaların Təşviqi və Müdafiəsi haqqında Razılaşma
- 2002-ci il, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirlikləri arasında iş, miqrasiya və sosial siyasət sahəsində Anlaşma Memorandumu
- 2006-cı il, Gömrük məsələlərində qarşılıqlı inzibati yardım haqqında Saziş
- 2006-cı il, Kənd Təsərrüfatı Nazirlikləri arasında Anlaşma Memorandumu
- 2007-ci il, İqtisadi İnkişaf Nazirliklərinin təbii qazla bağlı Əməkdaşlıq Protokolu
- 2011-ci il, ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması haqqında Konvensiya
- 2012-ci il, Kənd Təsərrüfatı Nazirlikləri arasında protokol
- 2014-cü il, "Azərbaycan Respublikası və İtaliya Respublikası arasında strateji tərəfdaşlıq haqqında Birgə Bəyannamə", "Dəniz Nəqliyyatı haqqında" Saziş, Azərbaycanın İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi və İtaliyanın İqtisadi İnkişaf Nazirliyi arasında Anlaşma Memorandumu, Mədəniyyət sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu, İdman sahəsində əməkdaşlığına dair Anlaşma Memorandumu.

İtaliya Azərbaycan Respublikasının təkcə ikitərəfli əlaqələr baxımından deyil, həmçinin Avropa Birliyinin Şərq Tərəfdaşlığı siyasətində və Enerji Təhlükəsizliyi Strategiyasında müstəsna əhəmiyyətə malik olduğunu düşünür. Roma, eyni zamanda Avratalantik əməkdaşlıq və Avrasiya bazarının mütərəqqi inteqrasiyası proseslərində fəal iştirak edən Azərbaycanı ciddi daxili və regional təzyiqlərə maruz qalan Qafqaz regionunun sabitləşməsində mühüm tərəfdaş ölkələrdən biri kimi görür. İtaliya sülh prosesinə təsir etmək üçün beynəlxalq danışıq mexanizmlərinə uyğun fəaliyyət sətilənməklə, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı beynəlxalq və diplomatik səviyyədə səylər göstərir. İtaliya və Azərbaycan bir sıra beynəlxalq məsələlərin həllində də ortaq mövqedə çıxış edirlər. Buna misal olaraq Romanın Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurasına təqdim etdiyi islahata Bakının həmfikir olması və BMT TŞ-nin tərkibində İtaliya tərəfindən təklif edilən dəyişikliklərə böyük maraq göstərməsini qeyd etmək olar.

İtaliya və Azərbaycan arasındakı möhkəm ticarət əlaqələri, yarımadaın enerji təchizatında Azərbaycanın əhəmiyyətli və artan rolu ikitərəfli əlaqələrin təməlini təşkil edir. 90-cı illərin sonlarından etibarən Qara Dənizdə Bakı - Supsa boru kəmərinin açılışından sonra, İtaliya xam neftin idxalını artıraraq Azərbaycanın birinci ticarət partnyoruna çevrilib. Bu mövqe son on beş ildə dəyişilməz olaraq qalır. Belə ki, 2013-cü ildə İtaliya ilə Azərbaycan arasında olan ticarət mübadiləsi 7,2 milyard avro təşkil etmişdir. Bunun 6,7 milyardını Azərbaycanın ixracı (ölkə üzrə ixracın 23% -i), kiçik dəyərə malik olsa da illik 28% təşkil edən əhəmiyyətli artımla, 516 milyon avro dəyərini isə İtaliyadan Azərbaycana idxal təşkil edir. Digər tərəfdən, artıq Azərbaycan təbii qazının İtaliyaya nəqlini reallaşdıracaq Trans-Adriatik Boru Kəməri 2018-ci ildən başlayaraq ikitərəfli əlaqələrin daha da möhkəmləndirilməsinə və tədricən qeyri enerji sektoru sahəsində mübadilələrə imkan verəcək. Mübadilənin əsasını enerji sektoru təşkil etsə də, tikinti sahəsindən otelçiliyə, dizayn sahəsindən yüksək texnologiyalara qədər, qida sənayesi, bank və s. sektorlarda İtalyan şirkətlərinin Azərbaycana sərmayə qoyulmasına artan marağı iki tərəfdə ölkənin strateji tərəfdaşlığının daha geniş inkişafına şərait yaradır.

CONFERENZA OSCE

Vogliamo vedere un Osce forte e giusto

“Helsinki +40: diritto alla sicurezza per tutti”, questo è il motto della 23° sessione annuale dell’Assemblea Parlamentare dell’Osce a Baku.

Il Presidente Aliyev apre la sessione plenaria inaugurale della 23° sessione annuale Osce

Prezident Əliyev ATƏT-in 23-cü illik sessiyasının Plenar iclasının açılışında

Biz ATƏT-i güclü və ədalətli görmək istəyirik

Bakı ATƏT Parlament Assambleyasının “Helsinki+40: Hər kəs üçün təhlükəsizliyə doğru” devizi altında 23-cü illik sessiyasına ev sahibliyi etdi

La cena in onore dei partecipanti della 23° sessione annuale Osce ATƏT-in 23-cü sessiyasının açılışında iştirak edənlərin şərəfinə şam ziyafəti

Sakavat Hamid

Dal 28 giugno al 2 luglio Baku è diventato il centro di un altro importante evento: si è tenuta infatti la ventitreesima sessione Osce sul tema della sicurezza e cooperazione in Europa. A questa sessione hanno partecipato 600 delegati provenienti da 57 Paesi tra cui la delegazione guidata dal senatore Andrea Marcucci, Segretario della Commissione Permanente dell’Istruzione Pubblica e Beni Culturali.

Il Presidente dell’Azerbaijan, Ilham Aliyev, ha fatto un discorso alla cerimonia di apertura affermando che l’Azerbaijan è un Paese con una grande storia e cultura. “Dopo aver raggiunto l’indipendenza e la creazione di istituzioni democratiche il nostro compito principale è stato quello di attuare riforme economiche e politiche che ci hanno permesso di raggiungere la stabilità. Nel nostro Paese le istituzioni democratiche sono già perfettamente funzionanti”, ha dichiarato il Presidente Aliyev.

Il Presidente ha inoltre ribadito la libertà di espressione e di informazione anche attraverso il grande numero di utilizzatori di internet, che rappresenta oltre la metà della popolazione: “Siamo riusciti a creare uno stato moderno in breve tempo. Tuttavia, ci aspetta ancora tanto lavoro per il futuro. L’OSCE ed altre organizzazioni internazionali, grazie ai rapporti commerciali stabiliti, ci permetteranno di realizzare i nostri progetti”.

Attualmente l’Azerbaijan è alla Presidenza del Consiglio d’Europa ed il Presidente Ilham Aliyev ha sottolineato l’importanza della questione delle decisioni e delle risoluzioni delle organizzazioni internazionali: “ci sono questioni che il Consiglio di Sicurezza delle Nazioni Unite è stato capace di risolvere in un paio d’ore, ce ne sono

l’altro rimaste irrisolte da ormai 20 anni. Quest’ultimo è il caso dell’Azerbaijan che desta tutt’ora preoccupazioni nel suo popolo. Ne potrebbe risultare una diminuzione di fiducia da parte del popolo Azerbaijaniano nei confronti delle organizzazioni internazionali”.

Il Presidente ha detto che il Paese da oltre 20 anni risente ancora dell’aggressione ed occupazione da parte dell’Armenia: “Il Nagorno Karabakh è parte dell’Azerbaijan e da 20 anni orsono si trova sotto l’occupazione degli Armeni che hanno effettuato una politica di pulizia etnica contro gli azerbaijaniani. Già diversi Paesi al mondo hanno riconosciuto il genocidio di Khojaly per mano degli Armeni.”

L’Armenia sembra ignorare le decisioni delle Nazioni Unite, dell’OSCE e del gruppo Minsk riguardo alle zone occupate dell’Azerbaijan e del Nagorno Karabakh. La soluzione del conflitto sulla base dell’integrità territoriale è un pre-requisito.

La prima sessione del comitato generale tenutasi il 29 giugno invece è stata dedicata alle questioni umanitarie e dei diritti umani. Un membro della delegazione italiana si è anche soffermato sul problema dell’immigrazione: “la situazione attualmente che si sta vivendo in Oriente spinge le popolazioni a spostarsi verso l’Italia più che in altri Paesi Europei; quindi noi, lasciati soli, a fatica riusciamo ad affrontare questo problema. Inoltre il 45% dei giovani sono attualmente disoccupati anche a causa del flusso di immigrati in Italia. Il mio discorso non deve essere inteso come discriminatorio o razzista, bensì come una richiesta di aiuto”.

altre rimaste irrisolte da ormai 20 anni. Quest’ultimo è il caso dell’Azerbaijan che desta tutt’ora preoccupazioni nel suo popolo. Ne potrebbe risultare una diminuzione di fiducia da parte del popolo Azerbaijaniano nei confronti delle organizzazioni internazionali”.

VISITA DELLA DELEGAZIONE ITALIANA DAL MINISTRO DELLA CULTURA

Cooperazione culturale tra Italia e Azerbaijan.

Il 30 giugno, in occasione della ventitreesima sessione annuale dell'Assemblea Parlamentare OSCE svoltasi a Baku e' stata condotta una visita della delegazione italiana OSCE guidata dal Senatore Andrea Marcucci, Segretario della Commissione Permanente dell'Istruzione Pubblica e Beni Culturali che ha incontrato il Vice Ministro della Cultura e del Turismo Vagif Aliyev.

All'incontro il Vice Ministro Vagif Aliyev ha annunciato che la cooperazione culturale tra i due paesi si sta sviluppando al meglio. Vi ricordiamo che nel 2012-13 la Fondazione Heydar Aliyev con il Ministero della Cultura e del Turismo hanno realizzato diversi concerti ed eventi culturali in più città Italiane, con la partecipazione di artisti azerbaijani.

A Roma, in Villa Borghese, e' stato inaugurato il monumento a Nizami Ganjavi, famoso poeta Azerbaijaniano, e nel 2013 la Fondazione ha supportato il lavoro di restauro della Sala dei filosofi dei Musei Capitolini.

Inoltre, i voli diretti tra i nostri Paesi hanno contribuito ulteriormente a incrementare la prospettiva nell'ambito del turismo tra Italia e Azerbaijan e, a Novembre, si è tenuto il Primo Forum del Turismo tra Italia e Azerbaijan a Roma.

Tra l'Italia e l'Azerbaijan si sta sviluppando anche una collaborazione riguardante la conservazione dei beni culturali. Possedere una certa esperienza in questo campo è fondamentale, quindi il sostegno dell'Italia risulta particolarmente prezioso. Il Consiglio Internazionale sui Monumenti e i Siti archeologici ha partecipato alla creazione del Comitato Nazionale e l'Italia ha fornito il suo appoggio per l'organizzazione.

Il Vice Ministro Vagif Aliyev ha espresso la sua soddisfazione riguardo alla partecipazione dell'Azerbaijan come ospite ufficiale al Borsa Mediterranea sul Turismo Archeologico di Paestum che si terrà dal 30 ottobre al 2 novembre 2014.

Anche il Senatore Andrea Marcucci è molto soddisfatto del suo soggiorno in Azerbaijan e sostiene che la partecipazione della delegazione all'Assemblea Parlamentare OSCE sia stato un evento molto importante ed organizzato ad altissimi livelli. Inoltre il Senatore Marcucci considera particolarmente promettenti le condizioni per sviluppare la cooperazione tra turismo e cultura: questo lo strumento più potente della diplomazia.

La sala dei Filosofi ai Musei Capitolini di Roma
Romanin Kapitoli Muzeyinin Filosoflar zali

Il Vice Ministro della Cultura
e del Turismo Vagif Aliyev
Mədəniyyət və Turizm Nazirinin
müavini Vagif Əliyev

Azərbaycan-İtaliya əlaqələri mədəniyyət müstəvisində

Qeyd edək ki, ATƏT PA-nın sessiyasında iştirak etmək məqsədilə ölkəmizə gəlmiş İtaliya Senatının təhsil və mədəni irs komissiyasının sədri Andrea Markuççinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti iyunun 30-da Mədəniyyət və Turizm Nazirliyində olub.

Görüşdə mədəniyyət və turizm nazirinin birinci müavini Vagif Əliyev ölkələrimiz arasında mədəniyyət sahəsində əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu deyib. Bildirilib ki, 2012-2013-cü illərdə Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycanın Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə İtaliyanın müxtəlif şəhərlərində incəsənət xadimlərimizin iştirakı ilə konsertlər, müxtəlif tədbirlər keçirilib, Romanın "Villa Borghese" parkında Nizami Gəncəvinin abidəsi qoyulub, 2013-cü ildə Heydər Əliyev Fondu Romanın Kapitolini Muzeyinin "Filosoflar zali"nin bərpasına dəstək göstərib.

Bundan əlavə, ölkələrimiz arasında reallaşan mütəmadi birbaşa uçuşlar qarşılıqlı turist ziyarətlərinin sayını artırıb, turizmin inkişaf perspektivlərinin genişləndirilməsi məqsədilə ötən ilin noyabrında Romada İtaliya-Azərbaycan Birinci Turizm Forumu keçirilib.

Ölkələrimiz arasında mədəni irsin, tarix və mədəniyyət abidələrinin mühafizəsi və idarə edilməsi sahəsində də təcrübə mübadiləsinin həcmi artıb, Abidələr və Tarixi Yerlər üzrə Beynəlxalq Şuranın Azərbaycan Milli Komitəsinin yaradılmasında İtaliyanın müvafiq təşkilatı dəstək göstərib.

Mədəniyyət və turizm nazirinin birinci müavini Vagif Əliyev Azərbaycanın bu il oktyabrın 30-dan noyabrın 2-dək İtaliyanın Paestum şəhərində keçiriləcək "Arxeoloji turizm üzrə Aralıq dənizi yarmarkası"nda "fəxri qonaq ölkə" qismində iştirak etmək planından məmnunluğunu bildirərək, bunun respublikamızın zəngin irsinin tanıtılması baxımından faydasını qeyd edib.

Ölkəmizə səfərindən razılığını bildirən A.Markuççi ATƏT-in PA-nın sessiyasının ölkəmizdə keçirilməsini böyük hadisə kimi qiymətləndirib və tədbirin yüksək səviyyədə təşkilini qeyd edib. Qonaq xalqlarımız arasında mədəniyyət və turizm sahəsində əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi üçün münbit şəraitin olduğunu, bunun diplomatiyanın ən güclü aləti olduğunu ifadə edib.

Səxavət HƏMİD

Ön planda

BUILD A SUCCESSFUL FUTURE WITH ADA UNIVERSITY

- INNOVATIVE LEARNING
- DISTINGUISHED PROFESSORS
- TAILORED CAREER SERVICES
- STATE-OF-THE-ART LIBRARY
- A CUTTING-EDGE, HIGH-TECH, GREEN CAMPUS
- DYNAMIC STUDENT LIFE

ADA UNIVERSITY OFFERS BACHELOR AND MASTER DEGREES IN THE FIELD OF PUBLIC AND INTERNATIONAL AFFAIRS, BUSINESS ADMINISTRATION, ECONOMICS, AND COMPUTER SCIENCES.

BOOST YOUR ACADEMIC KNOWLEDGE,
EXPAND YOUR WORLDVIEW AND PROMOTE PERSONAL GROWTH.

CONTACT US FOR MORE INFORMATION AND TO APPLY:

TEL: +994 12 437 08 30
ADMISSIONS@ADA.EU.AZ | WWW.ADA.EU.AZ

A Baku viene presentato il magazine VIA DELLA SETA

e si celebra la nascita dell'Azerbaigian Italiya Assosiasiya

Un nuovo grande traguardo è stato raggiunto dall'Associazione Italia Azerbaigian, che il 27 giugno 2014, a poco più di un anno dalla sua nascita, ha presentato ufficialmente la costituzione della nuova Associazione con sede a Baku "Azerbaigian Italiya Assosiasiya".

Bakıda "Via della Seta - İpək yolu" jurnalının təqdimat mərasimi və Azərbaycan İtaliya Assosiasiyasının təsis yığıncağı keçirildi

İtaliya Azərbaycan Assosiasiyasının ən önəmli uğurlarından biri bu ilin iyun ayının 27-də - Assosiasiyanın yaranmasından təxminən bir ildən biraz çox müddət sonra Bakıda yeni "Azərbaycan İtaliya Assosiasiyası"nın rəsmi olaraq təsis edilməsi oldu.

Romolo Martelloni

Le due associazioni - quella italiana e quella azerbaigiana - strettamente collegate tra di loro, opereranno sinergicamente per creare relazioni ancor più stabili e proficue tra i due paesi. Cultura, turismo, istruzione, economia, ma anche informazione, politica, diplomazia, sono i settori su cui le associazioni porranno la massima attenzione, sostenendo e supportando il grande lavoro già svolto dalle istituzioni dei

Bir-biri ilə sıx əlaqəsi olan hər iki assosiasiya, İtaliya və Azərbaycan assosiasiyaları, iki ölkə arasında daha stabil və səmərəli münasibətlərin qurulması üçün birlikdə fəaliyyət göstərəcəklər. İkitərəfli münasibətlərin inkişaf etdirilməsi çərçivəsində hər iki ölkənin hökumət orqanlarının icra etdiyi böyük işlərə dəstək verməklə assosiasiyalar mədəniyyət, turizm, təhsil, iqtisadiyyat, eləcə də informasiya, siyasət, diplomatiya kimi

Il Senatore Divina, il Vice Capo dell'Amministrazione Presidenziale Mammadov, il Membro del Parlamento Karimli, il Vice Rettore dell'ADA Isamilzade
Senator Divina, Prezident Administrasiyası rəhbərinin müavini Məmmədov, Milli məclisin deputatı Kərimli, ADA-nın prorektoru İsmaylzadə

L'Ambasciatore Italiano Cutillo, l'ex-Europarlamentare Provera
İtaliyanın səfiri Cutillo, Avropanın Parlamentinin keçmiş deputatı Provera

due governi in ambito di cooperazione bilaterale. Attraverso il magazine Via della Seta, pubblicato in doppia lingua – italiano ed azerbaigiano – le associazioni potranno dare evidenza degli enormi passi che si stanno compiendo per creare una partnership sempre più lungimirante e strategica tra Italia ed Azerbaigian, due paesi

sahələrə yüksək diqqət ayıracaqlar. İki dildə, İtalyan və Azərbaycan dillərində nəşr olunan "İpək yolu" jurnalı vasitəsilə assosiasiyalar təkca ticarət sahəsində deyil, digər sahələrdə də mükəmməl münasibətlərə malik olan İtaliya ilə Azərbaycan arasında daha uzaqqörən və strateji tərəfdaşlıq yaratmaq məqsədilə görülən mühim işləri işıqlandıra biləcəklər.

che già godono di ottimi rapporti non solo collegati agli scambi commerciali. La cerimonia di presentazione della Azerbaijan Italian Association, ed il lancio ufficiale del magazine Via della Seta, si è svolta il 27 giugno presso l'ADA University di Baku, una delle università più prestigiose dell'Azerbaijan, che ospita studenti provenienti da 17 nazioni. All'evento hanno partecipato molti rappresentanti delle Istituzioni dell'Azerbaijan e dell'Italia, ma anche uomini d'affari, rappresentanti di importanti società, persone del mondo della cultura e dell'arte e tanti amici dei due paesi. Ad aprire la cerimonia è stato Azar Karimli - Fondatore dell'Azerbaijan Italian Association, Capo del Gruppo Interparlamentare di Amicizia Azerbaijan Italia, Membro Fondatore dell'Associazione Italia Azerbaijan, che ha presentato i relatori in sala: Novruz Mammadov – Vice Capo dell'Amministrazione Presidenziale e Capo del Dipartimento delle Relazioni Estere, Giampaolo Cutillo – Ambasciatore Italiano in Azerbaijan, Fiorello Provera - ex Vice Presidente della Commissione per gli Affari Esteri del Parlamento Europeo, Sergio Divina – Senatore Italiano e Capo del Gruppo Interparlamentare di Amicizia Italia Azerbaijan, Fariz Ismayilzade – Vice Rettore dell'ADA University, Paola Casagrande – Presidente dell'Associazione Italia Azerbaijan.

Durante il discorso di apertura, Azar Karimli ha voluto elogiare il ruolo del Presidente della Repubblica dell'Azerbaijan Ilham Aliyev e della First Lady dell'Azerbaijan, Mehriban Aliyeva – Presidente della Fondazione Heydar Aliyev – nello sviluppo delle relazioni tra Italia ed Azerbaijan. Ha poi proseguito spiegando che il magazine Via della Seta è un importante strumento a supporto di queste relazioni. Prima di lasciare la parola agli altri relatori ha voluto regalare un pensiero positivo ai nostri concittadini presenti: "Sento il dovere di avere fiducia nell'Italia, in questo paese che siamo onorati di avere come paese amico, anzi come paese fratello. Una fratellanza che ci porterà molto lontano, insieme, uniti nella pace e nell'amicizia". Novruz Mammadov ha ribadito l'importanza dell'evento, del magazine e del lavoro svolto dai gruppi interparlamentari di amicizia tra Italia e Azerbaijan, poiché la cooperazione interparlamentare è fondamentale nelle relazioni tra i due paesi. Fiorello Provera, profondo conoscitore dell'Azerbaijan, ha posto l'attenzione sul conflitto del Nagorno Karabakh, affermando che l'Armenia deve porre fine alla sua politica di aggressione e ritirarsi dalle terre occupate dell'Azerbaijan. Ha poi proseguito sottolineando che l'Azerbaijan è un paese dove Islam, Ebraismo e Cristianesimo convivono pacificamente e l'obiettivo comune dei nostri paesi deve essere quello della "pace tra i popoli e il ri-

Azərbaycan İtaliya Assosiyasiyasının və "İpək yolu" jurnalının təqdimatı 27 iyun tarixində Azərbaycanın ən prestijli universitetlərindən biri, dünyanın 17 ölkəsindən olan tələbələr üçün təhsil aldığı ADA Universitetində keçirildi. Tədbirdə Azərbaycanın və İtaliyanın dövlət adamları, önəmli şirkətlərin nümayəndələri, mədəniyyət və incəsənət xadimləri və hər iki ölkənin dostları iştirak etdilər. Tədbiri açıq elan edən Azərbaycan İtaliya Assosiyasiyasının Prezidenti, Azərbaycan-İtaliya Parlamentlərarası dostluq qrupunun sədri və İtaliya Azərbaycan Assosiyasiyasının qurucu üzvü Azər Kərimli daha sonra tədbirdə iştirak edən məruzəçiləri Azərbaycan Respublikası Prezident Administrasiyasının Rəhbərinin müavini və Administrasiyanın Xarici Əlaqələr Şöbəsinin müdiri Novruz Məmmədov, İtaliya Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfiri Giampaolo Cutillo, Avropa Parlamentinin Xarici Əlaqələr Komitəsi sədrinin keçmiş müavini Fiorello Provera, Senator və İtaliya-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun prezidenti Sergio Divina, ADA Universitetinin Rektoru müavini Fariz İsmayilzadə və İtaliya-Azərbaycan Assosiyasiyasının Prezidenti Paola Casagrandeni qonaqlara təqdim etdi. Açıqlıq nitqində Azər Kərimli İtaliya ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin inkişaf etdirilməsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban Əliyevanın oynadığı rolunu vurğuladı. Daha sonra "İpək Yolu" jurnalının bu əlaqələrin dəstəklənməsində önəmli vasitə olduğunu bildirdi. Sözü digər məruzəçilərə verməmişdən öncə Azər Kərimli tədbirdə iştirak edən İtaliya həmvətənlərimizə xoş bir ovqat bəxş etdi: "İtaliya kimi dost ölkə, daha doğrusu qardaş ölkəyə əlaqələrdən şərəf duyuruq. Belə bir ölkəyə güvənməyi mən özümə borc hesab edirəm. Bu qardaşlığı bizi sülh və dostluq əyində çox uzaqlara aparacaq". Novruz Məmmədov tədbirin, jurnalın, İtaliya-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun gördüyü işlərin və iki ölkə arasındakı münasibətlərin inkişafında parlamentlərarası əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğuladı. Azərbaycan haqqında dərin biliklərə sahib Fiorello Provera Dağlıq Qarabağ məsələsinə toxunaraq, Ermənistanın təcavüzə son qoymalı və işğal olunmuş əraziləri boşaltmalı olduğunu qeyd etdi. Daha sonra Azərbaycanda islam, yəhudi və xristian dinlərinin sülh şəraitində mövcud olduğunu, ölkəmizin ümumi məqsədinin "xalqlar arasında sülhün və insanlar arasında hörmətin" qorunub saxlanılması olduğunu bildirdi. Giampaolo Cutillo tədbirin təşkil edilməsində, "İpək yolu" jurnalının dərc olunmasında əməyinə görə Paola Casagrande və Azər Kərimliyə öz təşəkkürünü bildirdi. Digər ölkələrdən fərqli olaraq İtaliyanın Azərbaycanı yalnız ticarət tərəfdaşı kimi deyil, eləcə də qarşılıqlı olaraq mədəni və dostluq əlaqələrinə malik tərəfdaşı kimi gördüyünü, belə tədbirlərin isə bunun sübutu olduğunu

spetto tra gli uomini". Giampaolo Cutillo, ha voluto ringraziare Paola Casagrande e Azar Karimli per l'organizzazione dell'evento e per la realizzazione del magazine Via della Seta, affermando che l'Italia, a differenza di altri paesi, pensa all'Azerbaijan non solo come partner commerciale bensì come interlocutore per interscambi culturali e di amicizia, ed iniziative come questa sono ne sono la testimonianza. Fariz Ismayilzade ha espresso la volontà di ospitare studenti italiani per il prossimo anno accademico; ha sottolineato inoltre che il suo grande desiderio è quello di mettere la bandiera italiana tra le tante che rappresentano gli studenti stranieri iscritti all'ADA University, che condividono con gli studenti azerbaijani la cultura della diplomazia. L'Onorevole Sergio Divina, durante il suo intervento ha voluto ribadire la profonda stima che nutre nei confronti del collega Karimli: "essere a capo del gruppo interparlamentare di amicizia Italia-Azerbaijan mi onora, perché l'Azerbaijan è un paese a cui possiamo dare molto e da cui possiamo ricevere moltissimo, come è stato finora. Sono altrettanto onorato di essere amico di Azar Karimli e dell'Ambasciatore in Italia Vaqif Sadiqov, che tanto stanno facendo per i due paesi, così come ne sono onorati tutti gli altri membri dell'associazione che presiedo". Paola Casagrande, ha presentato le innumerevoli attività svolte dall'Associazione Italia Azerbaijan in poco più di un anno di attività, dal primo concerto organizzato a Roma a Maggio 2013 in occasione dell'anniversario della nascita del leader azerbaijano Heydar Aliyev, alla visita in Italia dei bambini del Nagorno Karabakh nel settembre del 2013, fino alla conferenza di Positano sul "tema del viaggio nella vita e nelle opere di Essed Bey" a giugno 2014. I partecipanti, al termine delle presentazioni, hanno calorosamente applaudito all'impegno profuso da tutti i membri dell'Associazione. Nel suo discorso di chiusura, Azar Karimli, ha presentato in anteprima alcuni degli eventi che nei prossimi mesi vedranno impegnate le due associazioni, in particolare un'importante conferenza sul tema della multi religiosità in Azerbaijan, una tournée di concerti Jazz in Italia con la partecipazione di un grande musicista azerbaijano e la prima edizione del film festival del cinema Azerbaijaniano a Roma. Dopo la cerimonia ufficiale, gli ospiti sono stati invitati a prendere parte ad un rinfresco durante il quale si sono esibiti il tenore Anar Shushali, la pianista compositrice Kamalia Ali-Zade e il chitarrista compositore Stefano Muscaritolo, deliziando il pubblico con brani di musica tradizionale azerbaijana ed italiana, a testimonianza del profondo legame che unisce i nostri due paesi anche attraverso il linguaggio musicale.

“

Sento il dovere di aver fiducia nell'Italia, in questo paese che siamo onorati di avere come paese amico, anzi fratello

Dost, hətta qardaş ölkə kimi qəbul olunma şərafinə nail olduğumuz ölkə olan İtaliyaya güvənməkdə özümü borclu hesab edirəm

”

qeyd etdi. Fariz İsmayilzadə növbəti təhsil ilində İtaliya tələbələrini də universitetdə təhsil almasını arzuladığını bildirdi. Xüsusi olaraq qeyd etdi ki, universitetdə təhsil alan və azərbaycanlı tələbələrə birgə diplomatiya aləminin biliklərini paylaşan əcnəbi tələbələrini təmsil etdiyi ölkələrin bayraqları sırasında İtaliya bayrağının dağalanmasını arzulayır. Deputat Sergio Divina öz çıxışı zamanı həmkarı Azər Kərimliyə böyük hörmət bəslədiyini bildirdi: "İtaliya-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun prezidenti olmaq mənə böyük şərəf verir. Çünki bu vaxta qədər olduğu kimi biz Azərbaycana, Azərbaycan da bizə çox töhvə verə bilər. Mən və rəhbərlik etdiyim dostluq qrupunun üzvləri iki ölkə üçün böyük işlər gördən Azər Kərimlinin və Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri Vaqif Sadiqovun dostu olmaqdan şərəf duyuruq". Paola Casagrande bir ildən bir az çox müddətdə İtaliya-Azərbaycan Assosiyasiyasının həyata keçirdiyi sayısız tədbirlər barədə - 2013-cü ilin may ayında ümummilli lider Heydər Əliyevin ad günü münasibətilə Romada təşkil olunan ilk konsertdən tutmuş, 2013-cü ilin sentyabr ayında Dağlıq Qarabağın qaçqın və məcburi köçkün ailələrindən olan uşaqların Romaya səfərindən, bu ilin iyun ayında Positano şəhərində keçirilən "Əsəd bəyin həyatına və əsərlərinə səyahət" adlı konfransa qədər ətraflı məlumat verdi. İştirakçılar təqdimatın sonunda Assosiyasiyanın bütün üzvlərini gördükləri işə görə ürəkdən alqışladılar. Tədbirin bağlanış nitqində Azər Kərimli assosiyasiyalar tərəfindən növbəti aylarda həyata keçiriləcək tədbirlər barədə - Azərbaycanda müxtəlif dini təriqətlərin birgə yaşayışına həsr olunmuş konfrans, tanınmış Azərbaycan caz ustalarının iştirakı ilə İtaliyada caz musiqi festivalı və Romada keçiriləcək ilk Azərbaycan film festivalı barədə ilkin məlumat verdi. Rəsmi hissədən sonra qonaqlar onlar üçün təşkil olunmuş kiçik bir ziyafətə dəvət olundular. Ziyafət zamanı tenor Anar Şuşalı, pianoçu və bəstəkar Kəmalə Əli-zadə, gitara ifaçısı və bəstəkar Stefano Muscaritolo milli italyan və azərbaycan musiqilərini ifa edərək qonaqları heyran etdilər. Bu ifalar hər iki ölkənin musiqi vasitəsilə də bir-biri ilə bağlı olduqlarının sübutu kimi yadda qaldı.

NAGORNO-KARABAKH: una ferita aperta

Chiunque arrivi a Baku rimane stupito dalla bellezza della città e dalla sintesi straordinaria delle differenti architetture che la compongono. Il continuo germogliare di edifici moderni e gli abbellimenti costanti degli arredi urbani sono il tratto distintivo di questo Paese che ambisce ad essere leader non solo per le sue risorse energetiche.

Fiorello Provera

Confesso di essere affascinato da questa terra, dalla sua storia e dalla sua gente, forse per le amicizie personali che condivido da tanti anni, ma sicuramente per l'esempio concreto di pacifica convivenza tra etnie e religioni diverse che l'Azerbaigian offre al mondo. Un Paese a larghissima maggioranza musulmana dove l'estremismo è sconosciuto e in cui le minoranze cristiane ed ebraiche vivono in pace.

Ma mentre l'Azerbaigian fa parlare di se per la sua fenomenale crescita economica, per la maestosità delle opere architettoniche, per il susseguirsi di eventi internazionali, come le prime Olimpiadi Europee del 2015 ed il campionato di Formula 1 del 2016 che si terranno a Baku, in pochi sanno che questo paese convive da oltre 20 anni con una ferita aperta: la questione del Nagorno Karabakh.

Il Nagorno Karabakh è un piccolo territorio, storicamente appartenente all'Azerbaigian. Dopo il collasso dell'Unione Sovietica e la conseguente dichiarazione di indipendenza dell'Azerbaigian, questa regione fu invasa militarmente dall'esercito armeno, che occupò contestualmente anche 7 province circostanti al fine di garantirsi l'accesso sicuro verso l'Armenia.

Questa occupazione ha generato oltre 1 milione di profughi azerbaigiani, di cui circa 300.000 rifugiati provenienti dall'Armenia e oltre 600.000 sfollati interni, Internal Displaced Person, ovvero persone che dovettero abbandonare la propria residenza, pur rimanendo dentro i confini del proprio paese di origine.

Il mondo intero ha riconosciuto il Nagorno Karabakh come parte integrante dell'Azerbaigian. Per quattro volte, con le risoluzioni n. 822, 853, 874 e 884, il Consiglio di Sicurezza dell'Onu ha chiesto l'immediato ritiro delle truppe di occupazione armene, così come lo hanno chiesto l'OSCE, il Consiglio d'Europa ed il Parlamento Europeo. Anche i presidenti di Russia, Stati Uniti e Francia hanno dichiarato ufficialmente che l'attuale status quo è inaccettabile e preteso il ristabilimento dell'integrità territoriale azerbaigiana.

Tutto questo non ha portato ad alcun risultato: il Nagorno-Karabakh e le altre sette province azerbaigiane sono tuttora occupate. I monumenti storici, le moschee e persino i cimiteri sono stati interamente distrutti.

Il ricordo del genocidio di Kojjali - città simbolo di questo terribile conflitto, dove nella notte del 26 febbraio vennero uccisi brutalmente 613 civili tra cui 106 donne e 83 bambini - è ancora bruciante e le tensioni militari al confine sempre più frequenti.

Ma il vero pericolo, dopo vent'anni di frustrazioni, è la crescente delusione di Baku nei confronti della comunità internazionale. Il Presidente dell'Azerbaigian, Ilham Aliyev, durante i due importanti eventi estivi - l'Assemblea del Consiglio d'Europa a Strasburgo e l'Assemblea Parlamentare dell'Osce tenutasi a Baku - ha voluto sottolineare la mancata applicazione delle risoluzioni internazionali, fatto che rischia di ledere la credibilità delle stesse organizzazioni internazionali; oltreché l'amarezza nel constatare come alcune risoluzioni vengano attuate in tempi rapidissimi ed altre invece, riferendosi alla questione del Nagorno Karabakh, ancora dopo vent'anni aspettano che giustizia sia fatta.

La sfiducia è un sottile veleno nei rapporti internazionali e può indurre a scorciatoie più facili, forse anche militari, per ristabilire i propri diritti e l'integrità territoriale del proprio Paese. Tutto questo sarebbe una sciagura non soltanto per la sicurezza dell'area, considerando presenze ingombranti come Iran e Russia, ma anche per il ruolo energetico che Baku svolge in Europa e nel mondo. Senza l'Azerbaigian, e con la crescente instabilità in Maghreb, in Medio Oriente ed in Africa, il presente ed il futuro dell'economia e della finanza globali sarebbero in pericolo e l'Italia vedrebbe minacciata la ripresa economica.

All'Azerbaigian si chiedono molte cose: di continuare sulla strada della democrazia, di mantenere la pace, di continuare nella tolleranza religiosa, di provvedere alle forniture energetiche, di garantire lo sviluppo sociale e i diritti umani, di rafforzare la partnership con l'Europa ed altro ancora.

A fronte di tutto questo io credo che anche la comunità internazionale abbia un dovere nei confronti dell'Azerbaigian: garantire il rispetto dei suoi sacrosanti interessi nazionali ovvero il ristabilimento della sua integrità territoriale e soprattutto della sua dignità.

Dağlıq Qarabağ – sağalmamış yara

Etiraf edirəm ki, bu torpaqlar, onun tarixi və adamları məni çox cəzə edir. Ola bilər ki, bu, uzun illərdən bəri dostluq etdiyim insanlarla bağlıdır. Bəlkə də... Lakin əminliklə deyə

bilərəm ki, Azərbaycanın cazibədarlığı bu ölkənin dünyaya bəxş etdiyi fərqli millətlərin və dini təriqətlərin sülh şəklində birlikdə yaşayışı nümunəsinə görədir. Azərbaycan əhalinin çoxunu radikalıqdan uzaq müsəlmanlar təşkil edir. Bununla belə burada xristian və yəhudi dininə mənsub azlıqlar da var və sülh şəraitində yaşayırlar.

Həm Azərbaycanın güclü iqtisadi inkişafından, memarlıq əsərlərinin möhtəşəmliyindən, Bakıda keçiriləcək 2015-ci il Avropa Oyunları və 2016-cı ildə təşkil olunacaq ilk Formula 1 yarışları kimi beynəlxalq tədbirlərdən danışır, lakin çox az adam bu ölkənin 20 ildən bəri sağalmamış yara ilə - Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə yaşadığını bilir.

Dağlıq Qarabağ Azərbaycana tarixən məxsus kiçik bir ərazidir. Sovet İttifaqının dağılması və bunun nəticəsi olaraq Azərbaycanın özünü müstəqil elan etməsindən sonra erməni hərbi qüvvələri bu ərazini və gəy Ermənistanın sərhədlərinin təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədi ilə ətrafdakı 7 rayonu da işğal ediblər.

Bu işğal nəticəsində 1 milyondan çox azərbaycanlı qaçqın düşüb. Bunlardan təxminən 300.000 nəfəri Ermənistandan qovulub çıxarılanlar, 600.000-dən çoxu isə yaşadığı torpaqlarından çıxarılar öz ölkəsinin sərhədləri çərçivəsində məcburi köçkün statusu ilə yaşamağa məcbur qalan Azərbaycan vətəndaşlarıdır. Bütün dünya Dağlıq Qarabağın Azərbaycana məxsus olduğunu tanıyıb. BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası 822, 853, 874 və 884 sayılı dörd qətnaməsi ilə Ermənistandan işğal olunmuş torpaqlardan dərhal öz hərbi qüvvələrini geri çəkməyi tələb edib. Bundan başqa ATƏT, Avropa Şurası və Avropa Parlamenti də eyni tələbə çıxış edib. Rusiya Federasiyası, ABŞ və Fransa prezidentləri də status-kvonun saxlanması qəbul edilməz olduğunu və Azərbaycan ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsinin zərurliyini rəsmi şəkildə bəyan ediblər. Bütün bunlar heç bir nəticə verməyib: Dağlıq Qarabağ və ətrafındakı 7

rayon hələ də işğal altındadır. Tarixi abidələr, məscidlər hətta qəbristanlıqlar belə bütünlüklə dağıdılıb. 1992-ci ilin 26 fevral gecəsi 106-sı qadın,

83-ü uşaq olmaqla 613 vətəndaşın acınacaqlı şəkildə qətlə yetirildiyi Xocalı faciəsinin yanğısı hələ də ürəklərdə qalır və sərhəddə baş verən hərbi gərginlik getdikcə çoxalır. Lakin ən böyük təhlükə 20 ildən bəri əziyyət çəkən Bakının beynəlxalq ictimaiyyətə qarşı olan məyusluq hissidir. Bu ilin yay aylarında Strasburqda keçirilən Avropa Şurası Assambleyası və Bakıda keçirilən ATƏT Assam-

bleyası kimi iki önəmli tədbir zamanı çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev beynəlxalq qətnamələrin həyata keçirilməməsini, bu vəziyyətin həmin qətnamələri qəbul edən beynəlxalq qurumların cəhdinə ziyan vurmaq təhlükəsinin olduğunu vurğuladı. Prezident eləcə də digər qətnamələrin qısa bir zamanda həyata keçirildiyini, lakin bəzilərinin hələ də 20 ildir ki, ədalət bərpa olunmasını gözlədiyini təəssüf hissi ilə qeyd etdi.

Etimadsızlıq beynəlxalq münasibətlərdə gözə görünməyən zəhər kimidir. Öz hüquq və ərazi bütövlüyünün bərpası üçün asan həll yoluna və hətta hərbi həll yoluna gətirib çıxara bilər. Rusiya və İran kimi hegemon ölkələrin bu regionda yerləşdiyini nəzərə alaraq, bütün bunlar nəinki regionun təhlükəsizliyi nöqtəy-nəzərindən, hətta Bakının Avropa və bütün dünyada oynadığı enerji təminatçısı rolunu baxımından da böyük faciələrə yol açar bilər.

Azərbaycandan çox şey tələb edirlər: demokratik şəkildə yoluna davam etməsini, sülh şəraitini saxlamasını, dini tollerantlığı davam etdirməsini, enerji tələbatını təmin etməsini, sosial cəmiyyətin və insan hüquqlarının inkişafına zəmin yaratmasını, Avropa ilə tərəfdaşlığı gücləndirməsini və daha nələr... Bunun qarşılığında düşünürəm ki, beynəlxalq cəmiyyətin də Azərbaycanın qarşısında bir borcu var: Azərbaycanın milli maraqlarını, yəni onun ərazi bütövlüyünü və xüsusən də qürurunun bərpasını təmin etmək.

La Fondazione HEYDAR ALIYEV

Un richiamo alla pace ed all'amicizia

Lo scorso 10 maggio la Fondazione Heydar Aliyev ha compiuto il suo 10° anniversario.

Sülhə və dostluğa çağırış: Heydər Əliyev Fondu

Bu il may ayının 10-da Heydər Əliyev Fondunun yaradılmasının 10 ili tamam oldu.

Aynur Jamalqızı

La Fondazione - presieduta dalla First Lady dell'Azerbaijan Mehriban Aliyeva, membro del Parlamento dell'Azerbaijan, Ambasciatrice di buona volontà dell'Unesco e dell'Isesco - è un'importante organizzazione che contribuisce alla tutela e alla promozione del patrimonio culturale mondiale realizzando diversi progetti nei settori dell'istruzione, salute, sport, scienze, tecnologia, ambiente, sociale, etc. e sostenendo le riforme intraprese dal Governo azerbaijano nel settore. Le attività multilaterali svolte dalla Fondazione - che porta con rispetto il nome del leader nazionale e celebre statista "Heydar Aliyev" - sono diventate nel Paese sinonimo di generosità, umanità e sensibilità.

Essa presta una particolare attenzione alle opere di beneficenza, ambito in cui l'Azerbaijan vanta una grande tradizione. Il Presidente - Mehriban Aliyeva - sin dalla nascita della Fondazione ha voluto dimostrare che i sogni "apparentemente irraggiungibili" possono realizzarsi soltanto grazie al potere dell'Uomo. I suoi valori principali sono l'amore, l'umanità, il senso di patriottismo, il pensiero globale e la forza di volontà. La Fondazione prende parte attiva nel raggiungimento degli importanti obiettivi fissati dal Governo dell'Azerbaijan a favore della popolazione. I suoi scopi principali hanno un carattere multilaterale e globale. La Fon-

Heydar Aliyev

Aynur Camalqızı

Heydər Əliyev Fondu - Azərbaycan və bütövlükdə zəngin dünya mədəniyyəti incələrinin qorunmasına, təbliğ olunmasına adətək verən, təhsil, səhiyyə, idman, elm, texnologiya, ekologiya, sosial və digər sahələrdə müxtəlif layihələr həyata keçirərək bu yöndə dövlətin apardığı ciddi islahatlara öz töhfəsini əsirgəməyən, çoxşaxəli səmərəli fəaliyyəti ilə bir çox hallarda müvafiq dövlət qurumlarını beləkişlərdə qoymağı bacaran güclü bir təşkilatdır. Azərbaycanın ümummilli lideri, görkəmli siyasət və dövlət xadimi Heydər Əliyevin adını layiqətlə daşıyan, YUNESKO və İS-ESKO-nun xoşməramlı səfiri, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, ölkəmizin Birinci Xanımı Mehriban Əliyevanın başçılıq etdiyi fondun gördüyü işlər ölkədə xeyir-xahlığın, humanistliyin, mərhəmətin simvoluna çevrilib.

Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyəti Azərbaycanda böyük ənənələri olan xeyriyyəçilik missiyasının davam etdirilməsi ilə müşayiət olunur. Fondun Prezidenti Mehriban Əliyeva fəaliyyətinin elə ilk dövrlərində sübut etdi ki, əlçatmaz xeyalların, arzuların reallaşması yalnız insan fenomeninin, şəxsiyyətin gücü ilə mümkündür. Onun fəaliyyəti insanlara sevgi, vətənpərvərlik, global düşüncə və sarsılmaz iradə üzərində qurulub. Heydər Əliyev Fondu Azərbaycan dövlətinin cəmiyyətə yönəlmiş ali məqsədlərinin reallaşdırılması prosesində yaxından iştirak edir. Fondun qarşısına qoyduğu məqsədlər çoxmiqyaslıdır, qlobaldır. Mehriban Əliye-

dazione attribuisce una grande importanza alle problematiche delle comunità locali, alle questioni legate alla vita quotidiana, alla salute, all'istruzione del popolo azerbaijano, assurgendo così a principale punto di riferimento per coloro che hanno bisogno di aiuto.

Le quattro rappresentanze della Fondazione, inaugurate in Romania, Federazione Russa, Turchia e Stati Uniti, sono altrettanto attive. La loro missione è quella di contribuire all'organizzazione di eventi rivolti alla promozione dell'immagine del Paese a livello internazionale, informare il mondo circa la realtà dell'Azerbaijan, approfondire i rapporti di collaborazione con le fondazioni, le NGO e le organizzazioni sociali di altri paesi, nonché di realizzare progetti congiunti, effettuare interscambi tra studiosi di importanti centri di ricerca mondiali internazionali e sostenere la ricerca scientifica.

"L'istruzione è il futuro della nazione!": queste le parole pronunciate dal leader nazionale Heydar Aliyev, che tutti nel Paese ricordano. Durante l'epoca sovietica e successivamente alla riconquista dell'indipendenza da parte dell'Azerbaijan, Aliyev attribuì infatti una grande importanza ed una particolare attenzione all'istruzione nel Paese. In linea con il pensiero di Heydar Aliyev, la Fondazione pone la massima attenzione allo sviluppo del settore scolastico. Nel quadro del progetto denominato "Una Nuova Scuola in un Nuovo Azerbaijan", lanciato su iniziativa di Mehriban Aliyeva, negli ultimi 10 anni sono stati costruiti grazie al sostegno della Fondazione quasi 500 edifici scolastici. È stato inoltre realizzato un progetto a livello internazionale - denominato "Supporto all'Istruzione" - grazie al quale è stato possibile ricostruire in Pakistan una scuola femminile distrutta dal terremoto, ristrutturare la scuola che porta il nome di Heydar Aliyev ad Astrakhan ed il centro per bambini e giovani non vedenti ed ipovedenti a Sarajevo, capitale di Bosnia-Erzegovina. Nella capitale dell'Azerbaijan, riconosciuta storicamente come un luogo di tolleranza, sono stati fondati un centro di istruzione per i bambini ebrei, denominato "Ohr-Avner", di 450 posti, ed un liceo francese. Nel settore dell'istruzione prescolastica sono stati poi realizzati programmi come "Sviluppo degli Istituti Prescolastici" e "Sviluppo degli Orfanotrofi e dei Collegi". Nel quadro di tali programmi sono state ristrutturate ed attrezzate più di 30 strutture scolastiche in tutto il Paese. Su iniziativa della First Lady, è stata infine costruita, nel quartiere Nizami a Baku, una residenza di 50 appartamenti per le ragazze che hanno vissuto negli orfanotrofi e che hanno compiuto la maggiore età. E, a distanza di pochi anni, è stata costruita un'altra residenza per giovani ragazze, comprendente 68 appartamenti.

Estremamente importanti sono anche le attività svolte dalla Fondazione Heydar Aliyev nel settore della sanità pubblica. La signora Mehriban Aliyeva, in qualità di medico, delle effettua di sovente visite nelle strutture sanitarie del Paese, indossando rigorosamente il camice bianco - simbolo della Medicina - a dimostrazione del pieno interesse che nutre verso queste strutture. La Fondazione realizza progetti importanti per tutelare la salute dei cittadini e in particolare quella dei bambini, che rappresentano il nostro futuro. Oltre alla costruzione di diversi centri sanitari nella capitale e nelle regioni dell'Azerbaijan, vanno evidenziati i progetti "La miglior cura per i bambini diabetici" e "Una vita senza la talassemia", lanciati anch'essi su iniziativa di Mehriban Aliyeva. Grazie ai finanziamenti della Fondazione sono stati costruiti un Centro moderno per la cura della Talassemia e un Centro di Riabilitazione per i bambini con la sindrome di Down.

Ulteriore importante aspetto della attività della Fondazione è legato alla storia del Paese, in particolare al Nagorno-Karabakh e alle campagne di informazione circa il conflitto. In questo contesto va sottolineata l'importanza della campagna internazionale "Justice for Khojaly" (Giustizia per Khojaly) lanciata dalla Vice-Presidente della Fondazione, Leyla Aliyeva, l'8 maggio 2008. Come risultato di questa enorme campagna, che ha come principale scopo quello di informare il mondo sulle ingiustizie storiche che l'Azerbaijan ha fin'ora subito, su più di un milione di persone che a seguito dell'occupazione armena dei territori del-

vanin rəhbərlik etdiyi Fond cəmiyyəti narahət edən, Azərbaycan vətəndaşlarının həyatı, sağlamlığı, təhsili ilə bağlı olan bütün sahələrə önəm verir. Heydər Əliyev Fondu artıq Azərbaycanda yardıma ehtiyac duyan hər bir kəsin ümid yeridir.

Fondun dörd ölkədə - Rumıniya, Rusiya Türkiyə, ABŞ-dəki nümayəndəlikləri də aktiv fəaliyyət göstərir. Fondun nümayəndəliklərinin məqsədləri Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun daha da gücləndirilməsi ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsinə yardım göstərmək, Azərbaycan həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq, xarici ölkələrin fondları, QHT-ləri, ictimai təşkilatları ilə əməkdaşlığı genişləndirmək, onlarla birgə layihələr həyata keçirmək, xarici ölkələrin tanınmış elmi-tədqiqat mərkəzləri ilə əlaqələrin mübadiləsini təşkil etmək, elmi tədqiqatların aparılmasına yardım göstərmək və s. işlərdən ibarətdir.

"Təhsil millətin gələcəyidir". Ulu öndər Heydər Əliyevin bu sözlərini yəqin ki, xatırlamayan tapılmaz. Milli lider həm SSRİ dönəmində, həm də müstəqillik illərində respublikamızda təhsilə xüsusi diqqət və qayğı göstərmişdir. Görünür, məhz bu həssaslığın məntiqi davamı olaraq Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətində dətəhsilin inkişafı məsələsi prioritetdir. Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Yenişəşən Azərbaycana yeni məktəb" layihəsi çərçivəsində 10 il ərzində fondun xətti ilə 500-ə yaxın orta məktəb binası inşa olunub. Bundan əlavə, "Təhsilə dəstək" layihəsi dəyüxsək səviyyədə həyata keçirilib. Məhz Heydər Əliyev Fondu Pakistanda zəlzələ zamanı dağılmış qızlar məktəbini yenidən inşa etdirib, Həştərxanda ulu öndər Heydər Əliyevin adını daşıyan məktəb, həmçinin Bosniya və Herseqovinanın paytaxtı Sarayevoda kor və zəif görən uşaqlar və gənclər üçün mərkəz yenidən qurulub. Tarixən tolerantlıq məkanı kimi tanınan ölkəmizin paytaxtında yəhudi uşaqlar üçün 450 şagird yerlik "Xabad-Or-Avner" təhsil mərkəzi, həmçinin fransız liseyi yaradılıb. Heydər Əliyev Fondunun məktəbəqədər təhsil müəssisələri ilə bağlı atdığı mühüm addımlar "Məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişafı", "Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı" kimi proqramlarda öz əksini tapıb. Bu proqramlar çərçivəsində ölkə üzrə 30-dan çox uşaq müəssisəsi əsaslı təmir edilib və avadanlıqla təchiz olunub. Uşaq evlərində tərbiyə alan və 18 yaşa tamam olmuş qızlar üçün Azərbaycanın birinci xanımının təşəbbüsü ilə paytaxtın Nizami rayonunda 50 mənzillik bina inşa edilib. Bir neçə il sonra 68 mənzilli daha bir yaşayış binasının tikilməsi də şübhəsiz ki, təqdirləyicidir.

Heydər Əliyev Fondunun və onun prezidentinin səhiyyənin inkişafı ilə bağlı göstərdiyi fəaliyyət də son dərəcə mühümdür. Mehriban xanım bir həkim kimi tibbin simvolu olan ağı xalata ölkənin tibb ocaqlarının durumu ilə vaxtaşırı olaraq bilavasitə maraqlanıb, vətəndaşlarımızın, xüsusən sabahımız olan körpələrin sağlamlığı naminə əhəmiyyətli layihələr həyata keçirir. Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə paytaxtımızda və bölgələrimizdə tikilən çoxsaylı səhiyyə ocaqları ilə yanaşı, "Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı", "Talassemiya həyat namına" layihələrini xüsusi qeyd etmək lazımdır. Bir neçə il öncə fondun təşəbbüsü ilə Bakıda müasir Talassemiya Mərkəzi tikilib. Mehriban Əliyevanın diqqət və qayğısı sayəsində Daun Sindromlu Şəxslərin Reabilitasiya Mərkəzi inşa olunub.

Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətinin daha bir mühüm istiqaməti isə tarixi keçmişimiz, Qarabağ konfliktini və bu yöndə Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasıdır. Bu mənada Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın rəhbərliyi ilə 2008-ci il mayın 8-də başlatılmış "Xocalıya ədalət!" kampaniyasının önəmi vurğulanmalıdır. Azərbaycanın üzvləşdiyi tarixi ədalətsizliklər, Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini işğal etdiyinə görə bir milyonda artıq insanın öz ölkəsində qaçqın və məcburi köçkün aqibəti yaşaması, o cümlədən XX əsrin ən böyük faciələrindən biri olan Xocalı soyqırımı və s. həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılması üçün Heydər Əliyev Fondunun başladığı nəhəng kampaniya bir sıra ölkələrin Xocalı soyqırımını rəsmən tanıması ilə nəticələndi...

Bundan əlavə, Heydər Əliyev Fondu Quba Soyqırımı Memorial Kompleksinin yaradılmasında və 1918-ci ildə erməni daşnaklarının Şamaxıda törətdikləri mart qırğınları zamanı yandırılan Şamaxı Cümə məscidinin əsaslı bərpasında da yaxından iştirak edib.

Ətraf mühitin, ekologiyanın qorunması sahəsində Heydər Əliyev Fondu tərəfindən həyata keçirilən layihələr artıq ölkəmizdə yeni bir gənclər hərəkatına çevrilib. "Hərəyə bir ağac əkək!" aksiyası və Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə Azərbaycanda və dünyada ekoloji məsələlərə bağlı ictimai maarifləndirmə işinin gücləndirilməsi məqsədilə 2011-ci ilin iyulun 12-də fəaliyyətə başlayan Ətraf Mühitin Mühafizəsi Namına Beynəlxalq Dialoq - IDEA kampaniyası çərçivəsində Azərbaycanda 3 milyondan çox ağac ekilib. Kampaniya çərçivəsində, həmçinin "Ağacların kəsilməsinə yox!" layihəsi həyata keçirilib. IDEA ((International Dialogue for Environmental

L'Azerbaijani vivono nel proprio Paese da rifugiati, nonché su uno di genocidi più gravi del XX secolo – il genocidio di Khojaly – alcuni paesi hanno ufficialmente riconosciuto la natura di genocidio di quest'ultimo. Oltre a ciò, la Fondazione ha preso parte attiva nella fondazione del "Guba Genocide Memorial Complex" e nel restauro della moschea di Juma, incendiata nel marzo del 1918 durante il massacro organizzato dagli armeni nella città di Shamakhy.

I progetti legati alla protezione ambientale avviati dalla Fondazione Heydar Aliyev hanno dato vita a un nuovo movimento giovanile. Nel quadro delle campagne "Ognuno di noi pianta un albero" e IDEA – International Dialogue for Environmental Action, lanciata da Leyla Aliyeva il 12 luglio del 2011 con lo scopo di sensibilizzare il mondo sulle questioni ambientali dell'Azerbaijani e del mondo – sono stati piantati più di 3 milioni di alberi nel Paese. Inoltre è in corso di attuazione il progetto "No all'abbattimento degli alberi!" che fa parte della campagna IDEA. L'IDEA mira a garantire la partecipazione attiva dei giovani nel trovare le soluzioni ai problemi ambientali che affliggono il nostro pianeta.

Negli scorsi 10 anni la Fondazione ha, senza interruzione, realizzato numerosi progetti volti alla promozione ed alla tutela del patrimonio culturale materiale ed immateriale, che hanno riscosso grande successo. In particolare, grazie al contributo della signora Aliyeva, l'arte musicale del Mugham è stata inclusa nella lista dei "Capolavori del patrimonio orale e immateriale dell'umanità" dell'Unesco. A seguire sono stati aggiunti alla prestigiosa lista il Complesso storico e architettonico della Città Vecchia di Baku, la Riserva Statale di Gobustan, i tappeti dell'Azerbaijani, l'arte nazionale degli Ashouqi (cantastorie di tradizione antica), nonché la festa del Novruz. Su iniziativa della Fondazione è stato inoltre fondato un "International Mugham Center" (Centro Internazionale di Mugham), è stata pubblicata la raccolta di brani intitolata "Cantanti del Karabakh" e sono stati organizzati concorsi di Mugham trasmessi in televisione.

La celebrazione, presso l'UNESCO, del 100° anniversario dell'accademico Yusif Mammadaliyev e del famoso scrittore, critico letterario e docente Mir Jalal Pashayev, la pubblicazione delle raccolte di brani musicali composti da l popolare artista Rafiq Babayev, l'esposizione di una mostra personale del pittore di fama mondiale Tahir Salahov a Parigi, figurano tra i successi delle relazioni internazionali della Fondazione Aliyev. Nel corso degli ultimi anni è stata esposta a Baku la collezione di opere d'arte dalla Francia nominata "Capolavori francesi". Infine, su iniziativa della Fondazione è stato inaugurato il Museo di Arte Moderna, aperto il Complesso Museale di Archeologia e di Etnografia di Gala e in occasione del 90° anniversario della nascita del leader nazionale azerbaijani è stato inaugurato all'interno del Centro Heydar Aliyev il Museo a lui dedicato. In occasione del 20° anniversario dell'indipendenza dell'Azerbaijani, la Fondazione Heydar Aliyev ha realizzato diversi progetti all'estero. Gli eventi, organizzati dalla Fondazione in città come Parigi, Mosca, Berlino, Roma e presso il Vaticano, hanno svolto un ruolo importante nella promozione del nostro patrimonio e l'Azerbaijani è diventato il primo paese musulmano a organizzare una mostra nella Città del Vaticano.

Al contempo la Fondazione ha organizzato celebrazioni in più di 20 regioni della Francia e nel 2013, con il sostegno della stessa Fondazione, sono state organizzate nella città di Cannes le Giornate della Cultura dell'Azerbaijani. La Fondazione ha assicurato inoltre sostegno all'idea della creazione all'estero di case e centri culturali dell'Azerbaijani: centri culturali azerbaijani sono stati inaugurati nella capitale francese e successivamente a Vienna. Mehriban Aliyeva ha inoltre contribuito ai lavori di ricostruzione del Museo del Louvre, nonché al restauro del castello di Berlino distrutto durante la seconda guerra mondiale, dei manoscritti medievali conservati nell'archivio del Vaticano e delle catacombe romane site nella città del Vaticano. Grazie alla Fondazione è stata infine aperta la Facoltà di Lingua azerbaijana presso lo storico Istituto Nazionale per le Lingue e Civiltà Orientali di Parigi.

Sin dalla sua istituzione, la Fondazione ha dato particolare importanza alle relazioni con l'Italia. In diverse città italiane sono stati tenuti concerti e vari eventi culturali con la partecipazione dei artisti azerbaijani. Inoltre, nel parco di "Villa Borghese" a Roma, è stato realizzato un mo-

Il Presidente della Fondazione Aliyev, Mehriban Aliyeva
Heydar Aliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva

Action) kampaniyası planetimizin üzlaşdığı ekoloji problemlərin həllində gənclərin aktiv iştirakını təmin etməyi hədəfləyib. Heydar Əliyev Fondu ötən 10 ilərzində maddi və qeyri-maddi mədəniyyət abidələrinin təbliği, tanılması, qorunub-saxlanılması istiqamətində yorulmadan səsiz-hesabsız uğurlu layihələr həyata keçirib. Məhz Mehriban Əliyevanın xidmətləri sayəsində muğam sənəti YUNESKO-nun "Bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irsinin şah əsərləri" siyahısına daxil edilib. Bu siyahıya daha sonra İçərişəhər Tarixi-Memariq Kompleksi, Qobustan Dövlət Tarixi-Bədii Qoruğu, Azərbaycan xalçaları, milli aşıq sənəti, həmçinin Novruz bayramı da daxil edilib. Fondun təşəbbüsü ilə Bakıda Beynəlxalq Muğam Mərkəzi inşa olunub, "Qarabağ xanəndələri" musiqi albomu nəşr edilib, muğam televiziya müsabiqələri keçirilib. Akademik Yusif Məmmədəliyevin, görkəmli yazıçı, ədəbiyyatşünas alim və pedaqoq Mir Cəlal Paşayevin 100 illik yubileylərinin YUNESKO səviyyəsində qeyd olunması, xalq artisti, bəstəkar Rafiq Babayevin yaradıcılığını əhatə edən musiqi albomlarının hazırlanması, dünya şöhrətli Azərbaycan rəssamı Tahir Salahovun Parisdə fərdi sərgisinin təşkil edilməsi də Heydar Əliyev Fondunun beynəlxalq əlaqələrinin uğurlarıdır. Bu illər ərzində Fransanın sənət nümunələrinin toplandığı "Fransız inciləri" kolleksiyası Bakıda nümayiş olunub. Heydar Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə paytaxtımızda Müasir İncəsənət Muzeyi açılıb, Qala Arxeoloji-Etnoqrafik Muzey Kompleksi fəaliyyətə başlayıb, ulu öndərin 90 illik yubileyi ərəfəsində Heydar Əliyev Mərkəzində Heydar Əliyev Muzeyinin açılışı gerçəkləşdirilib. Heydar Əliyev Fondu həm də Azərbaycanın müstəqilliyinin 20-ci ildönümünü münasibətlə xaricdə həyata keçirilən bir çox layihələrin müəllifidir. Bu münasibətlə fondun Parisdə, Moskvada, Berlində, Romada və Vatikanda təşkil etdiyi tədbirlər dəyərlərimizin təbliğində mühüm rol oynayıb. Azərbaycan Vatikanda sərgi təşkil edən ilk müsəlman ölkəsi kimi tarixə düşüb. Heydar Əliyev Fondu, həmçinin Fransanın 20-dən çox regionunda xüsusi mərasimlər keçirib, 2013-cü ildə fondun təşkilatçılığı ilə Kann şəhərində Azərbaycan mədəniyyəti günləri baş tutub. Fond xaricdə Azərbaycan mədəniyyət evlərinin və mərkəzlərinin yaradılması ideyasına dəstək verib. Əvvəlcə Fransanın paytaxtı Parisdə, daha sonra Vyanada Azərbaycan Mədəniyyəti mərkəzləri fəaliyyətə başlayıb. Mehriban Əliyeva Luvr Muzeyində aparılan bərpa işlərinə qoşulub, həmçinin ikinci dünya müharibəsində dağıdılmış Berlin qəsrinin, Vatikan arxivlərində saxlanılan orta əsr əlyazmalarının, Vatikanda Roma kateqorikalarının bərpasında yaxından iştirak edib. Parisdəki tarixi Fransa Dövlət Şərq Dilləri və Mədəniyyətləri İnstitutunda Azərbaycan dili fakültəsinin açılmasına nail

numento dedicato al poeta azerbaijano Nizami Ganjavi e lo scorso anno la Fondazione ha finanziato il restauro della Sala dei Filosofi dei Musei Capitolini.

Il Presidente della Fondazione Mehriban Aliyeva, grazie alla perfetta capacità organizzativa, beneficia di un'importante immagine nel Paese e nella comunità internazionale. La Fondazione ha organizzato molti festival internazionali di musica. Tra questi, il Gabala International Music Festival si distingue per la sua grandiosità ed il vasto pubblico. L'Azerbaijani, dopo la vittoria al festival musicale "Eurovision", nel 2011 ha compiuto con successo la missione di organizzare a Baku l'edizione del 2012 del festival, proprio grazie al duro lavoro della Fondazione Heydar Aliyev.

La Fondazione presta particolare attenzione allo sviluppo dello sport nel paese. Grazie alla ad essa sono stati costruiti in tutto il paese numerosi impianti sportivi. La signora Aliyeva è oggi Presidente del Comitato Organizzativo della prima edizione dei Giochi Olimpici Europei, che avrà luogo proprio a Baku nell'estate del 2015. Durante il Festival Sportivo, il primo nella storia europea, giungeranno in Azerbaijani più di 6.000 atleti di 49 stati membri del movimento olimpico impegnati in 19 discipline sportive. Siamo certi che grazie al carattere deciso, al senso di competitività ed al modo appropriato con il quale agisce la signora Mehriban Aliyeva l'evento si imporrà come un importante evento sportivo europeo e che gli ospiti torneranno nel loro paese soddisfatti della nostra ospitalità.

Vorremmo a questo proposito sottolineare che la signora Aliyeva è anche membro del Comitato Esecutivo del Comitato Olimpico Nazionale, Presidente della Federazione di Ginnastica dell'Azerbaijani e Direttrice del Fondo Culturale dell'Azerbaijani.

Siamo orgogliosi che le diverse attività della Fondazione e del suo Presidente vengano apprezzate non solo in Azerbaijani, ma anche al di fuori del Paese. Con le sue attività multidirezionali, la signora Aliyeva dimostra di essere figura politica di anima, cuore e con una mentalità genuinamente globale. Il fattore umano è superiore a tutto per lei. Ogni passo ed ogni lavoro della Fondazione è svolto per il benessere delle persone. Fedele ai valori etici, la signora Aliyeva è stata premiata con il riconoscimento di prestigiosi premi, sia a livello nazionale che internazionale. Il più importante di questi, a nostro parere, è il Premio Heydar Aliyev, concesso dal Presidente İlham Aliyev con l'ordine del 5 maggio 2009, per la sua efficace funzione nella vita sociale, politica e culturale della Repubblica. Nel corso di una cerimonia tenutasi il 10 maggio 2009 in occasione del 86° anniversario di Heydar Aliyev e del 5° anniversario della Fondazione, Mehriban Aliyeva ha a sua volta ringraziato il Presidente per averle concesso il premio che porta il nome del leader nazionale: "Vorrei esprimere il mio profondo amore e rispetto alla mia famiglia – a mio padre, ai miei figli ed a mio marito – fonte inesauribile di energia."

olub.

Heydar Əliyev Fondu yarandığı gündən İtaliya ilə əlaqələrə xüsusi önəm verib. İtaliyanın ayrı-ayrı şəhərlərində dəfələrlə incəsənət xadimlərimizin iştirakı ilə konsertlər, müxtəlif mədəni tədbirlər keçirilib. Həmçinin, Romanın "Villa Borghese" parkında Nizami Gəncəvinin abidəsi inşa edilib. Ötən il isə Heydar Əliyev Fondu Romanın Kapitolini Muzeyinin "Filosoflar zalı"nın bərpasına dəstək göstərib.

Fondun Prezidenti Mehriban Əliyeva mahir təşkilatçılıq qabiliyyəti ilə də ölkə və beynəlxalq ictimaiyyət arasında yüksək nüfuzə malikdir. Belə ki, fond bir çox beynəlxalq musiqi festivallarının təşkilatçısıdır.

Bu sırada Qəbələ Beynəlxalq musiqi festivalı öz möhtəşəmliyi və əhatə dairəsinin genişliyi ilə fərqlənir. "Eurovision-2011" beynəlxalq mahnı müsabiqəsində qalib gələn Azərbaycan Heydar Əliyev Fondunun gərgin zəhməti sayəsində 2012-ci ildə Bakıda keçirilən müsabiqəni uğurla reallaşdırıb.

Heydar Əliyev Fondu ölkədə idmanın inkişafına da xüsusi diqqət göstərir. Fondun təşəbbüsü ilə ölkə üzrə xeyli sayda idman qurğuları inşa olunub. Bu gün Mehriban xanım 2015-ci ilin yayında Bakıda keçiriləcək Birinci Avropa Olimpiya Oyunlarının Təşkilat Komitəsinin sədridir. Avropa tarixində ilk dəfə təşkil olunacaq bu idman bayramında Avropa Olimpiya

hərəkətinin 49 üzv dövlətdən 19 idman növü üzrə 6000-dən çox idmançının iştirak etməsi gözlənilir. Şübhəsiz ki, Mehriban Əliyevanın əzmi, prinsipliliyi və məqsədyönlü fəaliyyəti sayəsində bu idman yarışını da Avropada əsl idman bayramına çevriləcək, ölkəmizə gələnlər qonaqpərvərlikdən məmnun şəkildə öz vətənlərinə qayıdacaqlar.

Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, Mehriban xanım həm də Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin İcraiyyə Komitəsinin üzvü, Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının prezidenti, Azərbaycan Mədəniyyət Fondunun rəhbəridir. Sevincirici haldır ki, Heydar Əliyev Fondunun və onun Prezidenti Mehriban Əliyevanın genişmiqyaslı fəaliyyəti nəinki Azərbaycanda,

ölkə hüdudlarından kənar da böyük rəğbətlə qarşılanır. Mehriban xanım öz çoxşaxəli fəaliyyəti ilə sübut edir ki, o, global düşüncəyə malik incə ruhlu bir siyasi xadimdir. Onun üçün insan amili hər şeydən öndədir. Fondun gördüyü hər bir iş, atdığı hər bir addım insanların rifahına hesablanır. Mehriban xanım dəyərlərə sadıqdır. O, indiyədək ölkə daxilində və beynəlxalq aləmdə çoxsaylı nüfuzlu mükafatlarla təltif edilib. Bunlardan ən qiymətli isə zənnimizcə, Prezident İlham Əliyevin 2009-cu il 5 may tarixli sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi və mədəni həyatında səmərəli fəaliyyətinə görə layiq görüldüyü Heydar Əliyev Mükafatıdır. Mehriban Əliyeva 2009-cu il mayın 10-da – milli lider Heydar Əliyevin anadan olmasının 86-cı, Heydar Əliyev Fondunun yaradılmasının 5-ci ildönümünə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə ulu öndərin adını daşıyan mükafata görə Prezident təşəkkür edərək demişdi: "Mənim üçün tükənməz güc mənbəyi olan ailəmə – atama, uşaqlarıma və həyat yoldaşıma öz hədsiz məhəbbətimi, dərin hörmətimi bildirirəm".

mai-siyasi və mədəni həyatında səmərəli fəaliyyətinə görə layiq görüldüyü Heydar Əliyev Mükafatıdır. Mehriban Əliyeva 2009-cu il mayın 10-da – milli lider Heydar Əliyevin anadan olmasının 86-cı, Heydar Əliyev Fondunun yaradılmasının 5-ci ildönümünə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə ulu öndərin adını daşıyan mükafata görə Prezident təşəkkür edərək demişdi: "Mənim üçün tükənməz güc mənbəyi olan ailəmə – atama, uşaqlarıma və həyat yoldaşıma öz hədsiz məhəbbətimi, dərin hörmətimi bildirirəm".

LA FONDAZIONE Heydar Aliyev E L'ITALIA

Promozione della tradizione e cultura azerbaigiana e riscoperta della storia e dell'arte italiana

Heydər Əliyev Fondu və İtaliya

Azərbaycan mədəniyyətinin və ənənələrinin təbliği, İtaliya incəsənətinin və tarixinin yenidən kəşfi

La Fondazione Heydar Aliyev rappresenta il connubio perfetto tra promozione nazionale e valorizzazione del patrimonio artistico e culturale mondiale. Istituita con l'intenzione di ricordare e rievocare la memoria del Presidente Heydar Aliyev, padre dell'Azerbaigian indipendente, e dalla necessità di trasmettere la sua eredità morale ed il sentimento di appartenenza nazionale, la Fondazione ha dato il via alle proprie attività a partire dal 2004, con l'obiettivo di favorire il progresso socio-culturale e di fornire il proprio contributo per lo sviluppo socio-economico nazionale attraverso una serie di progetti ed attività nella sfera dell'educazione, della salute pubblica, della cultura, dello sport, della scienza e tecnologia, dell'ambiente e della società. Attualmente presieduta dalla First Lady dell'Azerbaigian e Ambasciatrice presso l'UNESCO e l'ISESCO, Mehriban Aliyeva, la Fondazione sostiene progetti su larga scala e programmi volti a favorire la prosperità ed il benessere nazionale. Per far ciò – e per valorizzare il

Heydər Əliyev Fondu dünya mədəniyyəti və incəsənəti irsinin dəyərləndirilməsi ilə milli təbliğat arasındakı mükəmməl birləşmədir. Müstəqil Azərbaycanın qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsinə əbədiləşdirmək və xatırlamaq, onun vətənpərvərlik hissini və mədəni irsini nəsillərə çatdırmaq məqsədi ilə təsis edilmiş Fond cəmiyyət və ətraf mühit, texnologiya və elm, idman, mədəniyyət, səhiyyə, təhsil sahəsindəki fəaliyyəti və bir sıra layihələri vasitəsilə milli sosial-iqtisadi tərəqqiyə öz töhfəsini vermək, sosial- mədəni inkişafa kömək etmək üçün 2004-cü ildən etibarən fəaliyyətə başlamışdır. Hazırda Azərbaycanın Birinci Xanımı, UNESCO və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva tərəfindən idarə olunan Fond milli rifah və çiçəklənməyə yardım edən proqramlar, geniş miqyaslı layihələri həyata keçirir. İnsanların bilik və bacarıqlarını, yaradıcılıq istedadını gücləndirmək üçün Fond könüllü və qeyri- hökumət təşkilatları, milli və xarici hökumət təşkilatları və qurumları ilə güclü əməkdaşlıq əlaqələri saxlayır. Fond və İtaliya arasındakı əlaqələr yarımadağın sonsuz arxeoloji, mədəni

“

Il Patrimonio artistico non ha ne nazionalità ne confini

Mədəni irs milliyətə və sərhədlərə malik deyil

”

La First Lady Mehriban Aliyeva e il Presidente dell'Italia Giorgio Napolitano
Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva və Prezident Corco Napoletano

talento creativo, le abilità e la conoscenza delle persone – la Fondazione mantiene solidi legami di collaborazione con le istituzioni e le organizzazioni governative nazionali ed estere, con le Organizzazioni Non Governative e con quelle di volontari. I rapporti tra la Fondazione e l'Italia sono stati scanditi da una serie di progetti volti a supportare il restauro, la riscoperta e la valorizzazione dell'immenso patrimonio artistico, culturale ed archeologico della Penisola, promuovendo al contempo la ricca e variegata tradizione culturale azerbaigiana. Dimostrando che il patrimonio artistico non ha nazionalità né confini, la Fondazione ha mostrato particolare interesse nella riscoperta dell'Antica Roma, finanziando progetti di restauro dei monumenti presenti nella capitale italiana, tra cui spicca quello dedicati alla Sala dei Filosofi dei Musei Capitolini. Agli inizi di giugno era stata d'altra parte la stessa First Lady Mehriban Aliyeva ad incontrare il Sindaco di Roma ed ha mettere in risalto le at-

və bədii irsinin dəyərləndirilməsinə, yenidən kəşfi və bərpasına dəstək olan bir sıra layihələr sayəsində genişlənərək, eyni zamanda Azərbaycanın zəngin və rəngarəng mədəniyyət ənənələrinin təbliğinə şərait yaratmışdır. Bədii irsin heç bir milliyəti və sərhədləri olmadığını qeyd edən Fond İtaliyanın paytaxtında yerləşən abidələrin, xüsusən də Kapitolli Muzeyinin Filosof Zalının bərpası üçün həyata keçirilən layihələri maliyyələşdirməklə Qədim Romanın yenidən kəşfinə xüsusi marağını nümayiş etdirdi. İyunun əvvəllərində Romanın meri ilə görüşən Birinci Xanım Mehriban Əliyeva İtaliya və paytaxt Romada Fond tərəfindən həyata keçirilən layihələr barədə söz açdı. Qədim yunan natiqləri, filosofları və sairələrinin 79 ədəd mərmər təsvirinin yerləşdiyi Roma Kapitolli Muzeylərinin yeni sarayının daxilində Filosoflar Zalının bərpası Fondun ayırdığı vəsait (110 min avro) hesabına həyata keçirilmiş və bu 23 memarlıq səthinin (relyef) və Roma imperiyası dövrünə aid 5 büstün bərpasına imkan vermişdir. XVI əsrdən başlayaraq həyata keçirilən bərpa işlərinin orijinal işləmələrdən

tività ed i progetti svolti dalla Fondazione in Italia e nella capitale. Il restauro della Sala dei Filosofi, nella cornice del palazzo Nuovo dei Musei Capitolini di Roma – la quale ospita 79 ritratti marmorei di poeti, filosofi e retori dell'antichità greca – è stato effettuato grazie ai fondi stanziati dalla Fondazione (110 mila euro), che ha così consentito un intervento che ha interessato 23 rilievi architettonici e 5 busti d'epoca romana. Il progetto è stato ideato con l'intento di mettere in luce e favorire con chiarezza il riconoscimento delle parti originali dei busti dai restauri effettuati a partire dal Settecento attraverso il recupero delle finiture originarie, consentendo così anche ad occhi non esperti di poter distinguere i nuclei originali dalle appozioni ed integrazioni successive. Il progetto ha così permesso di avere una comprensione maggiore e migliore della qualità e della storia dei singoli rilievi, portando alla luce particolari inediti. Non solo riscoperta dell'antichità, ma anche valorizzazione e promozione del patrimonio culturale azerbaigiano hanno guidato le attività della Fondazione Aliyev in Italia. Il 19 ottobre 2013 è stato infatti organizzato, a Firenze, un evento musicale finalizzato alla promozione di uno dei tratti caratteristici della cultura nazionale. In occasione dell'evento, il Direttore Esecutivo della Fondazione, Anar Alakbarov, e l'Ambasciatore dell'Azerbaigian in Italia Vaqif Sadiqov e il Presidente del Consiglio comunale della città di Firenze, Eugenio Giani, hanno potuto assistere al concerto dell'Orchestra Statale da Camera dell'Azerbaigian di Gara Garayev, sotto la sapiente direzione del maestro Teymur Goyciayev.

Nel 2012 la promozione dell'Azerbaigian aveva invece visto l'organizzazione di due importanti eventi nell'ambito del progetto internazionale "Azerbaijan: the Wind of Culture". Il primo, svoltosi a Torino il 17 aprile, si è tenuto presso il Teatro Carignano con la partecipazione dell'addetto alla cultura della regione Piemonte, Michele Capola, e del Vice Ministro della Cultura e del Turismo dell'Azerbaigian Adalat Valiyev. Il 21 aprile, a Roma, l'evento era stato invece tenuto presso l'Auditorium Parco della Musica, con la partecipazione della First Lady azerbaigiana, del Vice presidente della Fondazione, Leyla Aliyeva, e dell'allora Sindaco Gianni Alemanno.

Tale cerimonia aveva succeduto un altro momento centrale per la scoperta della ricchezza culturale dell'Azerbaigian in Italia. Il riferimento va all'inaugurazione della statua in onore del poeta e filosofo Nizami Ganjavi eretta all'interno del parco di Villa Borghese di Roma, avvenuta il 20 aprile presenziata da Mehriban Aliyeva e decretata con la Risoluzione del Presidente dell'Azerbaigian datata 23 dicembre 2011 per la "Celebrazione dell'ottocento settantesimo giubileo del Grande Poeta e Filosofo Nizami Ganjavi".

Dal punto di vista artistico, menzione particolare merita anche la mostra "Flight to Baku: Modern Art of Azerbaijan" organizzata il 5 marzo 2013 a Roma presso il Museo nazionale delle Arti del XXI secolo (MAXXI). Promossa anch'essa dalla Fondazione, la mostra ha visto la partecipazione, a fianco della First Lady e di Leyla Aliyeva, del Direttore del museo, e già Ministro dei Beni e delle Attività Culturali Giovanna Melandri.

seçilməsini və aydın şəkildə tanınmasını nəzərdə tutan layihəyə əsasən həttə təcrübəsiz müşahidəçilər də sonrakı əlavələri və artırmaları nümunələrin ilkin variantından fərqləndirə biləcəklər. Beləliklə layihə ayrı-ayrı memarlıq işlərinin tarixliliyini və keyfiyyətini daha yaxşı başa düşməyə və onların misilsiz təkrarolunmazlığını işıqlandırmağa imkan vermişdir. Yalnız qədimliyin yenidən kəşfi deyil, həmçinin Azərbaycanın mədəni irsinin təbliği və inkişafı İtaliyada Heydər Əliyev Fondunun əsas fəaliyyətlərindəndir. 2013- cü il oktyabr 19-da Florensiyada milli mədəniyyətin səciyyəvi xüsusiyyətlərindən birinin təbliğinə

yönlənmiş musiqili tədbir təşkil olundu. Tədbir münasibəti ilə Fondun icraçı direktoru Anar Ələkbərov, Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri Vaqif Sadiqov, Florensiya şəhər şurasının sədri Eugenio Giani təcrübəli maestro Teymur Qocayevin rəhbərliyi altında Qara Qarayev adına Azərbaycan Dövlət Kamera Orkestrinin konsertində iştirak etdilər.

2012- ci ildə Azərbaycanın təbliği "Azerbaijan: the Wind of Culture" beynəlxalq layihəsi çərçivəsində iki əhəmiyyətli tədbirin təşkili ilə baş tutdu. Birinci tədbir 17 aprel Turində Carignano Teatrının nəzdində Piemonte regionunun mədəniyyət işçisi Michele Capola və Azərbaycanın mədəniyyət və turizm nazirinin müavini Ədalət Vəliyevin iştirakı ilə keçirildi. Aprelin 21-də Romada Auditorium Musiqi Parkında baş tutan tədbir Azərbaycanın Birinci xanımı Mehriban Əliyeva, Fondun vitse- prezidenti Leyla Əliyeva və əvvəlki mer Gianni Alemannonun iştirakı ilə həyata keçirildi.

Bu mərasim İtaliyada Azərbaycan mədəniyyətinin nümayişində vacib məqam olmuşdur. Dahi şair və filosof Nizami Gəncəvinin 870 illik yubileyinin qeyd edilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikası prezidentinin 23 dekabr 2011- il tarixli sərəncamına əsasən və Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə aprelin 20- də keçirilmiş, Romanın Villa Borghese parkında filosof və şair Nizami Gəncəvinin şərəfinə ucaldılmış heykəlin açılış mərasimi isə bunun göstəricisidir.

2013- cü il martın 5-də Romada XXI əsr Milli İncəsənət muzeyi nəzdində təşkil olunmuş "Flight to Baku: Modern Art of Azerbaijan" sərgisi də müasir Azərbaycan incəsənətinin təbliği baxımından xüsusi qeyd olunmalıdır. Fond tərəfindən təşkil olunmuş sərgidə Birinci Xanım və Leyla Əliyeva, muzeyin direktoru, eləcə də Mədəni İrsi və Fəaliyyət Naziri Giovanna Melandri iştirak ediblər.

La First Lady Mehriban Aliyeva e il Sindaco di Roma Ignazio Marino
Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva və Romanın meri İgnazio Marino

AZERBAIJAN AIRLINES

WWW.AZAL.AZ

WE ARE CREATED FOR YOU!

Silkway
travel

85 Nizami str., Baku AZ1095 Azerbaijan
Call Center: 994 12 59 8888 0
e-mail: info@swtravel.az
www.swtravel.az

LA FONDAZIONE Heydar Aliyev E IL VATICANO

*Il sostegno dell'Azerbaijan al patrimonio culturale
sacro dello Stato del Vaticano*

Heydər Əliyev Fondu və Vatikan

**Vatikan Dövlətinin müqəddəs mədəni irsinin qorunmasında
Azərbaycanın dəstəyi**

Straordinario il rapporto instauratosi tra la Fondazione Heydar Aliyev e lo Stato del Vaticano, a dimostrazione che l'Azerbaijan, pur essendo un paese a maggioranza musulmana, rispetta ed sostiene tutte le religioni.

Con il supporto dell'Ambasciata dell'Azerbaijan in Francia, accreditata presso la Santa Sede, la Fondazione ha organizzato diversi eventi e ha finanziato opere di importanza internazionale, tra le quali spicca l'opera di restauro delle Catacombe dei SS Marcellino e Pietro, situate a Roma lungo la Via Casilina.

L'apprezzamento e la gratitudine della città di Roma nei confronti dell'Azerbaijan in generale e della Fondazione Heydar Aliyev in particolare era stato espresso il 10 febbraio anche da Gian Marco Palmieri, presidente del Quinto Municipio di Roma, il quale aveva elogiato il

Heydər Əliyev Fondu ilə Vatikan Dövləti arasında qurulan qeyri-adi münasibətlər əhalisinin çoxunun müsəlman olduğu Azərbaycanın digər dinlərə hörmət və dəstəyinin göstəricisidir.

Heydər Əliyev Fondu Azərbaycanın Fransadakı səfirliyinin dəstəyi Müqəddəs Təxt-Tacın da xüsusi qiymətləndirdiyi tədbirlər təşkil edib və beynəlxalq əhəmiyyətli layihələri maliyyələşdirib. Bunlardan Romada Kazilino küçəsi boyunca yerləşən Müqəddəs Marcellino və Pietro katakombalarının bərpası xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Fevralın 10-da Roma şəhər bələdiyyəsinin beşinci bölgəsinin sədri Can Marko Palmiyeri Katakombaların bərpasının dəstəyini xüsusi vurğulayaraq Roma şəhərinin Azərbaycana və Heydər Əliyev Fonduna təqdir və təşəkkürünü çatdırdı. Müqəddəs Arxeologiya üzrə Papa Akademiyasının sədri Kardinal Can Franko Ravazi ilə birinci xanım Əliyeva tərəfindən imzalanan protokola əsasən Fond bərpa işlərinin xərclərinə yardımına həyata keçirmişdir. İmperator Konstantinin anası Müqəddəs Yelenanın

I Musei Vaticani - Vatikan Muzeyi

“

*La Fondazione ha finanziato il restauro
e la digitalizzazione dei 48 manoscritti
custoditi nella Biblioteca
Apostolica Vaticana*

*Fond Vatikan Apostol Kitabxanasında
qorunan 48 əlyazmanın bərpası
və rəqəmsallaşdırılmasını
maliyyələşdirmişdir*

”

sostegno fornito alla restaurazione delle Catacombe. La Fondazione ha sostenuto infatti i costi del restauro dopo il Protocollo firmato dalla Presidentessa Aliyeva assieme al Cardinale Gianfranco Ravasi, nella sua veste di Presidente della Pontificia Accademia di Archeologia Sacra. L'importanza delle catacombe, dove l'imperatore Costantino fece erigere tra l'altro il Mausoleo dedicato alla madre Sant'Elena, è data anzitutto dal numero elevato di affreschi del III e IV secolo presenti su un'area di ben 18 mila metri quadri.

Inoltre, la Fondazione ha finanziato il restauro e la digitalizzazione dei 48 manoscritti custoditi nella Biblioteca Apostolica Vaticana, che comprendono testi scientifici, religiosi e di poesia, rilevanti per la storia della civilizzazione islamica. Durante l'ultima visita della First Lady alla Santa Sede, svoltasi nel mese di Giugno, sono stati firmati

şərəfinə inşa etdiriyi mavzoleydə mövcud olan katakombalar 18 min kv. metr ərazidə III və IV əsrə aid çoxsaylı freskaların mövcud olması baxımından əhəmiyyətlidir.

Bundan başqa Fond Vatikan Apostol Kitabxanasında qorunan islam sivilizasiyası tarixinə aid elmi, dini mətnlərdən və şerhlərdən ibarət 48 əlyazmanın bərpa və rəqəmsallaşdırılmasını maliyyələşdirmişdir.

Vatikan Muzeyində olan bəzi incəsənət əsərləri və Kitabxanada saxlanılan əlyazmaların bərpası ilə bağlı Azərbaycanın birinci xanımının Müqəddəs Təxt-Taca iyun ayında baş tutan sonuncu səfəri zamanı Dövlət rəsmiləri və Apostol Kitabxanası ilə daha 3 saziş imzalandı.

2011-ci ilin noyabr ayında Villa Miani sarayında Azərbaycanın Vatikan-dakı səfirliyinin dəstəyi sayəsində Azərbaycanın dövlət müstəqilliyin bərpa olunmasının iyirminci ildönümü münasibətilə Qara Qarayev adına Dövlət Orkestrinin konserti və nadir incəsənət nümunələrindən: unikal alətlər, qədim musiqi alətləri, xalçalar və mis əşyalar kolleksiyasından

altri 3 accordi con il Governatorato dello Stato e con la Biblioteca Apostolica per il restauro di alcune opere d'arte presenti nei Musei Vaticani e di altri manoscritti conservati nella Biblioteca.

A Novembre 2011, in occasione delle celebrazioni del ventesimo anniversario del ristabilimento dell'indipendenza, l'Ambasciata dell'Azerbaijan presso la Santa Sede ha ospitato a Villa Miani un Concerto dell'Orchestra Nazionale Qara Qarayev ed una mostra di oggetti di arte antica: una straordinaria collezione di oggetti unici, antichi strumenti musicali, tappeti e manufatti in rame. Villa Miani è stata anche la sede del primo incontro bilaterale tra la First Lady dell'Azerbaijan, Mehriban Aliyeva e il Cardinale Ravasi, Presidente del Pontificio Consiglio della Cultura.

Nel 2012, in occasione dei venti anni di relazioni diplomatiche tra l'Azerbaijan e la Santa Sede, presso il Braccio di Carlo Magno in Piazza San Pietro, la Fondazione ha realizzato la mostra intitolata "Tra le trame della storia, i tesori dell'Azerbaijan", un affascinante percorso alla scoperta del patrimonio culturale e artistico del territorio azerbaijano. Alla mostra sono stati esposti 100 raffinatissimi e preziosi pezzi unici dell'Azerbaijan: tessuti, manufatti in rame, gioielli, strumenti musicali, armi, antichissimi manoscritti e copie di miniature, raramente accessibili al pubblico: una collezione composita che ha presentato la varietà dei legami culturali, storici ed economici di un territorio fin dall'antichità crocevia di culture e flussi migratori.

ibaret sergi təşkil olundu. Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva ilə Vatikanın Mədəniyyət naziri Kardinal Ravazinin ilk görüşü də Villa Mianidə baş tutdu.

Azərbaycanla Müqəddəs Təxt arasındakı münasibətlərin iyirmi illiyi münasibətilə 2012-ci ildə Müqəddəs Pyotr Meydanındakı Böyük Karl Keçidində Fondun təşkilatçılığı ilə keçirilən "Azərbaycanın zəngin incilərinə tarixi baxış" adlı sergi Azərbaycan ərazisində olan zəngin bədii və mədəni irsi kəşf etmək baxımından maraqlı oldu. Sergidə ictimaiyyətə nadir hallarda nümayiş etdirilən Azərbaycana aid 100 nadir və zərif əşya: parçalar, misgərlik məmulatları, zinət əşyaları, musiqi alətləri, silahlar, qədim əlyazmalar, miniatür nüsxələri nümayiş etdirildi. Bu mürəkkəb kolleksiya qədimdən bəri mədəniyyətlər və sivilizasiyaların kəsişməsində yerləşən Azərbaycan ərazisinin mədəni, tarixi və iqtisadi əlaqələrinin müxtəlifliyinin sübutu kimi qiymətləndirilə bilər.

LA FIRST LADY DELL'AZERBAIGIAN, MEHRIBAN ALIYEVA, INCONTRA PAPA FRANCESCO IN VATICANO

Il 2 giugno 2014 si è svolto in Vaticano l'incontro tra la First Lady dell'Azerbaijan, Presidente della Fondazione Heydar Aliyev, Mehriban Aliyeva e Papa Francesco.

Questo incontro ha rappresentato il consolidamento dei rapporti bilaterali tra l'Azerbaijan e lo Stato Pontificio, che mirano prevalentemente alla tutela ed alla conservazione del Patrimonio Culturale.

La First Lady ha presentato a Papa Francesco i progetti realizzati in Italia e all'estero grazie al contributo della Fondazione, evidenziando in particolare le opere sociali ed umanitarie. In effetti la Fondazione Aliyev ha giocato un ruolo fondamentale nella gestione dell'emergenza umanitaria dei rifugiati e degli sfollati interni, che a seguito all'occupazione armena dei territori azerbaijani del Nagorno Karabakh e delle sette province confinanti, hanno dovuto abbandonare le proprie terre e le proprie case. La Fondazione ha svolto un importante lavoro in questi anni per migliorare le condizioni di vita dell'oltre milione di profughi, vittime di questo assurdo conflitto.

Durante l'incontro la First Lady ha voluto ricordare Papa Giovanni Paolo II e la sua visita in Azerbaijan, avvenuta nel 2002, che ha permesso di sviluppare i rapporti bilaterali tra i due paesi e che ha dimostrato come si possa stabilire un dialogo di reciproco supporto e comprensione anche tra popoli di diversa religione. Papa Francesco ha accettato l'invito rivolto dalla First Lady a visitare l'Azerbaijan ed ha espresso gratitudine per le attività svolte dalla Fondazione nel mondo, auspicando la crescita dei rapporti bilaterali tra Azerbaijan e Stato Vaticano.

A conclusione dell'incontro Papa Francesco ha voluto ringraziare personalmente la Fondazione Heydar Aliyev per l'importante contributo che ha permesso il restauro delle Catacombe dei SS Marcellino e Pietro.

La First Lady assicurato che i progetti a supporto del Patrimonio Culturale Mondiale proseguiranno anche in futuro e che lei stessa opererà affinché possa crescere il numero delle attività della Fondazione in Vaticano.

L'incontro tra la First Lady Mehriban e Papa Francesco, presieduto dall'Ambasciatore dell'Azerbaijan presso la Santa Sede Elchin Amirbayov. Azerbaijanın Müqəddəs Təxt Təcdakı səfiri Elçin Əmirbəyovun sədrliyi ilə birinci xanım Mehriban Əliyeva və Papa Francisconun görüşü

Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın Vatikanda Papa Fransesko ilə görüşü

2014-cü il iyunun 2-də Vatikanda Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban Əliyeva ilə Papa Francisconun görüşü baş tutdu. Bu görüş əsasən mədəni irsin qorunması və saxlanılmasına yönəlməklə Papa Dövləti ilə Azərbaycan arasındakı ikitərəfli əlaqələrin möhkəmlənməsini nümayiş etdirdi.

Birinci xanım Mehriban Əliyeva Papa Francisqoya Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə İtaliyada və digər əcnəbi ölkələrdə həyata keçirilən, xüsusilə də sosial və humanitar sahələrdə görülən işləri və layihələri təqdim etdi. Məhz Heydər Əliyev Fondu Azərbaycanın ərazisi olan Dağlıq Qarabağ və ona bitişik yeddi rayonların Ermənistan tərəfindən işğalı nəticəsində öz doğma torpaqlarından, evlərindən qaçqın və məcburi köçkün düşənlərə humanitar yardımın həyata keçirilməsində mühüm rol oynayıb. Bu mənasız münasibətin qurbanı olan milyonda çox qaçqınların həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün bu illər ərzində Fond mühüm işlər görüb.

Görüş zamanı birinci xanım Papa II Giovanni Paolonu və onun 2002-ci ildə Azərbaycana səfərini və bu səfərin müxtəlif dinlərə mənsub xalqların qarşılıqlı anlaşma və dəstək sahəsində dialoq qurmaq baxımından mühümlüliyünü və iki ölkə arasında ikitərəfli əlaqələrin inkişafına təkan verməsini xatırladı.

Papa Francisqo birinci xanım Mehriban Əliyevanın dəvətini qəbul edərək Fondun dünyada həyata keçirdiyi fəaliyyəti qiymətləndirdiyini və Azərbaycanla Vatikan dövləti arasında ikitərəfli əlaqələrin inkişaf etməsinə arzuladığını dilə gətirdi. Görüşün sonunda Papa Francisqo Müqəddəs Marçellino və Pietro Katakombalarının bərpasına göstərdiyi mühüm köməyə görə Heydər Əliyev Fonduna şəxsən təşəkkürünü bildirdi. Dünya mədəni irsinin qorunması layihələrinin gələcəkdə də davam edəcəyini qeyd edən birinci xanım Mehriban Əliyeva vurğuladı Vatikanda Fondun fəaliyyətinin genişlənməsi üçün şəxsən fəaliyyət göstərəcəyini bildirdi.

LE CATACOMBE DEI SS Marcellino e Pietro

*Il sostegno dell'Azerbaijan al patrimonio culturale
sacro dello Stato del Vaticano*

Arcosolio di Orfeo

Müqəddəs Marcellino və Pietro katakombaları

Vatikan Dövlətinin müqəddəs mədəni irsinin qorunmasında Azərbaycanın dəstəyi

Ileana Saia

Lungo la via Casilina, una delle più importanti strade dell'antica Roma, sorge, in zona Tor Pignattara, il Complesso del Mausoleo di S. Elena (IV Secolo DC), nelle cui adiacenze si trovano le Catacombe dei SS Marcellino e Pietro, terze, per estensione, fra le necropoli romane. Esse formano un enorme dedalo di gallerie, con pregevoli affreschi paleocristiani. Queste catacombe sono inserite nel progetto - dal rilevante valore archeologico - di un futuro Ecomuseo. In tale area, estesa per dieci chilometri fuori dalle mura antiche di Roma, vi sono numerosissimi reperti archeologici, in particolare ville, mausolei e necropoli. Le catacombe dei SS. Marcellino e Pietro fanno parte del complesso archeologico "Ad duas lauros",

Qədim Romanın ən əhəmiyyətli küçələrində biri olan Casalinga küçəsindəki Tor Pignattara ərazisində Müqəddəs Yelena movzaleyi kompleksi (b.e. IV əsr) yüksəlir. Movzaley kompleksin yaxınlığında isə Roma nekropollarından sonra genişliyinə görə üçüncü olan Müqəddəs Pietro və Marcellino katakombaları yerləşir. Onlar olduqca qiymətli erkən xristian freskalarından ibarət böyük yeraltı labirintlərdən ibarətdir. Arxeoloji dəyərlərinə görə bu katakombalar Ekomuzey layihəsinə daxil ediliblər. Bu ərazidə Romanın qədim divarlarından on kilometrə məsafədə uzanan çoxsaylı arxeoloji qazıntılar, xüsusilə də imarətlər, məqbərələr və nekropollar mövcuddur. Müqəddəs Marcellino və Pietro katakombaları imperator Konstantinin (b.e. IV əsr) anası Yelenanın mavzoleyi tərəfindən idarə olunan "Ad duas auros" arxeoloji kompleksinə

*Affresco della fossa di Daniele
Prima del restauro / Bərpadan əvvəl*

*Dopo il restauro
Bərpadan sonra*

Cubicolo di Susanna

dominato dal Mausoleo di Elena, madre dell'Imperatore Costantino (IV secolo d.C.). A partire dalla metà del III secolo, le Catacombe dei SS Marcellino e Pietro - insieme ad altre sparse per Roma - vennero utilizzate per la sepoltura dei primi cristiani. Si stima che tali catacombe accogliessero più di 15.000 tumulazioni. Le ricerche condotte negli ultimi anni hanno messo in rilievo la notevole importanza di questa necropoli, oltre che per la sua grande estensione, per la scoperta di affreschi di folgorante bellezza che risalgono al III e IV secolo, fra questi, ritratti di figure di oranti, pastori con pecorelle e scene dell'Antico Testamento. Tali affreschi rivestono una grande importanza nell'arte paleocristiana anche perché rappresentano bene il passaggio tra la cultura classica pagana a quella cristiana. Cadute nell'oblio per secoli, le catacombe dei SS Marcellino e Pietro sono state a lungo oggetto di saccheggi e devastazioni. La maggior parte della necropoli è stata saccheggiata da cercatori di reliquie. Si è

mənsubdur. III əsrin ortalarından etibarən Müqəddəs Marcellino və Pietro katakombaları Roma boyunca səpələnmiş digər katakombalarla birlikdə xristianların dəfnə üçün istifadə edilirdi. Bu katakombalarda 15.000-dən çox dəfn mərasiminin olduğu güman edilir. Son illərdə aparılan tədqiqatlar bu nekropolun geniş sahəyə malik olması ilə yanaşı III və IV əsrlərə aid gözqamaşdırıcı gözəlliyi olan freskaların da aşkarlanmasına səbəb olmuşdur. Bu isə tədqiqatların nə qədər böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini göstərir. Buların arasında ibadət edənlərin portretlərini, çobanları və Əhdi-Ətiqi özündə əks etdirən səhnələr xüsusi yer tutur. Bu freskalar klassik bütprəst və xristian mədəniyyəti arasında keçid olduğuna görə xüsusilə əhəmiyyətlidir. Əsrlər boyu unudulan Müqəddəs Marcellino və Pietro katakombaları uzun müddət qarət obyektinə çevrilmişdir. Nekropolun böyük hissəsi dəfnə axtaranlar tərəfindən qarət edilmişdir. Yalnız bəzi qəbirlər onları qoruyan divarlar sayəsində salamat qalmışdır. 90-cı illərə kimi bu ərazi müvafiq qurumlar və sakinlər tərəfindən unudulmuşdu. Hətta onlar öz ayaqları altında belə bir xəzinənin olmasından xəbərsiz

Arcosolio di Sabina

salvata solo qualche sepoltura, grazie ad alcuni muri rimasti sigillati. Fino agli anni 90 questo era un sito dimenticato dalle istituzioni, come pure dagli abitanti della zona, che nemmeno sapevano di avere un simile tesoro proprio sotto i loro piedi. Poi, da circa un decennio, le catacombe sono diventate oggetto di importanti studi storico-archeologici e sono stati eseguiti diversi lavori di restauro per valorizzare adeguatamente un luogo di interesse straordinario. Tale interesse, fortunatamente, non si è più arrestato.

Nell'ambito della campagna per promuovere i restauri e la valorizzazione del sito archeologico, è stato particolarmente apprezzato il generoso contributo della Fondazione Heydar Aliyev dell'Azerbaijan, per la quale i beni culturali vanno considerati comune patrimonio dell'umanità, senza limiti geografici. A questo riguardo è stato firmato, già nel 2012, un accordo tra la predetta Fondazione, presieduta dalla First Lady della Repubblica dell'Azerbaijan, Signora Mehriban Aliyeva, e la Pontificia Commissione Archeologica Sacra: la Fondazione ha sostenuto i costi dell'importante restauro delle catacombe che, recentemente completato, ha reso finalmente accessibile il sito ai visitatori. Grazie al generoso contributo della Fondazione, è stato possibile anche il recupero dello straordinario corpus pittorico presente dentro queste catacombe, che conta oltre 87 ambienti affrescati. "Vogliamo assolutamente favorire la fruizione di questo patrimonio - spiega Raffaella Giuliani, Ispettore delle catacombe della Pontificia Commissione di Archeologia Sacra - per la fine dell'anno prevediamo di poter proseguire i lavori di sistemazione del percorso in modo da portare i visitatori ad ammirare queste pitture". Infatti, entro il prossimo dicembre, sarà possibile visitare splendidi affreschi, come la fossa di Daniele, il cubicolo di Susanna, l'arcosolio del banchetto di Sabina, quello di Orfeo, tutti restaurati con una innovativa tecnica al laser, adoperata per rimuovere la patina depositata nei secoli sui dipinti. La First Lady ha visitato le catacombe dei SS Marcellino e Pietro e il Mausoleo di Sant'Elena durante il suo ultimo viaggio in Italia, il 2 Giugno scorso.

idilər. Sonralar katakombaların əhəmiyyətli tarixi arxeoloji tədqiqat obyektinə çevrildi və marağ doğuran bu qeyri-adi ərazinin layihəncə dəyərləndirilməsi üçün bərpa işləri həyata keçirildi. Xoşbəxtlikdən bu marağ hələ azalmayıb.

Arxeoloji zonanın yenidən qiymətləndirilməsi və bərpa işlərinin təşkili kampaniyası çərçivəsində mədəni irsi heç bir coğrafi sərhəd tanımadan bəşəriyyətin ortaq mirası hesab edən Azərbaycanın Heydər Əliyev Fondunun səxavətli dəstəyi xüsusilə qiymətləndirilməlidir.

2012-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Birinci Xanımı Mehriban Əliyevanın idarə etdiyi Heydər Əliyev Fondu və Müqəddəs Arxeologiya üzrə Papa Komissiyası arasında sənədli imzalandı. Fond sənədli əsasən bu yaxınlarda tamamlanan katakombaların bərpası üçün xərclərə yardım etdi. Fondun dəstəyi sayəsində katakombaların daxilində yerləşən 87-dən çox naxışlarla bəzədilmiş sahənin olduğu möhtəşəm rəsm kolleksiyasının bərpası da mümkün oldu. Qeyd edək ki, bərpa olunmuş tarixi abidələr artıq ziyarətçilərə təqdim olunub.

Müqəddəs Arxeologiya üzrə Papa Komissiyası katakombaları inspektoru Raffaella Giuliani qeyd edib ki, bu tarixi irsin sonunadək tamamilə ziyarətçilərin istifadəsinə verilməlidir: "Ziyarətçilərin bu rəsmlərdən zövq ala bilməsi üçün yolun nizamlanması işlərini davam etdirməyi nəzərdə tuturuq. Artıq dekabr ayında Danielenin qəbrini, Susannanın sərdabəsini, Ofreo və Sabina ziyafət tağı kimi möhtəşəm freskaları görmək mümkün olacaq. Rəsmlər üzərində əsrlər boyu toplanmış patini (yaşıl-qəhvəyi pas) təmizləmək üçün innovativ lazer texnologiyası tətbiq edilir".

Birinci xanım Mehriban Əliyeva Müqəddəs Marcellino və Pietro katakombalarını və Müqəddəs Yelena məqbərəsini iyunun 2-də, İtaliyaya sonuncu səfəri zamanı ziyarət etmişdir.

L'ECOMUSEO CASILINO, UNA TUTELA A FAVORE DELLE CATACOMBE DEI SS MARCELLINO E PIETRO

Talvolta nelle nostre città, così grandi e distratte, si celano realtà aggregative in grado di contrastare il degrado imposto dalle amministrazioni locali e la logica del profitto "a tutti i costi", alla quale ormai spesso i poveri cittadini sono costretti ad arrendersi.

Modello esemplare di aggregazione è l'Osservatorio Casilino, che svolge la funzione di coordinamento di diversi comitati di quartiere per l'osservazione urbanistica, al fine di tutelare il territorio compreso tra Via Casilina, Via Prenestina, Via di Acqua Bulicante e Via Tor de Schiavi.

L'Osservatorio Casilino, presidiato da Alessandro Bracchini, organizza riunioni cadenzate dove si discutono proposte urbanistiche (e non solo) alternative a quelle offerte dalla politica, che non tengono quasi mai in considerazione i reali fabbisogni della cittadinanza e la tutela del patrimonio ambientale delle periferie.

Tra gli ambiziosi progetti sostenuti dall'Osservatorio Casilino vogliamo ricordare quello dell'Eco Museo Casilino:

L'Ecomuseo urbano Casilino Ad duas Lauros ricade nell'area del "Comprensorio Casilino - Ad duas Lauros", che si estende dal parco di Centocelle, sulla Casilina, fino a Villa Gordiani, sulla Prenestina, includendo le vie di Torpignattara, Acqua Bulicante e Tor de Schiavi e si configura come una delle ultime tracce dell'Agro romano in un contesto urbano denso. In questa realtà urbana, localizzata nel settore orientale di Roma ed all'interno del G.R.A., si trovano varie tipologie di paesaggi:

- un paesaggio archeologico: che va dal Mausoleo di Sant'Elena alle Catacombe dei SS. Marcellino e Pietro, dalle ville imperiali del Parco Archeologico di Centocelle, a Villa Gordiani, dall'Acquedotto Alessandrino fino alle Termæ di Largo Irpinia.

- il paesaggio della spiritualità: tale patrimonio inestimabile si inserisce infatti nel percorso storico delle vie Francigene del Sud parte del sistema di itinerari di pellegrinaggio tardoantico e medievale che attraversava l'Europa per raggiungere i principali centri di culto del Cristianesimo

- il paesaggio agricolo della campagna romana con i casali, le torri e ciò che rimane dei campi coltivati, i tracciati agricoli antichi e le tracce delle zone pastorali;

- il paesaggio naturalistico dato dalla presenza di aree verdi di pregio e di valore storico, come Villa De Sanctis, Villa Gordiani e il Parco di Centocelle.

- il paesaggio storico-antropologico dato dalla straordinaria complessità della stratificazione culturale, storica e antropologica del territorio, vera culla della civiltà antica e palcoscenico della storia e cultura contemporanea.

L'Ecomuseo vuole essere un'infrastruttura immateriale che mette a sistema tali paesaggi unendoli attraverso percorsi pedonali e ciclabili, riconnettendo realtà anticamente collegate attraverso percorsi di visite guidate al fine di drenare sul territorio parte del flusso turistico della Capitale.

(www.osservatoriocasilino.it)

E' doveroso ricordare che i membri dell'Osservatorio Casilino, tra cui in particolare modo Luciano Fantini, grande amico dell'Azerbaijan, in tutti questi mesi si sono battuti per dare continuità e visibilità al progetto di restauro del Complesso del Mausoleo di S. Elena e delle Catacombe dei SS: Marcellino e Pietro. Il Sig. Fantini, lo scorso Novembre, è stato invitato a partecipare al Forum Internazionale Umanitario, svoltosi a Baku, dove ha presentato il progetto dell'Eco Museo, riscuotendo un grande interesse da parte dei partecipanti.

Luciano Fantini accoglie la First Lady Mehriban Aliyeva
Luciano Fantini birinci xanım Mehriban Əliyevanı qəbul etdi

Foto di Dario Li Gioi

Kazilinda Müqəddəs Marcellino və Pietro Katakombalarını qorumaq üçün Ekomuzey

Bəzən bizim böyük və dağınıq şəhərlərimizdə elə mürəkkəb həqiqətlər gizlənir ki, onlar yerli idarələr tərəfindən yaradılan və hətta artıq sadə vətəndaşların boyun əydiyi qarışıqlıq və "nəyin bahasına olursun" gəlir əldə etmə düşüncələrinə müqavimət göstərməyə qadirdir.

Belə nümunələrdən biri də "Osservatorio Kazilino" - Kazilino Təşkilatıdır. Bu təşkilat müxtəlif komitələr arasında əlaqə yaradaraq Kazilina, Prenestina, Acqua Bulicante və Tor de Schiavi küçələri daxil olmaqla bu ərazilərin qorunması və şəhərsalmaya nəzarət funksiyasını yerinə yetirir.

Alessandro Bracchininin sədrlik etdiyi Kazilino Təşkilatı müntəzəm iclaslar təşkil edərək demək olar ki, heç vaxt şəhər əhəlisinin həqiqi ehtiyaclarını və ətraf ərazilərin irsini müdafiə etməyi nəzərdə tutmayan siyasi təkliflərə qarşı alternativ şəhərsalma təkliflərini müzakirə edir.

Kazilino Təşkilatının həyata keçirdiyi iddialı layihələr sırasında Kazilino Ekomuzeyi layihəsini xatırlatmaq istərdik:

Kazilino Ad duas Lauros şəhər Ekomuzeyi "Comprensorio Kazilino- Ad duas Lauros" ərazisini əhatə edir. Centocelle parkından Kazilina və Villa Gordaniyə qədər uzanan Prenestindən keçib Torpignattara, Acqua Bulicante və Tor de Schiavi küçələrindən keçərək Roma ətrafı ərazilərin son izi kimi şəhərin sız yerlərinə qədər uzanır. Romanın şərqində böyük yol qovşağının daxilində yerləşən bu şəhər ərazisinin təbiət mənzərəsi müxtəlifdir:

- rxeoloji mənzərə: Müqəddəs Yelena Mavzoleyindən Müqəddəs Marcellino və Pietro Katakombalarına, Centocelle Arxeoloji parkının imperator villalarından, Gor-

dani villalarına, Acquedotto Alessandrindən (Aleksandr su kəməri) Largo Irpinia Termərinə qədər uzanır.

- Mənavi mənzərə: bu qiymətli irs cənubda Xristianlığın başlıca ibadət mərkəzinə gedib çıxmaq üçün Avropadan keçən Francigene küçəsinin tarixi yolundan keçərək qədim dövrlərin sonu və orta əsrlərdə zəvvarların səfər yolunu əhatə edir.

- Roma kəndlərinin evləri, qalaları və əkin sahələrinin qalıqları, pastoral zonaların izləri olan kənd təsərrüfatı mənzərəsi.

- Villa De Sanctis, Villa Gordiani və Centocelle Parkı kimi tarixi dəyərə və əhəmiyyətə malik yaşillik zonasından ibarət mənzərə.

- Qədim mədəniyyətin əsl beşiyi, tarixin və müasir mədəniyyətin səhnəsi olan ərazinin mədəniyyət, tarix və antropologiya baxımından mürəkkəb laylanmasını əks etdirən tarixi-antropoloji mənzərə.

Ekomuzey qeyri-maddi infrastruktur olmaqla piyada və velosiped yolu ilə bu mənzərələri paytaxtın turist axınının, tarixi ekskursiyalarının keçdiyi ərazilərlə birləşdirir. (www.osservatoriocasilino.it)

Qeyd etməliyə ki, Kazilino Təşkilatının üzvləri, xüsusilə də Azərbaycanın yaxın dostu Luciano Fantini bu aylar ərzində Müqəddəs Yelena Mavzoley Kompleksinin və Müqəddəs Marcellino və Pietro Katakombalarının bərpa layihəsinin yəqinliyini və müntəzəmliyini təmin etmək üçün çalışmışlar. Cənab Fantini ötən ilin noyabr ayında Bakıda keçirilən Beynəlxalq Humanitar Forumu dəvət olunmuş və burada onun təqdim etdiyi Eko Muzey layihəsi iştirakçılarının böyük marağına səbəb olmuşdur.

*Greenbuilders
since 1890*

22073 Fino Mornasco (co) Italy
Via Oberdan, 2
Tel. +39 031 880320
Fax +39 031 880320
Email: info@peverelli.it
www.peverelli.it

peverelli S.r.l.
Giardini e Paesaggi d'Autore

Intervistiamo Giuseppe Massascusa

imprenditore edile italiano a Baku, specializzato nel settore del restauro e della conservazione dei beni monumentali

Bakıda tikinti biznesi ilə məşğul olan, mədəni irsin bərpası və qorunması sektorunda ixtisaslaşmış, İtalyalı sahibkar **Cuzeppe Massaskuza** ilə müsahibə

Gentile Giuseppe, potrebbe raccontarci la sua esperienza in Azerbaijan. Come è approdato a questo paese? Da quanto tempo?

Sono approdato in Azerbaijan per curiosità e per cogliere nuove opportunità di business. La curiosità si è trasformata da subito, grazie al calore della gente, al senso dell'ospitalità e alla voglia di confronto, in vero e proprio entusiasmo. A differenza del nostro Paese, qui ho trovato qui tanta "voglia di fare" e "disponibilità a fare" che mi hanno aiutato a superare le non poche difficoltà di percorso che sempre si incontrano, prima, durante e dopo la realizzazione dei progetti. Progetti che, tengo subito a precisare, debbono coniugare qualità e convenienza economica per poter essere accettati in Azerbaijan. In parole più semplici, questo Paese non è l'Eldorado. Qui puoi lavorare se ciò che proponi, o che sei chiamato a realizzare, è valido e conveniente, in linea con le più alte aspettative. Vero è che, in tal senso, il rappresentare un paese come l'Italia, e nello specifico la città di Firenze e la Toscana, mi è stato di grande aiuto.

Questa è dunque l'estrema sintesi dell'esperienza che sto portando avanti con notevole soddisfazione in questo Paese, dove sono approdato ormai da due anni, spinto dal vento della crisi in Italia - soprattutto nel campo della progettazione e delle costruzioni - e della necessità di trovare nuovi e più favorevoli sbocchi alle mie attività professionali.

Hörmətli Cuzeppe, Azərbaycanı təcrübənizlə bağlı bizə məlumat verə bilərsinizmi? Bu ölkəyə necə gəlib çıxmışdınız? Nə vaxtdan burada çalışırsınız?

Azərbaycana məni marağ və yeni biznes imkanlarının öyrənilməsi gətirib çıxardı. Marağım buradakı insanların mehribanlılığı və qonaqpərvərliyi sayəsində, eləcə də özümün müqayisə etmə bacarığıma görə sözün əsl mənasında dərhal ruh yüksəkliyinə çevrildi. Bizim ölkədən fərqli olaraq, burada çox "iş görmək həvəsi" və "işə hazırlıq" ilə rastlaşmışdım. Bu keyfiyyətlər mənə layihələrin həyata keçirilməsindən öncə, realizasiya prosesində və sonrakı mərhələdə həmişə üzləşdiyimiz çoxsaylı çətinliklərin öhdəsindən gəlməyə kömək etdi. Onu da vurğulamaq istərdim ki, layihələrin Azərbaycanı həyata keçirilməsi üçün Bir onların keyfiyyət və iqtisadi cəhətdən əlverişli olması vacibdir. Adı sözlə, bu ölkə Eldorado ölkəsi deyil. Burada iş görməyin şərti - təklif etdiyiniz və ya həyata keçirdiyiniz layihənin dəyərli və əlverişli olması, onun yüksək perspektivlərə cavab verməsidir. Doğrudur, bu mənada İtaliya kimi ölkəni, xüsusilə də Florensiya şəhəri və Toskana regionunu təmsil etməyim mənə xeyli kömək oldu.

İtaliyadakı böhran, xüsusilə layihələşdirmə və tikinti sektorundakı çətinliklərin üzə çıxması və peşəkar fəaliyyətim üçün yeni və daha əlverişli imkanların öyrənilməsi ilə bağlı ehtiyac mənim Azərbaycanı səfər etməyimə zəmin yaratdı və artıq iki ildir ki, burada yaşayır, böyük məmnuniyyətlə təcrübə toplayıram.

Sizcə Azərbaycanda sizin kimi iş qurmaq arzusunda olan İtalya sahibkarları üçün bu ölkə hansı imkanlar təklif edə

Quali sono secondo lei le opportunità che questo paese offre agli imprenditori italiani, che come lei decidono di operare in Azerbaijan? In quali settori maggiormente?

La globalizzazione da un lato e l'instaurarsi di più stretti legami economico-commerciali dall'altro - peraltro inseriti in un quadro più ampio che vede al centro dei reciproci interessi il gas dell'Azerbaijan e la costruzione di un gasdotto che ha come terminal la Puglia e più in generale l'Italia - rendono questo Paese fra i più interessanti per le nostre attività, prevalentemente per quelle connesse alle costruzioni - la cui eccellenza italiana è nota e riconosciuta in tutto il mondo - ma anche più in generale di tutte quelle legate al commercio e ai servizi. Anche qui il marchio "Made in Italy" ha un peso rilevante e ci concede un notevole margine di competitività.

Ha trovato difficoltà nel stabilire la sua impresa in Azerbaijan? Se sì, quali tipologie?

Come già specificato, non è stato facile trovare percorrere la strada dell'Azerbaijan e mettere radici produttive. Norme, sbarramenti e ostacoli di certo non mancano. Ma per chi è abituato a combattere e a fare i tutti i giorni i conti con la burocrazia italiana, questi sono ostacoli facilmente superabili. E' vero, comunque, che talune regole e prassi sono praticamente universali. L'importante è conoscerle e sapersi adeguare. Oggi si sta occupando del restauro del più importante museo di

bilər? Əsasən hansı sektorlarda?

Bir tərəfdən qlobalizasiya, digər tərəfdən isə sıx iqtisadi-ticarət əlaqələrinin qurulması üstəlik onların daha geniş kontekstə salınması, Azərbaycan qazına olan tələbat və terminalı Apulya regionunda, ümumiyyətlə İtaliyada olan qaz ixrac boru kəmərinin inşası ikitərəfli maraqların mərkəzi nöqtəsində olmaqla Azərbaycanı əsasən İtaliyanı bütün dünyada məşurlaşdıran və tanıdan tikinti sektorunda, eləcə də ticarət və xidmətlərin göstərilməsi sahəsində fəaliyyət üçün daha da maraqlı edir. Burada da "Made in Italy" markası mühüm rol oynayır və bizə yüksək rəqabətə davamlılıq imkanı verir.

Azərbaycanda şirkətinizi yaradarkən çətinliklərlə üzləşmişdinizmi və üzləşdiyiniz halda onları növləndirə bilərsinizmi?

Yuxarıda qeyd etdiyim kimi, Azərbaycanı təcrübəm o qədər də asan olmadı və səmərəli fəaliyyət qurduğum zaman çətinliklərlə də üzləşmişdim. Şübhəsiz ki, müxtəlif əngəl və maneələr burada da mövcuddur. Lakin, gündəlik İtaliya bürokratiyası ilə üzləşən və mübarizə aparmağa öyrəmiş insanlar üçün bu cür çətinliklər asanlıqla aradan qaldırılan çətinliklərdir. Doğrudur, bəzi qayda və adətlər, demək olar ki, universaldır. Onları tanımaq və onlara uyğunlaşmaq vacibdir.

Hal-hazırda Bakının ən mühüm muzeyi olan "Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyi"nin bərpası ilə məşğulsunuz. Muzeyin daxilində gördüyünüz iş barəsində bizə qısa məlumat verə bilərsinizmi?

Baku "Azerbaijan State Museum of Art".

Ci può brevemente descrivere che tipo di intervento state svolgendo all'interno del Museo?

Lo "State Museum of Art" è il più grande museo d'arte della nazione e, insieme all'edificio adiacente attualmente attivo come museo, si inserisce al centro del contesto urbano della città di Baku in una zona prospiciente la costa orientale del Mar Caspio. Risulta dunque protagonista, insieme agli edifici di prestigio che lo circondano, di un denso sistema di servizi caratterizzato da funzioni importanti. Per questo abbiamo inteso proporre una vera e propria operazione di Restauro della sede del Museo, secondo le metodologie più avanzate della migliore tradizione internazionale. In pratica si tratta di un restauro "assolutamente globale", che coinvolge tutta la struttura, esterni ed interni - comprese dunque le decorazioni - ed elementi del suo arredo. Un intervento innovativo che costituisce un esempio di vera avanguardia mondiale: tanto più che l'intervento si contraddistingue sia per il metodo - la scelta di un restauro globale, con tutte le sue implicazioni - sia per le tecniche specifiche, messe in campo anche grazie al contributo di professionisti del restauro fra i più noti che operano in tutta Italia e all'estero, rappresentanti della tradizione Italiana, fiorentina e veneziana - le città d'arte più conosciute del mondo.

Quante persone state impiegando in questo cantiere? Avete solo personale italiano o impiegate anche personale locale?

In un cantiere di questa complessità e grazie alle condizioni contrattuali favorevoli, di certo il numero di persone utilizzate è rilevante. Il personale in Azerbaijan non manca. E' per questo che, in un progetto di restauro così complesso, l'unione tra le competenze locali e la maestria dei restauratori e del management italiani, possono garantire il migliore risultato. Inoltre, la cooperazione tra personale italiano e azerbaijano, da luogo ad uno scambio culturale e di esperienze, in cui io credo profondamente, necessario per avvicinare "mondi" così diversi e lontani, attraverso i valori della cultura e del restauro. Non dimentichiamo che il patrimonio architettonico che ci è stato tramandato rappresenta un bene universale, ancor prima che nazionale.

Nel vostro settore, quali tipologie di figure professionali è necessario importare dall'Italia? Avete previsto programmi di formazione per il personale locale?

Più che di necessità, preferisco parlare di reciproche opportu-

"Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyi" ölkənin ən böyük muzeylərindəndir və hal-hazırda muzey kimi işlənən və ona bitişik olan bina ilə birgə Bakının şəhər kontekstinin mərkəzində olmaqla Xəzər dənizinin şərq sahilinə çıxır. Onun ətrafında yerləşən görkəmli binalarla birgə Muzey sığ xidmət sisteminin əsas nöqtəsidir. Buna görə, Muzeyin daxilində ən yüksək beynəlxalq normalara uyğun olaraq əsaslı bərpa işlərinin aparılmasını təklif etmişdik. Əslində söz, daxili və xarici hissələr, dekorativ elementlər və mebelədən ibarət olan strukturun "tam global" şəkildə bərpa edilməsindən gedir. Belə innovativ bərpa əməliyyatları dünyanın aparıcı iş qaydalarının nümunəsidir. Əməliyyatlar həm iş üsuluna görə - global şəkildə bərpa seçimi və bununla bağlı bütün çətinliklər həm də İtaliyada və xaricdə çalışan, İtaliyada və dünyada ən tanınmış incəsənət şəhərləri olan Florensiya və Venesiya adət-ənənələrini təmsil edən məşhur bərpa peşəkarlarının köməyi sayəsində xüsusi texnologiya vasitələrinin tətbiqinə görə fərqlənir.

Tikinti meydançasında neçə nəfər işçiniz vardır? İşçi heyəti yalnız italyanlardan, yoxsa yerli işçilərdən də ibarətdir?

Bu cür qəliz tikinti layihəsi üçün və əlverişli müqavilə şərtlərinə görə işçilərin sayı şübhəsiz ki vacibdir. İşçi heyəti ilə bağlı Azərbaycanda heç də qıtlıq yoxdur. Məhz buna görə belə mühüm bərpa layihəsi çərçivəsində yerli işçilərin peşəkarlığı və italyan bərpaçı və idarəçi heyətinin birliyi sayəsində ən yüksək nəticə əldə edilə bilər. Bundan başqa, italyan və azərbaycanlı işçilər arasında əməkdaşlıq, mədəniyyət və bərpa dəyərləri vasitəsilə bu cür fərqli və uzaq "dünyalar"ın yaxınlaşdırılması üçün lazımi və yüksək qiymətləndirdiyim mədəniyyət və təcrübə mübadiləsinə səbəb olur. Unutmayaq ki, bizə ötürülən arxitektionik irs milli sərvət olmaqdan öncə universal sərvətdir.

Çalışdığınız sektorda hansı növ peşəkar işçilərin İtaliyadan gətirilməsi zəruridir? Yerli işçilər üçün təlimat proqramı nəzərdə tutulmuşdurmu?

Zərurilik bərsində yox, tikinti və digər sektorlarda çalışan bütün peşəkar işçilər üçün qarşılıqlı imkanlar bərsində danışmağa üstünlük verirəm. Qarşılıqlı inkişaf və zənginləşmə məhz bilik mübadiləsi nəticəsində mümkündür. Bu istiqamətdə azərbaycanlı mühəndislərlə əməkdaşlıq təşkil etmişdik: İtaliyada bərpa və arxitektionik irsin qorunması sahəsində təlimat stajı və daha sonra Bakıda seminarın keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Hazırda mədəni irsin qorunması və bərpası sektorunda Azərbaycanda hansı mütəxəssislərin qıtlığı duyulur?

Beynəlxalq mədəniyyət dünyasında artıq belə fikir yayılıb ki, bizə keçmişdən ötürülən mədəni irs qorunmalı və dəyərlənməli bir mənəbirdir. Belə ümumi inamın yayılmasını nəzərə alaraq, arxitektionik irslə bağlı əməliyyatlar və irsin istifadəsi növləri üzrə hələ də mühüm fərqlər müşahidə olunur. Çalışırıq ki, bu irs bizim şəhərləri-

nitə per tutte le figure professionali coinvolte nel settore edilizio e non solo. E' proprio dallo scambio di conoscenze che derivano crescita e arricchimento reciproci. In questa direzione abbiamo promosso una collaborazione con tecnici azerbaijani per avviare uno stage formativo in Italia nel campo del restauro e della conservazione di beni architettonici cui seguirà un seminario a Baku.

Quali sono le competenze che mancano oggi in Azerbaijan nel settore della conservazione e del restauro di beni culturali?

Nel mondo della cultura internazionale è ormai ampiamente condivisa l'idea che il patrimonio culturale che abbiamo ereditato dal passato sia una risorsa da salvaguardare e valorizzare. A fronte di questa comune convinzione, si registrano tuttavia ancora notevoli differenze sulle modalità d'intervento sul patrimonio architettonico e sulla fruizione di questo, affinché esso possa continuare ad essere una parte vitale delle nostre città e del nostro paesaggio.

Il know-how italiano nel campo del restauro, la maestria artigiana e l'acquisita conoscenza dei materiali e della loro conservazione, rappresenta dunque il punto di partenza necessario per la tutela di questo ricco patrimonio storico-culturale.

Che tipo di supporto può dare l'Italia all'Azerbaijan in questo settore, sia da un punto di vista istituzionale che imprenditoriale?

Il nostro Paese, burocrazia permettendo, ha un enorme patrimonio di esperienze e di professionalità da mettere in campo nei settori della cultura, delle arti, del restauro e della valorizzazione dei beni culturali. Non a caso l'Italia detiene il 70 per cento del patrimonio artistico e culturale del mondo. Il problema è saper esportare queste competenze anche all'estero, al fine di contribuire a tutelare i beni presenti negli altri paesi, oltreché di creare opportunità per i nostri esperti, che spesso in Italia non trovano opportunità di lavoro.

State sviluppando altri progetti in Azerbaijan?

Al momento stiamo portando avanti altri progetti, ma è prematuro parlarne ... anche perché, da buoni italiani preferiamo essere un po' scaramantici.

Sono convinto però che il lavoro che stiamo portando avanti e i progetti che abbiamo in cantiere, ci apriranno grandi opportunità, sia nel settore pubblico che privato, in grado di consolidare la nostra presenza in Azerbaijan. Ed è per questo motivo che con i miei partner Italiani abbiamo deciso di realizzare la nostra vetrina sulla città - non un ufficio, non uno showroom - bensì un salotto, un ambiente familiare restaurato e arredato con carattere e stile, uniti allo spirito di accoglienza tipicamente italiano.

Un salotto da vivere e da far vivere in una delle capitali mondiali più importanti. Chi entrerà potrà assaporare il gusto tipicamente italiano e l'alta scuola artigiana fiorentina e italiana.

Il salotto di Baku sarà il luogo di incontro di tutti i nostri interlocutori, l'occasione per toccare con mano e conoscere dal vivo le nostre attività, che offrirà possibilità interscambio per far nascere sinergie, opportunità e per creare qualcosa di innovativo... innamorarsi di un'idea.

Il salotto di Baku diventerà la tappa obbligatoria di tutti gli amanti del lusso e dello stile italiano.

Per concludere, ci può dire cosa le piace particolarmente di questo paese?

La più difficile delle domande. Dovrei rispondere: tutto! A cominciare dal connubio perfetto tra vecchio e nuovo, tra cultura e vita, tra storia antica e proiezione sul domani. Qui si respira ogni giorno aria di cambiamenti, il passaggio tra ciò che è stato e ciò che sarà: processo che si svolge in piena serenità e armonia, di cui tutti noi ci sentiamo partecipi.

mizin və mənzərəmizin vacib tərkib hissəsi olaraq qalsın. Beləliklə, bərpa sektoru ilə bağlı İtaliyanın təcrübəsi və biliyi, sənətkarlığı, materiallar və onların saxlanması üzrə əldə olunmuş məlumat bu cür zəngin tarixi-mədəni irsin qorunması üçün başlanğıc nöqtə sayılır.

Bu sektorda İtaliya Azərbaycana həm institusional, həm də sahibkarlıq nöqtəyi nəzərindən hansı dəstək verə bilər?

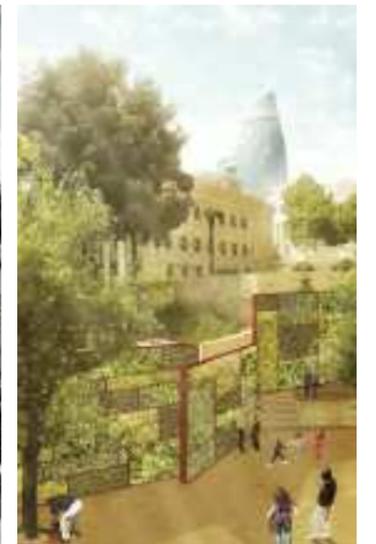
Bizim ölkənin mədəniyyət, incəsənət, mədəni irsin bərpası və dəyərləndirilməsi sektorlarında istifadə edilə biləcək xeyli sayda təcrübəli və peşəkar mütəxəssisləri var. İtaliyanın dünyanın bədii və mədəni irsin 70 faizinə sahib olması heç də təsadüfi deyil. Belə biliyin xaricə ixrac edilməsinə diqqət yetirilməlidir ki, digər ölkələrdəki irsin qorunmasına dəstək göstərsin və İtaliyada tez-tez iş imkanları tapmayan bizim mütəxəssislər əlavə imkanlar əldə etsinlər.

Azərbaycanda başqa layihələr həyata keçirirsinizmi?

Bəli, hazırda digər layihələr də həyata keçirməkdəyik, lakin bunlar barədə danışmaq hələ tezdir... Çünki, bütün italyanlar kimi biz də göz dəyməyə inanırıq.

Prima del restauro
Barpadan əvvəl

Dopo il restauro
Barpadan sonra

Lakin mən əminəm ki, gördüyüm iş və üzərində çalışdığımız layihələr bizim Azərbaycandakı vəziyyətimizi həm dövlət, həm də özəl sektorlarda daha da möhkəmləndirə bilən geniş imkanlar açacaq. Məhz bu səbəbdən mən İtalyalı tərəfdaşlarımla birgə üzü şəhərə açılan bir vetrina hazırlamaq qərarına gəlmişdim bizim salon səciyyəvi italyan qonaqpərvərliyi üslubunda zövq və üslub ilə təmin edilmiş, mebel ilə təchiz olunmuşdur.

Salonumuz fi möhtəşəm dünya paytaxtlarının birində yaşayış üçün yararlı olan bir salondur. Bura daxil olan hər insan səciyyəvi italyan zövqu və yüksək səviyyəli Florensiya və italyan sənətkarlıq məktəbi ilə tanış ola bilər. Salon həmsöhbətlərimizlə görüş yerinə, fəaliyyətimizlə yaxından tanış olmaq və ona "toxunmaq" imkanına çevrilməklə yanaşı onları sinerjinin, innovativ məhsulların yaradılması üçün qarşılıqlı mübadilə imkanları ilə təmin edəcəkdir.

Bakıdakı salonumuz italyan əzəməti və stilinin bütün pərəstişkarları üçün vacib dayanacaq nöqtəsi olacaq.

Son olaraq Azərbaycanın xüsusilə bəyəndiyiniz cəhətləri bərsində danışa bilərsinizmi?

Verdiyiniz sual ən çətin suallardandır. Demək olar ki, burada hər şeyi bəyənim! Qədimlik və müasirlik, mədəniyyət və həyat, antik tarix və gələcəyə baxış arasında mükəmməl birlikdən başlayaraq. Burada insan hər gün dəyişiklik, baş vermiş və baş verəcək hadisələrin havası ilə nəfəs alır və hər birimiz tam əmin-amanlıq və harmoniya şəraitində inkişaf edən bir prosesə cəlb olduğumuzu duyuruq.

Il ruolo fondamentale DELL'AMBASCIATA DELL'AZERBAIGIAN IN ITALIA nel rafforzamento delle relazioni tra Italia e Azerbaijan

İtaliya- Azərbaycan əlaqələrinin möhkəmlənməsində Azərbaycanın İtaliyadakı Səfirliyinin mühüm rolu

Barbara Cassani

La percezione dell'Azerbaijan in Italia va aumentando di giorno in giorno. Il Paese ha acquistato una localizzazione, dei confini ed un'identità anche per il cittadino comune. Ciò è frutto delle ottime relazioni internazionali che l'Azerbaijan ha in generale e con l'Italia in particolare, della potente crescita economica degli ultimi anni, contraria agli andamenti penalizzanti della crisi internazionale, ma anche ad un lavoro costante, serio e professionale che l'Ambasciata della Repubblica dell'Azerbaijan svolge in Italia.

Via della Seta ha conversato con l'Ambasciatore della Repubblica dell'Azerbaijan in Italia, S.E. Vagif Sadiqov, su quali siano le attività principali che l'Ambasciata svolge quotidianamente per la diffusione delle informazioni sull'Azerbaijan ed il rafforzamento dei legami con l'Italia, e quali le azioni previste per i prossimi mesi.

Quando si pensa all'attività di un'Ambasciata, è immediato il richiamo a documenti, pile di carta, burocrazia e molta staticità.

Varcando il portone di ingresso della sede, a Roma, dell'Ambasciata della Repubblica dell'Azerbaijan in Italia, si comprende in poco tempo come ciò non corrisponda invece alla realtà.

L'Ambasciatore Vagif Sadiqov è al suo quarto anno di attività in Italia, ed è riuscito a riunire intorno a sé uno staff di giovani e dinamici professionisti continuamente impegnati in progetti che come fine co-

L'Ambasciatore Vagif Sadiqov
Səfir Vagif Sadiqov

İtaliyada Azərbaycan haqqında olan təsəvvürlər gündən günə artır. Ölkənin coğrafi mövqeyi, sərhədləri və siması artıq adi vətəndaşlara da məlumdur. Buna səbəb Azərbaycanın İtaliya başda olmaqla gözəl beynəlxalq əlaqələri, beynəlxalq böhranın mənfəət tendensiyalarının əksinə olaraq son illərdə müşahidə olunan güclü iqtisadi inkişafı və eləcə də

Azərbaycan Respublikasının Səfirliyinin İtaliyadakı ciddi və ardıcıl peşəkar fəaliyyətidir. "İpək yolu" jurnalı Azərbaycan Respublikasının İtaliyadakı Səfiri cənab Vagif Sadiqovla söhbət edərək Azərbaycan haqqında məlumatların yayılması və İtaliya ilə əlaqələrin gücləndirilməsində Səfirliyin əsas gündəlik fəaliyyəti, önümüzdəki aylar üçün nəzərdə tutulan işlər haqqında açıqlama aldı.

Hər hansı bir səfirliyin fəaliyyəti barədə düşündükdə dərhal sənədlər, kağız yığını, süründürməçilik, statiklik yada düşür.

Azərbaycan Respublikasının İtaliyadakı Səfirliyinin Romada yerləşən binasının əsas girişindən keçərkən bu fikirlərin həqiqətdən uzaq olduğu dərhal duyulur.

Dörd il İtaliyada fəaliyyət göstərən Səfir Vagif

Sadiqov öz ətrafında ümumi məqsədi Azərbaycan haqqında məlumatların yayılması prosesində, Azərbaycan-İtaliya əlaqələrinin möhkəmləndirilməsinə yönələn çoxsaylı layihələrdə fəal iştirak edən gənc peşəkarlardan ibarət kollektiv qrup toplamağa müvəffəq olub.

mune hanno sempre, tutti, il rafforzamento delle relazioni tra Azerbaijan ed Italia, e la diffusione delle informazioni sull'Azerbaijan. "L'Italia si distingue nell'Unione Europea come un partner importante e vicino all'Azerbaijan, e le relazioni bilaterali e multilaterali tra i nostri Paesi sono in continuo sviluppo" cita molto spesso l'Ambasciatore, sottolineando come negli anni l'Italia resti il maggior partner commerciale dell'Azerbaijan, con un volume di scambio bilaterale di oltre 7 miliardi di Euro, che supera il giro di affari della penisola con alcuni tra gli altri stati dell'Unione Europea: infatti l'Azerbaijan è tra i più grandi fornitori di greggio all'Italia. Nei prossimi anni il Trans-Adriatic Pipeline porterà gas dall'Azerbaijan all'Europa passando per l'Italia, e ciò renderà Baku uno dei principali fornitori di gas offrendo anche migliaia di nuovi posti di lavoro nella regione Puglia. L'Ambasciatore ricorda come oggi una larga quantità di imprese italiane dimostri grande interesse anche nel settore non-oil in Azerbaijan, in particolare nei settori delle costruzioni, infrastrutture, ingegneria meccanica, tecnologie dell'informazione e della comunicazione, ricerche spaziali, industria alimentare, agricoltura, turismo ed altri, in linea con la politica di differenziazione dell'economia portata avanti dal Governo Azerbaijaniano. In questo quadro di ottime relazioni, molte sono le attività quotidiane che l'Ambasciata svolge. "Arrivato in Italia, mi sono trovato ad avere interlocutori rilevanti sul piano istituzionale, ma a fronteggiare anche rapidi cambiamenti nelle cariche istituzionali", ricorda S.E. Sadiqov. Anche per questo l'Ambasciata ha compreso che spesso, per portare avanti progetti di diffusione delle informazioni e scambi imprenditoriali, fosse più agevole interfacciarsi regolarmente con le Regioni italiane. L'Ambasciatore Sadiqov, e da qui uno dei primi segnali di quel dinamismo caratteristico dei corridoi dell'ambasciata azerbaijana, viaggia moltissimo in Italia, partecipando a Country Presentation e Business Forum, affiancato dall'Addetto commerciale. Un lavoro di relazioni importante e serio, che ha portato in questi anni a decine di missioni imprenditoriali italiane in Azerbaijan e azerbaijane in Italia, alla firma di accordi, alla realizzazione di gemellaggi.

L'andamento delle relazioni economiche tra Azerbaijan ed Italia è il più noto, ed il paese è ormai considerato in Italia un partner stabile e affidabile, e di questo l'Ambasciatore è consapevole. Meno noti sono ancora la storia, la religione, la cultura dell'Azerbaijan, e al fine di diffondere questo ampio ventaglio di informazioni l'Ambasciata realizza mensilmente un gran numero di eventi. Ci sono più persone, tra lo staff dell'ambasciata, che si impegnano quotidianamente nell'organizzazione di concerti di artisti azerbaijani in Italia, mostre, presentazione di libri, convegni a tema culturale.

"È molto importante per noi che l'Azerbaijan, stato laico caratterizzato da una forte multi - confessionalità, venga conosciuto come tale. Che non ci siano confusioni, o errori di interpretazione. È importante, quando ricordiamo il conflitto del Nagorno Karabakh, per esempio, tra Armenia ed Azerbaijan, che al popolo italiano sia chiaro che il conflitto non ha nulla a che fare con cause religiose, ma solo con il fatto che il 20% del territorio dell'Azerbaijan è da oltre 20 anni sotto occupazione militare da parte dell'Armenia", ricorda l'Ambasciatore Sadiqov.

In questa attività costante di diffusione di informazioni, l'Ambasciata ha affiancato alle sezioni tradizionali del suo sito internet, [Avropa İttifaqının bəzi digər ölkələri ilə olan dövrüyyəsini ötərək 7 milyard avrodan çox ikitərəfli mübadilə həcmi ilə illərdir ki, İtaliyanın Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşı olaraq qaldığını vurğulayan Səfir tez-tez "İtaliya Avropa İttifaqında Azərbaycanın yaxın və mühüm partnyoru kimi fərqlənir və ölkələrimiz arasında ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələr inkişaf etməkdə davam edir" deyə vurğuladı: "Belə ki, Azərbaycan İtaliyaya xam neftin əsas təchizatçılarındandır. Önümüzdəki illərdə Trans-Adriatik Boru Kəməri Azərbaycan qazını İtaliya vasitəsilə Avropaya ötürəcək və bu Bakını əsas təchizatçılardan birinə çevirərək Puglia regionunda minlərlə yeni iş yerlərinin açılmasına səbəb olacaq".](http://www.azem-</p>
</div>
<div data-bbox=)

Səfir Azərbaycan hökuməti tərəfindən aparılan iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi siyasətinə uyğun olaraq, bu gün çoxlu sayda İtaliya şirkətinin Azərbaycanın qeyri-neft sektoruna, xüsusilə də tikinti, infrastruktur, maşınqayırma, informasiya və kommunikasiya texnologiyaları, kosmik tədqiqatlar, qida sənayesi, kənd təsərrüfatı, turizm və digər sahələrə maraq göstərdiyini xatırladı.

Belə gözəl münasibətlər çərçivəsində səfirliyin həyata keçirdiyi gündəlik fəaliyyətlər çoxdur.

"İtaliyaya gəlişimdə mən bir çox əhəmiyyətli şəxslərlə görüşdüm və həmçinin institusional vəzifələrin tez-tez dəyişməsi ilə qarşılaşdım", - deyə Sadiqov xatırladı. Buna görə də tezliklə səfirliyə aydın oldu ki, informasiya yayılması və biznes mübadiləsi ilə bağlı layihələri həyata keçirmək üçün İtaliyanın regionları ilə müntəzəm olaraq qarşılıqlı əlaqə qurmaq

daha əlverişlidir. Azərbaycan səfirliyinin xarakterik dinamizminin əlaməti kimi Səfir Sadiqov öz ticarət attaşesi ilə birlikdə müxtəlif təqdimat və biznes forumlarda iştirak etmək məqsədi ilə daim İtaliyanın müxtəlif bölgələrinə səyahət edir. Mühüm və ciddi iş əlaqələri son illərdə İtaliyadan Azərbaycana, Azərbaycandan isə İtaliyaya onlarla biznes missiyaların gətirilməsi, sazişlərin imzalanması, şəhərlər arasında qaradaşmaların yaranması ilə nəticələnib.

Səfir bildirir ki, İtaliya və Azərbaycan arasında iqtisadi əlaqələrin inkişafı hamıya məlumdur və Azərbaycan İtaliya üçün sabit və etibarlı tərəfdaş hesab olunur. Lakin Azərbaycanın tarixi, dini və mədəniyyəti İtaliya cəmiyyətinə hələ az məlumdur və bu geniş spektrli məlumatı yaymaq üçün səfirlik hər ay çoxlu sayda tədbirlər həyata keçirir. Səfirliyin əməkdaşları arasında İtaliyada Azərbaycan incəsənət xadimlərinin konsertlərinin, sərgilərin, kitab təqdimatlarının, mədəniyyət mövzusunda konfransların təşkil olunması üçün gündəlik fəaliyyət göstərən insanlar var.

"Güclü çoxdillilik mühitə malik, dünyəvi dövlət olan Azərbaycanın heç bir ziddiyyətli və ya yanlış şərhə yol verilmədən, olduğu kimi tanınması bizim üçün çox vacibdir. Məsələn, Ermənistan və Azərbaycan arasında olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsini xatırlayarkən münaqişənin heç bir dini əsası olmadığını, 20 ildən çox bir müddətdə 20% Azərbaycan torpaqlarının Ermənistanın hərbi işğalı altında qaldığını İtalyan xalqının bilməsi vacibdir", - deyə səfir Sadiqov xatırladı.

Məlumatın çatdırılması ilə bağlı aparılan müntəzəm fəaliyyətə əlavə

bassy.it, settori contenenti news ed eventi, una pagina facebook e un account twitter costantemente aggiornati. E' un lavoro impegnativo che permette agli interessati di leggere in italiano notizie sulla vita politica, economica, culturale dell'Azerbaijan.

Nei prossimi mesi è in programma il supporto all'organizzazione di convegni, concerti di artisti azerbaijani e mostre.

Con il sostegno dell'Ambasciata sono stati avviati progetti e inaugurate nuove realtà, come l'Associazione Giovanile Italia Azerbaijan e un Centro Studi sull'Azerbaijan. In programma anche business forum e nuovi progetti editoriali. "E' infatti con grande orgoglio che possiamo dire che sono sempre di più i libri italiani dedicati alla storia, alla cultura, alla religione e all'economia dell'Azerbaijan", ha ricordato l'Ambasciatore durante il nostro incontro.

Tra gli eventi di maggior rilievo, per il 2015: la partecipazione dell'Azerbaijan all'EXPO 2015 e i Giochi Europei di Baku 2015. Il tema della partecipazione all'EXPO è la "Protezione dei cibi biologici e della biodiversità per le generazioni future". "Quindi il connubio tra due questioni per noi particolarmente importanti, la tutela dell'ambiente e degli alimenti e i giovani, porzione di popolazione sulla quale l'Azerbaijan investe moltissimo sia in termini di formazione che di servizi", ha spiegato Sadiqov.

Il padiglione dell'Azerbaijan all'EXPO 2015 è uno dei più attesi, si sviluppa su un'area di 887 metri quadri, e la varietà di spazi e forme evoccherà la grande diversità bioclimatica e culturale dell'Azerbaijan.

Allo stesso modo grande è l'attesa per i Primi Giochi Europei di Baku 2015. Un evento per il quale l'Azerbaijan, che ha una grande vocazione sportiva, si sta preparando intensamente. Molti sono i cantieri aperti, ed il Paese è pronto ad ospitare il grande numero di turisti che si accompagnerà all'evento. L'Ambasciatore ricorda ancora che l'Ambasciata emette ogni mese più di 500 visti per i cittadini italiani, "la procedura è molto snella, e questo numero sta aumentando con costanza, soprattutto in riferimento a chi si reca in Azerbaijan per motivi turistici".

Sul finire del nostro incontro, riflettiamo su quanti italiani ancora non sappiano che Baku è collegata sia con Roma che con Milano da voli diretti. Ma siamo certi che, grazie all'intenso lavoro diplomatico, presto saranno molti gli italiani che, in poco più di 4 ore, decideranno di andare a trascorrere un week end con vista sul Caspio.

L'Amb. Sadiqov e il Sindaco di Cerveteri Pascucci
Səfir Vaqif Sadiqov və Cerveterinin meri Pascucci

tezliklə çoxalacaq.

olaraq səfirliyin www.azembassy.it internet sahifəsində ənənəvi bölmələrlə yanaşı daim yenilənən xəbər və hadisələr bölmələri, facebook və twitter sahifələri əlavə edilmişdir. Bu məsuliyyətli iş maraqlananlara Azərbaycanın mədəni, iqtisadi və siyasi həyatına aid məlumatları italyan dilində oxumağa

imkan verir.

Önümüzdəki aylarda konfranslar və sərgilərin keçirilməsi, Azərbaycan incəsənət xadimlərinin konsertlərinin təşkilinə dəstək verilməsi də planlaşdırılıb.

Səfirliyin dəstəyi ilə yeni layihələrə başlanılmış və artıq reallıq olan İtaliya Azərbaycan Gənclər Assosiasiyası və Azərbaycan Araşdırmaları Mərkəzi açılmışdır.

Proqramda biznes forumlar və yeni nəşriyyat layihələri də nəzərdə tutulur.

"Biz artıq qürurla qeyd edə bilərik ki, Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti, dini və iqtisadiyyatına həsr olunmuş italyan dilində kitabların sayı gündən-günə artır", - deyər səfir görüş zamanı bildirdi.

2015-ci il üçün ən əhəmiyyətli tədbirlər: Azərbaycanın EXPO 2015-də iştirakı və 2015-ci il Bakıda Avropa Oyunlarının təşkili olacaq. EXPO-da iştirakın əsas mövzusu "Gələcək nəsillər üçün üzvi qida və biomüxtəlifliyin mühafizəsi" ilə bağlıdır. EXPO 2015-də ən çox gözlənilən stendlərdən biri Azərbaycana aiddir. Stend 887 kvadrat metr sahəni əhatə edir və sahənin forması və müxtəlifliyi Azərbaycanın mədəni və bioiqlim müxtəlifliyini əks etdirir.

2015-ci ildə Bakıda ilk Avropa Oyunlarının keçirilməsi də eynilə böyük maraqla gözlənilir. İdmana böyük həvəs göstərən Azərbaycan bu tədbirə səylə hazırlaşır. Tikinti sahələri çoxdur və ölkə bu tədbir izləyəcək çoxsaylı turistləri qəbul etməyə hazırdır. Səfir bildirdi ki, səfirlik hər ay İtaliya vətəndaşlarına 500-dən çox viza verir: "Bu proses çox sürətlidir və Azərbaycana turistik məqsədlə gələnlərin sayı durmadan artır".

Görüşümüzün sonunda Bakını Roma və Milanla bağlayan birbaşa reyslərin olduğunu hələ də bilməyən nə qədər İtaliya vətəndaşının olduğunu da xatırladıq.

Lakin biz əminik ki, intensiv diplomatik işlər sayəsində 4 saatdan bir az çox vaxt sərf etməklə həftə sonunu Xəzərin mənzərəsində keçirməyə qərar verən italyanların sayı

milliön
MİLLİ ÖDƏMƏ NÖQTƏSİ

MilliÖN is a service brand of "Komtec Ltd" company. The main purpose of MilliÖN is the provision of the platforms for momentary, convenient and qualitative payment services to the population. Currently, there are more than 80 enterprises of massive servicing connecting to the MilliÖN network. Payment terminals of MilliÖN are situated in most of the regions of Azerbaijan, in shopping malls and business centers, at metro stations, underground pedestrian crossings, supermarkets, banks and airports.

Instant Payments :

- Mobile operators
- Internet providers
- Cable television
- Landline telephony
- Network utilities (water, power, gas, including gas smart-cards)
- Bank Services
- Insurance
- Betting
- Enjoyment
- Smart Shopping
- Agent Network
- Sale of cinema tickets
- E-wallet
- Travel
- Antivirus

The MilliÖN brand is a quality mark which guarantees high level of the offered services.

In order to provide services meeting consumer needs Komtec established and constantly develops a quality management system in 2012, in conformity with the international quality standard ISO 9001:2008.

Customer Care *0010
www.million.az

FESTA della Repubblica dell'Azerbaijan A ROMA

Romada Azərbaycanın Respublika Günü qeyd edilib

Catia Castagna

Si è svolta nella suggestiva e magica cornice dell'Hotel Excelsior di Roma, albergo situato nel cuore della capitale presso una delle vie più famose e rinomate (Via Veneto), la Festa della Repubblica dell'Azerbaijan. A fare gli onori di casa è stato l'Ambasciatore azerbaijano in Italia Vaqif Sadiqov, il quale ha rivolto un caloroso saluto ai partecipanti mentre suggestivi filmati mostravano la bellezza dell'Azerbaijan, connubio unico tra modernità e tradizione, natura e progresso, cultura e sviluppo.

Con un discorso capace di ripercorrere le tappe principali e fondamentali della storia dell'Azerbaijan, paese caucasico posto sulle rotte commerciali che uniscono Asia ed Europa e secolare crocevia di popolazioni, l'Ambasciatore ha celebrato la Festa della Repubblica, che ricorda la costituzione del primo stato laico e democratico nell'Oriente

Paytaxt küçələrinin ən məşhur və mərkəz küçəsi olan Via Venetoda yerləşən cazibədar Excelsior Mehmanxanasında Azərbaycanın Respublika Günü qeyd olunub. Bayram münasibətilə təşkil olunan ziyafət zamanı Azərbaycanın İtaliyadakı Səfiri cənab Vaqif Sadiqov qonaqları salamladıqdan sonra Azərbaycanın gözəlliyini, onun müasirlik və ənənəvililiyini, təbiət və tərəqqisini, mədəniyyət və inkişafını nümayiş etdirən video filmlər nümayiş etdirilib.

Səfir Respublika gününə həsr olunmuş mərasim zamanı Azərbaycan tarixinin əsas və mühüm mərhələləri barəsində danışib, Azərbaycanın Asiya və Avropanı birləşdirən ticarət yollarında yerləşən Qafqaz ölkəsi olduğunu vurğulayıb. Səfir həmçinin qeyd edib ki, Respublika Günü 28 may 1918-ci il tarixdə müsəlman Şərqi ilk dünyəvi demokratik ölkənin yaranma günüdür. Respublika Azərbaycanın birinci muxtariyyət təcrübəsi olub və bolşeviklərin hücumuna məruz qaldıqdan sonra süquta uğrayıb. Sovetlər Birliyi Azərbaycanı 70 il ərzində öz tərkibində saxlayıb və Sovet İmperiyasının 1991-ci

musulmano avvenuta il 28 maggio 1918. Tale repubblica deve essere considerata la prima esperienza di autonomia dell'Azerbaijan, stroncata dall'avanzata delle truppe bolsceviche cui fecero seguito 70 anni di governo Soviet, cessato nel 1991 con la riacquisizione dell'indipendenza del Paese.

A oltre un ventennio dalla riacquisizione dell'indipendenza, lo stato azerbaijano beneficia oggi di una posizione di leader nella regione Caucasica e Caspica e, grazie alle sue risorse naturali (in special modo gas naturale e petrolio) e ad una politica estera bilanciata, sta assumendo al ruolo di importante attore nello scacchiere internazionale e nel mercato energetico. Non è dunque un caso che sia stato identificato dall'Unione Europea come uno dei partner principali per sostenere la politica di sicurezza energetica.

Una sala gremita di ospiti e la presenza di autorità civili e militari italiane, tra cui l'On. Casini il cantautore Al Bano, il Prof. Angelo Todaro – solo per citarne alcuni – sono dimostrazione concreta dell'importanza e del prestigio che oramai il Paese esercita anche in Italia, così come della volontà da entrambe le parti di intensificare le relazioni e la mutua conoscenza.

ildə dağılması nəticəsində Azərbaycan yenidən öz müstəqilliyini elan edib.

Artıq iyirmi ildən çoxdur ki, Azərbaycan müstəqil dövlət kimi yaşayır. Hazırda Azərbaycan Qafqaz və Xəzər regionunda lider ölkə olaraq öz təbii sərvətləri (xüsusən təbii qaz və neft) və apardığı balanslaşdırılmış xarici siyasəti sayəsində beynəlxalq meydanda və enerji bazarında mühüm rol oynayır. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycan Avropa İttifaqı tərəfindən enerji təhlükəsizliyi siyasətinin dəstəyi çərçivəsində əsas tərəfdaş kimi qəbul edilib.

Ziyafətə qatılan qonaqlar sırasında mülki və hərbi hakimiyyət nümayəndələrinin, parlament üzvü cənab Kazini, müğənni Al Bano, Professor Angelo Todaro və digər şəxslərin olması artıq Azərbaycanın İtaliyada da vacib tərəfdaş kimi qəbul olunduğunu, ölkənin nüfuzunu, eləcə də tərəflərin iki dövlət arasında əlaqələri və qarşılıqlı tanışlığı daha da genişləndirmək iradəsini konkret şəkildə nümayiş etdirir.

La prima Repubblica Democratica DELL'ORIENTE MUSULMANO

Müsəlman Şərqiində ilk demokratik respublika

La Repubblica Democratica dell'Azerbaigian (nome originale Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti) è stata la prima repubblica democratica e secolare a mettere radici nel mondo musulmano. La Repubblica fu fondata il 29 maggio 1918 dal Consiglio Nazionale Azerbaigiano sulle ceneri dell'Impero russo e, a causa della momentanea occupazione di Baku da parte delle forze bolsceviche, ebbe come prima capitale Ganja. Solo dopo la riconquista

di Baku ad opera delle forze azerbaigiane sostenute dall'esercito ottomano guidato da Nuru Pasha, la splendida città sulle coste del Caspio divenne la capitale della Repubblica, il 15 settembre 1918. La Repubblica può essere considerata come un vero e proprio esperimento di modernità, democrazia e secolarismo all'interno dell'Oriente musulmano. L'estensione del suffragio su base universale ne è forse il più alto esempio, assieme ad un sistema elettorale proporzionale che incentivò governi di coalizione. Primo Ministro della Repubblica fu **Fatali Khan Khoyski**, a capo di un Governo che si fondava sulla maggioranza detenuta dal Musavat in Parlamento, dove sedevano anche rappresentanti del partito contadino di Ahrar, dell'islamista İttihad e dei Musulmani Socialisti Democratici, oltre che delle minoranze armena, russe, polacche, tedesche ed ebrae.

Ad ospitare la riunione dei ministri del Governo della Repubblica per il biennio 1918-1920 fu l'attuale Museo della Letteratura Azerbaigiana, dedicato al sommo poeta e filosofo Nizami Ganjavi. Vera peculiarità e sinonimo di uguaglianza sociale e democrazia fu l'accettazione del Parlamento di estendere il suffragio alle donne facendo divenire l'Azerbaigian la prima nazione musulmana a garantire equi diritti politici sia alla popolazione maschile che femminile – precedendo con ciò paesi simbolo della libertà e della democrazia, come il Regno Unito e gli Stati Uniti d'America. Un altro importante traguardo, simbolo della volontà di allora di creare uno stato su solide basi democratiche che guardassero al futuro ed allo sviluppo nazionale, fu la costituzione della Università di Stato di Baku, la prima moderna istituzione accademica fondata in Azerbaigian. A questa si affiancò la creazione della prima scuola laica per ragazze musulmane, del primo balletto e della prima Opera in Oriente, a cui è possibile aggiungere un sistema economico e finanziario indipendente, un esercito nazionale, il riconoscimento a livello internazionale della Repubblica, la creazione di relazioni diplomatiche con numerosi stati, tra cui l'Italia, e la preparazione della Costituzione.

La Repubblica Democratica dell'Azerbaigian sopravvisse soltanto 23 mesi fino all'occupazione bolscevica del 28 aprile 1920, che portò il paese ad entrare successivamente all'interno dell'Unione Sovietica ottenendo l'indipendenza soltanto dopo il crollo dell'URSS, avvenuto nel 1991. E' possibile affermare che la Repubblica Democratica dell'Azerbaigian gettò a suo tempo le basi per il futuro stato azerbaigiano che, a partire dall'indipendenza, si è andato ad affermare sempre di più all'interno della regione caucasica distinguendosi per sviluppo economico e apertura verso l'occidente.

Il Museo della Letteratura intitolato a Nizami Ganjavi a Baku
Bakıda Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat Muzeyi

Azərbaycan Demokratik Respublikası (ilkin adı Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti) müsəlman dünyasında ilk dünyəvi demokratik respublikadır. Respublika Azərbaycanın Milli Şurası tərəfindən 1918-ci il mayın 28-də rus imperiyasının qalıqları üzərində qurulmuşdur. Bakının bolşevik qüvvələrinin nəzarəti altında olması səbəbindən Respublikanın ilk paytaxtı Gəncə şəhəri olmuşdur. Xəzərin sahilində yerləşən füsunkar Bakı şəhəri Nuru Paşanın

komandalığı altında vuruşan Osmanlı hərbi birləşmələrinin dəstək verdiyi Azərbaycan silahlı qüvvələri tərəfindən geri alınandan sonra 15 sentyabr 1918-ci ildən etibarən Respublikanın paytaxtına çevrilmişdir. Respublika, müsəlman Şərqiində sözün əsl mənasında müasirlik, demokratiya və dünyəvilik təcrübəsi kimi qiymətləndirilə bilər. Səsvərmə hüququnun hər kəsə şamil edilməsi və ittifaq dövlətlərinə təkan vermiş mütənasib seçki sistemi çox güman ki, bunun ən əsas nümunəsidir. Musavat partiyasının parlamentdə səs çoxluğu əldə etməsi nəticəsində dövlətin başçısı və Respublikanın ilk Baş Naziri Fətəli xan Xoyski seçilmişdir. Həmin parlamentdə həmçinin Əhrar partiyasının, islamçı İttihad partiyasının, Demokratik Sosialist Müsəlmanların nümayəndələri, həmçinin milli azlıqlar - erməni, rus, polyak, alman və yəhudilər də təmsil olunmuşlar. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin nazirlər kabineti tərəfindən təşkil olunmuş iclaslar 1918-1920 illərdə görkəmli şair və filosof Nizami Gəncəvinin adını daşıyan indiki Azərbaycan Ədəbiyyat Muzeyində keçirilmişdir.

Həmin dövrün əsas hadisələrindən biri, sosial bərabərlik və demokratiyanın təcəssümü olun Parlament tərəfindən qadınlara səsvərmə hüququnun verilməsidir. Bu qərara əsasən həm kişi, həm də qadın əhalisini bərabər siyasi hüquqlarla təmin edən Azərbaycan azadlıq

və demokratiyanı təmsil edən Böyük Britaniya və Amerika Birləşmiş Ştatlarını qabaqlamışdır. Gələcəyə və milli inkişafa yönəlmiş dövlətin möhkəm demokratiya təməlləri üzərində qurulması ilə bağlı digər mühüm nailiyyət – Azərbaycanda ilk müasir akademik müəssisənin - Bakı Dövlət Universitetinin təsis olunmasıdır. Eyni zamanda, bu təşəbbüslə birgə müsəlman qızları üçün ilk dünyəvi məktəb, Şərqiində müstəqil iqtisadi və maliyyə sistemi olan ilk opera və balet teatri, milli ordu yaradılmış, Respublika beynəlxalq səviyyədə tanınmışdır, İtaliya daxil olmaqla çoxsaylı ölkələrlə diplomatik əlaqələri qurulmuş və Konstitusiyası hazırlanmışdır.

Azərbaycan Demokratik Respublikası yalnız 23 ay yaşamış və 28 aprel 1920-ci il tarixdə bolşeviklər tərəfindən zəbt edilmişdir. Nəticədə ölkə Sovet İttifaqına birləşdirilmiş və yalnız SSRİ-nin 1991-ci ildə dağılmasından sonra müstəqilliyini yenidən əldə etmişdir. Azərbaycan Demokratik Respublikasının dövlətçilik ənənələri üzərində qurulan Azərbaycan Respublikası ölkə müstəqillik əldə etdikdən sonra iqtisadi inkişafı, Qərbi inteqrasiya meyilləri ilə fərqlənərək Qafqaz regionunda öz mövqelərini daha da gücləndirir.

*Una serata da Scalini è come una poesia!
È un omaggio alla nostra bella Italia, alle
nostre tradizioni centenarie, alla cucina delle
nostre nonne, ai verdi vigneti delle nostre
regioni, alla convivialità e all'amicizia delle
nostre grandi tavolate, a tutto ciò che
ci portiamo dentro anche quando andiamo
lontano da casa. Scalini è il nostro piccolo
cuore italiano nel cuore di Baku.*

Grazie Elia!

I tuoi amici dell'Associazione Italo-Azerbaigian

*Skalini restoranında keçirilən gecə poeziyaya
bənzədir! O, bizim gözəl vətənimiz İtaliyanın,
yüz illərlə formalaşmış adət-ənənələrimizin,
mədəniyyətimizin mətbəxinin, regionlarımızın yaşıl
üzümlüklərinin, masa arxasında dəbdəbəli
məclislərimizin təntənəli və mehribançılığının,
evdən uzaq olduğumuz zaman ürəyimizdə
daşdığı bütün arzularımızın ifadəsidir.
Skalini restoranı Bakı şəhərinin mərkəzində
yerləşən bizim kiçik İtalyan ürəyimizdir.*

Təşəkkür edirik, Elia!

Sizin İtalyan-Azərbaycan Assosiasiyasında

Scalini
RISTORANTE ITALIANO
since 1998

2, Bakikhanov Street
www.scalini.az
info@scalini.az

Tel.: (+994 12) 598 28 50
Mob.: (+994 70) 598 28 50

FESTA della Repubblica Italiana A BAKU

dedicata all'Expo 2015

“Milan-Expo 2015” sərgisinə həsr olunmuş İtaliyanın Respublika Günü

Emilia İbrahimova

Si è svolta il 2 giugno la Festa della Repubblica Italiana nella capitale azera, nella suggestiva cornice dell'Art Garden, nella città vecchia di Baku. All'evento hanno partecipato più di 350 ospiti, fra cui personalità e autorità azera quali il Ministro dell'Energia Natiq Aliyev e il Vice Ministro degli Affari Esteri Mammagulyev, a cui si sono aggiunti i membri della comunità italiana residente e della comunità azera legata all'Italia.

İyunun 2-də Azərbaycanın paytaxtında İtaliyanın Respublika Günü keçirilmişdir. İçəri Şəhərdə yerləşən "Art Garden" restoranında təşkil olunmuş mərasimdə 350 nəfərdən artıq qonaq iştirak etmişdir. Onların sırasında energetika naziri cənab Natiq Əliyev və xarici işlər nazirinin müavini cənab Mahmud Məmmədquliyev, eləcə də digər hakimiyyət nümayəndələrini, Azərbaycanda yaşayan İtaliya vətəndaşları və İtaliya ilə bağlı olan azərbaycanlıları qeyd etmək olar.

La Festa della Repubblica è stata quest'anno dedicata all'Expo di Milano 2015, che si appresta a diventare una vetrina per il nostro Paese e un'opportunità per sviluppare le relazioni con partner internazionali, tra cui anche l'Azerbaijan – il quale non a caso è stato tra i primi ad avere aderito alla manifestazione e ad avere scelto un grande spazio espositivo. Nel corso della festa del 2 giugno è stato proiettato a be-

Bu il Respublika Günü "Milano-Expo 2015" sərgisinə həsr olunmuşdur. Sərgi ölkəmiz tərəfdən beynəlxalq tərəfdaşlarla əlaqələrin inkişaf etdirilməsi çərçivəsində mühüm imkan kimi qiymətləndirilir. Azərbaycan həmin tərəfdaşların biri olaraq ön sıralarda tədbirə qoşulmuş və keçiriləcək sərgidə iri paviyon seçmişdir. Mərasim zamanı qonaqlara Zeffirelli-nin unikal video filmi və İtaliyaya həsr olunmuş digər video nümayiş etdirilmişdir. AzTV kanalının xoru milli

nificio degli ospiti un video inedito di Zeffirelli ed un altro sull'Italia. Il Coro dell'AzTV ha prestato la sua voce per il canto degli inni nazionali e il più celebre tenore azerbaigiano, Samir Safarov, ha intrattenuto gli ospiti con alcuni brani del repertorio lirico italiano.

Nel suo discorso, l'Ambasciatore Cutillo ha passato in rassegna i principali eventi che hanno scandito l'ultimo anno, ricordando il salto delle relazioni bilaterali occorso a seguito della visita dell'allora Premier Letta nell'agosto scorso e menzionando l'imminente visita ufficiale a Roma del Presidente della Repubblica Ilham Aliyev.

Particolare attenzione ha avuto l'organizzazione dell'EXPO Milano 2015, in merito al quale l'Ambasciatore ha auspicato un forte successo, invitando il pubblico azerbaigiano a visitare i padiglioni dell'esposizione universale del capoluogo lombardo e augurando che il padiglione azerbaigiano possa contribuire a far conoscere ancora di più la nazione dell'Azerbaigian in Italia.

hımləri oxumuş və Azərbaycanın məşhur tenoru Samir Səfərov İtaliyanın lirik repertuarından bəzi mahnıları oxumaqla qonaqları əyləndirmişdir.

İtaliyanın Azərbaycandakı səfiri cənab Kutillo öz çıxışı zamanı ötən il ərzində baş vermiş əsas hadisələr barəsində danışmış, Baş nazir Lettanın ötən ilin avqust ayında Bakıya etmiş səfərindən sonra ölkələr arasında ikitərəfli əlaqələrə yeni təkanın verildiyini vurğulamış, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin bu yaxınlarda Romaya rəsmi səfər edəcəyini qeyd etmişdir.

Səfir "Milan-Expo 2015" sərgisinin təşkilatı məsələlərinə xüsusi diqqət yetirmiş və Azərbaycanlı qonaqları Lombardiya regionunun mərkəzi olan Milan şəhərindəki universal sərgi pavilyonlarını gəzməyə dəvət etmişdir. Səfir Azərbaycanın pavilyonunun İtaliyada ölkənin daha da ətrafı tanıtılmasına imkan yaradacağına ümid etdiyini bildirmişdir.

2 giugno 1946:

LA NASCITA DELLA REPUBBLICA ITALIANA

2 iyun 1946-cı il: İtaliya Respublikasının yaranma tarixi

Come ogni anno, il 2 giugno si è svolta la tradizionale parata presso i Fori Imperiali di Roma che celebra la Festa della Repubblica. La Festa celebra l'anniversario del referendum con il quale, tra il 2 e il 3 giugno 1946, gli Italiani votarono per scegliere la forma istituzionale dello Stato, tra repubblica e monarchia, dopo gli orrori della Seconda Guerra mondiale.

L'esito delle elezioni, tenutesi per la prima volta a suffragio universale e considerate da molti come un vero spartiacque per la storia della Penisola, fu reso noto soltanto il 18 giugno e registrarono la vittoria della repubblica, in grado di ottenere qualcosa meno di tredici milioni di voti (due in più di quelli ottenuti dalla forma monarchica). Il 18 giugno 1946 la Corte di Cassazione proclamò ufficialmente la nascita della Repubblica Italiana, ma il 2 giugno fu scelto per celebrare e ricordare il referendum che aveva portato l'Italia a divenire una repubblica.

Si concludeva così per l'Italia unita un regno durato 85 anni, iniziato con la fondazione del Regno d'Italia, avvenuta il 17 marzo del 1861. Prima della fondazione della Repubblica, la festa nazionale italiana non era comunque legata al 17 marzo, ma si celebrava la prima domenica di giugno come "festa dello Statuto albertino" - la Costituzione monarchica abrogata da quella repubblicana entrata in vigore il 1° gennaio 1948. La Festa della Repubblica Italiana fu celebrata per la prima volta proprio il 2 giugno del 1948, a Roma, dove, in via dei Fori Imperiali, si tenne già allora la parata militare, inserita però nel protocollo ufficiale solo due anni dopo. Dal 1950 il cerimoniale prevede infatti la deposizione di una corona d'alloro al Milite Ignoto presso l'Altare della Patria, oltre alla suddetta parata alla presenza delle massime cariche istituzionali. Nel 1977, a causa della crisi economica, fu stabilito che la Festa venisse ricordata ogni anno la prima domenica di giugno. Dal 2001, per volere del presidente Carlo Azeglio Ciampi, il 2 giugno tornò ad essere la data della Festa della Repubblica, divenendo nuovamente un giorno festivo a tutti gli effetti.

Hər il olduğu kimi, bu il də iyunun 2-də Romanın İmperator Forumları meydanında 2 və 3 iyun 1946-cı il tarixdə keçirilmiş referendum nəticəsində elan olunmuş Respublika Günü münasibətilə ənənəvi parad keçirildi. Xatırladaq ki, 1946-cı ildə keçirilmiş referendum zamanı İkinci Dünya müharibəsinin dəhşətlərindən sonra İtalya xalqı dövlətin institusional forması ilə bağlı - respublika və ya monarxiya - səsvermədə iştirak edib.

Ümumxalq səsverməsi yolu ilə keçirilən referendumun nəticələri xalq tərəfindən İtaliyanın tarixində böyük qələbə kimi qiymətləndirilir. Referendum 1946-cı il iyunun 2-3-də keçirilsə də səsvermənin nəticəsi yalnız iyunun 18-də elan olunur. Beləliklə, Respublika forması təxminən on üç milyon səsle (monarxiya formasına verilmiş səsədən iki milyon artıq) qalib gəlir. 18 iyun 1946-cı il tarixdə Kassasiya Məhkəməsi rəsmi olaraq İtalya Respublikasının

yaranmasını elan edir. 2 iyun tarixi isə İtaliyanın respublikaya çevrilməsinə səbəb olmuş referendumun bayram edilməsi məqsədilə müəyyənləşdirilib. Qeyd edək ki, 17 mart 1861-ci il tarixdə yaranmış İtaliya Krallığının mövcud olduğu 85 illik zaman kəsiyi İtaliyanın birləşməsi ilə nəticələnib. Lakin İtaliyanın milli bayramı heç zaman 17 mart tarixi ilə bağlı olmayıb. Xalq sadəcə iyun ayının birinci bazar gününü "Albertino Statutu bayramı" (İtaliya krallığının birinci konstitusiyaya bayramı) kimi qeyd edib. Daha sonra Monarxiya Konstitusiyası Respublika konstitusiyası ilə dəyişdirilib və 1 yanvar 1948-ci il tarixdə qüvvəyə minib. İtaliyanın Respublika Günü ilk dəfə məhz 2 iyun 1948-ci il tarixdə Roma şəhərinin İmperator Forumları meydanında hərbi parad şəklində qeyd olunub və rəsmi protokola yalnız iki il sonra daxil edilib. 1950-ci ildən etibarən isə hərbi paradda yanaşı ali vəzifəli şəxslərin iştirakı ilə Vətən Memorialında Naməlum Əsgərin məzarına şöhrət çələnginin qoyulması da nəzərdə tutulub. 1977-ci ildə iqtisadi böhranla bağlı Respublika Günü'nün hər il iyun ayının birinci bazar günü qeyd edilməsi qərara alınıb. 2001-ci ildən etibarən ölkənin Prezidenti cənab Karlo Azelio Çampinin iradəsi ilə 2 iyun tarixi Respublika Günü kimi elan olunub və yenidən tam hüquqlu bayram gününə çevrilib.

Il territorio e gli insediamenti produttivi di energia

LA COESISTENZA NECESSARIA

“Quello che lui cercava era sempre qualcosa davanti a se, e anche se si trattava del passato era un passato che cambiava man mano che egli avanzava nel suo viaggio, perché il passato del viaggiatore cambia a seconda dell'itinerario compiuto (...). Arrivando a ogni nuova città il viaggiatore ritrova un suo passato che non sapeva più d'avere: l'estraneità di ciò che non sei più o non possiedi più t'aspetta al varco nei luoghi estranei e non posseduti.” (Italo Calvino – Le città invisibili – Einaudi ed.).

Enerji hasil edilən ərazi və əhali məntəqələri

Yan-yana yaşamanın zəruriliyi

“O, axtarıqlarını həmişə qarşısında tapardı, hətta keçmiş də axtarsa da, həmin keçmiş o səfər etdikcə yavaş-yavaş dəyişirdi, Çünki yolçunun keçmiş keçdiyi yoldan asılı olaraq dəyişir (...). Hər yeni şəhərə çatdıqda yolçu heç belə düşünmədiyi keçmişini tapır: artıq yad və tanımadığın yerlərdə insana məxsus və mənsub olmayan əlamət və əşyaların yabançılığı onu güdür.” (İtalo Kalvino – Gözəgörünməz şəhərlər – Aynaudi nəşriyyatı).

Avv. Umberto Griscioli

Vəkil Umberto Qrişolinin müəllifiyi altında hazırlanmışdır

Coniugare le necessità produttive, ed in particolare quelle dirette alla fornitura di una regolare erogazione di energia elettrica alla popolazione, all'industria ed ai servizi, con la salvaguardia del territorio, è sempre stato un compito arduo fin dall'inizio di quella che comunemente definiamo come Era industriale. Perché la ricerca dell'equilibrio tra gli insediamenti produttivi, la tutela della salute degli abitanti e quella dell'ambiente circostante, si è spesso scontrata con diverse esigenze, anche col prevalere - nel passato - del concetto futurista di modernità, che ha finito col prevaricare qualunque altra concezione. Soltanto nella seconda parte del secolo scorso si è sviluppata e consolidata in alcune parti della popolazione una coscienza ambientalista o ecologista che nei Paesi Occidentali, ed in particolare dell'Occidente Europeo, ha indirizzato o condizionato in parte le scelte

Elektrik enerjisinin istehsalat ehtiyaclarının, xüsusən də əhəlinin istifadəsi, sənaye və mexanizmlərin istismarı üçün fasiləsiz verilməsi ilə ətraf mühitin qorunması amilinin bəzən nəzərə alınması hər zaman çətin məsələ olmuşdur. Hətta adətən Sənaye erası adlandırdığımız dövrün əvvəlindən başlayaraq... Bunun səbəbi – istehsalat zonaları və əhəlinin sağlamlığının, eləcə də ətraf mühitin qorunması arasında balansın axtarışı zamanı tez-tez müxtəlif tələbat və tələblərin ortaya çıxmasıdır. Keçmişdə də müasirliyin futurist konsepsiyası digər konsepsiyaları pozaraq üstünlük təşkil etmişdir. Yalnız ötən əsrin ikinci yarısında ətraf mühitin qorunması və ekologiyanın mühafizəsi ilə bağlı əhəlinin şüuru inkişaf etmiş və güclənmişdir. Ətraf mühitin və ərazinin qorunması ilə bağlı tədbirləri – müxtəlif nəticələr və dəyişən uğurla - nəzərə almaq məqsədilə, bəzi ölkələrlə hələ ötən əsrdə ətraf mühit və mənzərinin qorunması ilə bağlı məsələləri tənzimləyən qanunların qəbul edilməsinə

politiche nell'ambito dello sviluppo industriale affinché fossero tenute presenti - con esiti diversi e con alterne fortune - le tutele dirette a preservare l'ambiente ed il territorio. Anche se alcune Nazioni nel secolo passato si erano già dotate di leggi regolatrici in materia di salvaguardia di ambiente e paesaggio, come ad esempio l'Italia negli anni '30 e, poco dopo, nell'anno 1947 con l'adozione della Costituzione della Repubblica. A livello sovranazionale la nascita dell'UNESCO nel 1946 segna, a suo modo, un punto di svolta nelle politiche di tutela del territorio, inteso come bene culturale di importanza mondiale, ed ha contribuito, per alcuni aspetti, a far sì che i singoli Stati adottassero normative di conservazione del patrimonio di valore universale considerato tale dalle dichiarazioni dell'UNESCO stessa.

baxmayaraq (məsələn, İtaliya 30-cu illərdə və bir az sonra 1947-ci ildə Respublika Konstitusiyasını qəbul etmişdir) ekoloji şüur qərb, xüsusən Qərbi Avropa ölkələrində, sənaye inkişafı sahəsində siyasi seçimi qismən olaraq istiqamətləndirmiş və ya şərtləndirmişdir. Transmilli səviyyədə isə 1946-cı ildə UNESCO təşkilatının yaranması, öz növbəsində, dünya əhəmiyyətli mədəniyyət abidələrinin, ətraf mühitin qorunması siyasətində inqilabi hadisə olmuş, UNESCO tərəfindən elan edilən universal əhəmiyyət kəsb edən mədəni irsin qorunması xətti bəzi ölkələrlə müvafiq normativlərin işlənilib-qəbul edilməsinə bir növ təkan vermişdir. Paralel olaraq, elmi tədqiqatlar yeni enerji istehsalatı sistemlərinin inkişafına və faydalı qazıntıların istifadəsinin optimizasiyasına yönəlmişdir. Çünki enerji istehsalatı ilə bağlı məsələlər - çətin həll olunan kritik məsələlər idi: məsələn, neft və digər karbohidrat ehtiyatların

Parallelamente, la ricerca scientifica sviluppava nuovi sistemi di produzione di energia cercando di ottimizzare l'utilizzo di prodotti fossili, poiché questi presentavano delle criticità di non facile soluzione, quali il loro futuro esaurimento, e l'estrazione degli stessi concentrata, per quello che riguarda soprattutto il petrolio, gli altri idrocarburi e specialmente quei minerali – quali l'uranio – utilizzati anche per il processo produttivo del nucleare, in alcune aree geografiche, come il Medio Oriente, l'Africa o i paesi dell'ex URSS. Inoltre, i problemi legati all'inquinamento dell'aria e dell'atmosfera tutta derivati dall'utilizzo di combustibili fossili in centrali di produzione non dotate di idonei sistemi di filtraggio dei fumi e di bonifica dei liquidi di scarto, avevano arrecato, inizialmente nelle zone industriali interessate e nelle aree circostanti, danni alla salute degli abitanti sempre più rilevanti, ad esempio all'apparato respiratorio ed al sistema linfatico (vedi Dati OMS), danni questi che poi si erano estesi man mano a territori inizialmente non contaminati, e che sono giunti da ultimo a compromettere parzialmente, ma in modo significativo, tramite le emissioni nocive di anidride carbonica, la fascia di ozono presente nella stratosfera, limitando così l'assorbimento delle radiazioni ultraviolette.

Nell'affrontare lo studio delle risorse naturali alternative a idrocarburi e minerali in genere da cui ricavare energia senza arrecare danni all'ambiente, ci si è imbattuti in altre criticità. Nel caso dell'acqua ad esempio, va tenuto conto del fatto che lo sfruttamento delle risorse idriche, sviluppatosi anch'esso nel secolo scorso, da un lato assicurava l'assenza di inquinamento da fumi o emissioni, dall'altro però generava conflitti sociali e politici all'interno degli Stati e tra Nazioni (ad esempio con la costruzione di dighe e di invasi che hanno sommerso intere aree precedentemente abitate, o con la creazione di canalizzazioni e deviazioni di fiumi da parte di un Paese a scapito dell'altro); inoltre, la ricerca su quella particolare fusione nucleare definita genericamente "fredda" procede, allora come oggi, molto lentamente, tanto che la ricerca scientifica ha finito col concentrare i propri sforzi, nell'ultimo ventennio, sull'energia eolica e sull'energia solare. Quest'ultima in via di massima è suddivisibile in solare di tipo termico, ovvero fotovoltaico, o ancora termodinamico. E infatti, in molte aree del pianeta (in Europa in particolare in Germania, Danimarca e Spagna) sono nati insediamenti di parchi eolici e di impianti solari di ogni dimensione e tipo, da quelli applicati semplicemente ad una o più unità abitative sino alla realizzazione di impianti di potenza pari o superiore ai 100 MW. In misura minore, anche se in alcuni casi significativa, sono stati realizzati sistemi di produzione di energia geotermica, o attraverso l'uso di biomasse oppure con l'utilizzo di tecniche di cogenerazione. Ovviamente, al momento questi sistemi, peraltro in alcuni casi fortemente incentivati fiscalmente dai singoli Stati, devono essere in ogni caso integrati con i sistemi di produzione energetica tradizionali, poiché la produzione di energia da fonti rinnovabili, o definite tali, non ha raggiunto un'efficienza industriale tale da poter sostituire i sistemi che adottano combustibili fossili, gassosi o meno. Ebbene, anche davanti allo sviluppo in senso ecologista, o di tutela ambientale, avuto negli ultimi anni nel settore della produzione di energia, nuovamente abbiamo assistito ed assistiamo ad un fenomeno che pare caratterizzare dall'inizio dell'era industriale ad oggi i Paesi sviluppati e quelli emergenti, e cioè la scarsa considerazione delle culture dei popoli e del legame di queste al territorio dove quei popoli sono presenti da secoli, se non da millenni. Infatti, anche gli impianti e gli stabilimenti di produzione di energia da fonti rinnovabili, così come quelli a combustibile fossile di ultima generazione, una volta collocati su una porzione di territorio, grande o piccola che sia, ne determinano uno stravolgimento, in senso paesaggistico e di veduta. Basti pensare alle pale eoliche che si alzano sui crinali delle colline o delle montagne, o che emergono dalle acque marine o lacustri, agli appezzamenti di terreno, una volta agricolo o non edificato, ricoperti da pannelli solari per centinaia o migliaia di metri quadri, ai tetti ed ai terrazzi dei centri storici di paesi e città rivestiti da pannelli delle più svariate forme, agli impianti solari termodinamici simili ad enormi scheletri metallici di ceta-

tükənməsi, Orta Şərq, Afrika və ya keçmiş SSRİ ölkələri kimi bəzi coğrafi ərazilərdə nüvə silahlarının istehsalatı üçün istifadə olunan uran kimi mineralların mərkəzləşdirilmiş şəkildə hasil olunması və s. Bundan başqa, müvafiq tüstü filtrasiyası və çirkab suların təmizlənməsi sistemlərindən istifadə olunmayan istehsalat prosesi zamanı yanacaq hava və bütün atmosferin çirklənməsinə səbəb olmuş öncə ərazidə yerləşən sənaye zonalarında və ətraf sahələrdə əhalinin sağlamlığına zamanla ciddiləşən ziyan vuraraq, tənəffüs orqanlarına və limfatik sistemə (OMS təşkilatının məlumatına istinadən) təsir göstərmiş, tədricən təmiz ərazilərə yayılmış, stratosferin ozon təbəqəsinə xeyli həcmdə zərərli karbon qazının ayrılması nəticəsində həmin təbəqəni təhlükə altına qoymuş, ütrasəs şüalanmanın udulmasını məhdudlaşdırmışdır.

Karbohidrogenlər və ümumiyyətlə ətraf mühitə zərər vurmayan enerji mənbəyi olan minerallara alternativ təbii resursların axtarışı zamanı bir sıra mühüm məsələlər ortaya çıxmışdır. Məsələn, suyu götürsək, nəzərdə saxlamaq lazımdır ki, yenə də ötən əsrdə baş vermiş su resurslarının istismarı bir tərəfdən tüstü və ya zərərli qazların ayrılmasından irəli gələn çirklənməni aradan qaldırmış, digər tərəfdən isə dövlət və ya ölkələr daxilində sosial və siyasi konfliktlərin yaranmasına səbəb olmuşdur (məsələn, damba və su hovuzların tikilməsi nəticəsində öncə yaşayış məntəqələri olan ərazilərin bütövlükdə su atında qalması və ya kanalların, çayların istiqamətinin bir ölkə ilə digər ölkəyə ziyan vurucu şə-

kildə dəyişdirilməsi); bundan başqa, adətən "soyuq" adlandırılan xüsusi nüvə sintezi ilə bağlı axtarışlar bu gün də davam edir. Belə ki, elmi axtarışların nəticələri diqqətin son 20 illik dövrdə külək və günəş enerjisinin üzərində cəmləşdirilməsinə gətirib çıxarmıdır. Günəş enerjisi əksər hallarda termik tipli və ya fotoqalvanik, yaxud termodinamik tipli enerjiyə bölünə bilər. Həqiqətən də, dünyanın bir çox ölkələrində (Avropada, xüsusən Almaniya, Danimarka və İspaniyada) müxtəlif ölçülü və tipli külək enerjisi parkları və günəş panelləri salınmış zonalar yaradılmış, ayrı ayrılıqda və ya bir neçə binanın üzərində qurulmuş panellərlə birgə 100 meqavata bərabər və ya ondan artıq potensiala malik olan qurğular tikilmişdir. Daha az həcmdə olsa da, lakin bəzi hallarda əsaslı şəkildə, geotermik enerjini hasil edən, biokütlələrin və ya istilik və elektrik enerjisinin birgə hasilatı üzərində qurulmuş sistemlər yaradılmışdır. Aydındır ki, hazırda bir sıra dövlətlərdə bəzi hallarda vergi güzəştlərindən bəhrələndirən belə sistemlər ənənəvi enerji hasilatı sistemləri ilə inteqrasiya olunmalıdır. Çünki, bərpa olunan və ya belə adlandırılan mənbələrdən çıxarılan enerji hasilatı qazıntı, qaz və digər yanacaqlardan istifadə edən sistemləri dəyişdirmək üçün hələ sənaye səmərəliliyi nöqteyi nəzərindən özünü doğrultmamışdır. Beləliklə, enerji hasilatı sahəsində son illərdə müşahidə olunan ekoloji və ya ətraf mühitin qorunması ilə bağlı tədbirlərin inkişafı qarşısında da sənaye erasının əvvəlindən bu günədək inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan ölkələri səciyyəli tənzimləyən fenomenlə yenidən rastlaşmaq olar. Əhalinin mədəniyyəti və insanların əsləri boyu yaşadıkları ərazi ilə əlaqələrinin tam nəzərə alınmaması amilini bu siraya aid etmək olar. Həqiqətən də, bərpa olunan mənbələrdən çıxarılan enerjini hasil edən, o cümlədən qazıntı yanacaqlarının istifadə olunduğu qurğu və tikintilər də böyük və ya kiçik ərazinin bir hissəsində quraşdırıldıqdan sonra onun mənzərə və görkəminin pozulmasına səbəb olur. Təpə və dağ silsilələrində uçalan və ya dəniz, yaxud göl dibindən görünən külək enerjisi qurğularını, yüz və minlərlə kvadrat metrlik məsafədə günəş panelləri ilə örtülmüş, nə vaxtsa kənd təsərrüfatı ilə bağlı olmuş torpaq sahələrini,

cei, e così via. Quindi, si impone oggi come ieri l'esigenza di ottenere una sempre maggiore produzione di elettricità, energia questa che è indispensabile anche all'arricchimento culturale dei popoli intesi come singoli individui e come comunità di persone legate da forti vincoli sociali, a fronte della salvaguardia della memoria storica dei popoli stessi, che comprende naturalmente anche il paesaggio.

Per la protezione di aree di dimensioni considerevoli, e della fauna e della flora che le caratterizzano, intervengono le leggi nazionali dei singoli Stati e le Convenzioni internazionali in materia di parchi naturali terrestri e marini, mentre la tutela dei centri abitati di interesse storico – culturale è generalmente assicurata dalle normative locali o nazionali, anche in ambito edilizio ed urbanistico. Rimangono fuori da queste regolamentazioni alcune microzone che hanno comunque una rilevante importanza culturale e sociale, delle quali sembra che a livello nazionale non siano stati individuati idonei strumenti di salvaguardia. Eppure si tratta di piccole porzioni di paesaggio che hanno costituito e costituiscono il contesto storico nel quale si è formato e rafforzato il legame culturale di un popolo alla propria terra. La produzione artistica che si è sviluppata nel corso dei secoli ci ha consegnato delle visioni, delle immagini di queste micro aree di grande potenza sentimentale, attraverso la letteratura, la poesia, le canzoni, la pittura e la fotografia. Il riferimento, anche non particolarmente descrittivo, di questi elementi nell'ambito, ad esempio, di una poesia, o la rappresentazione all'interno di un dipinto, anche semplicemente come sfondo, di una porzione di territorio, hanno fatto sì che tali paesaggi, ancorché di piccole o piccolissime dimensioni, divenissero immortali. Questi luoghi, ambienti naturali e paesaggi hanno avuto nel recente passato una rivalutazione via via sempre più importante. Prendendo nuovamente ad esempio l'Italia, si è iniziato con l'individuazione dei Parchi Letterari, ovvero di quei luoghi menzionati da scrittori e poeti nelle loro opere, dove portare persone interessate, così creando peraltro una forma di turismo nuova. Inoltre, sono stati individuati i paesaggi che i pittori nei secoli avevano riprodotto nelle loro opere, sia come oggetto del dipinto, sia come sfondo o come contesto in cui si colloca o svolge la storia della rappresentazione, dove convogliare i turisti desiderosi di ammirare questi luoghi. Da ultimo, sono stati individuati anche i territori che i fotografi hanno fissato nelle loro opere, non per dovere di cronaca, ma per realizzare un'immagine artistica. Le arti figurative hanno anche un'importanza documentale rilevante, poiché riproducono visivamente un luogo trasmettendolo così definitivamente alla memoria storica. Anche in questo caso si è rivelato importante, se non essenziale, l'intervento dell'UNESCO diretto a sopperire alle carenze od alle assenze di leggi in materia dei singoli Stati. Ed infatti, sulla base della Raccomandazione sulla salvaguardia della Cultura Tradizionale e del Folclore dell'anno 1989 e della Dichiarazione Universale sulla Diversità Culturale dell'anno 2001, emanate sempre dall'UNESCO, e della Dichiarazione di Istanbul dell'anno 2002 adottata dalla Terza Tavola Rotonda dei Ministri della Cultura, a Parigi il 17.10.2003 è stata approvata la Convenzione UNESCO per la salvaguardia e la protezione del Patrimonio Culturale Immateriale, seguita dalla Dichiarazione di Yamato. E' stata così adottata una nozione comune a tutti gli Stati membri del bene culturale intangibile e delle differenze rispetto a quello tangibile, bene immateriale questo meritevole di protezione internazionale come elemento vivente prodotto in un determinato contesto storico, culturale e sociale. Ovviamente i criteri di protezione dei beni immateriali devono essere stabiliti dai legislatori dei singoli Stati, chiamati a ratificare la Convenzione del 2003. Ma è evidente che per l'individuazione dei criteri occorrerà indicare dei percorsi generali ben delimitati e delle regole specifiche per l'identificazione dei singoli beni intangibili da proteggere, così come delle sanzioni ragionevolmente applicabili in caso di violazioni di tali regole. Pertanto, sembra oggi più semplice regolamentare la coesistenza tra industria e territorio, senza pregiudicare lo sviluppo economico di un Paese ed il patrimonio culturale che ha consentito quello sviluppo. E senza dimenticare il principio che la storia di un popolo non è soltanto legata al suo progresso, ma anche alla memoria del passato.

Enerji

ölkə və şəhərlərin tarixi mərkəzində yerləşən, müxtəlif formalı panellərlə döşənmiş dam və eyvanları, nəhəng dəmir balinaların skeletlərinə oxşar termodinamik günəş qurğularını və digər tikintiləri təsəvvür etmək kifayətdir. Odur ki, bu gün də əhalinin tarixi yaddaşını qorumaqla ayrıca individum və möhkəm sosial əlaqələrlə bağlı olan insan birliklərinin mədəni cəhətdən zənginləşməsi üçün lazımı olan elektrik enerjisinin hasilatına daha da böyük ehtiyac var.

Böyük sahələrdə yerüstü və dəniz təbii parkların mühafizəsi ilə bağlı milli qanunlarına riayət olunur. Halbuki tarixi və mədəni dəyəri malik olan yaşayış mərkəzlərinin qorunması, hətta tikinti və səhərsalma sahəsində, adətən yerli və ya milli normativlərlə tənzimlənir. Qanunvericilikdən kənar qalan isə müəyyən mədəni və sosial dəyəri olan bəzi mikrozonlardır: çox ehtimal ki, onların qorunması üçün milli səviyyədə müvafiq sənədlər hazırlanmamışdır. Hər halda söhbət əhalinin doğma torpağına olan bağlılığına təsir göstərən, onun tarixi yaddaşıyla bu günün arasında körpü rolunu oynayan mənzərəli sahələrdən gedir. Bu böyük senti-

mental potensiala malik olan mikro sahələrin görüntüləri və təsvirləri ədəbiyyatda, poeziyada, mahnılarda, rəsm əsərlərində və fotosəkillərdə müşahidə olunur.

Bu cür yerlər, təbii mühitlər və mənzərələrin dəyəri yaxın keçmişdə daha da artdır. Yenə də İtaliyanı misal kimi götürsək, mənzərəli ərazilərin adlarının yazar və şairlərin əsərlərində çəkilməsi həmin ərazilərə marağı artırmış, yeni turizm formasının yaranmasına təkan vermişdir. Bu baxımdan, təsviri incəsənətin ətraf mühitin qorunmasında və təbliğ olunmasında əhəmiyyəti böyükdür. Çünki, o, hər hansı ərazini təsvir edərək onu birdəfəlik tarixi yaddaşa salır.

UNESCO-nun 1989-cu ildə hazırladığı "Ənənəvi mədəniyyətin və folklorun qorunub saxlanması haqqında Tövsiyəsi", 2001-ci il "Mədəni müxtəliflik haqqında Ümumi Bəyannaməsi"yə əsasən və Mədəniyyət Nazirlərinin Üçüncü dəyirmi masası zamanı qəbul olunmuş 2002-ci il İstanbul Bəyannaməsinə müvafiq olaraq 17.10.2003-cü il tarixdə Parisdə UNESCO təşkilatının Qeyri-maddi Mədəni İrsin Qorunması haqqında Konvensiyası və aridənca da Yamato Bəyannaməsinə qəbul edilmişdir. Beləliklə, bütün üzv ölkələr üçün qeyri-maddi mədəni irs anlayışı və onun maddi irsdən fərqləri müəyyənləşdirilmiş, qeyri-maddi mədəni irsin beynəlxalq səviyyədə qorunması üçün ümumi sənəd qəbul edilmişdir. Təbii ki, qeyri-maddi mədəni irsin qorunması ilə bağlı meyarlar ayrı-ayrı ölkələrin qanunverici orqanları tərəfindən müəyyənləşdirilməli və 2003-cü ilin Konvensiyası təsdiq olunmalıdır. Lakin çox ehtimal ki, meyarların müəyyənləşdirilməsi üçün ümumi ayrılmış marşrutlar və ya qorunacaq bəzi qeyri-maddi irsin müəyyənləşdirilməsi üçün xüsusi qaydalarla birgə onların pozulması hallarını nəzərdə tutan, tətbiq edilməsi mümkün olan sanksiyalara ehtiyac vardır.

Beləliklə, bu gün hər hansı ölkənin iqtisadi inkişafından asılı olmayaraq, belə inkişafı mümkün etmiş sənaye və ərazinin mədəni irsə ziyan vurmadaan yan-yanə yaşamasının nizamlanması daha asan görünür. Unutmayaq ki, hər hansı bir xalqın tarixi yalnız onun inkişafı ilə yox, həm də keçmişin yaddaşı ilə də bağlıdır.

IL RUOLO DI SOFAZ

nello sviluppo socio-economico dell'Azerbaijan

Intervista con Shahmar Movsumov, Direttore esecutivo del Fondo Statale Petrolifero della Repubblica dell'Azerbaijan

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun İcraçı direktoru cənab Şahmar Mövsümovun müsahibəsi

Carlo Frappi

Il Decreto presidenziale con il quale, nel dicembre 1999, veniva creato il Fondo Statale Petrolifero della Repubblica dell'Azerbaijan (SOFAZ) per volontà di Heydar Aliyev ha rappresentato, al contempo, dimostrazione della lungimiranza della visione politica dell'allora Presidente azerbaijano e il segnale dell'apertura di una nuova fase di sviluppo per il Paese. Quale il ruolo pensato per SOFAZ da Heydar Aliyev nella crescita dell'Azerbaijan dopo il rilancio del comparto energetico negli anni '90?

A seguito della riconquista dell'indipendenza, il leader nazionale Heydar Aliyev ha svolto un ruolo determinante nella fondazione e nel rafforzamento della nostra statualità, così come nell'allargamento del peso dell'Azerbaijan a livello internazionale e nella protezione della sua integrità territoriale. È proprio grazie alla lungimirante politica di Heydar Aliyev che è stata predisposta la strategia petrolifera nazionale in Azerbaijan, alla base dello sviluppo

1999-cu ilin dekabrında prezident Heydər Əliyevin istəyi və fərmanı ilə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun (ARDNF) yaranması Azərbaycan keçmiş prezidentinin uzaqgörən fəaliyyətindən xəbər verməklə yanaşı Ölkənin yeni inkişaf mərhələsinə keçməsinə bir işarə idi. 90-cı illərdə sektorun yenidən dirçəlişindən sonra Azərbaycanın inkişafında Heydər Əliyevin ARDNF üçün nəzərdə tutduğu rolunu nə idi?

Ümummilli lider Heydər Əliyevin müstəqil dövlətçiliyimizin qurulması, möhkəmləndirilməsi, beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın nüfuzunun artırılması, ərazi bütövlüyünün qorunmasında misilsiz xidmətləri olmuşdur. Məhz Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti nəticəsində Azərbaycanda milli neft strategiyası hazırlanmışdır ki, bu da ölkənin bugünkü inkişafının əsasını təşkil edir. Ulu öndərin zərgər dəqiqliyi ilə işləyib hazırladığı və mərhələ-mərhələ reallaşdırdığı milli neft strategiyası Azərbaycana böyük siyasi və iqtisadi dividendlər gətirib. Ölkəmizin Qərbdə inteqrasiyasına geniş yol açılıb, bu prosesi möhkəmləndirib. İndi biz bu möhtəşəm strategiyanın real nəticələrinin və bəhrələrinin şahidiyik.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun yaradılması da

attuale del paese. La strategia, che il grande statista azerbaijano ha preparato con la precisione di un orologiaio e implementato gradualmente, ha assicurato all'Azerbaijan importanti dividendi, sia economici che politici. Ad Aliyev dunque va ascritto il merito di aver indicato la strada per l'integrazione del Paese in Occidente e di aver dato sostanza a questo processo. Oggi siamo testimoni dei frutti e dei risultati concreti di questa grande visione.

La creazione del Fondo Petrolifero Statale della Repubblica dell'Azerbaijan è stata una parte fondamentale della riuscita strategia petrolifera nazionale voluta da Aliyev. Obiettivo principale della strategia, pensata come programma di sviluppo a lungo termine, consiste nella mobilitazione delle potenzialità interne del Paese e nell'uso efficiente delle ampie riserve petrolifere per il benessere della popolazione azerbaijana. Alla base della strategia petrolifera ci sono dunque la volontà di attirare il know how e i capitali stranieri, di dotare il Paese di un sistema di esportazione multidirezionale e, infine, di gestire le rendite del settore in maniera efficace e trasparente.

A seguito della firma, il 20 settembre 1994, del "Contratto del Secolo" con importanti compagnie petrolifere internazionali per lo sfruttamento dei giacimenti "Azeri", "Chirag" e "Guneshli" nel settore azerbaijano del Caspio, l'interesse delle economie più avanzate per l'Azerbaijan è progressivamente aumentato, ed è così iniziato un flusso di investimenti esteri multimiliardari verso l'economia nazionale e, in particolare, verso il comparto petrolifero. Il trasporto delle grandi quantità di petrolio e gas estratto in Azerbaijan in collaborazione con le compagnie estere ha richiesto la creazione di un affidabile rete di esportazione via tubo. A tal fine, sono state anzitutto ripristinate le condutture Baku-Novorossisk e Baku-Supsa (verso il Mar Nero, n.d.r.). Successivamente, la messa in opera del gasdotto Baku-Tbilisi-Erzurum e del c.d. Principale Oleodotto di Esportazione, intitolato proprio a Heydar Aliyev, tra Baku, Tbilisi, Ceyhan (sulla costa mediterranea della Turchia, n.d.r.) ha consentito la realizzazione della strategia di esportazione multidirezionale e il transito sul larga scala di idrocarburi verso Occidente.

La fase successiva della strategia petrolifera è consistita nella gestione efficiente delle rendite petrolifere generate dallo sfruttamento congiunto con compagnie straniere dei giacimenti energetici del Paese, e nella allocazione di tali capitali allo sviluppo dei settori avanzati e alla realizzazione di importanti progetti socio-economici. A tal fine, nel 1999 è stato creato il Fondo Statale Petrolifero della Repubblica dell'Azerbaijan (SOFAZ), con la decisione dello stesso Aliyev. La creazione di SOFAZ in una fase iniziale della realizzazione della strategia petrolifera nazionale e in una fase in cui la produzione petrolifera era relativamente bassa dimostra una volta di più la tempestività e la lungimiranza delle scelte del leader azerbaijano.

Nei paesi ricchi di risorse energetiche la creazione di un fondo petrolifero o di istituzioni analoghe crea le condizioni per la gestione efficace e produttiva delle rendite petrolifere e per la loro equa distribuzione tra le diverse generazioni. Nei primi anni di sfrutta-

umummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulmuş uğurlu milli neft strategiyasının ayrılmaz hissəsidir. Uzunmüddətli inkişaf proqramı olaraq həyata keçirilən neft strategiyasının əsas məqsədini ölkənin daxili imkanlarının səfərbər olunması və zəngin neft ehtiyatlarından Azərbaycan xalqının rifahı naminə səmərəli istifadə edilməsi təşkil edir. Milli neft strategiyasının əsasını xarici sərmayənin və təcrübənin cəlb olunması, çoxvariantlı ixrac sisteminin yaradılması və əldə olunmuş gəlirlərin səmərəli, şəffaf idarə edilməsi və istifadə olunması təşkil edir. 1994-cü il sentyabrın 20-də dünyanın tanınmış neft şirkətləri ilə Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda "Azeri", "Çıraç" yataqlarının və "Günəşli" yatağının birgə işlənməsi və neft hasilatının pay bölgüsü haqqında "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından sonra inkişaf etmiş dünya dövlətlərinin Azərbaycana marağı artdı, iqtisadiyyata, xüsusilə də neft sektoruna çoxmilyardlı xarici investisiyaların axını başlandı.

Xarici şirkətlər ilə birlikdə hasil olunan neftin və qazın iri həcmli nəqli etibarlı boru nəqliyyat infrastrukturunun yaradılmasını tələb edirdi. Bu məqsədlə ilk öncə Baku-Novorossiysk və Baku-Supsa boru kəmərləri yenidən quruldu. Heydər Əliyev adına Baku-Tbilisi-Ceyhan əsas neft ixrac boru kəmərinin və Baku-Tbilisi-Erzurum qaz kəmərinin istismara verilməsi sayəsində karbohidrogen ehtiyatlarının Qərbdə doğru genişmiqyaslı ixracı, çoxvariantlı ixrac strategiyasının həyata keçirilməsi üçün əlverişli şərait yarandı və eyni zamanda dövlətin tranzit potensialı bir neçə dəfə artdı.

Neft strategiyasının növbəti mərhələsində ölkənin neft yataqlarının xarici şirkətlər ilə birgə işlənməsindən əldə edilən neft gəlirlərinin toplanaraq səmərəli idarə edilməsi, həmin vəsaitlərin öncül sahələrin inkişafına və sosial-iqtisadi baxımdan mühüm əhəmiyyət kəsb edən layihələrin həyata keçirilməsinə yönləndirilməsi təşkil edirdi. Bu məqsədlə 1999-cu

ildə Heydər Əliyevin qərarı ilə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu yaradıldı. Neft strategiyasının reallaşmasının ilkin mərhələsində və neft hasilatının aşağı olduğu bir vaxtda Dövlət Neft Fondunun yaradılması ulu öndərin bu addımının nə qədər uzaqgörən və vaxtında atılmış olduğunu bir daha təsdiq edir. Neft ilə zəngin olan ölkələrdə Neft Fondu və yaxud bu kimi qurumların təsis edilməsi bu dövlətlərdə neft sərvətlərinin nəsillər arasında bərabər bölünməsinə, onların səmərəli və məqsədyönlü şəkildə idarə edilməsinə şərait yaradır. Azərbaycanda neft ehtiyatlarının istismarının ilk illərində Dövlət Neft Fondunun yaradılması ilə Fond özünün institusional cəhətdən inkişaf etməsi, peşəkar kadr potensialına malik olan bir quruma çevrilməsi üçün hazırlıq dövrünü qazanmışdır. Hazırda isə Neft Fondu institusional cəhətdən formalaşmaqla bərabər ölkə daxilində və eləcə də beynəlxalq səviyyədə tanınmış və vəsaitlərin idarə edilməsi, şəffaflığın təmin edilməsi baxımından digər dövlətlərlə öz təcrübəsini bölüşdürməyə qadir olan bir quruma çevrilmişdir və bütün bu nailiyyətlərin başlanğıcında məhz ulu öndər Heydər Əliyevin Neft Fondunun yaradılması ilə bağlı qərarı durur. **Zəngin karbohidrogen ehtiyatlarının ölkəni gücləndirməkdən daha çox onun hassas elementinə çevrilə biləcəyini duyan neft hasil edən ölkələrdə, neft gəlirlərinin səmərəli idarə edilməsi üçün suveren sərvət fondunun yaradılmasına zərurət yarandı. Suveren sərvət fondlarının dünya miqyasında nümunələri müxtəlifdir. Fondun təşkil olunması hansı beynəlxalq modelə əsaslanır? Onlar hansı formada və nə dərəcədə Azərbaycan şəraitinə uyğunlaşdırılmışdır?**

Qeyd etdiyiniz kimi bir sıra dünya dövlətlərində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu ilə oxşar cəhətləri olan analogi fondlar fəaliyyət göstərməkdədir. Dövlət Neft Fondu yaradılarkən bu fondların təcrübəsinə istinad etməklə yanaşı, yerli xüsusiyyətlər və mövcud ehtiyatlar da nəzərə alınmış və neft gəlirlərinin gələcək nəsillər üçün toplanması ilə bərabər, bugünkü nəsillərin problemlərinin həlli üçün də istifadə edilməsinə nəzərdə tutulan bir model seçilmişdir.

I progetti finanziati - Maliyyələşmiş layihələr

mento delle risorse energetiche azerbaijane, SOFAZ ha avviato una importante fase di sviluppo istituzionale che gli ha permesso di diventare una realtà con personale ad alta potenzialità professionale. Oggi il Fondo è una realtà istituzionalmente riconosciuta tanto all'interno quanto all'esterno del Paese, in grado di condividere la propria esperienza con altri paesi al fine di garantire la trasparenza nella gestione dei capitali.

La necessità, per gli stati produttori di energia, di dotarsi di un fondo sovrano per l'efficace gestione delle rendite petrolifere nasce dalla consapevolezza che la ricchezza di idrocarburi può paradossalmente tramutarsi in elemento di vulnerabilità, piuttosto che di forza, il sistema paese. Diversi sono dunque gli esempi, su scala mondiale, di fondi sovrani. Quali i modelli di riferimento internazionali cui l'organizzazione del Fondo si è rifatta? In che misura e in che modi essi sono stati adattati al caso azerbaijano?

Come detto, fondi analoghi a quello azerbaijano funzionano in diversi paesi al mondo. Al momento della formazione del Fondo Petroliero Statale della Repubblica dell'Azerbaigian, questi hanno rappresentato un punto di riferimento per noi, ma allo stesso tempo la loro esperienza è stata adattata ai bisogni esistenti e le caratteristiche locali, ed è stato scelto un modello che mirava all'utilizzo delle rendite petrolifere per risolvere i problemi delle generazioni presenti e per il benessere di quelle future.

Sebbene relativamente più giovane rispetto ai propri omologhi stranieri, SOFAZ è oggi una realtà consolidata e riconosciuta sia a livello nazionale che internazionale. Qual è oggi la dotazione del Fondo e quali le strategie internazionali di diversificazione del portafoglio di investimenti?

Le attività del Fondo sono state modificate e regolamentate con il Decreto numero 519, datato 27 ottobre 2011 del Presidente della Repubblica dell'Azerbaigian, İlham Aliyev, relativo alle "Regole sulla gestione, allocazione e conservazione delle risorse di valuta del Fondo Petroliero Statale", sulla base del quale SOFAZ attua la propria politica d'investimento. Sullo sfondo delle menzionate modifiche e prendendo in considerazione il rischio e la redditività degli investimenti, dal 2012 sono stati aggiunti diversi strumenti finanziari come azioni, beni immobili e oro al portfolio d'investimento, in un'ottica di diversificazione dello stesso.

In un'ottica di costante perfezionamento dell'infrastruttura materiale e tecnica, SOFAZ studia costantemente i nuovi strumenti finanziari e guarda con attenzione alla più avanzata esperienza internazionale per la realizzazione della nostra attività con successo. In questa direzione si sta collaborando strettamente con istituti di ricerca internazionali e con la partner istituzionali esteri. Allo stesso tempo, e con lo scopo di elevare gli standard qualitativi, si dà grande importanza all'adozione dei mezzi innovativi.

La Strategia di investimento viene rivista su base annuale, determinando la distribuzione strategica dei mezzi. In concreto, le attività del Fondo si basano sul principio della divisibilità del portafoglio di investimento in sotto-portafogli secondo le seguenti quote:

Öz xarici həmkarlarına nisbətən hələ gənc olmasına baxmayaraq SOFAZ artıq həm milli həm də beynəlxalq səviyyədə güclənmişdir və tanınır. Bu gün Fondun təchizatı və investisiyalar portfelinin diversifikasiyası üçün apardığı beynəlxalq strategiya nədən ibarətdir?

Fəaliyyətinin ilkin dövrlərində konservativ investisiya siyasəti həyata keçirən Neft Fondunun "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun valyuta vəsaitlərinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi haqqında Qaydalar"ına Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin 2011-ci il 27 oktyabr tarixli 519 nömrəli Fərmanı ilə dəyişikliklər edilmişdir. Sözügedən dəyişikliklər fonunda gəlirlilik və risklər nəzərə alınmaqla Neft Fondunun investisiya portfelinin diversifikasiyasının təmin edilməsi məqsədi ilə 2012-ci ildən etibarən investisiya portfelinə səhm, daşınmaz əmlak və qızıl kimi müxtəlif

maliyyə alətlərinin əlavə olunmasına başlanılmışdır.

Yeni maliyyə alətləri bazarlarında fəaliyyətimizin uğurla həyata keçirilməsi üçün qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və maddi-texniki infrastrukturun təkmilləşdirilməsi davam etdirilir. Bu istiqamətdə xarici tərəfdaş qurum və dünyanın nüfuzlu araşdırma institutları ilə sıx əməkdaşlıq aparılır, eyni zamanda fəaliyyətimizin keyfiyyət göstəricilərinin yüksəldilməsi məqsədi ilə innovativ vasitələrin tətbiq olunmasına xüsusi önəm verilir.

İnvestisiya Strategiyası Fondun investisiya portfelinin hədəf gəlirliliyini, risk hədlərini, valyuta tərkibini və vəsaitlərin strateji bölgüsünü müəyyən etməklə illik əsasda nəzərdən keçirilir. Tərkib etibarəti ilə hal-hazırda ümumi investisiya portfelinin aşağıdakı pay nisbətində alt-portfellərə bölünməsi nəzərdə tutulmuşdur:

- Borc öhdəlikləri və pul bazarları alətləri portfeli – investisiya portfelinin məcmu dəyərinin minimum 80 faizi,
- Səhm portfeli – investisiya portfelinin məcmu dəyərinin maksimum 10 faizi,
- Daşınmaz əmlak portfeli – investisiya portfelinin məcmu dəyərinin maksimum 5 faizi,
- Qızıl portfeli – investisiya portfelinin məcmu dəyərinin maksimum 5 faizi.

2011-ci ildə qəbul olunmuş investisiya siyasətinə əsasən ARDNF daşınmaz əmlak əvə vəsaitlərinin bir hissəsini investisiya edə bilər. Düşünürsünüz ki, İtaliya Fondu gəlirli investisiya imkanları təklif edə bilər?

Fondun daşınmaz əmlak investisiya strategiyasının əsas məqsədi bu sahədə kifayət qədər inkişaf etmiş, yüksək şəffaflıq və likvidliklə səciyyələnen, müvafiq qanunverici bazaya və uzunmüddətli icarə əhəməsinə malik ölkələrin əsas mərkəz-biznes ərazilərinə birbaşa investisiyaların həyata keçirilməsindən ibarətdir. Hal-hazırda Fondun daşınmaz əmlak investisiya maraqları əsasən Avropa və Asiya və Sakit okean hövzəsi ölkələrinə yönəldilmişdir. Son iki il ərzində Dövlət Neft Fondu London, Paris, Moskva və Seul şəhərlərinin mərkəzi rayonlarında daşınmaz əmlak əldə etmişdir.

Qeyd etmək istərdik ki, qəbul olunmuş investisiya kriteriyalarına uyğun gələn investisiya imkanlarının nəzərdən keçirildiyi ölkələrdən biri də İtaliyadır. Hal-hazırda tərəfimizdən İtaliyada investisiya imkanları aktiv şəkildə araşdırılır. Ümid edirik ki, gələcəkdə İtaliyada daşınmaz əmlak investisiya həyata keçiriləcəkdir.

Fondun nizamnamə məqsədlərinə uyğun olaraq, Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafına dəstək, istehsal sektorlarının diversifikasiyası və infrastruktur layihələrinin inkişafı ARDNF-in ölkə daxili fəaliyyətinin əsas elementlərindəndir. Bu sahədə keçmiş və cari investisiyaların əsas istiqamətləri hansılardır?

Bəli, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu haqqında Əsasnaməyə uyğun olaraq Neft Fondunun əsas vəzifəsi Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının bugünkü və gələcək nəsillərinin mənafeyi naminə neft

- Portafoglio degli strumenti monetari e obbligazionari - minimo l'80 % del valore totale del portafoglio d'investimento;
- Portafoglio azionario - massimo il 10 % del totale del portfolio;
- Portafoglio in beni immobili - massimo il 5 % del totale del portfolio;
- Portafoglio in oro - massimo il 5 %.

In base alla politica di investimenti approvata nel 2011, SOFAZ può investire parte dei propri fondi nel settore immobiliare. Ri-tiene che l'Italia possa offrire al Fondo profittevoli opportunità di investimento?

Lo scopo principale della strategia d'investimento in beni immobili del Fondo consiste nella realizzazione di investimenti diretti ai principali centri di affari dei paesi che hanno tradizione di locazione di lungo termine e dove vige un sistema legale affidabile, caratterizzato da grande trasparenza e dove il settore immobiliare è sufficientemente sviluppato. Attualmente i flussi di investimento in beni immobili del Fondo sono stati destinati agli stati del Pacifico, dell'Europa e dell'Asia. Durante ultimi due anni SOFAZ ha acquisito, in particolare, proprietà immobiliari nelle aree centrali delle città di Londra, Parigi, Mosca e Seul.

Uno dei paesi in cui sono state identificate opportunità rispondenti ai criteri di investimento menzionati è proprio l'Italia. Attualmente in Italia si stanno dunque vagliando opportunità di investimento. Ci auguriamo che in futuro si realizzerà dunque un investimento immobiliare anche in Italia.

Coerentemente con i fini statutari del Fondo, il sostegno allo sviluppo socio-economico dell'Azerbaijan, alla diversificazione dei settori produttivi e allo sviluppo infrastrutturale rappresentano elementi chiave dell'attività di SOFAZ sul piano interno. Quali le principali direttrici di investimento passate e correnti in questo ambito?

Si, stando al Regolamento sul Fondo Petroliero Statale della Repubblica dell'Azerbaigian il dovere principale di SOFAZ è garantire la raccolta e l'efficace gestione dei mezzi frutto delle proprie attività e dei contratti energetici nell'interesse delle presenti e future generazioni di cittadini azerbaijani.

Sulla base di ciò, l'attività del Fondo si è diretta alla soluzione di seguenti doveri importanti davanti allo Stato:

- facilitazione dell'afflusso di investimenti esteri, protezione della stabilità macroeconomica e della disciplina fiscale nel paese, diminuzione della dipendenza dalle rendite petrolifere;
- in considerazione della non rinnovabilità che caratterizza petrolio e gas, pari distribuzione delle rendite del comparto tra le generazioni e accumulo di mezzi di riserva per le generazioni future;
- finanziamento degli importanti progetti nazionali per lo sviluppo socio-economico del paese.
- I mezzi diretti dal Fondo al finanziamento di importanti progetti sociali ed infrastrutturali del paese hanno seguito tre direzioni principali: soluzione di problematiche sociali, progetti infrastrutturali strategici, trasformazione "dell'oro nero in capitale umano".

In base a una saggia decisione dello stesso Aliyev, le prime risorse del Fondo sono state rivolte al finanziamento di progetti legati ai problemi sociali-quotidiani e dell'alloggiamento dei profughi e degli sfollati (*del conflitto in Nagorno Karabakh, n.d.r.*).

Inoltre, ogni anno dal Fondo Petroliero vengono trasferite risorse economiche al bilancio statale al lo scopo di diversificare l'economia del Paese e di dotarlo di un efficiente sistema infrastrutturale. Il finanziamento del Principale Oleodotto di Esportazione Baku-Tbilisi-Ceyhan, che ha grande importanza strategica, politica e economica per il nostro Paese è stato ad esempio realizzato anche grazie a SOFAZ. Quest'oleodotto garantisce l'esportazione diretta del petrolio del Caspio verso mercati europei e non, incrementando l'importanza geostrategica dell'Azerbaigian nella regione.

Attualmente, il progetto della "Nuova linea ferroviaria Baku-Tbi-

va qaz ehtiyatlarının kəşfiyyatı və işlənməsi sahəsində bağlanmış sənədlərin həyata keçirilməsindən və Fondun öz fəaliyyətindən əldə olunan vəsaitlərin yığılmasını və səmərəli idarə olunmasını təmin etməkdir.

Yuxarıda göstərilənləri rəhbər tutaraq Neft Fondunun fəaliyyəti ölkə qarşısındakı aşağıdakı mühüm vəzifələrin həllinə yönəlmişdir: Böyük həcmdə xarici valyutanın daxil olması şəraitində ölkədə makroiqtisadi sabitliyin qorunması və fiskal intizamın təmin edilməsi, eyni zamanda, neft gəlirlərindən asılılığın azaldılması, Neft və qazın bərpa edilməyən təbii ehtiyat olduğunu nəzərə alaraq, onlardan əldə edilən gəlirin nəsilərarasında bərabər bölüşdürülməsi və gələcək nəsillər üçün ehtiyat vəsaitin toplanması, Ölkənin sosial-iqtisadi tərəqqisi naminə mühüm ümummilli layihələrin maliyyələşdirilməsi.

Ölkədə mühüm infrastruktur və sosialyönümlü layihələrin maliyyələşdirilməsinə yönəldilən Neft Fondunun vəsaitləri üç istiqamət – mühüm sosial problemlərin həlli, strateji infrastruktur layihələri və "qara qızılın insan kapitalına çevrilməsi" istiqamətləri üzrə istifadə edilir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin müdrik qərarı ilə Neft Fondundan ilk vəsaitlər qaçqınların və məcburi köçkünlərin sosial-məişət və məskunlaşma məsələləri ilə bağlı tədbirlərin maliyyələşdirilməsinə yönəldilmişdir.

Neft Fondundan ölkə infrastrukturunun yenidənqurulması və ölkə iqtisadiyyatının diversifikasiyası məqsədilə hər il dövlət büdcəsinə transfertlər edilir.

Ölkəmiz üçün çox mühüm iqtisadi, siyasi, strateji əhəmiyyətə malik olan Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəmərinin maliyyələşdirilməsi də Fond tərəfindən həyata keçirilmişdir. Bu kəmərin

Xəzər neftinin Avropaya və digər bazarlara birbaşa çıxmasını təmin edir, Azərbaycanın regional geostrateji əhəmiyyətini daha da artırır.

Hazırda Neft Fondu tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Bakı-Tbilisi-Qars yeni dəmir yolu xətti" layihəsi maliyyələşdirilir.

"Dəmir İpək yolu" adlandırılan bu layihə gələcəkdə Trans-Avropa və Trans-Asiya dəmir yolu şəbəkələrinin birləşdirilməsini, yük və sərnişinlərin birbaşa olaraq Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə ərazilərindən keçməklə Avropa və Asiyaya çıxarılmasını təmin etməklə yanaşı, region ölkələrinin tranzit potensialının artmasına, Avropaya inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsinə, Avropa Qonşuluq siyasəti çərçivəsində əməkdaşlığın daha da inkişafına, habelə ölkəmizin xarici iqtisadi əlaqələrinin genişlənməsinə xidmət edəcəkdir.

Neft Fondu tərəfindən maliyyələşdirilən "Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərinin çəkilməsi" və "Samur-Abşeron suvarma sisteminin yenidən qurulması" layihələri də strateji əhəmiyyətli layihələrdir. Bakı şəhərinin su təminatının yaxşılaşdırılması, eyni zamanda ölkənin suvarma potensialının artırılmasında bu layihələrin əhəmiyyəti olduqca böyükdür.2010-cu ildə "Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəməri", 2013-cü ildə isə Samur-Abşeron suvarma sisteminin yenidən qurulması layihəsinə daxil olan Taxtakörpü su anbarı və su elektrik stansiyası, Vəlvələçay-Taxtakörpü su kanalı, habelə Taxtakörpü-Ceyranbatan kanalı obyektləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin iştirakı ilə istifadəyə verilmişdir.

2006-cı ildə Neft Fondu tərəfindən 90 mln. manat Azərbaycan İnvestisiya Şirkətinin nizamnamə kapitalının formalaşdırılmasına ayrılmışdır. Şirkətin investisiya fəaliyyətinin məqsədini ölkə iqtisadiyyatının qeyri-neft sahələrində fəaliyyət göstərən səhmdar cəmiyyətlərin və digər kommersiya təşkilatlarının nizamnamə kapitalındakı iştirak payını, o cümlədən səhmlərini almaqla müddətli investisiya qoyuluşunun həyata keçirilməsi təşkil edir. Investisiya şirkətinin fəaliyyəti sayəsində dövlət investisiyalarını müəssisələrin nizamnamə kapitalındakı paylarının alınmasına yönəltməklə bir tərəfdən

Il Direttore del Sofaz Shahmar Movsumov con il Presidente İlham Aliyev ARDNF in direktionu Şahmar Mövsümovla Prezident İlham Əliyev

lisi-Kars”, realizzato su iniziativa del Presidente della Repubblica dell’Azerbaijan İlham Aliyev, è finanziato dal Fondo Petroliero. Questo progetto, denominato “Via della Seta Ferrea”, servirà per connettere le reti ferroviarie trans-europea e trans-asiatica, ad assicurare il trasporto di persone e merci tra Europa e Asia attraverso i territori di Azerbaijan, Georgia e Turchia, ad aumentare il potenziale di transito dei paesi regionali, ad accelerare i processi d’integrazione all’Europa, a potenziare la cooperazione nell’ambito della Politica Europea di Vicinato e, infine, ad allargare le relazioni economiche estere del Paese.

I progetti per la “Ricostruzione del sistema d’irrigazione Samur-Absheron” e per la “Posa dell’acquedotto Oguz-Gabala-Baku”, finanziati da SOFAZ, sono strategicamente altrettanto importanti. Essi hanno un ruolo determinante nel miglioramento della fornitura d’acqua a Baku e, allo stesso tempo, nell’incremento del potenziale di irrigazione. L’acquedotto Oguz-Gabala-Baku nel 2010 e successivamente, nel 2013, la centrale idroelettrica di Takhtakorpu, parte del progetto di ricostruzione del sistema d’irrigazione Samur-Absheron, il canale idrico Valvalachay-Takhtakorpu, parte del canale Takhtakorpu-Jeyranbatan, sono stati inaugurati con la partecipazione del Presidente della Repubblica dell’Azerbaijan İlham Aliyev.

Nel 2006 SOFAZ ha investito 90 milioni di Manat (*pari a 88,7 milioni di euro, n.d.r.*) per la formazione del capitale sociale della Compagnia d’Investimento. Scopo dell’attività della Compagnia consiste nella partecipazione al capitale azionario delle società per azioni e di altre imprese commerciali attive nei settori non-petroliero dell’economia del Paese ed anche nella realizzazione dell’investimento di lungo periodo assicurato attraverso l’acquisto di azioni. Grazie alle attività della Compagnia d’Investimento, rivolgendosi agli investimenti statali all’acquisizione di quote del capitale sociale, si sostiene la crescita delle attività economiche, si persegue una politica d’investimento finalizzata allo sviluppo dei settori non-petroliero, si garantisce il bilanciamento tra le attività statali e private e, infine, si generano le condizioni per la creazione di un clima favorevole al business.

Il “Programma statale sull’istruzione all’estero dei giovani azerbaijani nel 2007-2015” è uno dei progetti più importanti finanziati da SOFAZ. L’attuazione del progetto può essere infatti considerata un passo determinante in vista della realizzazione dell’idea di “trasformare l’oro nero in capitale umano”. Al 1° luglio 2014, il numero totale degli studenti che studiano all’estero a carico del Fondo Petroliero è di 2.392 persone.

Dal 2013, nel bilancio del Fondo Petroliero è stata inserita una voce di spesa relativa al finanziamento del progetto per la “Posa della rete fibra-ottica ad alta velocità che crea l’accesso a tutti gli insediamenti della Repubblica dell’Azerbaijan”. Il progetto prevede la creazione di un accesso ai servizi a banda larga alla cittadinanza tramite le tecnologie più avanzate e a condizioni favorevoli tramite cavi a fibra ottica e l’aggiornamento delle infrastrutture delle telecomunicazioni a Baku e nelle altre regioni della Repubblica.

Dal 2013, SOFAZ finanzia la partecipazione della Repubblica di Azerbaijan al progetto relativo all’impianto di raffinazione petrolifera STAR, in Turchia. Il progetto è stato siglato dal Presidente della Repubblica di Azerbaijan e del Primo ministro della Repubblica di Turchia il 25 ottobre 2011. L’impianto di raffinazione petrolifera STAR, che sorgerà nell’area del porto Aliaga, vicino alla città di Smirne, nella parte occidentale della Turchia, è considerato economicamente solido e sarà diretto a soddisfare le esigenze del mercato delle aree di Istanbul e Smirne. La costruzione dell’impianto, vicino ad un grande complesso petrolchimico della Petkim, assicurerà elevata efficienza gestionale grazie al principio dell’integrazione verticale. La capacità totale dell’impianto di raffinazione sarà 10 milioni di tonnellate annue e la compagnia energetica statale della Repubblica dell’Azerbaijan ne rappresenterà il fornitore di materie prime. Gli 1,6 milioni di tonnellate di nafta che verranno prodotte dall’impianto ridurranno la dipendenza dal-

bu müəssisələrin fəaliyyətinin canlanmasına nail olunur, qeyri-neft sahələrinin inkişaf etdirilməsi ilə bağlı həyata keçirilən investisiya siyasəti öz təbii qüvvəni tapır, digər tərəfdən dövlət və özəl sektorların mülkiyyət bazaları arasındakı mütənəsbibliyin qorunması təmin edilir, əlverişli biznes mühitinin formalaşması üçün geniş imkan yaranır.

Neft Fondu tərəfindən maliyyələşdirilən mühüm layihələrdən biri dır. Bu layihənin həyata keçirilməsi “qara qızılın insan kapitalı”na çevrilməsi ideyasının reallaşmasında mühüm addım hesab edilə bilər. 01 iyul 2014-cü il tarixinə Neft Fondunun vəsaiti hesabına xaricdə təhsili maliyyələşdirilmiş tələbələrin ümumi sayı **2392** nəfər təşkil edir.

2013-cü ildən etibarən Dövlət Neft Fondunun büdcəsinə “Azərbaycan Respublikasının bütün yaşayış məntəqələrinə çıxış imkanı yaradan yüksək sürətli fiber-optik şəbəkənin qurulması” layihəsinin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı xərc maddəsi daxil edilmişdir. Layihə Bakı şəhərində və respublikanın digər regionlarında yeni fiber-optik kəməllərin çəkilişi və telekommunikasiya infrastrukturunun yenilənməsi ilə əhəliyə

əlverişli şərtlərlə və ən son müasir texnologiyalar vasitəsilə genişzolaqlı xidmətlərə çıxış imkanının yaradılmasını nəzərdə tutur. 2013-cü ildən etibarən Dövlət Neft Fondu tərəfindən Türkiyə Respublikasında tikilən STAR neft emalı zavodu layihəsində Azərbaycan Respublikasının iştirak payı maliyyələşdirilir. Layihənin təməli 2011-ci il oktyabrın 25-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Cümhuriyyətinin Baş naziri Rəcəb Təyyib Ərdoğdu tərəfindən qoyulmuşdur. “STAR” neft emalı zavodu Türkiyənin iqtisadi cəhətdən kifayət qədər güclü hesab olunan qərb hissəsində, İzmir şəhərinə yaxın olan Əliağa liman bölgəsində inşa edilməklə İzmir və İstanbul ərazilərində daxili bazarın tələbatını ödəməyə yönəldiləcəkdir. Zavodun iri neft-kimyə kompleksini təşkil edən Petkimin yaxınlığında tikilməsi şaquli istiqamətdə inteqrasiya yaratmaqla yüksək səmərəliliyə səbəb olacaqdır. Neft emalı zavodunun ümumi gücü 10 milyon ton təşkil edəcək və zavodun əsas xammal tədarükçüsü kimi Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti çıxış edəcəkdir. Zavodun istehsal edəcəyi təqribən 1,6 milyon ton nafta Türkiyədə neft-kimyə sənayesinin xarici ölkələrdən xammal asılılığını azaldacaqdır, dizel və aviasiya yanacağı cari hesab defisitinin azalmasına yardım edəcək və neft-kimyə sənayesi məhsulları üçün xammal rolunu oynayacaqdır.

Dövlət Neft Fondu tərəfindən eyni zamanda “Şahdəniz” qaz-kondensat yatağının istismarının ikinci mərhələsi, Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin genişləndirilməsi, Trans-Anadolu Boru Kəməri və Trans-Adriatik Boru Kəməri layihələrinin idarə edilməsini təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti tərəfindən nəzəmə kapitalı 100 milyon ABŞ dolları məbləğində olan və səhmlərinin 51 faizi dövlət mülkiyyətində, 49 faizi Dövlət Neft Şirkətinə məxsus olan “Cənub Qaz Dəhlizi” qapalı səhmdar cəmiyyətinin birbaşa dövlət mülkiyyətində olan səhmlərinin maliyyələşdirilməsi həyata keçirilmişdir. Fond tərəfindən Cəmiyyətə keçən layihələrdəki iştirak paylarının maliyyələşdirilməsi üçün tələb olunan vəsaitin, geri qaytarılmaq şərti ilə Cəmiyyətə uzunmüddətli investisiya edilməsi nəzərdə tutulur. Həmin səhmlər üzrə dividendlər Dövlət Neft Fonduna köçürüləcəkdir.

Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonların ermənilər tərəfindən işğal istər milli ərazidə tam suverenliyin əldə edilməsi istərsə də iqtisadiyyatın güclənməsi və Ölkənin inkişafı üçün ağır yük olaraq qalır. Munaqişənin həll olunmasının milli iqtisadiyyata konkret nə kimi təsiri var?

Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycanın 20% torpaqları işğal olunmuşdur. Hərbi təcavüz Respublikamızın 17 min kv.km. ərazisini

l’estero di materie prime dell’industria petrolchimica in Turchia, aiuteranno a ridurre il disavanzo delle partite correnti del gasolio e carburante per aviogetti e garantiranno materie prime per l’industria petrolchimica.

Allo stesso tempo, per garantire la seconda fase di sfruttamento del giacimento gassifero di “Shahdeniz”, l’ampliamento della conduttura di esportazione del Caucaso meridionale (*fino a Erzurum, attraverso Tbilisi, n.d.r.*) e l’implementazione dei progetti di gasdotto Trans-Adriatico e Trans-Anatolico (*attraverso cui il gas raggiungerà l’Italia, n.d.r.*), SOFAZ ha finanziato l’acquisto di azioni, che sono direttamente di proprietà statale, del “Corridoio meridionale del gas” S.p.A - il cui 51% delle azioni è di proprietà statale, il 49% della compagnia petrolifera statale e il cui capitale sociale è 100 milioni di dollari. I dividendi delle azioni saranno trasferiti al Fondo Petroliero Statale.

L’occupazione armena del Nagorno Karabakh e dei distretti ad esso limitrofi continua a rappresentare un pesante fardello per lo sviluppo del Paese, tanto in termini di acquisizione della piena sovranità sul territorio nazionale, quanto per la crescita economica. Qual è, concretamente, l’impatto della mancata risoluzione del conflitto sull’economia nazionale?

Il 20% dei territori azerbaijani è stato occupato a seguito dell’aggressione militare dell’Armenia. L’aggressione militare ha portato all’occupazione di terre produttive che assommano a 17 mila kmq del territorio azerbaijano, alla distruzione di monumenti culturali che fanno parte del patrimonio culturale dell’Azerbaijan e a più di un milione persone sfollate dalle proprie terre natali. Questa situazione ha generato per la popolazione azerbaijana non solo un colpo morale e psicologico, ma ha anche generato più di 60 miliardi di dollari di danni.

La soluzione del conflitto necessita anzitutto della restituzione dei territori occupati e successivamente della reintroduzione delle regole e leggi della Repubblica dell’Azerbaijan nel territorio. Il prolungamento del conflitto e la permanenza dei territori in stato di occupazione determinano inoltre la militarizzazione dell’area e l’aumento del bilancio militare statale, prevenendo l’utilizzo delle risorse nella prospettiva di sviluppo della regione. Solo dopo la soluzione del conflitto sarà dunque possibile l’utilizzo efficace delle risorse. Tenendo conto che i territori occupati hanno rilevanti risorse naturali, in ragione del clima favorevole e dell’elevato potenziale turistico, la restituzione dei territori garantirà nuove opportunità di incremento del potenziale economico dell’Azerbaijan e, in definitiva, il miglioramento del benessere della popolazione azerbaijana.

A seguito del conflitto in Nagorno Karabakh, un’onda di profughi ha investito la parte centro-occidentale dell’Azerbaijan. A vent’anni di distanza dalla firma del cessate-il-fuoco, secondo l’Alto Commissariato per i Rifugiati dell’ONU, oltre 600.000 risultano ancora sfollati, senza possibilità di far rientro nella propria terra natia. Quali le attività di SOFAZ a favore degli sfollati? Quante risorse sono state fino ad oggi investite per l’innalzamento dei loro standard di vita?

Come sottolineato, grazie alla volontà del leader nazionale Heydar Aliyev, le risorse prime del Fondo Petroliero sono state indirizzate al finanziamento di progetti legati alla soluzione dei problemi sociali e dell’alloggio dei profughi e degli sfollati. A causa del conflitto Nagorno Karabakh tra Armenia ed Azerbaijan, questi ultimi hanno vissuto nei campi profughi in una condizione terribile e per lungo tempo. Tuttavia, grazie alle risorse stanziato dal Fondo Petroliero, si sono costruiti nuovi villaggi forniti di tutte le infrastrutture in diverse regioni del paese e nel 2007 è stato chiuso l’ultimo campo profughi. Tra il 2001 e il 1° luglio 2014 sono stati spesi 1.635 milioni di AZN dal Fondo per questo tipo di progetti. Ad oggi, 26,7 mila famiglie di sfollati sono state alloggiate in case private nei 71 villaggi e quartieri sin qui costruiti.

Nonostante il miglioramento delle condizioni di vita così assicurato, i nostri cittadini esiliati dalle terre natali vivono con la speranza che il conflitto possa presto risolversi e di ritornare alle proprie terre natali. Anche noi crediamo nella risoluzione del problema in breve tempo, nel ritorno dei nostri cittadini alle terre natali ed nel ristabilimento della pace nella regione.

əhatə edən ən məhsuldar torpaqlarının işğalına səbəb olmuş, Azərbaycanın mədəni irsini təşkil edən mədəniyyət obyektləri məhv edilmiş, 1 milyondan çox soydaşımız öz tarixi torpaqlarından didərgin salınmışlar. Əhaliyə vurulmuş mənəvi – psixoloji zərbə ilə bərabər, Azərbaycan iqtisadiyyatına 60 milyard ABŞ dollarından çox həcmdə ziyan dəymişdir.

Munaqişənin həlli ilk növbədə işğal olunmuş torpaqların geri qaytarılmasını və bu ərazilərdə Azərbaycan dövlətinin qanun və qaydalarının bərqərar edilməsini nəzərdə tutur. Munaqişənin uzun müddətdir dondurulmuş vəziyyətdə saxlanılması, ərazilərin işğal altında qalması regionun hərbi məqsədli, dövlətlərin hərbi büdcələrinin

artmasına səbəb olur ki, bu da nəticədə böyük həcmdə vəsaitlərin daha əlverişli istiqamətlərə, regionun inkişafına sərf edilməsinin qarşısını alır. Məhz munaqişənin həlli zamanı qeyd edilən vəsaitlərin səmərəli istiqamətlərə istifadəsimümkün olacaqdır. İşğal olunmuş ərazilərin böyük təbii sərvətlərə, əlverişli iqlim şəraitinə və geniş turizm potensialına malik olduğunu nəzərə alaraq, bu torpaqların qaytarılması Azərbaycanın iqtisadi potensialının artmasına və son nəticədə xalqın maddi rifah halının daha da yaxşılaşmasına şərait yaradacaqdır.

Dağlıq Qarabağ munaqişəsi nəticəsində çoxlu qaçqın kütləsinin Azərbaycanın mərkəzi - qərb ərazilərinə axını baş verir. Atəşkəsin imzalanmasından iyirmi il keçməsinə baxmayaraq BMT-nin qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığına görə 600000-dən çox məcburi köçkün hələ də öz doğma torpaqlarına qayıda bilmir. ARDNF məcburi köçkünlər üçün nə kimi fəaliyyət göstərir? Onların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün bu günə kimi nə qədər vəsait ayrılıb?

Qeyd etdiyim kimi, ümummilli lider Heydər Əliyevin müdrik qərarı ilə Neft Fondundan ilk vəsaitlər qaçqınların və məcburi köçkünlərin sosial-məişət və məskunlaşma məsələləri ilə bağlı tədbirlərin maliyyələşdirilməsinə yönəldilmişdir. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ munaqişəsi nəticəsində qaçqın və məcburi köçkünlərə çevrilmiş insanlar uzun müddət çox ağır şəraitdə qaçqın düşərgələrində məskunlaşmışdır. Məhz Neft Fondundan ayrılan vəsait hesabına ölkənin müxtəlif regionlarında bütün infrastruktur ilə təmin edilmiş yeni qəsəbələr salınmış və 2007-ci ildə sonuncu qaçqın düşərgəsi ləğv edilmişdir. 2001-ci ildən etibarən 1 iyul 2014-cü il tarixinə Fondan bu layihəyə ümumilikdə 1 635 milyon manat vəsait ayrılmışdır. Bu tarixə 26,7 min məcburi köçkün ailəsi 71 qəsəbə və məhəllələrdə tikilmiş fərdi evlərdə yerləşdirilmişdir. Bütün bu yaradılmış şəraitə baxmayaraq öz doğma yurdlarından didərgin düşmüş vətəndaşlarımız munaqişənin tezliklə həll ediləcəyi və doğma torpaqlarına geri dönəcəkləri ümidi ilə yaşayırlar. Biz də bu problemin tezliklə həll ediləcəyinə və vətəndaşlarımızın öz doğma yurdlarına qayıdacağına, regionda sülhün bərqərar olacağına inanırıq.

INTERVISTA AL CEO DELLA Pasha Bank

PAŞA Bankın İdarə Heyətinin Sədri ilə müsahibə

Farid Akhundov, CEO della Pasha Bank
Paşa Bankın İdarə heyətinin sədri Fərid Axundov

Giuliano Bifolchi

Quando è stata fondata Pasha Bank e quali sono stati i valori e la filosofia che ne hanno decretato la nascita ed il suo sviluppo negli anni?

Sin dalla sua fondazione, cioè dal mese di giugno del 2007, Pasha Bank si pone l'obiettivo di diventare una banca concentrata particolarmente sui servizi alla clientela corporate, nonché di offrire servizi bancari a livello internazionale basandosi su tre valori fondamentali: onestà, qualità e redditività.

Già dai primi giorni della sua fondazione la banca ha iniziato a finanziare e sostenere alcuni importanti progetti, grazie al team professionale e all'alto capitale sociale di cui dispone. Oggi continuiamo a sostenere il settore reale dell'economia, poiché notiamo la necessità di un affidabile partner finanziario. Al fine di raggiungere questo obiettivo, Pasha Bank ha individuato un team competente nel settore.

Dal 2013, la banca approfondisce attivamente la cooperazione con le piccole e medie imprese (PMI), individuando in esse un elevato potenziale. Tuttavia, ciò non significa che la banca sia concentrata solo sulla cooperazione con le PMI: si continua a lavorare con la clientela corporate. Pasha Bank non si presenta come una banca o un'organizzazione di prestiti, ma piuttosto si caratterizza come un partner finanziario. Partendo da questo principio, vorrei fermamente sottolineare in particolare che il successo della nostra banca non consiste nella portata del progetto ma nel successo della clientela e nella loro soddisfazione.

Come si colloca Pasha Bank all'interno del mercato bancario e finanziario nazionale ed internazionale e come vengono valutate le attività del gruppo dalle agenzie di rating?

Nel corso degli anni, abbiamo avuto notevoli apprezzamenti da parte degli addetti ai lavori. Standard & Poor ha classificato la capacità di rating di Pasha Bank con una valutazione di rating del credito "stabile" 'BB' a lungo termine e 'B' di breve termine. Questa è la più alta valutazione tra le banche private basate interamente a capitale locale del paese. A sua volta, Fitch Ratings ha valutato la nostra banca assegnando il grado "B+" di rating "stabile" di Issuer Default Rating (IDR) a lungo termine. Questi gradi di valutazione consentono a Pasha Bank di ricevere fondi dall'estero con tariffe competitive, di offrire finanziamenti a condizioni

PASHA
Bank
New heights. Together.

PAŞA Bank nə vaxt yaranıb və onun yaranması və illər ərzində inkişafı hansı dəyərlər və fəlsəfəyə əsaslanır?

Təsis edildiyi gündən, yəni 2007-ci ilin iyunundan, PAŞA Bank qarşısına əsas fəaliyyət istiqaməti kimi korporativ müştərilərə xidmət

göstərilməsi olan korporativ bank yaratmaq, eləcə də dürüstlük, keyfiyyət və gəlirlilik kimi üç başlıca dəyər üzərində qurulmuş beynəlxalq səviyyəli bank xidmətlərini göstərilməsi məqsədini qoymuşdur. Artıq fəaliyyətinin ilk günlərindən Bank ölkədə həyata keçirilən bir sıra böyük layihələri maliyyələşdirməyə və dəstəkləməyə başlamış və bu da, səriştəli komandaya və kifayət qədər yüksək nizamnamə kapitalına malik olduğumuz sayəsində baş vermişdir. Bu gün biz iqtisadiyyatın real sektorunu dəstəkləməkdə davam edirik, belə ki, bu sektorun etibarlı maliyyə tərəfdaşına ehtiyac duyduğunu müşahidə edirik. Bu məqsədin uğurla həyata keçirilməsi üçün PAŞA Bankda müştərilərə xidmət göstərən müvafiq komanda yaradılıb.

2013-cü ildən başlayaraq, Bank kiçik və orta müəssisələrlə (KOM) əməkdaşlığı fəal surətdə inkişaf etdirir, çünki biz bu sektorda böyük potensialın olduğunu görürük. Lakin bu, diqqətimizi yalnız KOM-lara yönəltməyə anlamına gəlmir: biz iri korporativ müştərilərlə işləməkdə davam edirik. İri müştərilərlə iş çərçivəsində, kommersiya sektorunun təklif etdiyi uğurlu maliyyələşdirmə üçün digər kreditörərlə birləşmək zərurəti yarandıqda, biz sindikatlaşdırmanı fəal şəkildə inkişaf etdiririk.

PAŞA Bank kredit bankı yaxud kredit təşkilatı mövqeyini tutmur, özünü daha çox maliyyə tərəfdaşı kimi səciyələndirir. Bu prinsipi rəhbər tutaraq, məhəmiyyətli və xüsusilə qeyd etmək istəyirəm ki, bizim üçün uğur – layihənin miqyası deyil, müştərinin uğuru, onun inkişafı, bizimlə işləməkdən məmnun qalmasıdır.

Milli və beynəlxalq maliyyə və bankçılıq bazarında Paşa bank hansı mövqedədir və qrupun fəaliyyəti reyting agentlikləri tərəfindən necə dəyərləndirilir?

Fəaliyyət göstərdiyimiz illər ərzində biz ekspert birliyi tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişik. Standard & Poor's PAŞA Banka reytingin dəyişmə proqnozu kimi "sabit" proqnozla uzunmüddətli "BB" və qısamüddətli "B" kredit reytingini verib. Bu, ölkənin 100% yerli

favorevoli (ad esempio, sostegno all'acquisto di attrezzature o altri prodotti) e di soddisfare le esigenze di investimento di capitale.

Guardando l'Azerbaijan nell'ottica degli investimenti esteri, e pensando direttamente al mondo dell'imprenditoria italiana, quali sono i vantaggi che presenta un gruppo come quello di Pasha Bank ai futuri investitori ed imprenditori?

Pasha Bank è interessata a lavorare con le aziende e gli investitori italiani ed a tale proposito stiamo promuovendo lo stabilimento dei rapporti commerciali tra il mondo imprenditoriale italiano e quello azərbaygiano. Siamo pronti ad offrire agli imprenditori italiani il nostro supporto finanziario in un'ottica di breve e lungo termine tramite il gruppo di SACE, nonché attraverso il canale delle banche private in Italia. Siamo lieti di fornire finanziamenti per l'acquisto di attrezzature esportate dall'Italia e di servire le imprese italiane interessate ad aprire i propri uffici e joint venture nel nostro Paese, nonché di fornire loro un'ampia gamma di prodotti e servizi non solo in Azerbaijan ed in Georgia ma, in un prossimo futuro, anche in Turchia.

Siamo in grado di offrire agli investitori interessati consapevoli dei rischi dei paesi dove operiamo obbligazioni societarie ed altri servizi. Allo stesso tempo, informiamo periodicamente la nostra clientela sulla situazione e sulle tendenze per consentire loro di conoscere meglio il mercato locale e presentiamo resoconti trimestrali sull'economia e su diversi settori dell'economia a cura degli uffici competenti della nostra banca.

Esistono degli incentivi a livello bancario e finanziario che possono indurre un imprenditore italiano, ed in particolare la PMI, ad affidarsi a Pasha Bank per supportare la propria attività in Azerbaijan?

La nostra banca è interessata a promuovere la tecnologia italiana nel mercato azərbaygiano, tenendo presente che tali tecnologie sono già utilizzate da parte dei nostri clienti in diversi settori. Il nostro supporto in questo senso potrebbe essere quello di creare rapporti di lavoro con la comunità imprenditoriale dell'Azerbaijan. La nostra banca è pronta ad assumere i rischi dei clienti azərbaygiani che acquistano i prodotti o le tecnologie dei produttori italiani, facilitando in questo modo i rapporti reciproci nel settore commerciale tra i nostri Paesi. Siamo disponibili nello stesso tempo, come accennato in precedenza, a collaborare sia con le banche partner dell'Italia che con il gruppo di export SACE, ed apprezziamo molto questi

kapitaldan ibarət bütün özəl bankları arasında ən yüksək reytingdir. Öz növbəsində, Fitch Ratings bizə "B+" səviyyəsində "sabit" proqnozla uzunmüddətli emitentin defolt reytingini (EDR) verib. Belə reytinglərə malik olmaqla, PAŞA Bank rəqabət tarifləri ilə xaricdən vəsait ala və sərfəli şərtlərlə maliyyələşdirmə təklif edə (məsələn, avadanlığın və ya hər hansı istehsal xətlərinin alınmasında köməklik), kapital qoyuluşlarına tələbatı təmin edə bilər. Bundan əlavə, biz, kommersiya daşınmaz əmlakın alınması üçün, biznesin dövrüyyə vəsaitlərinin saxlanması üçün məhsullar təklif edirik.

Azərbaycanı əcnəbi investisiyalar baxımından qiymətləndirdikdə və bilavasitə italyan iş dünyasını nəzərə alıqda PAŞA Bank kimi bir qrupun mümkün investorlar və sahibkarlar üçün nə kimi üstünlükləri var?

PAŞA Bank italyan şirkətləri və investorları ilə işləməkdə maraqlıdır, bu səbəbdən, biz İtalyanın sahibkarlar cəmiyyətinin Azərbaycanın işgüzar dairələri ilə biznes-əlaqələrinin təşkilini təşviq edirik. Biz İtalyanın SACE ixrac agentliyinin xətti ilə, habelə İtalyanın özəl banklarının vasitəsi ilə işgüzar adamlarına həm qısamüddətli, həm də uzunmüddətli maliyyələşdirmə təklif etməyə hazırıq. Biz Azərbaycanda italyan avadanlığının alınmasını böyük məmnuniyyətlə maliyyələşdirə və ölkəmizdə nümayəndəliklər və birgə müəssisələr açmaq qərarına gələn italyan şirkətlərinin hesablarını açmaq və onlara xidmət göstərmək, habelə onları həm Azərbaycanda və Gürcüstanda, həm də ümid edirəm ki, yaxın gələcəkdə Türkiyədə də tam xidmət spektri ilə təmin edə bilirik.

Fəaliyyət göstərdiyimiz ölkələrin risklərini münasib hesab edən maraqlı investorlara korporativ istiqrazlar, emitent bondları və digər xidmətlər təklif edə bilirik. Eyni zamanda biz bazardakı vəziyyəti və trendləri daha yaxşı anlamaları üçün investorlarımızı mərhələli şəkildə məlumatlandırırıq, Bankın müvafiq bölmələrinin iqtisadiyyatın, müxtəlif sahələrin və s. durumu barədə hər rüb hazırladığı tam məlumatı onlara təqdim edirik.

Azərbaycanda öz fəaliyyətini dəstəkləmək üçün PAŞA Banka etibar edə biləcəy italyan sahibkarları və xüsusilə də kiçik və orta bizneslər üçün bank və maliyyə güzəştləri mövcuddurmu?

Bank italyan texnologiyalarının bazarda irəliləməsində maraqlıdır, eyni zamanda bu texnologiyalar artıq bu gün müştərilərimiz tərəfindən müxtəlif sahələrdə istifadə olunur. Bizim dəstəyimiz müştərilərimizin də daxil olduğu Azərbaycanın işgüzar dairələri ilə əlaqələrin qurulmasından ibarət ola bilər. Biz, bir bank kimi, italyan

rapporti.

Nell'analisi pubblicata da Pasha Bank nel mese di luglio in merito all'economia azera per il periodo gennaio-giugno 2014 il gruppo ha evidenziato la performance positiva nazionale e la continuità nella crescita sottolineando l'importanza del settore non petrolifero. Visto l'importante operato di Pasha Bank nell'analizzare il mercato economico e finanziario nazionale e nel supportare i progetti di sviluppo e le attività di business, potrebbe dirci quali sono gli elementi di stabilità e crescita che dovrebbero indurre le imprese italiane ad interessarsi maggiormente all'Azerbaijan?

Prima di tutto va notato che l'Azerbaijan è un paese con una popolazione giovane e in crescita e con un'economia in rapido sviluppo. È ormai da tempo che esiste una forte stabilità macroeconomica nel paese. Secondo il Rapporto sulla competitività globale del World Economic Forum, l'Azerbaijan è uno dei paesi più solidi al mondo dal punto di vista della stabilità macroeconomica. Sia la teoria dell'economia che l'esperienza empirica dei paesi dimostrano che non è possibile ottenere il successo economico senza una stabilità macroeconomica. Oltre a ciò, tra gli elementi di crescita del paese vanno ricordati anche il concetto di sviluppo "Azerbaijan 2020: la visione del futuro", lanciato dal governo negli ultimi anni, e le riforme istituzionali ed industriali introdotte per dare continuità logica al concetto. Inoltre, la decisione di fare del 2014 l'Anno dell'Industria, l'adozione di un collegato piano statale di finanziamento del comparto, il miglioramento della catena di produzione e di vendita del settore agricolo, le riforme lanciate al fine di migliorare la posizione del Paese nel rapporto del Doing Business ed ect. aiutano ad aumentare le opportunità di raddoppiare il PIL nel settore non petrolifero entro la fine di questo decennio.

Pensando sempre agli investimenti esteri, in che modo la Banca protegge i propri investitori dai possibili rischi di mercato?

Non offriamo ai nostri investitori quello di cui non siamo sicuri. Perciò cerchiamo sempre di fornire informazioni approfondite sul mercato e sui rispettivi settori in modo da consentire loro di prendere una decisione appropriata. Come sottolineato in precedenza, abbiamo creato un team di esperti all'interno della nostra banca che sta lavorando specificamente in questo ambito. Credo che essere informati sia il metodo essenziale per proteggersi dai rischi. Esistono anche degli strumenti finanziari che la nostra banca potrebbe offrire relativamente alla copertura del rischio.

Esistono degli accordi tra Pasha Bank e la Banca Centrale dell'Azerbaijan oppure esiste una speciale legislazione che possa tutelare e proteggere i fondi e gli investimenti stranieri da problemi economici o politici?

Pasha Bank dispone di una licenza concessa dalle rispettive Banche centrali per poter operare in Azerbaijan ed in Georgia. Il lavoro che svolgiamo è totalmente regolato dalla legge locale, nonché dalle norme sulla "Protezione degli investimenti stranieri". Esistono, inoltre, strumenti finanziari che consentono di gestire i rischi di carattere economico e politico.

Allo stato attuale, c'è un primo interesse di Pasha Bank nei confronti del nostro paese e crede che in futuro le vostre filiali o uffici opereranno all'interno del territorio nazionale italiano?

Allo stato attuale non abbiamo ancora valutato la possibilità di aprire una filiale in Italia, per il momento lavoriamo con i nostri partner bancari per incrementare le relazioni commerciali, dedicando particolare attenzione sullo sviluppo regionale del triangolo "Baku-Tbilisi-Istanbul".

Senz'altro in Azerbaijan si è sempre avuto un particolare interesse verso le aziende italiane, visto anche che il "Made in Italy" è molto popolare nel Paese ed è caratterizzato da standard qualitativi unici. A proposito della qualità vorrei ricordare che la progettazione di molti uffici della nostra banca è stata realizzata dalla società italiana "Torre" e che molti oggetti di interior design sono prodotti del vostro bel paese. Oltre a ciò, i nostri clienti comprano i prodotti delle aziende italiane che si distinguono per una qualità da invidiare e quindi collaborano attivamente con queste aziende. Considerando il fatto che la "qualità" è uno dei fondamentali principi della nostra filosofia di business, avremo sempre un rapporto particolare con l'Italia ed il business italiano.

istehsalçılarının məhsullarını/teknologiyalarını alan Azərbaycan alıcılarının risklərini qəbul etməyə hazırıq və bununla da ölkəmiz arasında qarşılıqlı ticarət əlaqələrini asanlaşdırmış olacağıq. Eyni zamanda, qeyd etdiyim kimi, biz İtaliyanın həm tərəfdaş bankları, həm də İtaliyanın SACE ixrac agentliyi ilə əməkdaşlıq edə bilirik və bu münasibətləri yüksək qiymətləndiririk.

2014- cü ilin yanvar-iyun aylarında Azərbaycanda iqtisadiyyatın vəziyyəti ilə bağlı iyul ayında PAŞA Bankın dərc etdiyi tədqiqata əsasən, qrup qeyri-neft sektorunun əhəmiyyətini vurğulayaraq müsbət milli göstərici və davamlı artım sərgiləmişdir. Milli iqtisadi və maliyyə bazarının təhlilində, inkişaf layihələri və biznes fəaliyyətlərinin dəstəklənməsində PAŞA Bankın əhəmiyyətli fəaliyyətini nəzərə alaraq deyə bilərsinizmi ki, Azərbaycana sərmayə yatırmaq üçün italyan şirkətlərində marağ oyada bilən sabitlik və artım elementləri hansılardır?

Hər şeydən əvvəl qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan artan gənc əhali və dinamik iqtisadiyyata malik bir ölkədir. Eyni zamanda ölkədə uzun müddətdir davam edən güclü makroiqtisadi sabitlik mövcuddur. Belə ki, Azərbaycan Dünya İqtisadi Forumunun Qlobal Rəqabətlik Hesabatına əsasən dünyada makroiqtisadi sabitliyin ən güclü ölkələrin sırasındadır. İstər iqtisadi nəzəriyyə, istərsə də empirik ölkə təcrübələri hər hansı bir iqtisadi uğurun makroiqtisadi sabitlik olmadan mümkün olmadığını göstərir. Bununla yanaşı artım elementləri kimi hökumət tərəfindən son illər «Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış» inkişaf konsepsiyasının bəyan olunması və bu konsepsiyanın məntiqi davamı olan institusional və industrial islahatların aparılmasını xüsusilə qeyd etmək lazımdır. 2014-cü ilin sənaye ili elan olunması, sənayeyə dair müvafiq dövlət proqramının qəbul olunması, kənd təsərrüfatının istehsal-satış halqasının sağlamlaşdırılması, ölkənin Doing Business hesabatında mövqelərini daha da yaxşılaşdırmaq üçün nöqtəvi islahatlara başlanılması və s. bu dekadanın sonunda qeyri-neft ÜDM-nin 2 dəfə artırılması imkanlarını yüksəldir.

Əcnəbi investisiyaları nəzərə alaraq, PAŞA Bank öz sərmayəçilərini bazarın potensial risklərindən necə qoruyur?

Biz özümüzün bank kimi əmin olmadığımız bir şeyi heç vaxt investorlarımıza təklif etmərik. Buna görə də, investorlarımızın ölçülüb-biçilmiş və tarazlaşdırılmış qərar qəbul etmələri üçün, hər zaman onları bazar və sahələr üzrə tam məlumatla təmin edirik. Yuxarıda söylədiyim kimi, bu məsələlər üzərində Bankın mütəxəssisləri xüsusi olaraq çalışır. Düşünürəm ki, məlumatlı olmaq risklərdən müdafiə olunmaq üçün əsas amildir. Həmçinin bankın həqiqi edilmiş risklərlə bağlı təklif edə biləcəyi maliyyə alətləri də mövcuddur.

Əcnəbi kapital və investisiyaları iqtisadi və siyasi problemlərdən qorumaq üçün xüsusi qanunvericilik və ya PAŞA Bankla Azərbaycanın Mərkəzi Bankı arasında xüsusi saziş mövcuddurmu?

PAŞA Bank həm Azərbaycanda, həm də Gürcüstanda fəaliyyət göstərmək üçün hər iki ölkənin Mərkəzi bankları tərəfindən verilən lisenziyaya malikdir. Bizim iki ölkədə fəaliyyətimiz yerli qanunvericiliklərlə, o cümlədən "Xarici investisiyaların qorunması haqqında" qanunlarla tam tənzimlənir. Bundan əlavə, iqtisadi və siyasi riskləri idarə etməyə imkan verən maliyyə alətləri mövcuddur. **Hazırda PAŞA Bankın ölkəmizə qarşı xüsusi marağı mövcuddurmu və gələcəkdə sizin filiallarınızı və ofislərinizin İtaliyanın ərazisində fəaliyyət göstərə biləcəyini düşünürsünüz mü?**

Filialın açılmasına gəldikdə, yaxın gələcəyə belə bir planımız yoxdur – hələlik ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi ilə əlaqədar italyan bank tərəfdaşlarımızla işləyəcəyik, əsas diqqət isə "Baku-Tbilisi-Istanbul" üçbucağı çərçivəsində regional inkişafa yönəldiləcək.

Əlbəttə, italyan şirkətlərinə hər zaman xüsusi marağ var, belə ki, Azərbaycanda "İtaliyada istehsal olunub" brendi çox məşhurdur və təkrarolunmaz keyfiyyətlə əlaqələndirilir. Yeri gəlmişkən, Bankın bir çox ofislərinin layihələndirilməsi İtaliyanın TORRE şirkəti tərəfindən yerinə yetirilib, interyerin bir çox predmeti isə sizin gözəl ölkənizdə hazırlanıb. Bundan əlavə, müştərilərimiz italyan şirkətlərinin qibtə ediləcək keyfiyyəti ilə fərqlənən məhsullarını alaraq, onlarla fəal surətdə əməkdaşlıq edir. Biznes-fəlsəfəmizin əsas müddəalarından birinin "Keyfiyyət" olduğunu nəzərə alaraq, bizim İtaliyaya və italyan biznesinə hər zaman xüsusi münasibətimiz olacaq.

Your partner of choice

Our Bank is committed to its core values of integrity and transparency. We are dedicated to building long-lasting partnerships, because the better we know each other, the better we can contribute to each other's success and help our businesses develop. We believe these are the reasons we are the leading investment and corporate bank in Azerbaijan.

www.pashabank.az

Gemellaggio

LANKARAN – CERVETERI

Lənkəran və Çerveteri şəhərləri arasında Dostluq Müqaviləsi bağlandı

Catia Castagna

Le buone relazioni che intercorrono tra la città laziale di Cerveteri e quella azərbaygiana di Lankaran sono state cementate dal Patto di Amicizia siglato dai rispettivi Primi Cittadini nella giornata del 29 aprile 2014.

Il Sindaco di Lankaran, Taleh Qarashov, aveva guidato la delegazione azərbaygiana a cui prese parte anche l'Assessore per le Relazioni Istituzionali di Lankaran, Alimardan Aliyev, e l'Ambasciatore dell'Azerbaigian in Italia, Vaqif Sadiqov, i quali avevano incontrato il Sindaco di Cerveteri, Alessio Pascucci, a Palazzo Granarone. Il meeting intercorso nella tarda mattinata aveva visto quindi la sottoscrizione di un Patto di Amicizia che impegna le Amministrazioni a promuovere scambi nei settori dell'economia, della cultura, dello sport e delle tecniche di produzione agricola.

Alla cerimonia avevano preso parte i rappresentanti dell'Amministrazione comunale, tra cui il Consigliere comunale Carmelo Travaglia, il Delegato del sindaco Paolo Bordoni e i Comandanti della Polizia Locale, Roberto Tortolini e della Protezione Civile, Marco Scarpellini. Per stessa ammissione del Sindaco Alessio Pascucci, Cerveteri è una città aperta ai rapporti internazionali, agli scambi culturali e alle attività di promozione turistica. Con l'Azerbaigian ci sono stati in questi anni fecondi contatti attraverso l'Ambasciata della Repubblica e la scelta di Lankaran è maturata nel tempo. Nel viaggio effettuato insieme ad una delegazione italiana proprio nella città azərbaygiana, tra cui occorre menzionare Ugo Ricci, referente indicato dell'Amministrazione cittadina a curare i rapporti con la Repubblica dell'Azerbaigian, il Primo Cittadino è rimasto colpito da un territorio che lo ha affascinato moltissimo e dall'ospitalità dimostrata dal Capo dell'Esecutivo di Lankaran Taleh Qarashov e dall'impegno profuso dall'Ambasciatore dell'Azerbaigian in Italia Vaqif Sadiqov. Cerveteri ha firmato con Lankaran due Documenti ufficiali: un Memorandum d'In-

Lazio regionunun Çerveteri və Azərbaycanın Lənkəran şəhərləri arasında zamanla inkişaf etmiş xoş münasibətlər 29 aprel 2014-ci il tarixdə iki Dostluq Müqaviləsi ilə möhkəmləndirildi.

Azərbaycanı təmsil edən nümayəndə heyəti - Lənkəran şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı cənab Taleh Qarashov, icra hakimiyyətinin ictimai-siyasi şöbəsinin müdiri cənab Əlimərdan Əliyev və Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri cənab Vaqif Sadıxov Çerveteri şəhərinin meri cənab Alessio Pascucci ilə Qranarone Sarayında görüşdülər. Səhər saatlarında aparılmış iclas nəticəsində hər iki şəhər

arasında iqtisadiyyat, mədəniyyət, idman və kənd təsərrüfatı sektorlarında təcrübə mübadiləsinin inkişaf etdirilməsini nəzərdə tutan Dostluq Müqaviləsi imzalandı. İmzalanma mərasimində həmçinin şəhər bələdiyyəsinin nümayəndələri - Bələdiyyə Müşaviri cənab Karmelo Travalya, Merin Səlahiyyətli Nümayəndəsi cənab Paolo Bordoni, yerli Polis Şöbəsinin Rəisi cənab Roberto Tortolini və Mülki Müdafiə Şöbəsinin nümayəndəsi cənab Marko Scarpellini – iştirak etdilər.

Cənab Alessio Pascucci'nin sözlərinə görə Çerveteri şəhəri beynəlxalq əlaqələrin inkişaf etdirilməsi, mədəni mübadilə və turizm sahəsində fəaliyyətin dəstəyi üçün açıq olan bir şəhərdir. Ötən illərdə Azərbaycanla birgə bir sıra səmərəli müqavilələr bağlanıb və bu səbəbdən Lənkəran şəhərinin seçimi zamanla yetişmiş bir seçimdir. İtaliyanın nümayəndə heyətinə şəhər bələdiyyəsində Azərbaycan Respublikası ilə əlaqələrin möhkəmləndirilməsi ilə məşğul olan referent cənab Uqo Ricci qoşuldu və qeyd etdi ki, şəhərin meri onu valeh edən Lənkəranda, burada olarkən Lənkəran şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı cənab Taleh Qarashovun göstərdiyi qonaqpərvərlikdən və İtaliyanın Azərbaycandakı səfiri cənab Vaqif Sadıxovun hədsiz səylərindən heyranlənib.

Çerveteri şəhəri Lənkəranla iki rəsmi sənəd imzalamışdır: 2013-cü ilin sentyabr ayında Lənkəran şəhərində Anlaşma Memorandumu və cari ilin aprel ayında Dostluq Müqaviləsini. Hər iki sənəd xalqlar arasında ümumi

Il Sindaco di Lankaran Taleh Qarashov, il Sindaco di Cerveteri Alessio Pascucci, l'Ambasciatore Vaqif Sadiqov
Lənkəranın icra başçısı Taleh Qarashov, Çerveterinin meri Alessio Pascucci, Səfir Vaqif Sadiqov

tesa, nel settembre 2013 a Lankaran, ed il Patto d'Amicizia nell'aprile di quest'anno. Entrambi i documenti fanno fondamento sui principi generali della Pace e dell'Amicizia fra i Popoli ed aprono ad un ampio ventaglio di settori su cui sarà possibile collaborare: la cultura, in primo luogo, e il turismo, ma anche settori produttivi come l'agricoltura e l'artigianato. È importante, inoltre, coinvolgere le realtà attive nei rispettivi territori, come ad esempio le associazioni ed ovviamente anche gli imprenditori che potranno cogliere nuove opportunità.

Anche se le due città sono geograficamente lontane, afferma il Sindaco Pascucci, hanno molti punti in comune. Si tratta in entrambi i casi di territori dalla spiccata vocazione agricola e poi è la storia stessa ad unirle: sembra infatti che gli avi di Cerveteri, gli etruschi, ebbero floridi rapporti con le popolazioni che abitavano l'antico Azerbaigian.

Parlando del paese caucasico e popolo azərbaygiano ciò che ha colpito la delegazione italiana in visita a Lankaran è stata la grande ospitalità unita alla velocità e alla determinazione con cui l'Amministrazione pubblica mette in campo e realizza nuove iniziative. Esiste infatti un vivo interesse degli Azerbaigiani verso l'Italia, sia dal punto di vista commerciale che culturale.

Seppur la sigla di un Patto di Gemellaggio è una strada senz'altro percorribile, il Sindaco di Cerveteri ha sottolineato come in questo momento l'importante è cominciare ad avviare i primi progetti dimostrando interesse e disponibilità ad ospitare nella città qualsiasi attività che possa riguardare la cultura, l'arte, le produzioni e le eccellenze dell'Azerbaigian ed iniziative e convegni che promuovano, a tutto campo, le due città. Ovviamente sarà anche importante trovare fonti di finanziamento. In questo sarà indispensabile l'aiuto sia degli Enti pubblici che di tutti i Privati interessati ad investire nei rapporti d'amicizia fra l'Italia e l'Azerbaigian.

Sülh və Dostluq prinsiplərinə əsaslanmaqla birgə əməkdaşlıq üçün bir sıra sektorları – ilk növbədə mədəniyyət və turizm olmaq şərtlə kənd təsərrüfatı kimi məhsuldar sahələri nəzərdə tutur. Bundan başqa, qeyd olunub ki, həm Çerveteri, həm də Lənkəran şəhərlərində fəal tərəflərin - assosiasiyaların və yeni imkanlardan istifadə edə biləcək sahibkarların bu prosesə

qatılması vacibdir.

Cənab Pascucci'nin sözlərinə görə, coğrafi baxımdan uzaq olmalarına baxmayaraq, hər iki şəhər arasında bir sıra oxşar cəhətlər var. Sözlər iki şəhərin kənd təsərrüfatına meyindən və sonradan onların tarixi birləşməsindən gəlir: sanki həqiqətən Çerveterinin ulu babalarının və etruskların qədim Azərbaycanda yaşayan xalqlarla dostluq əlaqələri var. Azərbaycan xalqından söz düşmüşkən, Lənkəran səfər etmiş italyan nümayəndə heyətini yüksək qonaqpərvərlik və şəhər idarəetmə orqanlarının yeni təşəbbüsləri irəli sürməkdə və onları həyata keçirməkdə cəldliyi və qətiyyəti heyran etmişdir. Həqiqətən də, azərbaycanlılar İtaliyaya həm ticarət, həm də mədəniyyət nöqtəyi nəzərdən böyük marağ göstərirlər.

Çerveteri şəhərinin meri vurğulamışdır ki, qaradaşlıq müqaviləsinin imzalanması praktiki cəhətdən real olsa da, hazırda ən başlıcası Azərbaycanın mədəniyyəti, incəsənəti və istehsalatına, həmçinin digər sahələrə aidiyyəti ola bilən fəaliyyət istiqamətlərini həyata keçirmək, iki şəhərin əlaqələrini hər cəhətdən təşviq edən təşəbbüs və görüşlərin keçirilməsinə marağ və hazırlıq göstərməklə müvafiq tədbirləri başlamaq, ilk layihələri hazırlamaqdır. Təbii ki, maliyyə mənbələrinin axtarışına da diqqət yetirmək lazım olacaq. Bu baxımdan, həm dövlət orqanlarının, həm də İtaliya ilə Azərbaycan arasında dostluq əlaqələrinin inkişafında marağı olan bütün şəxslərin dəstəyi vacibdir.

Gemellaggio

NAFTALAN - POSITANO

Marco Longano

L'amicizia intensa e significativa che lega la città italiana di Positano, posta sulla magnifica costiera Amalfitana, e quella azerbaijana di Naftalan, è stata più volte ribadita dalle visite istituzionali intercorse dalle amministrazioni cittadine e dalla cooperazione congiunta nello sviluppare progetti di natura culturale ed economica. Parlando con il Sindaco di Positano Michele De Lucia è stato possibile evidenziare come due città apparentemente così diverse e lontane tra loro, grazie ad una figura simbolo delle letterature come Essad Bey, siano entrate in relazione ed abbiano sviluppato sinergie volte alla cooperazione ed alla mutua conoscenza.

L'intervista la Sindaco De Lucia, di seguito riportata, permette di comprendere l'attuale status delle relazioni che intercorrono tra Naftalan e Positano ed i possibili sviluppi futuri.

Egregio Sindaco, i rapporti tra la città di Positano e quella di Naftalan proseguono sulla reciproca cooperazione e sullo sviluppo di progetti congiunti. Potrebbe dirci quali sono state le motivazioni che hanno spinto la sua amministrazione a guardare all'Azerbaijan ed in particolar modo alla città di Naftalan?

Positano e l'Azerbaijan sono realtà molto diverse e pure indissolubilmente legate da un fil rouge che uno dei più grandi scrittori del secolo scorso, Essad Bey, volle tessere. Essad Bey scelse di rifugiarsi a Positano, luogo non ancora contaminato da ideologie razziali, che avevano trovato invece terreno fertile altrove, gettando le basi per unire per sempre, nel suo nome, luoghi così culturalmente diversi, ma che tanto possono costruire insieme. In particolare modo città come Baku e Naftalan hanno catturato la nostra attenzione poiché, come Positano, offrono non poche ragioni di visita turistica, vuoi per la bellezza dei luoghi, che per l'importanza culturale rivestita da secoli, ma anche per le risorse termali del territorio. Hanno tutte le carte in regola per imporsi nel panorama turistico mondiale.

Quali sono state le attività organizzate nell'ultimo biennio nell'ottica di promozione di tali rapporti di amicizia?

Numerose sono state le visite istituzionali organizzate, che hanno consentito una importante intensificazione degli scambi culturali tra i Paesi.

Due città unite nella memoria di Essad Bey

Naftalan - Pozitano

Əsəd bəyin xatirəsində qovuşan iki şəhər

Heyrətəməz Amalfi sahilində yerləşən İtalyan şəhəri Pozitanonu Azərbaycanın Naftalan şəhərinə möhkəm və dəyərlı dostluq bağları birləşdirir. Şəhər rəhbərlikləri səviyyəsində edilən qarşılıqlı səfərlər, mədəni və iqtisadi layihələrin inkişafında birgə əməkdaşlıq bu dostluğu daha da möhkəmləndirmişdir. Pozitanonun meri Mikele De Luçia ilə söhbət zamanı məlum oldu ki, bir-birindən bu qədər uzaq və zahirən fərqli görünən şəhərlər Əsəd bəyin sayəsində münasibət qurmuş, birgə tanışlıq və əməkdaşlıq üçün əsaslı zəmin hazırlamışlar.

Mer De Luçia ilə aşağıda təqdim olunan müsahibə Naftalan və Pozitano şəhərləri arasında hazırkı əlaqələri və gələcək inkişaf perspektivlərini öyrənməyə imkan verir:

Hörmətli Mer, Pozitano və Naftalan arasında əlaqələr qarşılıqlı əməkdaşlıq və müştərək layihələrin inkişafı istiqamətində davam edir. Deyə bilərsiniz hansı səbəblər sizin idarə etdiyiniz qurumu Azərbaycanla və xüsusilə Naftalan şəhərinə maraq göstərməyə sövq etmişdi?

Pozitano və Azərbaycan çox fərqli reallıqlara malik olsa da, ötən əsrin böyük yazıçılarından olan Əsəd bəyin toxumaq istədiyi qırmızı bir iplə sarsılmaz şəkildə bağlıdır. Əsəd bəy digər yerlərdə geniş vüsət alan irqçi ideologiyaların yol tapmadığı Pozitanoya sığınmağı qərara alır və mədəni baxımdan fərqli, lakin birgə xatırlana bilən yerləri öz əsərlərində yaşadır. Onun əsərlərindən xüsusilə Bakı və Naftalan şəhərləri bizim diqqətimizi cəlb etmişdir. Bu

ərəzilər istər təbii gözəlliyinə, istərsə də əsrlərdən bəri artan mədəni əhəmiyyətinə, həmçinin ərəzidə olan termal ehtiyatlara görə Pozitano kimi turistik zona hesab olunur. Dünya turizm bazarına daxil olmaq üçün bütün imkanlara malikdirlər. Dostluq əlaqələrinin təbliği məqsədilə son iki ildə hansı fəaliyyətlər həyata keçirilmişdir? Ölkələr arasında mədəni əlaqələrin möhkəmlənməsinə xidmət edən dövlət səviyyəsində çoxsaylı səfərlər baş tutmuşdur. 2013-cü ilin martında siz Azərbaycanda Bakıya və Naftalana səfər etdiniz. Bu Qafqaz ölkəsi barədə təəssüratlarınızı bizimlə bölüşə bilərsinizmi? Sizə ən çox təsir edən nə oldu?

Nel marzo 2013 Lei ha effettuato una visita in Azerbaijan sia a Baku che a Naftalan. Potrebbe dirci quali sono state le sue impressioni sul paese caucasico? Quali sono stati gli aspetti che l'hanno colpita maggiormente?

Io e la mia amministrazione siamo stati profondamente colpiti dalla nuova politica di sviluppo intrapresa da questo Paese. E' uno Stato che sta mettendo in campo tutte le sue risorse per incentivare e sempre maggiore rilancio dell'economia nazionale, dando nuovo impulso ai suoi settori più importanti (petrolifero, energetico, tecnologico, turistico...) e investendo nella costruzione di una nuova immagine del Paese stesso all'estero, costruendo anche fitte e importanti relazioni diplomatiche. E' nell'ottica di questa crescita che si configura l'attenzione mete turistiche mondiali, tra cui Positano, e nell'interesse per il settore turistico - ricettivo, in cui la nostra città eccelle. Una caratteristica che ci accomuna è sicuramente il dono dell'ospitalità e l'attenzione rivolta all'accoglienza dei propri ospiti. In un momento di crisi globale, non si può che ammirare il grande talento degli amministratori azeri e dei suoi imprenditori che stanno intraprendendo con successo un'importante politica di sviluppo nazionale. Molti sono gli spunti acquisiti dagli scambi, anche motivazionali, che ci sono stati fino ad oggi con l'Azerbaijan.

Analizzando la città di Positano, potrebbe evidenziare le particolarità economiche e culturali da promuovere in Azerbaijan e, nello specifico, a Naftalan?

Certamente Positano è un luogo unico al mondo, capace di catalizzare su di sé, vuoi per le bellezze naturali, che per la sua storia e la sua cultura, l'attenzione turistica globale. Il turismo azero sta vivendo uno spostamento del proprio asse turistico dall'Oriente all'Occidente e rilevanti e intensi possono essere le comuni utilità da trarre dall'intensificazione dei rapporti d'amicizia tra i nostri Paesi.

Quali sono gli step successivi ed i progetti congiunti che la Sua Amministrazione intende perseguire per favorire lo sviluppo delle relazioni con la città di Naftalan?

Tra le due città stanno prendendo forma tante iniziative che toccheranno vari settori delle nostre economie (dalla gastronomia alla moda) e che andranno a rafforzare gli scambi culturali già intrapresi. **La figura di Essad Bey, poeta azerbaijano la cui tomba con direzione verso la Mecca è custodita proprio a Positano, potrebbe fungere da "ponte" e da "connettore" utile per favorire un'implementazione dei rapporti con l'Azerbaijan in generale?** Come ho già detto all'inizio della nostra intervista, la figura di Essad Bey gioca un ruolo chiave nei rapporti tra i nostri Paesi. A Positano Essad Bey ritrovò i colori ed i sapori della sua terra. Positano gli rammentò la sua Baku, il Tirreno il Mar Caspio, le isole di fronte quelle del suo luogo natio. Fu felice il rapporto che lo scrittore azero riuscì ad instaurare con la nostra terra fino alla morte e Positano ne accolse i resti mortali nel punto più bello e panoramico del piccolo e caratteristico cimitero. La sua Positano gli ha offerto asilo e attraverso la sue meraviglie, gli ha alleviato le terribili sofferenze infertegli da una subdola malattia. Tanti sono gli episodi della vita dello scrittore che gli abitanti di Positano rammentano. Tutto ciò a testimoniare ancora una volta la lungimiranza, la vocazione per l'accoglienza e l'apertura mentale e di spirito dei positanesi. Certamente le nostre terre saranno sempre unite dalla figura di questo eccezionale scrittore, il cui talento è riconosciuto in tutto il mondo.

Mən və mənim idarəetmə heyətim bu ölkənin yürütdüyü yeni inkişaf siyasətini çox bəyəndik. Milli iqtisadiyyatı dirçəltmək niyyəti ilə ən vacib sektorlara dəstək olmaqla (neft, enerji, texnologiya, turizm) dövlət bütün resurslarından istifadə etməyə başlamışdır. Ölkənin xaricdə yeni görünüşünü yaradan inşaat işlərinə də sərmayə qoyulmuş, vacib əhəmiyyətli, sıx diplomatik əlaqələr qurulmuşdur. Bu inkişaf çərçivəsində Azərbaycan dünyanın ən mühüm və bəyənilən turizm zonalarına, o cümlədən turist axınında xüsusi fərqlənən Pozitano şəhərinə böyük maraq göstərir. Biz birləşdirən xüsusiyyətlər təbii ki, qonaqpərvərlik və öz qonaqlarına qarşı diqqət hissidir. Qlobal böhran dövründə Azərbaycan hökumətinin və sahibkarların ölkənin inkişaf siyasətini necə uğurla həyata keçirdiklərini yalnız alqışlamaq olar. Pozitano şəhərini analiz edərək Azərbaycanda, xüsusilə Naftalanda hansı iqtisadi və mədəni xüsusiyyətləri təbliğ

tano kimi turistik zona hesab olunur. Dünya turizm bazarına daxil olmaq üçün bütün imkanlara malikdirlər. Dostluq əlaqələrinin təbliği məqsədilə son iki ildə hansı fəaliyyətlər həyata keçirilmişdir? Ölkələr arasında mədəni əlaqələrin möhkəmlənməsinə xidmət edən dövlət səviyyəsində çoxsaylı səfərlər baş tutmuşdur. 2013-cü ilin martında siz Azərbaycanda Bakıya və Naftalana səfər etdiniz. Bu Qafqaz ölkəsi barədə təəssüratlarınızı bizimlə bölüşə bilərsinizmi? Sizə ən çox təsir edən nə oldu?

Mən və mənim idarəetmə heyətim bu ölkənin yürütdüyü yeni inkişaf siyasətini çox bəyəndik. Milli iqtisadiyyatı dirçəltmək niyyəti ilə ən vacib sektorlara dəstək olmaqla (neft, enerji, texnologiya, turizm) dövlət bütün resurslarından istifadə etməyə başlamışdır. Ölkənin xaricdə yeni görünüşünü yaradan inşaat işlərinə də sərmayə qoyulmuş, vacib əhəmiyyətli, sıx diplomatik əlaqələr qurulmuşdur. Bu inkişaf çərçivəsində Azərbaycan dünyanın ən mühüm və bəyənilən turizm zonalarına, o cümlədən turist axınında xüsusi fərqlənən Pozitano şəhərinə böyük maraq göstərir. Biz birləşdirən xüsusiyyətlər təbii ki, qonaqpərvərlik və öz qonaqlarına qarşı diqqət hissidir. Qlobal böhran dövründə Azərbaycan hökumətinin və sahibkarların ölkənin inkişaf siyasətini necə uğurla həyata keçirdiklərini yalnız alqışlamaq olar. Pozitano şəhərini analiz edərək Azərbaycanda, xüsusilə Naftalanda hansı iqtisadi və mədəni xüsusiyyətləri təbliğ

La delegazione azerbaijana in visita a Positano - Azərbaycanın nümayəndə heyətinin Positanoya səfəri

etmək olar?

Əlbəttə, Pozitano istər təbii gözəlliklərinə, istərsə də öz tarixinə və mədəniyyətinə, qlobal turist marağına görə özü barədə danışmağa layiq dünyada yeganə məkandır. Azərbaycan turizmi öz oxu üzərində Şərqdən Qərbə doğru dəyişir və bu prosesdə ölkələrimiz arasında möhkəmlənən əlaqələr çərçivəsində birgə səylər əhəmiyyətli rol oynaya bilər.

Naftalan şəhəri ilə münasibətlərin inkişafı yolunda rəhbərlik etdiyiniz qurumun növbəti addımları və müştərək layihələri hansılardır? İki şəhər arasında iqtisadiyyatın müxtəlif sektorlarına aid (qastronomiyadan modaya kimi) bir çox təşəbbüslər yaranmaqdadır və bu da artıq əldə olunmuş mədəni əlaqələri daha da sıx edəcəkdir. Üzü Məkkəyə istiqamətlanmış məzarı Pozitanoda qorunan azərbaycanlı yazıçı Əsəd bəy fenomeni Azərbaycanla münasibətlərin daha uğurla həyata keçirilməsində "körpü" və "qovşağ" rolunu necə oynaya bilər?

Müsahibənin əvvəlində qeyd etdiyim kimi, Əsəd bəy fenomeni bizim ölkələr arasında münasibətlərdə açar rolunu oynayır. Pozitanoda Əsəd bəy öz torpağının ətrini və rənglərini tapmışdı. Pozitano ona Bakını, Tirren dənizi Xəzər dənizini, qarşdakı adalar öz doğma torpağının adalarını xatırladırdı. Azərbaycanlı yazıçı ömrünün sonuna kimi bizim torpaqda xoş münasibətlər qura bilmişdi və onun nəşi Pozitanoda, kiçik bir qəbiristanlığın ən mənzərəli yerində dəfn olunmuşdur. Onun Pozitanosu yazığına sığınacaq vermişdi, öz gözəllikləri ilə məlun xəstəliyin dəhşətli əzablarını az da olsa yüngülləşdirmişdi. Yazığının həyatı ilə bağlı bir çox epizodlar Pozitano sakinlərinin xatirəsində qalıb. Bütün bunlar bir daha pozitanoluların uzaqgörənliyinin, qonaqpərvərliyinin, açıq fikirliliyinin təzahürüdür. Təbii ki, bizim torpaqlar daima istedadlı dünyada tanınan bu möhtəşəm yazığının adı ilə bağlı olacaq.

Il Conservatorio Nazionale dell'Azerbaijan LA NUOVA "OXFORD MUSICALE" DEL CAUCASO

“Il nuovo millennio musicale dell'Azerbaijan è stato consacrato dall'apertura del Conservatorio Nazionale attraverso un decreto firmato dal presidente Heydar Aliyev il 13 giugno 2000. Lo scopo del Conservatorio Nazionale dell'Azerbaijan è quello di valorizzare la Musica tradizionale colta e popolare dell'Azerbaijan attraverso un percorso di studio accademico che mira a formare a livello professionale gli strumentisti, cantanti, compositori e musicologi che opereranno nel campo della Musica Mugam”.

Milli Konservatoriyanın rektoru, bəstəkar Siyavuş Kərimi ilə müsahibə

Emilia Ibrahimova

Prezident Heydər Əliyevin Azərbaycan Milli Konservatoriyasının təsis edilməsi haqqında 2000-ci il 13 iyun tarixli qərarını Azərbaycanda yeni musiqi erasının başlanğıcı hesab etmək olar. Azərbaycan Milli Konservatoriyasının qarşısına qoyduğu məqsəd Azərbaycan milli xalq musiqisinin dəyərlərini ali tədris prosesi vasitəsilə tədris etməklə muğam musiqisi üzrə peşəkar instrumentalistlər, xanəndələr, bəstəkarlar və musiqişünaslar yetişdirməkdən ibarətdir.

Da quanti anni ricopre il ruolo di Rettore del Conservatorio Nazionale?

Ho ricevuto la nomina di Rettore del Conservatorio Nazionale dal Presidente Heydar Aliyev il 10 Agosto del 2001. Durante questi anni abbiamo raggiunto molti traguardi, ma non senza difficoltà. Ciò nonostante abbiamo sempre vissuto con grandi speranze ed impegnandoci seriamente per dare un futuro migliore a tutti noi, insegnanti e studenti di questo Conservatorio.

In tutti questi anni di attività, quale interesse avete riscontrato da parte degli stranieri nei confronti del Mugam?

Come sapete, oggi la musica Nazionale dell'Azerbaijan, il Mugam e l'Ashuqi, così come i nostri strumenti nazionali, cominciano ad avere la loro popolarità anche oltre i confini dell'Azerbaijan. L'Arte del Mugam, come ben sappiamo è stata proclamata nel 2003 dall'UNESCO "patrimonio mondiale dell'eredità culturale immateriale ed orale" e, grazie anche al supporto attivo ed efficace della Fondazione Heydar Aliyev, abbiamo potuto promuovere la musica tradizionale dell'Azerbaijan in tutto il mondo. Moltissimi interpreti di Mugam e Ashuqi esibiscono nelle più prestigiose sale d'Europa, USA, Asia e Africa, riscuotendo un grande interesse da parte del pubblico: questo per noi è un grande risultato!

Azərbaycan Milli Konservatoriyasına neçə ildir rəhbərlik edirsiniz?

2001-ci ilin avqust ayının 10-da Prezident Heydər Əliyevin sərəncamı ilə Azərbaycan Milli Konservatoriyasına rektor təyin olunmuşam. Bu illər ərzində bir çox nailiyyətlər və uğurlarımızla yanaşı çətinliklərimiz də olub, ancaq həmişə ümid etmişik ki, gələcəyimiz daha da gözəl və parlaq olacaq.

Rəhbərlik etdiyiniz illər ərzində əcnəbi musiqiçilər tərəfindən Azərbaycanın milli alətlərinə və muğam sənətinə olan maraq barədə nə deyə bilərsiniz?

Bildiyiniz kimi bu gün Azərbaycanın milli musiqisi olan muğam və aşıq sənəti, eləcə də milli alətlərimiz Azərbaycandan kənar da tanınır. Muğam sənəti UNESCO tərəfindən bəşəriyyətin mədəni irsinə daxil edilib. Respublikamızda muğamın geniş təbliğində Heydər Əliyev Fondunun misilsiz xidmətləri var. Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə respublikamızda çoxsaylı muğam və aşıq ifaçıları Avropa, ABŞ və Asiya ölkələrində böyük uğurla qastrol konsertləri ilə çıxış edirlər. Nəticədə Azərbaycanın milli musiqisi, musiqi janrları və milli alətlərinə maraq getdikcə artır. Konservatoriyamızda təhsil almaq istəyən əcnəbi tələbələr tərəfindən müraciətlər daxil olmaqdadır. Bu vaxta qədər ABŞ, İsrail, Almaniyadan konservatoriyada musiqi təhsili alan tələbələrimiz olub. Hal-hazırda isə Türkiyə, İran və Koreyadan olan tələbələr konservatoriyamızda təhsil almaqdadır. Bundan başqa Orta Asiya və

Il Rettore Siyavush Karimli
Rektor Siyavuş Kərimi

Posso dire inoltre che nel nostro Conservatorio abbiamo preparato studenti provenienti dalla Germania, Stati Uniti ed Israele; tuttora abbiamo studenti dalla Turchia, Corea ed Iran, e continuiamo a ricevere molte proposte d'iscrizione dai Paesi Arabi e Asiatici. Sono certo che in futuro il numero di utenti stranieri sarà destinato a crescere.

Quali sono le particolarità della nuova struttura che ospita il Conservatorio?

Quest'anno, a Febbraio, abbiamo svolto l'evento di inaugurazione del nuovo Conservatorio Nazionale, con la partecipazione del Presidente Ilham Aliyev e sua consorte Mehriban Aliyeva. La struttura del Conservatorio risponde a tutte l'esigenze degli studenti e degli insegnanti, fornendo loro servizi di alta qualità ed un'infrastruttura moderna. Tutto ciò principalmente per stimolare la creatività, ed al tempo stesso per offrire un luogo di condivisione sociale e di divertimento. Noi immaginiamo il nostro Conservatorio Nazionale progettato in futuro come la nuova "Oxford Musicale" del Caucaso.

Che tipo di servizi ed infrastrutture offrite agli stranieri interessati al vostro Conservatorio Nazionale?

Il nostro Conservatorio provvede a tutto ciò che occorre agli studenti stranieri per svolgere una vita sana, creativa e di studio, offrendo loro alloggi, infrastrutture per attività sportive, ricreative e materiali per lo

arab ölkələrindən konservatoriyamızda təhsil almaq üçün çoxsaylı müraciətlər daxil olub.

İnanıram ki, gələcəkdə konservatoriyaya digər ölkələrdən də müraciətlər olacaq və Milli konservatoriyada təhsil alan əcnəbi tələbələrin sayı artacaqdır.

Konservatoriyanın yeni istifadəyə verilən binasında tələbələr üçün nə kimi yeniliklər var?

Bildiyiniz kimi bu ilin fevral ayında Prezidentimiz cənab İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə Milli Konservatoriyanın yeni inibati-tədris binası istifadəyə verilmişdir. Yeni kompleks bütün müasir tələblərə cavab verməklə tələbələrin burda təhsil almasına, yaradıcılıqla məşğul olmasına və səmərəli şəkildə dincəlməsinə imkanlar yaradır. Biz ümid edirik və çalışırıq ki, gələcəkdə bizim milli konservatoriyamız yaxın şərqin musiqi Oksfordu kimi tanınsın.

Əcnəbi tələbələrin milli konservatoriyada təhsil almaları üçün nə kimi şərait var?

Əcnəbi tələbələrin təhsil alması və yaşaması üçün konservatoriyamızda bütün lazımlı şərait yaradılmışdır. Həmin tələbələr konservatoriyamızdan kənar da təhsil almaq imkanına malikdir.

İtaliya ilə Azərbaycan arasında mövcud mədəni əməkdaşlıq barəsində nə düşünürsünüz?

Əlbəttə Azərbaycanın digər ölkələrlə mövcud müxtəlif mədəni əməkdaşlıqları arasında İtaliya ilə əməkdaşlıq bizim üçün maraqlı və

studio.

Come vede questa nuove collaborazioni che si stanno instaurando tra il Conservatorio Nazionale dell'Azerbaijan e le Accademie Musicali Italiane?

Tra le varie collaborazioni culturali, quella con l'Italia è per noi sicuramente la più significativa; io ho una ragione in più per esserne orgoglioso, considerato che sarà seguita da uno delle insegnanti del mio Conservatorio, ovvero la compositrice e pianista Kamalia Ali-Zadeh - membro dell'Unione dei Compositori dell'Azerbaijan - insieme a Suo marito Stefano Muscaritolo, anch'egli compositore. E' sicuramente un compito di grande responsabilità, ma sono fermamente convinto delle capacità, delle competenze ed anche della sensibilità di questi due giovani compositori, che molto hanno già fatto fino ad ora per aiutare a mantenere vivi e fertili i rapporti culturali, soprattutto per quanto riguarda la Musica, tra questi due Paesi, che possono e devono condividere le antiche tradizioni.

əhəmiyyətli. Və şadam ki, İtaliya ilə əməkdaşlıq məhz bizim konservatoryanın müəllimi, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının üzvü, bəstəkar-pianoçu Kamalə Əlizadə və onun həyat yoldaşı İtalyan bəstəkarı Stefano Muscaritolunun dəstəyi ilə həyata keçiriləcək. Ümidvaram ki, bizim İtaliya ilə əməkdaşlığımız maraqlı və səmərəli olacaq.

Quando nel '64 LA MUSICA AZERBAIGIANA APPRODÒ IN ITALIA

Stefano Muscaritolo

Azerbaijan Love Song è il brano così intitolato dal compositore Italiano Luciano Berio che decise di trascrivere da un vecchio disco in una versione del noto cantante azerbaijano Rashid Behbudov per inserirlo nel ciclo delle 'Folk Songs' da lui riarrangiate.

La musica popolare dell'Azerbaijan ha un grande peso per il patrimonio artistico culturale del Paese, ed anche una grande considerazione da parte del popolo azerbaijano che attraverso essa continua non solo a riconoscersi ma anche a soddisfare quella fame di affermazione che l'Azerbaijan provava già da secoli.

Luciano Berio (1925-2003), compositore italiano attivo nel campo della Musica di Ricerca, ad un tratto della sua vita artistica tra il 1947-64, mosso dal suo amore ed anche da un certo interesse estetico nei confronti della musica popolare non solo italiana, decise di intraprendere un percorso di ricerca addentrando nelle mille sfaccettature e sfumature del mondo della musica etnica. Creò così un'antologia di 11 brani popolari di varia origine dall'America, Italia, Francia fino appunto all'Azerbaijan, riscrivendone l'arrangiamento e riservando proprio a quest'ultimo il posto del brano che chiude il ciclo così intitolato delle 'Folk Songs' e che spesso e volentieri viene eseguito - anche grazie alla sua vivacità espressiva - proprio come 'bis' nei concerti di musica da camera, riecheggiando così fischiettato dal pubblico ben appagato che abbandona le sale da concerto.

Come Berio stesso affermò in Intervista sulla Musica - "Non sono un etnomusicologo, sono solo un egoista pragmatico: infatti tendo a interessarmi solo a quelle espressioni, a quelle tecniche popolari che, in un modo o nell'altro, possono essere assimilate da me senza frattura e che mi permettono di esercitarmi a fare qualche passo in avanti nella ricerca di un'unità soggiacente fra mondi musicali apparentemente estranei" - l'intento di questa produzione aveva un puro carattere di ricerca, non solo di introspezione, bensì era un vero e proprio studio sulla comunicazione, sull'importanza dell'espressione e del rapporto percettivo tra l'autore e l'ascoltatore, ovvero il popolo. Ed è molto interessante il fatto che Berio scelse proprio un brano dell'Azerbaijan da inserire in questa curiosa collezione di brani: Bugünaynıçüdür, che però Berio intitolò 'Azerbaijan Love Song' per il semplice fatto che lo trascrisse ad orecchio (testo compreso) da un vecchio disco, senza quindi conoscerne la lingua e conservandone candidamente pure gli errori fonetici. Ciò non incise sull'efficacia dell'arrangiamento, del risultato finale e del significato del brano che il compositore, pur non essendo nemmeno a conoscenza del testo sembra aver colto in pieno attraverso appunto l'espressione del puro linguaggio musicale.

Abbiamo una prova quindi di quanto il linguaggio della musica e della

1964-cü ildə Azərbaycan musiqisi İtaliyaya çatanda...

Azerbaijan Love Song – Azərbaycanın məşhur incəsənət xadimi Rəşid Behbudovun ifa etdiyi mahnının İtalyan bəstəkarı Luciano Berio tərəfindən köhnə bir qrammofon valından yazılaraq yenidən aranjiman etdiyi və özünün "Folk Songs" adlı silsilə musiqi əsərlərinə daxil etdiyi muqisi parçasının adıdır.

Azərbaycan xalq musiqisi ölkənin mədəni-incəsənət irsində böyük dəyərə malikdir və Azərbaycan xalqı tərəfindən çox yüksək qiymətləndirilir. Belə ki Azərbaycan məhz öz musiqisi vasitəsilə əsrlər boyu sahib olduğu məşhurluğunu davam etdirməkdədir.

Zamanında musiqidə yeni axtarışlarla məşğul olan İtalyan bəstəkarı Luciano Berio (1925-2003) öz sənət fəaliyyətinin əhəmiyyətli bir dövründə - 1947-64-cü illərdə - xalq mahnısına olan sevgisi və marağından irəli gələrək dünya xalq musiqilərini və onun rəngarəng ahəngini araşdırmağa qərar verir. Beləliklə, Azərbaycanla yanaşı Amerika, İtaliya və Fransanın müxtəlif mənşəli 11 xalq mahnısını yenidən aranjiman edərək "Folk songs" adlandırıldığı antologiya hazırlayır və məhz Azərbaycan musiqisi ilə ona yekun vurur. Bu musiqi öz ritmikliyi hesabına kamera musiqisi konsertlərində çox zaman və böyük məmnuniyyətlə "bis" şəklində ifa olunur. Konsertdən zövq almış dinləyicilərin dilində nəgmə kimi qalır.

Musiqi barədə müsahibəsində Berio deyir: "Mən etno-musiqişünas deyiləm. Yalnız asanlıqla başa düşdüyüm və bir-birindən fərqli musiqi dünyaları arasında uyğunluq axtarmaqda mənə kömək edən ifadələrə və xalq üslubuna marağ göstərən pragmatik eqoistəm". Onun bu cür fəaliyyəti axtarış məqsədi daşıyırdı, yalnız daxili aləminin analizindən deyil, müəllif və dinləyici arasında əlaqə, ifadə olunma tərzini və qavramanın önəmliyi barədə həqiqi axtarışdan ibarət idi. Çox maraqlıdır ki, Berio bu rəngarəng musiqi silsiləsinə məhz Azərbaycan musiqinə aid bir parça daxil etmə qərarına gəlib - "Bu ün ayın üçüdü" parçası. Lakin Berio köhnə bir qrammofon valından Azərbaycan dilini bilmədən və fonetik səhvlər edərək qulağı ilə duyduğu şəkildə musiqini (və mahnının

poesia sotto i suoi vari aspetti, possa essere importante nella comunicazione anche tra popoli apparentemente lontani. Bugünaymüçüdür è l'unico brano del ciclo delle Folk Songs di cui Berio non conosceva parole e titolo, ma è uno dei brani più sentiti dal compositore e risulta essere anche uno dei brani più amati dal pubblico di tutto il mondo. E' interessante quindi come attraverso un compositore italiano, un delizioso e semplice brano popolare Azerbaigiano come Bugünaymüçüdür si sia fatto conoscere (e fischiettare) nelle varie sale di tutto il mondo soltanto attraverso il potere della musica, uno dei più segreti e potenti punti di forza dell'Azerbaigian. Si tratta quindi di una simbiosi perfetta: il compositore Italiano, erede quindi del melos, della drammaturgia e del calore mediterraneo che entra in contatto con un piccolo frammento, una pietra preziosa facente parte di quell'infinita, misteriosa e ricca cultura del vicino oriente: Bugünaymüçüdür, brano già noto negli anni '60 attraverso l'incisione del cantante Rashid Beybutov famoso interprete azerbaigiano, con molta probabilità proprio la stessa versione da cui L. Berio trascrisse la sua 'istintiva' versione della folk song.

Difatti dalle parole di Berio si evince anche un certo dichiarato intento di spontaneità nel metodo adottato per la costruzione delle Folk Songs: - "Li ho naturalmente interpretati ritmicamente e armonicamente: in un certo senso, quindi, li ho ricomposti. Il discorso strumentale ha una funzione precisa: suggerire e commentare quelle che mi sono parse le radici espressive, cioè culturali, di ogni canzone. Queste radici non hanno a che fare solo con le origini delle canzoni, ma anche con la storia degli usi che ne sono stati fatti, quando non si è voluto distruggerne o manipolarne il senso. Due di queste canzoni ('La donna ideale' e 'Ballo') non sono popolari nella sostanza, ma solo nelle intenzioni: le ho composte io stesso nel 1947. La prima sulle parole scherzose di un anonimo genovese, la seconda sul testo di un anonimo siciliano" - e sono proprio questi ultimi due testi a cui Berio diede veste musicale che possono essere accostati come contenuto al testo di 'Azerbaijan Love Song' ovvero Bugünaymüçüdür, in quanto si narra della bellezza femminile e di ciò che ironicamente e proverbialmente scatena nel desiderio maschile secondo una schietta saggezza popolare.

sözlerini) yazarkən onun adını "Azerbaijan Love Song" adlandırıb. Lakin bu, mahnının aranjimanına, onun yekun nəticəsinə və mahnının sözlərini anlamadan belə musiqi dili vasitəsilə mahnının mənasını ifadə edən bəstəkarın işinə xətar yetirməyib.

Deməli, bir-birindən uzaq xalqların qarşılıqlı əlaqələrində musiqi və poetik dilin forma fərqliliklərinə baxmadan necə önəmli olmasının şahidi olduq. "Bu gün ayın üçüdür" Berionun "Folk songs" musiqi silsiləsində adını və sözlərinin mənasını anlamadığı yeganə mahnısı olsa da belə məhz bu parça onun ən çox ifa etdiyi və bütün dünyada onun ən çox sevilən musiqisidir. Gözəl və sadə musiqi parçası olan "Bu gün ayın üçüdür" mahnısı İtaliya bəstəkarının vasitəçiliyi ilə bütün dünyanın konsert zallarında Azərbaycanın ən gizli və potensial imkanlarından biri olan musiqinin gücü vasitəsilə dillərə düşüb. Melodiyanın, dramaturgiyanın və yaxın şərqin sonsuz, sehirlə və zəngin mədəniyyətinin bir hissəsi Aralıq dənizi mədəniyyətinin varisi olan İtalyan bəstəkarı və məşhur Azərbaycan müğənnisi Rəşid Behbudovun vasitəsilə artıq 60-cı illərdə məşhur olan və İtalya bəstəkarının çox güman məhz Rəşid Behbudovun ifasından bəhrələnərək aranjiman etdiyi "Bu gün ayın üçüdür" mahnısı. çox mükəmməl bir simbiozun nəticəsidir

Berionin sözlərindən "Folk songs" musiqi silsiləsinin hazırlanmasında istifadə etdiyi təbii metod həqiqətən də aydın hiss olunur. O deyir: "Təbii ki mən bu musiqiləri ritmik və harmonik şəkildə ifa etmişəm: yəni hansısa mənada onları yenidən bəstələmişəm. Musiqi alətləri bu işdə dəqiq rolə malikdir: onlar mənə hər mahnının kökündən, yəni aid olduğu mədəniyyətdən irəli gələn təəsüratları başa düşməyə yardım edir. Bu köklər mahnının mənşəyi ilə deyil, eləcə də onun mənasının təhrif edilmədən və ya dəyişdirilmədən hansı məqamlarda oxunması ilə əlaqəlidir. Bu silsiləyə daxil olan iki mahnı (İdeal qadın və Rəqs "La donna ideale" "Ballo") məzmunu baxımından deyil, məhz oxunduğu məqama görə məşhurdur: bu mahnıları 1947-ci ildə mən özüm bəstələmişəm. Birinci mahnını naməlum gənyalı bir şəxsin zarafatına sözləri, ikincisini isə naməlum siciliyalı bir şəxsin sözləri əsasında." - Berionun məhz bu iki mahnının sözlərinə bəstələdiyi musiqinin mətni "Azerbaijan Love Song" yəni "Bu gün ayın üçüdür" mahnısının mətni ilə oxşardır. Hər ikisində bir qızın gözəlliyindən və xalq arasında deyilənlərə görə oğlanın dünyasında ironik şəkildə canlanan fikirlərdən bəhs edilir.

www.avs-group.it

watch our video now with your smartphone

We always find the best solutions to set up and performance important trade fairs, using the most innovative equipment and our solid experience

RENTING AND INSTALLING FOR YOUR EVENT

- Creative LED MiSTRIP
- LED Walls, video walls and plasma walls
- Video projector
- Touch screens
- Full HD/SD Graphics and Video controllers
- Watchout systems
- ENG crew

PROFESSIONAL VIDEO SERVICES, WE RENDER

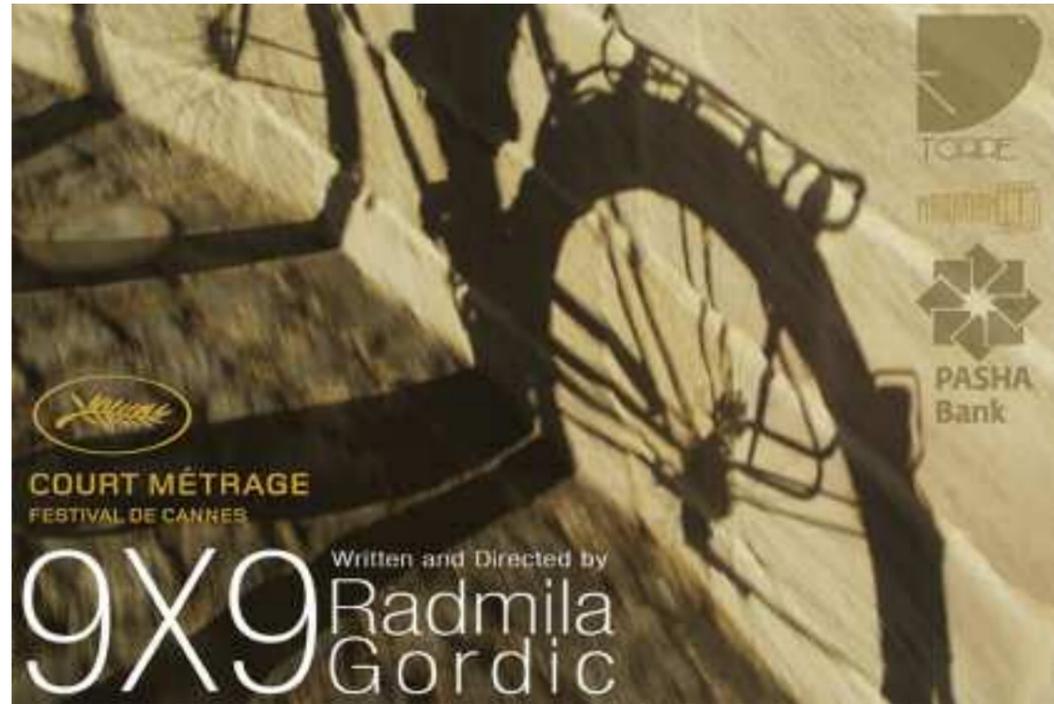
- Video production and post production
- 2 D, 3D modelling
- Augmented Reality

A spasso con Radmila

IL MERAVIGLIOSO INCONTRO A BAKU CON LA REGISTA DI

9x9

Paola Casagrande

Non molto tempo fa, ho avuto la fortuna di conoscere a Baku Radmila Gordic e di trascorrere con lei una serata meravigliosa. Ricordo che avevamo fretta, io di rientrare a casa per terminare alcuni articoli, lei di rientrare in albergo perché la mattina presto sarebbe dovuta partire per la Georgia. Ci eravamo concesse, almeno a parole, il solo tempo di una cena veloce, per poi ritrovarci a parlare fino a notte inoltrata. E sì, perché l'alchimia di un incontro talvolta ci sorprende e ci fa comprendere che la vita, nonostante l'età, ci riserva ancora la possibilità di sognare. Radmilla quella sera è riuscita a catapultarmi in un mondo fantastico, mentre mi parlava delle sue passioni, dei suoi progetti e, con la grazia che solo un'artista riesce ad esprimere, mi presentava i personaggi delle sue storie... storie che nascono dalla fantasia di una donna eclettica, viaggiatrice, designer, regista, ma che non abbandona mai la sua invidiabile umiltà, con la quale parla di se e del suo lavoro. Guardavo i fotogrammi del sua ultima creatura, Lasagna – un lungometraggio di animazione ambientato tra Verona e Baku – e non potevo fare a meno di pensare quale follia può spingere una persona ad imbarcarsi nella realizzazione di un'opera così complessa. Ogni fotogramma di quell'opera per me è un capolavoro degno delle più importanti gallerie d'arte... e invece nella realtà è solo "un attimo" proiettato su uno schermo, che precede ed è seguito da un altro fotogramma; centinaia, migliaia di fotogrammi che, come le onde del mare, si susseguono ininterrottamente per dare vita al movimento. E' incredibile, vero? Chissà quanti di noi, inesperti del settore, guardando un film d'animazione ci rendiamo veramente conto del meticoloso lavoro che si cela dietro il risultato finale? Ma di "Lasagna" ne parleremo più in là, quando il progetto sarà terminato. Perché Radmila di progetti ne ha realizzati già molti, ed in particolare uno di questi mi è entrato nel cuore, 9x9 - un cortometraggio che ha partecipato a diversi festival internazionali, tra cui Cannes e FIC Puebla in Messico, e che ha vinto il Best Cinematographer Award al Mumbai Film Festival 2014. Fino al fatidico incontro con Radmila ne avevo solo sentito parlare, ed ero effettivamente curiosa di vedere il lavoro di

Radmila ilə gəzinti 9x9 filminin rejisoru ilə Bakıda möhtəşəm görüş

Qısa müddət öncə Bakıda Radmila Qordıç (Radmila Gordic) tanımaq və onunla maraqlı bir axşam keçirtmək uğuruna nail olmuşdum. Xatırlayıram ki, həmin axşam mən evə qayıdıb bəzi məqalələri bitirməyə, o isə səhər tezdən Gürcüstana yola düşəcəyinə görə mehmanxanaya qayıtmağa tələsirdi. Sözdə axşam görüşüb tələsik şam edəcəkdik, lakin gecə yarısındanək söhbət etdik. Bəli, çünki bəzən bir görüşün sehiri bizi o qədər təəccübləndirir və bizə başa salır ki, həyat yaşdan asılı olmayaraq bizə hələ də xəyal qurmağa şans verir. Radmila həmin axşam öz maraqlarından, layihələrindən danışaraq və yalnız incəsənət adamlarına məxsus məharətlə öz əsərlərinin surətlərini mənə təqdim edərək mənə möhtəşəm dünyaya apardı. Həmin əsərlər ki, eklektik, səyyar, dizayner, rejissor, öz qibtəedilən sadəliyini tərk etmədən özündən və işindən danışan bir qadının fantaziyasının bəhrəsidir. Onun üzərində işlədiyi Verona və Bakı şəhərlərində canlandırılmış uzunmetrajlı animasiya filmi - "Lasagne"nin şəkillərinə baxırdım və hansı divanəliyin insanı belə qəliz bir əsəri yaratmağa vadar etdiyini düşünürdüm. Həmin əsərin hər bir şəkli mənim üçün ən önəmli incəsənət qəriyyətlərinin bir şah əsərinə bərabərdir... Əslində isə bu şəkil ekranda göstərilən bir andır və o, yüzlərlə, minlərlə şəkillərlə birləşərək dəniz ləpələri kimi sonsuz bir hərəkəti canlandırır. İnanılmazdır, elə deyilmi? Kim bilir bizim kimi bundan başı çıxmayan nə qədər insan bəxdiqləri animasiya filminin hazırlanması üçün necə dəqiq iş görüldüyünü başa düşə bilər. Lakin "Lasagne" haqqında iş yekunlaşdıqdan daha sonra danışacağıq. Çünki Radmila bu zamanadək çox layihələr həyata keçirib və bunlardan biri xüsusi ilə mənim qəlbimə yol tapıb: 9x9 – bir sıra beynəlxalq kino festivallarda, o cümlədən Kann və Meksikada FIC Puebla kino festivallarında iştirak etmiş, 2014-cü ildə Mumbai Kino Festivalında "Ən yaxşı kinomatoqraf" nominasiyası üzrə mükafat qazanmış qısametrajlı filmidir. Radmila ilə gö-

Radmila Gordic è nata in Serbia (ex-Jugoslavia) nel 1970. Ha studiato lingua e letteratura russa e italiana presso la facoltà di Lettere e lingue straniere dell'Università di Belgrado. Nel 1992, durante la guerra in Jugoslavia, si trasferisce in Italia.

Dal 1993 al 1995 lavora come interprete e traduttrice di lingua russa nell'ambito dell'architettura e design a Milano. Nel 1996 si trasferisce a Mosca, dove studia il russo e continua a lavorare per una Società italiana, della quale diventa socia nel 1998.

Nel 2000 si iscrive al corso di drammaturgia e regia presso l'Accademia di drammaturgia e regia cinematografica (VKRS) di Mosca e studia con V. I. Hotinenko, P. K. Finn e V. A. Fenchenko. Nel 2004 si laurea e realizza il mediometraggio "Alla vita!".

Precedentemente e successivamente alla sua laurea, partecipa e realizza innumerevoli progetti cinematografici, cortometraggi, documentari, film d'animazione, e già in cantiere ha la sceneggiatura di un lungometraggio interamente girato a Baku, diretto da uno dei registi maggiormente apprezzati dal pubblico internazionale.

Radmila Gordic

Radmila Qordıç 1970-ci ildə Serbiyada (keçmiş Yuqoslaviya) anadan olub. Belqrad Universitetinin Filologiya və Xarici Dillər Fakültəsinin rus və italyan dilləri və ədəbiyyatı bölməsini bitirib. O, 1992-ci ildə Yuqoslaviyada müharibə zamanı İtaliyaya köçür.

1993-cü ildən 1995-ci ilədək Milanda memarlıq və dizayn sahəsi üzrə rus dilindən tərcüməçi kimi çalışır.

1996-cı ildə o, Moskvaya köçərək rus dilini öyrənməyə və bir İtalya şirkəti ilə işləməyə davam edir. 1998-ci ildə həmin şirkətin həmsədrinə çevrilir.

2000-ci ildə Moskva dramaturgiya və kinorejissorluq Akademiyasının dramaturgiya və rejissorluq fakültəsinə daxil olur və V.I. Xotinenko, P.K. Finn və V.A. Fenchenko ilə təhsil alır.

2004-cü ildə Akademiya mənən olur və "Alla Vita!" adlı ortametrajlı filmini çəkir.

Məzun olmamışdan öncə və sonra çoxsaylı film layihələrində iştirak edir, qısametrajlı, sənədlı, cizgi filmləri hazırlayır. Hazırda o, dünya tamaşaçılarının rəğbətini qazanmış rejissorlardan biri ilə bütünlüklə Bakıda baş verən hadisələrə həsr olunmuş uzunmetrajlı filmin ssenarisi üzərində çalışır.

Məzun olmamışdan öncə və sonra çoxsaylı film layihələrində iştirak edir, qısametrajlı, sənədlı, cizgi filmləri hazırlayır. Hazırda o, dünya tamaşaçılarının rəğbətini qazanmış rejissorlardan biri ilə bütünlüklə Bakıda baş verən hadisələrə həsr olunmuş uzunmetrajlı filmin ssenarisi üzərində çalışır.

una regista italo-serba, ambientato in Italia ed in Azerbaijan, che aveva riscosso così tanto successo all'estero. Ma come spesso capita, il tempo che passa non lascia quasi mai spazio a ciò che ci piacerebbe fare o che ci ripromettiamo di fare, ma ci lasciamo trascinare dalla vita quotidiana, assecondando i nostri desideri con delle labili promesse del "poi lo farò". E anche in questo caso non ero mai riuscita a trovare l'occasione per cercare quest'opera. Per fortuna che questa volta il destino ha fatto il suo dovere, e non solo non ho dovuto cercarla, magari trafugando su internet, ma ho avuto addirittura l'onore di ricevere una copia del dvd dalle mani della regista, allegata ad un bellissimo libro che ne racconta la storia, dalla nascita alla creazione.

Dalla prefazione del libro 9x9:

"All'architetto tocca il destino più singolare. Quante volte impiega tutto il suo talento e la passione per creare ambienti da cui escludere se stesso! 9x9 racconta il viaggio di un'ombra, il nostro architetto, dalla sua casa al suo ufficio: un'assolata passeggiata in bicicletta diventa un viaggio nel suo processo creativo. I muri, le strade, le grida felici dei bambini, il silenzio religioso di rovine antiche, l'odore dei vestiti appena lavati, un particolare tagliodi luce ci accompagnano lungo il suo percorso e diventano materiali vivi per il suo lavoro. D'ora in poi si ha la sensazione di non essere con lui in questo viaggio in bicicletta, ma in un altro luogo, in altri paesi, in altre strade: quelle della sua mente. La sua adorabile "condanna". La mente di un architetto non si spegne mai, il suo particolare modo di vedere il mondo e le esperienze vissute, tutto questo egli tenta di sintetizzare e fondere in una grande idea 9x9".

Le riprese del film si sono svolte tra Baku e Verona. Il progetto è stato realizzato con un lavoro congiunto di Nariman Film e la Torre, società italiana per la produzione cinematografica, con il sostegno finanziario della Pasha Bank, uno degli istituti di credito più prestigiosi dell'Azerbaijan. Sceneggiatrice e regista del film è Radmilla Gordic. Mindia Esadze e Luca Coassin sono tra gli operatori, mentre i produttori sono Nariman Mammedov e Radmila Gordic.

rüşümüzdən öncə bu film haqqında eşitmişdim. İtalyan-serb əsilli bir rejisorun İtaliya və Azərbaycanda çəkilmiş, xaricdə çox bəyənilmiş işini görməyə doğurdan çox can atırdım. Lakin həmişə olduğu kimi istədiyimiz şeyləri etməyə və ya özümü söz verdiyimiz işlərə vaxt ayırmağa imkanımız olmur və gündəlik həyatın bizi idarə etməsinə icazə verərək öz-özümü "daha sonra edərəm" deyə vədlər veririk. Elə bu səbəbdən həmin əsəri axtarıb baxmağa heç cür imkan tapmamışdım. Lakin xoşbəxtlikdən bu dəfə qismət öz işini gördü, mən nəinki filmi internetdə axtarmağa məcbur qalmadım, hətta filmin tarixçəsindən bəhs edən gözəl kitabla birlikdə müəllifin öz əlindən filmin DVD-yə yazılmış surətini almaq şərəfinə nail oldum.

9x9 filminin kitabının ön sözündən

Memarın taleyi tamamilə başqa bir taledir. Dəfələrlə bütün istedadını və ehtirasını istifadə edərək məkanlar yaradır, lakin özü həmin məkanların xaricində qalır! 9x9 bir kölgənin səyahətindən bəhs edir, bizim memarın kölgəsi, evindən ofisinə qədər uzanan səyahət: onun qızmar günəş altında velosipedlə gəzintisi memarın yaradıcı prosesində dərin səyahətə çevrilir. Divarlar, küçələr, şən uşaq səsləri, qədim xarabalıqların müqəddəs sükutu, təzə yuyulmuş paltarın qoxusu, xüsusi işıqlandırma bizi yol boyu müşayiət edir və onun üçün canlı iş materialına çevrilir. Bundan sonra bizə elə gəlir ki, bu velosiped gəzintisində biz onu izləmirik, tamamilə başqa bir yerdə, başqa ölkədə və başqa küçələrdəyik – onun təxəyyülünün küçələrində. O məhkumdur və bu onun ürəyincədir. Memarın təxəyyülü həmişə çalışır: o özünəməxsus dünyagörüşü və təcrübəsini sintez edərək 9x9 filminin böyük ideyasında birləşdirməyə çalışır.

Filmin çəkilişləri Bakıda və Veronada aparılıb. Layihə "Nərimanfilm" kinostudiyasının və İtalyanın "Torre" şirkətinin birgə səyi və Azərbaycanın ən nüfuzlu banklarından biri olan "Pasha Bank"ın maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilmişdir. Filmin ssenari müəllifi və rejissoru Radmila Qordıç, operatorlar Mindia Esadze və Luca Coassin, prodüserlər isə Nəriman Məmmədov və Radmila Qordıçdır.

Alakbar Mammadov, IL CALCIATORE AZERBAIGIANO CHE SCONFISSE IL MILAN

I tifosi milanisti non potranno scordare Alakperov Mammadov, giocatore azerbaigiano della Dynamo Mosca che il 4 settembre 1955, nella prima amichevole tra una squadra italiana ed una sovietica – svoltasi a San Siro alla presenza di più di 80 mila persone in occasione dell'inaugurazione del secondo anello dello stadio – segnò quattro gol al Milan campione d'Italia.

Alakperov Mammadov, l'Ambasciatore Cutillo, l'editore Teti Alakbarov Mammadov, Sefir Cutillo, redaktor Teti

Ələkbər Məmmədov - "Milan" komandasına qol vuran azərbaycanlı futbolçu

Giuliano Bifulchi

"Milan" futbol komandasının azarkeşləri "Milan" komandasının qapısına dörd qol vuran Dinamo Moskva komandasının oyunçusu Ələkbər Məmmədovu heç zaman unutmayacaqlar. Bu hadisə 1955-ci il sentyabrın 4-də, Moskvanın "Dinamo" komandası ilə İtaliya çempionu olan "Milan" futbol klubu arasında, San Siro stadionunun ikinci dairəsinin təntənəli açılış münasibətilə keçirilən və 80 min tamaşaçının izlədiyi birinci dostluq matçında baş vermişdi.

Definito dall'allora telecronista un giocatore di classe, dinamico e freddo dal sinistro esplosivo, Alakperov Mammadov (in azerbaigiano Ələkbər Əmir oğlu Məmmədov) è nato il 9 maggio 1930 in Azerbaigian nell'odierna capitale Baku, ottenendo popolarità e notorietà per aver militato nella Dynamo Mosca negli anni '50 e nella nazionale dell'Unione Sovietica raggiungendo successi a livello nazionale e distinguendosi in partite internazionali segnando ben undici gol. In Azerbaigian ha giocato invece nel club Neftchi Baku per cinque stagioni segnando 51 gol in 157 partite, esordendo nel 1949 e chiudendo la sua carriera da giocatore nel 1961. Tale è stato l'attaccamento di Mammadov alla propria città natale da allenare il Neftchi Baku al termine della sua carriera per poi divenire nel biennio 1992-1993 il primo allenatore della nazionale di calcio dell'Azerbaigian indipendente, ottenendo la prima vittoria in assoluto della squadra il 25 maggio 1993 contro la Georgia.

La sua notorietà in Russia è dovuta al gol segnato al minuto '87 nel match valido per il campionato sovietico contro lo Spartak Mosca, mentre in Italia è conosciuto per la splendida partita giocata contro il Milan nel 1955 in cui, segnando quattro gol in soli 45 minuti, ha permesso alla Dynamo Mosca di ottenere la vittoria contro la squadra campione d'Italia allenata da Puricelli e composta dai ben noti Buffon (lontano parente di Gianluigi), Cesare Maldini (padre di Paolo Maldini ed ex allenatore della nazionale italiana), Gunnar Gren, Gunnar Nordahl, Niels Liedhom (il famoso trio "Gre-No-Li") e Schiaffino, con un risultato finale di 4 a 1.

Mammadov ha iniziato a calciare il pallone nelle strade di Chambara-

Həmin görüş zamanı şərhçilər tərəfindən yüksək səviyyəli, dinamik və təkminli, sol ayaqla zərbə vuran futbolçu kimi qiymətləndirilmiş Ələkbər Əmir oğlu Məmmədov 9 may 1930-cu il tarixdə Azərbaycanın paytaxtı Bakı şəhərində anadan olub. O, 50-ci illərdə Moskvanın "Dinamo" komandasında və Sovet İttifaqının yığma komandasının tərkibində milli səviyyədə şöhrət və uğur qazanmış, beynəlxalq oyunlarda on bir qol vurmaqla tanınmışdır. Azərbaycanda isə futbolçu Bakının "Neftçi" klubunda oynadığı 157 oyunda 51 qol vurmuşdur. Beləliklə, futbolçu karyerasını 1949 ildə başlamış və 1961 ildə bitirmişdir. Məmmədov öz doğma şəhərinə hər zaman bağlı qalmış və karyerasının sonunda Bakının "Neftçi" komandasının baş məşqçisi olmuşdur. Ələkbər Məmmədov 1992-1993 illərdə, yenidən müstəqillik əldə etmiş Azərbaycanın yığma futbol komandasının baş məşqçisi olmuşdur. Onun çalışdığı komanda ilk oyununu 1993-cü il mayın 25-də Gürcüstan yığması ilə keçirmiş və qalibyyət əldə etmişdir. Futbolçunun Rusiyadakı şöhrəti SSRİ çempionatı zamanı Moskvanın "Spartak" komandası ilə keçirilmiş oyunun 87-ci dəqiqəsində vurulmuş qolla bağlıdır. İtaliyada isə 1955-ci ildə Milan komandası ilə keçirilən maraqlı oyun zamanı Məmmədov cəmi 45 dəqiqə ərzində 4 qol vurmuş və Moskvanın "Dinamo" komandasına Puricelli kimi məşqçisi olan və tərkibində Buffon (Caniucci Buffonun uzaq qohumu), Çezare Maldini (Paolo Maldininin atası və italyan yığma komandasının keçmiş məşqçisi), Qunnar Qren, Qunnar Nordal, Nils Lidhom (məşhur "Gre-No-Li" üçlüyü) və Skyaffino kimi futbolçuları olan komanda üzərində 4:1 hesabı ilə qələbə qazandırmışdır. Məmmədov Bakının Çəmbərbəkənd qəsəbəsində futbol oynamağa başlamış və 19 yaşında Bakının

I festeggiamenti per l'84 compleanno di Alakperov presso l'Ambasciata Italiana a Baku

İtaliyanın Bakıdakı səfirliyində Ələkbərovun 84 illiyinin qeyd olunması

kand, uno dei villaggi vicino Baku, fino a quando, all'età di 19 anni, fu scoperto dal Neftchi Baku per poi andare a giocare alla Dynamo Mosca, squadra di livello internazionale guidata da Lev Ivanovich Jashin, unico portiere a vincere il pallone d'oro nella storia del calcio. L'amichevole con il Milan ha permesso al pubblico italiano ed europeo in generale di conoscere il talento di Mammadov il quale, grazie anche ai quattro gol segnati contro la squadra italiana, divenne famoso nel mondo, consolidando poi la propria notorietà con le presenze nella nazionale Sovietica nel biennio 1958-1959.

Attualmente Alakperov Mammadov dirige il Dipartimento dello Sport della State Oil Accademy dell'Azerbaigian dove lavora per promuovere il calcio nazionale.

Il 9 maggio, in occasione del suo 84° compleanno, Mammadov è stato festeggiato presso l'Ambasciata italiana a Baku grazie all'iniziativa promossa dal professor Chapai Sultanov, noto saggista e analista geopolitico azerbaigiano, insieme all'editore italiano Sandro Teti, nonché dall'Ambasciatore d'Italia Giampaolo Cutillo, il quale assieme alla consorte Elisabetta ha organizzato un ricevimento presso la propria residenza.

Durante il ricevimento, che è stato seguito dai principali media azerbaigiani, è stato proiettato un filmato con i quattro gol segnati da Alakperov a Milano. Erano presenti anche il direttore dell'Italian Trade Agency a Baku, Luigi D'Apra, la presidente e fondatrice dell'Associazione di amicizia Italia-Azerbaigian, Paola Casagrande, l'architetto Laura Peretti, titolare di Studio Insito e Stefano Muscaritolo, musicologo e musicista, docente presso l'ADA University di Baku.

Alakbar Mammadov, il calciatore azerbaigiano che sconfisse il Milan, ci ha lasciato il 28 Luglio 2014, in una calda giornata estiva. Gli amici italiani lo ricordano con affetto, non solo per il suo talento, ma per la sua simpatia e la sua incredibile umanità.

Ciao Alakbar, riposa in pace.

"Milan" komandasına zərbə yetirən azərbaycanlı futbolçu Ələkbər Məmmədov 2014-cü il iyulun 28-də, isti bir yay günündə dünyasını dəyişmişdir. Onun italyan dostları futbolçunu yalnız istedadına görə yox, həm də istiqanlılığına və yüksək insani keyfiyyətlərinə görə məhəbbətlə yad edirlər.

Əlvida Ələkbər, Allah sənə rəhmət etsin.

"Neftçi" klubuna daxil olmuşdur. Sonradan futbolçu Moskvanın beynəlxalq səviyyəli və məşqçisi futbol tarixində "Qızıl top" mükafatını qazanmış yeganə qarığı olan Lev İvanoviç Yaşinin rəhbərliyi altında "Dinamo" komandasında oynamışdır. Milan komandası ilə keçirilən dostluq görüşü İtaliya və ümumiyyətlə Avropa tamaşaçılarına Məmmədovun istedadını tanıtdırmağa imkan yaratmışdır. Futbolçu İtaliya komandasına vurduğu dörd qol sayəsində dünyada məşurlaşmış və sonradan şöhrətini Sovet yığma komandasının tərkibində 1958-1959-cu illərdə daha da gücləndirməyə nail olmuşdur. Hazırda Ələkbər Məmmədov Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasının İdman Kafedrasına rəhbərlik etməklə yanaşı milli futbolun inkişaf etdirilməsinə də öz dəstəyini verir.

Mayın 9-da Məmmədovun 84 yaşı tamam oldu. Futbolçunun ad günü münasibətilə professor və Azərbaycanın məşhur geosiyasi eksperti Çapay Sultanovun və italyan nəşrçisi Sandro Tetinin təşəbbüsü, habelə İtaliyanın Azərbaycandakı səfiri Campaolo Kutillo və onun xanımı Delianin iştirakı ilə İtaliyanın Bakıdakı səfirliyində təntənəli mərasim təşkil olundu.

Azərbaycanın aparıcı kütləvi informasiya vasitələri iştirakı ilə keçirilən mərasimdə Ələkbər Məmmədovun Milan komandasına vurduğu qollara həsr olunmuş video nümayiş etdirilmişdir. Mərasimdə, həmçinin Bakıda İtaliya Ticarət Agentliyinin direktoru Luici D'Apra, İtaliya-Azərbaycan Dostluq Assosiasiyasının prezidenti və təsisçisi Paola Kazagrande, memar Laura Peretti, StudioInsito şirkətinin direktoru və musiqişünas, Azərbaycan Diplomatik Akademiyasının Dosenti Stefano Muscaritolo iştirak etmişdir.

Il viaggio nella vita e nelle opere di KURBAN SAID

L'ASSOCIAZIONE ITALIA-AZERBAIGIAN DEDICA UNA CONFERENZA AL GRANDE SCRITTORE AZERBAIGIANO

il Professor Salvatore Ferraro, Il Professor Romolo Ercolino, Il Professor Carlo Frappi
Professor Salvatore Ferraro, Professor Romolo Ercolino, Professor Carlo Frappi

Radu Motoca

Nella splendida cornice di Positano, perla della costiera amalfitana, si è tenuta lo scorso 11 giugno una conferenza dedicata al tema del viaggio nella vita e nelle opere di Essad Bey, uno degli pseudonimi del grande romanziere azerbaiiano meglio noto come Kurban Said.

Nella suggestiva location offerta dell'Hotel Le Agavi, incastonato su una scogliera a picco sul cristallino Mar Tirreno, la conferenza ha visto la partecipazione di un pubblico nutrito, composto da studiosi e da abitanti di Positano. Di quella cittadina, cioè, che ha ospitato l'autore azerbaiiano negli ultimi anni di vita e che oggi ne conserva le spoglie nel locale cimitero. Positano come trait d'union tra Italia e Azerbaigian, come luogo di memoria condivisa che avvicina i due paesi e ne facilita la comprensione reciproca.

A rompere il ghiaccio prima dell'apertura dei lavori è stata la toccante rappresentazione teatrale del gruppo dei Murattori, Gian Maria Talamo e Giovanna Parlato, che hanno impersonato Kurban Said e la moglie Erika, leggendo brani delle missive scritte nel periodo del soggiorno a Positano.

La conferenza – organizzata dall'Associazione Italia-Azerbaigian coerentemente con l'attenzione da sempre rivolta alla valorizzazione del patrimonio culturale e letterario del paese caucasico – è stata introdotta dal Presidente dell'Associazione, Paola Casagrande – che ha svolto una riflessione storica sul tema del viaggio nel Caucaso, dagli antichi romani ad oggi – e aperta dai saluti istituzionali dell'Ambasciatore azerbaiiano in Italia, Vaqif Sadiqov, e dal sindaco della cittadina italiana, Michele De Lucia. In un clima tutt'altro che formale e caratterizzato da grande partecipazione, i saluti istituzionali, hanno introdotto il tema della conferenza, sottolineando efficacemente la valenza della vita e delle opere di Kurban Said come fattore di vicinanza ed empatia culturale tra Italia ed Azerbaigian.

Qurban Səidın həyat və yaradıcılığınə səyahət

İtaliya-Azərbaycan Assosiyasiyası böyük Azərbaycan yazıçısına həsr olunmuş konfrans keçirdi

İtaliyanın Amalfitan sahillərinin gözəl incisi olan Pozitano şəhərində, iyun ayının 11-də, daha çox Qurban Səid kimi tanınan Əsəd bəy təxəllüslü məşhur azərbaycanlı yazıçının həyat və yaradıcılığınə həsr olunmuş konfrans keçirildi.

Tirren dənizinin dik qayalı billur sahillərində yerləşən "Hotel Le Agavi" mehmanxanasında keçirilən konfransda İtaliyanın elmi dairələri və Pozitano şəhərinin ictimaiyyəti ibarət geniş auditoriya iştirak edirdi. Pozitano azərbaycanlı yazıçının ömrünün son illərində qonaqpərvərliklə qəbul edən və onun məzarını öz torpağında qoruyan bir şəhərdir. Pozitano İtaliya ilə Azərbaycanı bir-birinə bağlayan və qarşılıqlı anlayışa şərait yaradan xatirələr məkanıdır.

Konfransdan öncə "Murattori" teatr qrupunun aktyorları Can Mariya Talamo və Covanna Parlatonun Qurban Səidın Pozitanoda yaşadığı dövrdə həyat yoldaşı Erika ilə olan yazışmalarından parçalar oxuyaraq onların obrazlarını təsirli şəkildə canlandırdılar.

Qafqaz ölkəsi olan Azərbaycanın mədəni və ədəbi irsinə daima xüsusi diqqət ayıran İtaliya-Azərbaycan Assosiyasiyasının təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən konfransda Assosiyasiyanın prezidenti xanım Paola Kasaqrande giriş sözü ilə çıxış edərək qədim romalıların dövründən ta indiyədək Qaf-

Esibizione canora degli studenti dell'ADA University di Baku
Bakıda ADA Universitetinin tələbələrini çıxışı

Il Sindaco di Positano De Lucia, l'Ambasciatore Sadiqov e il Presidente dell'Associazione Italia Azerbaijan Casagrande
Positanonun meri De Lucia, Səfir Sadiqov və İtaliya Azərbaycan Assosiyasiyasının prezidenti Casagrande

La seconda sessione della conferenza è stata aperta e moderata da Carlo Frappi, ricercatore e socio fondatore dell'Associazione Italia-Azerbaigian. Prendendo spunto dal capolavoro di Kurban Said, "Ali e Nino" – recentemente ripubblicato in Italia da Imprimatur grazie a un progetto dell'Associazione – Frappi ha introdotto i partecipanti al tema del viaggio nella vita e nelle opere del romanziere azerbaiiano, disegnando un affascinante affresco storico della Baku nella complessa fase tra l'inizio del XX secolo e la proclamazione della Repubblica Democratica dell'Azerbaigian (1918-'20). La sessione ha poi ruotato attorno alla presentazione del libro "Essad Bey, Scrittore azerbaiiano a Positano" con la partecipazione del Prof. Salvatore Ferraro e dell'autore, il Prof. Romolo Ercolino. In un clima di profonda empatia tra pubblico e relatori, Ercolino ha spiegato la genesi del volume, frutto di un accorto lavoro di ricostruzione storica fondato sullo stretto rapporto che legò l'autore azerbaiiano a suo padre, allora Capo dei Vigili di Positano, che, obbligato a fargli visita quotidianamente, instaurò con Kurban Said un solido rapporto di amicizia.

Piacevole sorpresa, all'evento di Positano ha preso parte un gruppo di studenti azerbaiiani della ADA University di Baku, che non hanno perso l'occasione di presenziare alla conferenza nel corso un più lungo soggiorno in Italia che li ha portati a visitare le principali città del Bel Paese. Prima del cocktail finale, tenutosi sulla suggestiva terrazza dell'hotel, i ragazzi dell'ADA sono stati protagonisti di un piacevole fuoriprogramma: accompagnati al pianoforte da Riccardo Torchia, hanno infatti cantato canzoni tradizionali azerbaiiane e italiane. Il giorno successivo alla conferenza, l'Associazione ha inoltre improvvisato una visita al meraviglioso cimitero di Positano, dove i ragazzi hanno potuto visitare la tomba del grande Kurban Said.

qaz tarixinə nəzər saldı. Tədbirin rəsmi açılış nitqini Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri Vaqif Sadiqov və Pozitano şəhərinin meri Mikele De Lucia söylədilər. Səmimi mühitdə və çoxsaylı qonaqların iştirakı ilə davam edən konfransda Qurban Səidın həyat və yaradıcılığınə İtaliya və Azərbaycan arasında bağlılıq və mədəni yaxınlıqda önəmli rol oynaması dəfələrlə vurğulandı.

Konfransın ikinci mərhələsi tədqiqatçı və İtaliya-Azərbaycan Assosiyasiyasının yaradıcı üzvlərindən biri Karlo Frappi tərəfindən açıq elan olunduqdan sonra onun moderatorluğu ilə davam etdi. Assosiyasiyanın dəstəyi ilə bu yaxınlarda İtaliyada "Imprimatur" nəşriyyat evi tərəfindən Qurban Səidın yenidən nəşr edilmiş şah əsəri olan "Əli və Nino" kitabı haqqında söhbətə başlayan Frappi 20-ci əsrin əvvəlləri və Azərbaycan Demokratik Respublikasının (1918-20) elan olunduğu mürəkkəb zaman kəsiyindəki Bakının tarixi peyzajını göz önünə gətirərək azərbaycanlı yazıçının həyat və yaradıcılığınə səyahət etdi. Konfransda sonra "Əsəd bəy, azərbaycanlı yazıçı Pozitanoda" adlı kitabın professor Salvatore Ferraro və kitabın müəllifi Romolo Ercolinonun iştirakı ilə təqdimatı keçirildi. Xoş ab-havadə davam edən tədbirdə müəllif Ercolino kitabın yaranma səbəbindən bəhs etdi. Kitab azərbaycanlı yazıçının o zaman Pozitano şəhərinin polis rəisi vəzifəsində olan atası ilə dərin münasibətinə və atasının ona olan mühüm dostluq əlaqələrinə əsaslanan dəqiq tarixi araşdırmanın nəticəsidir.

İtaliyanın əsas şəhərlərini gəzmək üçün bu gözəl ölkədə səfərdə olan "ADA" Universitetinin tələbələrini fürsətdən əldən buraxmayaraq konfransda iştirak etmələri çox xoş təsadüf oldu. Konfransın sonunda mehmanxananın möhtəşəm terrasında təşkil olunan ziyafətdən öncə Universitetin tələbələri proqramdan kənar azərbaycan və italyan milli musiqilərini ifa etdilər. Konfransın ertəsi günü Assosiyasiya tələbələrə Qurban Səidın Pozitanonun tarixi qəbristanlığındakı məzarını ziyarət etmək imkanı yaratdı.

Il turismo e la cultura uniscono LA PUGLIA ALL'AZERBAIGIAN

Turizm və mədəniyyət Pulyanı Azərbaycana bağlayır

Lucio Perrone

Lecce è una città che vanta una storia millenaria. Grazie alla sua posizione geografica, vero e proprio ponte sul Mediterraneo, è stata da sempre crocevia di culture e di popoli che hanno lasciato grandi testimonianze nella cultura, nell'arte e nelle tradizioni. Oggi sta conoscendo un periodo di rinascita, dal punto di vista turistico e culturale, coronato dalla candidatura per il titolo di Capitale europea delle Culture 2019. La città ospita la Legazione dell'Associazione Italia Azerbaijan, organo che gestisce le attività associative inerenti all'area della Puglia, regione importantissima perché terminale ultimo del progetto Trans-Adriatic Pipeline (TAP) il quale porterà il gas naturale azerbaijano sul mercato italiano e poi europeo.

Secondo quanto dichiarato da Lucio Perrone, responsabile del Dipartimento Turismo Italia Azerbaijan, attivo in special modo nell'area pugliese, la Legazione può essere vista come uno strumento di fondamentale importanza per intensificare le relazioni tra i due paesi e, soprattutto, per poter meglio gestire a livello periferico le iniziative e le attività dell'associazione. Le opportunità date dall'Associazione Italia Azerbaijan sono molteplici e, grazie alla professionalità di spessore delle persone che fanno parte dell'Associazione, si è imposta nel tempo la necessità di delegare ruoli ed azioni ad ogni singolo componente, a seconda delle relative e consolidate competenze ed esperienze professionali, spinta decisiva per operare in modo incisivo ed efficace. La legazione pugliese è giovanissima ed è l'ultima nata all'interno dell'Associazione. Tuttavia, grazie all'esperienza e alla professionalità dei suoi componenti, ha intrapreso le attività di cooperazione con il giusto entusiasmo: dopo circa 20 giorni dall'incarico la Legazione era già a Baku, in occasione della fiera internazionale del turismo AITF, presentando un progetto legato all'intensificazione dei flussi turistici tra i due mercati e ad azioni mirate alla formazione di nuove professionalità in grado di gestire al meglio i turisti azerbaijani ed italiani. Nel mese di maggio è stato invece organizzato un educational tour, con momenti di training ed un workshop conclusivo in Puglia e nel Salento. Nutrita la presenza della delegazione arrivata da Baku: non solo operatori turistici ma anche componenti delle autorità azerbaijane. La delegazione azerbaijana durante la visita nel Salento ha più volte manifestato interesse non solo per l'aspetto turistico, ma anche per le attività produttive enogastronomiche, agroalimentari, per la moda e per il design. In Puglia grande interesse ha suscitato l'iniziativa, anche dal punto di vista mediatico, con Tv e carta stampata che hanno seguito e diffuso con attenzione ogni momento del tour. Inoltre, nel mese di giugno a Lecce è stata organizzata un Country Day Azerbaijan, Tourism & Trade, ulteriore evento che dimostra come, per stessa ammissione di Lucio Perrone, dopo appena tre mesi di attività si sono già creati i presupposti per fare continuare al meglio il lavoro dell'associazione nell'area pugliese.

Le potenzialità di crescita della cooperazione e dell'interscambio tra la Puglia e l'Azerbaijan sono elevatissime e promettono di stimolare la fantasia non soltanto di viaggiatori e turisti, ma anche di imprenditori alla ricerca di nuove opportunità. Per far ciò, è essenziale una strategia di comunicazione efficace volta a far scoprire le potenzialità e le peculiarità dell'Azerbaijan. Una strategia comunicativa alla quale si rifanno le iniziative in cantiere, viste come presupposti per sviluppare progetti futuri. Gli stessi gemellaggi istituzionali, ma anche le iniziative private, sono uno degli strumenti reali e concreti che possono dare forza mediatica alle relazioni Italia – Azerbaijan.

Leççe minillik tarixə malik bir şəhərdir. Aralıq dənizi üzərində körpü olan Pulya coğrafi mövqeyinə görə bölgənin mədəniyyət, incəsənət və adət-ənənəsində dərin izlər buraxan müxtəlif mədəniyyət və xalqların qovşağ nöqtəsi olmuşdur. Bu gün turistik və mədəni baxımdan yenidən çiçəklənmə dövrünü yaşayan şəhərin 2019-cu il üçün Avropanın Mədəni Paytaxtı titulluna namizədliyi irəli sürülmüşdür. Şəhərdə Azərbaycan təbii qazını İtaliya, oradan da Avropa bazarına daşıyacaq Trans-Adriatik Boru Kəməri (TAP) layihəsinin son məntəqəsi olan Pulya regionu ilə bağlı assosiativ fəaliyyətləri icra edən orqanın - İtaliya Azərbaycan Assosiasiyasının missiyası yerləşir.

Xüsusilə Pulya ərazisində aktiv çalışan İtaliya Azərbaycan Turizm Departamentinin rəhbəri Luçço Perronenin bəyan etdiyi kimi, missiya iki ölkə arasında əlaqələri gücləndirmək istiqamətində vacib rol oynaya, assosiasiyanın təşəbbüs və fəaliyyətlərini periferik səviyyədə daha yaxşı idarə edə bilər. İtaliya Azərbaycan Assosiasiyasının imkanları çox genişdir. Assosiasiyaya daxil olan insanların yüksək peşəkarlığı sayəsində qısa zaman kəsiyində vəzifə və fəaliyyətlər peşəkarlıq baxımından hər kəsin sərəfə və bacarıqlarına uyğun olaraq bölünmüşdür. Sözsüz ki, bu daha effektiv və qətiyyətli çalışmaya imkan verəcəkdir.

Pulya missiyası gəncdir və Assosiasiya nəzdində ən son yaranmış qurumdur. Öz üzvlərinin təcrübə və peşəkarlığına əsaslanaraq həqiqi entuziazmla əməkdaşlıq fəaliyyətinə başlamışdır: yaradıldıqdan təxminən 20 gün sonra missiya artıq Bakıda idi və azərbaycanlı və italyan turistlərin düzgün idarə olunması məqsədilə yeni təlimlərin həyata keçirilməsini və iki bazar arasında turist axını artırmağı hədəfə alan layihəni təqdim etmək üçün AİTF beynəlxalq turizm sərəfəsində iştirak edirdi.

May ayında Pulya və Salentoya məşğələlər və yekun seminarlardan ibarət tədris turu təşkil olundu. Azərbaycandan gələn böyük nümayəndə heyətinə təkə turistik operator deyil, həmçinin Azərbaycanın səlahiyyətli şəxsləri də daxil idi. Nümayəndə heyəti Salentoya səfəri zamanı yalnız turistik aspektlərə deyil, həmçinin enoqastronomik, aqroalimantar istehsalat fəaliyyətlərinə, dəb və dizayna sonsuz maraqlarını dəfələrlə vurğuladılar. Pulyada bu təşəbbüs mediada da maraq yaratdı, televiziya, dövrü mətbuat turun hər anını maraq və diqqətlə izlədi və işıqlandırdı. Bundan əlavə, iyun ayında Leççədə növbəti tədbir Country Day Azerbaijan, Tourism & Trade təşkil olundu. Tədbir Luçço Perronenin cəmi üç aylıq fəaliyyətdən sonra Assosiasiyanın Pulya ərazisində daha səmərəli iş aparması üçün əlverişli zəmin yarada bildiyinin göstəricisi kimi dəyərləndirilməlidir.

Azərbaycan və Pulya arasında mübadilə və əməkdaşlığın artmaqda olan potensialı yalnız səyyah və turistlərin fantaziyasını canlandırmaq üçün deyil, sahibkarlar üçün də yeni imkanlar axtarmaq baxımından önəm daşıyır. Bu məqsədlə Azərbaycanın özünəməxsusluğunu və potensialını üzə çıxarmaq istiqamətində iş aparacaq kommunikasiya strategiyasının olması zəruridir. Kommunikasiya strategiyası gələcək layihələrin həyata keçiriləcəyi yerlərdə təşəbbüslərin ortaya çıxmasına imkan verir. Rəsmi qaradaşmalar, həmçinin özəl sahədə meydana çıxan təşəbbüslər İtaliya ilə Azərbaycan arasında əlaqələri gücləndirmək üçün atılmış konkret və real addımlardan biridir.

Sono arrivati nel Salento alla spicciolata, da aeroporti e Paesi diversi. Non tanto diversi, però, da impedire loro di fare subito delegazione "pesante", pronta a confrontarsi con gli operatori economici e turistici del Salento. Non solo per interessare relazioni turistiche, insomma – conoscere i posti migliori per fare il bagno, per mangiare, per divertirsi – bensì per instaurare vere e proprie partnership commerciali proficue per tutti: per loro, provenienti dalle ex Repubbliche sovietiche di Azerbaijan, Lettonia, Uzbekistan, Kazakistan, più la Turchia, e per alcuni operatori economici e turistici salentini che hanno aderito all'iniziativa. Per dare vita insomma a gemellaggi tra città e temporary shop ed eventi dedicati alle aziende salentine e pugliesi che operano nei settori del design, dell'enogastronomia e dell'agroalimentare, della moda e del fashion, dell'artigianato. Fino alla formazione di guide turistiche specializzate nelle rispettive lingue, sia in Puglia che nei Paesi in questione: in nome del Progetto "Wonderful Puglia".

A metà maggio, infatti, sono approdati nel Salento non solo i tour operator maggiormente rappresentativi dei Paesi in questione, ma anche autorità governative, rappresentanti delle Camere di commercio e delle università, compagnie aeree, operatori economici e dell'informazione. Per molti di loro la prima volta in Italia: un risultato che premia la capacità attrattiva del Salento, ma anche il lavoro instancabile e mirato del leccese Lucio Perrone, responsabile della legazione pugliese dell'Organismo Internazionale Italia-Azerbaijan e responsabile nazionale del relativo Dipartimento Turismo, con il prezioso contributo della coordinatrice di progetto Federica Puscio. L'arrivo della delegazione nel Salento è stato infatti preceduto da incontri, nei mesi invernali, a Riga (Lettonia, Balltour Exhibition); Berlino (ITB presso Uzbekistan Airways); ancora Riga (Raudi und Draugi Hotel, incontro formativo sulla destinazione Puglia / Salento con i tour operator lettoni); Baku (AITF, conferenza stampa in diretta sulla tivù di Stato azerbaijana alla presenza del Ministero della Cultura e Turismo).

La delegazione, che durante il suo tour salentino ha visitato località e aziende di tutto il Salento, ha incontrato istituzioni e imprenditori salentini martedì 13 maggio presso l'Hotel Leone di Messapia a Lecce, e il 16 maggio durante la conferenza stampa con istituzioni brindisine e leccesi e successivo seminario formativo a Palazzo Nervegna a Brindisi, prima di un workshop tra tour operator e gli albergatori pugliesi. I momenti conviviali del tour si sono invece tenuti presso l'Hotel Suite Le Dune di Porto Cesareo, Masseria Appidè di Corigliano d'Otranto, Tenuta Moreno di Mesagne (dove si è svolta una cena di gala con sfilata di abiti da sposa e cerimonia e vintage di aziende pugliesi), Hotel Tiziano di Lecce, Canne bianche di Torre Canne. La delegazione è stata invece alloggiata invece presso l'Hotel Leone di Messapia di Lecce e presso alcune strutture ricettive brindisine che hanno aderito all'iniziativa grazie alla disponibilità di Federalberghi Brindisi. Partner dell'iniziativa PugliaPromozione, Provincia di Lecce e brand "Salento d'amare", Federalberghi Lecce e Brindisi, Confcommercio Lecce, Camera di commercio di Lettonia, Salento Driver, Gal Terra d'Arneo, Air Baltic, Air Berlin, Uzbekistan Airways e Azerbaijan Airlines. Supporto tecnico a cura di Vito Chirenti e Motus Animi.

Onlar Salentoya ayrı-ayrılıqda gəldilər. Fərqli hava limanlarından və fərqli ölkələrdən. Əslində o qədər də fərqli deyildilər. Bütün heyət üzvləri gələn kimi Salento regionunun iqtisadi və turizm operatorları ilə artıq tanış olmağa hazır idilər. Onları öz şəxsi turistik

maraqları, yəni dənizə, restoranlara getmək, aylanmaq məqsədi ilə ən yaxşı yerləri kəşf etmək deyil, hamı üçün səmərəli olacaq əsl tərəfdaşlıq yaratmaq istəyi birləşdirirdi. Keçmiş sovet ölkələri olan Azərbaycan, Latviya, Özbəkistan və Qazaxıstandan, həmçinin turizm ölkəsi olan Türkiyədən gələn iş adamlarını turizm və iqtisadi sahədə fəaliyyət göstərən yerli həmkarları ilə qarşılıqlı faydalı əlaqələr qurmaq maraqlandırirdi. Əsas məqsəd isə şəhərlərin qaradaşlaşması prosesinə yeni nəfəs vermək, Salento və Apulya vilayətlərinin dizayn, şərabçılıq, qastronomiya, kənd təsərrüfatı məhsulları, moda, əl əməyi kimi sahələrdə fəaliyyət göstərən şirkətlərlə birgə yarmarkaların və digər tədbirlərin təşkilinə nail olmaq idi. Tədbir çərçivəsində "Wonderful Puglia" layihəsi üzrə Apulya regionu və iştirakçı ölkələr üçün turizm bələdçilərinin hazırlanması da nəzərdə tutuldu. May ayının ortalarında Salentoda keçirilən tədbirdə nəinki yuxarıda adları şəkildə ölkələrin tur operatorları, hətta hökumət nümayəndələri, ticarət palataları, universitetlər, hava yolları şirkətləri, iqtisadiyyat və informasiya operatorları da iştirak etdirdilər. Onların əksəriyyəti İtaliyaya birinci dəfə səfər edirdi. Tədbirin belə uğur əldə etməsinin səbəbi Salentonun cazibəli gözəlliyindən əlavə, İtaliya Azərbaycan Beynəlxalq Təşkilatının Apulya regionu üzrə nümayəndəliyinin məsul şəxsi və Turizm Departamentinin milli nümayəndəsi Luçço Perronenin (Lucio Perrone) yorulmadan göstərdiyi sayğın və layihənin kordinatoru Federika Puşonun (Federica Puscio) dəyərli dəstəyinin nəticəsi idi. Heyətin Salentoya səfərindən öncə hələ qış aylarında Riqada (Latviya, Balltour Exhibition), Berində (ITB sərgisi, Özbəkistan Hava Yolları), yenidən Riqada (Raudi und Draugi Hotel, Apulya/Salento regionları üzrə latviyalı tur operatorları ilə görüş) və Bakıda (AITF sərgisi, Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm nazirinin iştirakı ilə Azərbaycan televiziyası ilə bir başa yayımlanan mətbuat konfransı) bir sıra görüşlər keçirilmişdi.

Salento səfəri zamanı regionun bütün məkanları və şirkətləri ilə tanış olan heyət may ayının 13-də, Leççe şəhərində yerləşən "Hotel Leone di Messapia" mehmanxanasında keçirilən görüş zamanı Salento regionunun, may ayının 16-da mətbuat konfransı zamanı Brindizi və Leççe şəhərinin yerli dövlət orqanları və iş adamları ilə tanış oldular. Daha sonra Brindizi şəhərində "Palazzo Nervegna" sarayında seminar, Apulya regionunun tur operatorları və mehmanxana sahibləri ilə tədbir keçirildi. Səfər zamanı qonaqlar "Hotel Suite Le Dune di Porto Cesareo", "Masseria Appidè di Corigliano d'Otranto", "Tenuta Moreno di Mesagne" (burda Apulya şirkətlərinin gəlinlik, ziyafət və vintaj libaslarının dəfələsini nümayiş etdirildiyi qala gecəsi keçirilib), "Hotel Tiziano di Lecce", "Canne bianche di Torre Canne" kimi məkanlarda qonaqpərvərliklə qarşıladılar. Heyət üzvləri səfər müddəti boyunca Leççe şəhərində "Hotel Leone di Messapia" mehmanxanasında və Federalberghi Brindisi milli mehmanxana federasiyaları olan "Federalberghi", "Confcommercio Lecce", Latviyanın Ticarət Palatası, "Salento Driver", "Gal Terra d'Arneo", "Air Baltic", "Air Berlin", "Uzbekistan Airways" və Azərbaycan Hava Yolları dəstək göstərmişdilər. Texniki dəstək Vito Kirenti (Vito Chirenti) və Motus Animiya (Motus Animi) məxsus idi.

“COUNTRY PRESENTATION DAY TOURISM & TRADE” A LECCE

Leççe şəhərində Azərbaycan haqqında keçirilən

“Country presentation Day Tourism and Trade” adlı təqdimat

Leda Cesari

Baku chiama, Lecce risponde. Guadagnandosi intanto un ricco reportage fotografico sulla rivista ufficiale dell'Associazione Italia-Azerbaijan, "Via della Seta". Che ha come obiettivo, spiega il direttore (nonché presidente del sodalizio internazionale) Paola Casagrande, "contribuire a promuovere la reciproca conoscenza e a diffondere il valore dell'amicizia e della cooperazione". Il resto, poi, si vedrà: il business con il Salento e la Puglia, se c'è intesa sincera, nascerà spontaneo.

Già, perché gli azerbaijani son così - spiegano i delegati (italiani), nella saletta dell'Art Hotel & Park di Lecce, agli imprenditori leccesi accorsi al "Country Presentation Day Tourism & Trade", organizzato dall'Associazione e dalla Provincia di Lecce con l'obiettivo di ana-

Bakı səsləyir, Leççe səs verir. Hər şeydən öncə İtaliya-Azərbaycan Assosiasiyasının rəsmi jurnalı olan "İpək Yolu" üçün tədbirdən çəkilən şəkillərdən ibarət zəngin foto-reportaj hazırladıq. Assosiasiyamızın prezidenti və jurnalın direktoru Paola Casagrandenin dediyi kimi "İpək Yolu" jurnalının məqsədi "iki ölkənin qarşılıqlı şəxildə bir-birini tanımasına dəstək, dostluq və əməkdaşlıq dəyərlərini yaymaqdan" ibarətdir. Digər məsələlər sonradan bəlli olacaq: Salento və Apulya regionları ilə biznes əlaqələri səmimi anlayış olduqdan sonra öz-özünə yaranacaq.

"Onlar belədir, daimi olmayan əlaqələri, tez-bazar işgüzar münasibətləri sevmirlər, onlar uzunmüddətli tərəfdaşlıq istəyirlər" deyər italyanlı maruzəçilər "Art Hotel and Park" mehmanxanasında Leççe Assosiasiyası və əyaləti tərəfindən Azərbaycan bazarının araşdırılması, mümkün biznes əlaqələrinin qurulması üçün təşkil olunmuş "Country

Il Presidente dell'Associazione Italia Azerbaijan Paola Casagrande, il Responsabile del Dipartimento Turismo Lucio Perrone, L'Assessore al Turismo della Provincia di Lecce Francesco Pacella

İtaliya Azərbaycan Assosiasiyasının prezidenti Paola Casagrande, Turizm Şöbəsinin müdiri Lucio Perrone, Lecce əyalətinin Turizm üzrə müşaviri Francesco Pacella

lizzare i rispettivi mercati e le prospettive di business congiunto - non amano le relazioni sporadiche, lo scambio mordi e fuggi, bensì le partnership stabili durature. E se la vogliamo mettere sul piano delle cifre, l'Italia, a ben guardare, è già il primo partner commerciale dell'Azerbaijan, spiegano agli imprenditori salentini attenti in sala Francesco Pacella (Provincia di Lecce), Paola Casagrande (Presidente dell'Associazione Italia-Azerbaijan), Lucio Perrone (Responsabile del Dipartimento Turismo), Paul Sassine (Responsabile della Comunicazione), Domenico Liotto (Responsabile del Dipartimento Industriale): solo che, si sa, è un partner alle volte distratto. E lento, molto lento nelle decisioni: sicché poi arriva l'Hollande di turno – come accaduto nelle scorse settimane, si dolgono i delegati – e si porta a casa la commessa miliardaria per un'ingente fornitura di treni. E all'Italia, che pure potrebbe esportare locomotive in tutto l'universo ferroviario, solo le pive nel sacco.

Insomma, e per farla breve: gli azerbaijani vogliono fare affari con il Salento. Non solo turistici, non solo per prospettive di vacanza: anche perché – spiega Lucio Perrone, ideatore leccese dell'incontro di maggio con la delegazione caucasica “mista” – un luogo liquido dentro cui fare i tuffi già ce l'hanno. Sì, il mar Caspio: “Certo, non è il mare salentino”, sgombra subito il campo dagli equivoci Perrone, “però c'è. E gli azerbaijani ci vanno”. Per fare i turisti in Italia, insomma, i futuri amici pretendono giustamente più che una spiaggia e un poco di vento: vogliono enogastronomia, arte, cultura, storia, moda. E tutto questo la Puglia ce l'ha: come ha anche risorse – spostando il discorso sul possibile export al di là d'Adriatico – che possono seriamente interessare i ricchissimi caucasici d'Azerbaijan, spiegano ancora i vertici dell'Associazione: dall'olio d'oliva alle tecnologie avanzate, dalle scarpe ai taralli. “Perché gli azerbaijani amano l'Italia e gli italiani, da cui non sono in realtà molto dissimili”, concludono i delegati scambiandosi biglietti da visita e numeri di telefono con gli imprenditori salentini che partecipano all'iniziativa. Ma bisogna vedere se gli italiani, e i pugliesi in particolare, amino il business.

presentation Day Tourism and Trade” adlı tədbirə yığılmış Leççe əyalətindən olan iş adamlarına azərbaycanlılar haqqında məlumat verirlər. Rəqəmlərlə araşdırsaq İtaliya Azərbaycanın birinci ticari tərəfdaşdır, deyə Françesko Paçella (Francesco Pacella – Leççe əyaləti), Paola Kazaqrande (Paola Casagrande – İtaliya - Azərbaycan Assosiasiyasının Prezidenti), Luço Perrone (Lucio Perrone – Turizm Departamentinin Müdiri), Pol Sassin (Paul Sassine – Komunikasiya Departamentinin Müdiri), Domeniko Lyotto (Domenico Liotto – Sənaye Departamentinin Müdiri) diqqətlə onlara qulas asan Salento regionunun iş adamlarının diqqətinə çatdırırlar: Lakin bildiyimiz kimi, bu tərəfdaş qərar verməkdə çox astadır. O qədər astadır ki, ötən həftələrin birində baş verdiyi kimi – məruzəçilər məyusluqla bildirirlər – böyük miqdarda lokomotivlərin satın alınması ilə bağlı milyardlıq tenderdə Hollandiyanın qalib gəlməsinə səbəb ola bilər. Bütün dünyanın dəmir yolları üçün lokomotiv ixrac etmək qabiliyyətinə malik İtaliyaya isə ancaq kəsinin dibi qalır. Xülasə, azərbaycanlı iş adamları Salento regionu ilə iş qurmaq niyyətindədirlər. Söhbət tək turizm sahəsindən və ya tətillərinin təşkil edilməsindən getmir - deyə may ayında Qafqazlı heyətlə görüşün təşkilatçısı Lucio Perrone qeyd edir – çünki onların üzməyə öz su hövzələri var. Bəli, söhbət Xəzər dənizindən gedir. Düzdür, bu, Salento dənizinə bənzəmir - deyə aydınlıq gətirən Perrone davam edir: “Lakin onların dənizi var və azərbaycanlılar ora çimməyə gedir”. İtaliyaya öz turistlərini cəlb etmək üçün gələcək dostlarımız haqlı olaraq bizdən dəniz sahilini və azca mehli hava istəməzlər, şərəbçilik və qastronomiya, incəsənət, mədəniyyət, tarix və moda görmək istəyirlər. Bütün bu saydıqlarımız Apulya regionunda var. Lakin Apulya regionu eləcə də zeytunyağı istehsalından tutmuş yüksək texnologiyalara qədər, ayaqqabı istehsalından “taralli” bubliklərinin hazırlanmasına qədər zəngin Qafqaz azərbaycanlılarını ciddi şəkildə maraqlandıra biləcək resurslara da malikdir - deyə Assosiasiyanın rəhbərləri mövzunu Adriatik dənizi sahillərindən kənara çıxardaraq mümkün ixrac perspektivləri barədə məlumat verirlər. “Çünki italyanlardan çox da fərqli olmayan azərbaycanlılar İtaliyanı və italyanları sevirilər. Lakin, hələ görək italyanlar, xüsusilə də Apulya regionundan olanlar bizneslə məşğul olmağı sevirilməmi?” – deyə tədbiri yekunlaşdıran təşkilatçılar Salento regionunun iş adamlarına vizit kartlarını təqdim edirlər...

Arthotel & Park Lecce

CONGRESS HOTEL & SPA

Via G. De Glinico 1 - 73100 Lecce
Tel. 0932214214 Fax 0932294735

www.arthotel-lecce.it

LANKARAN

La patria azerbaigiana del tè

Lənkəran

Azərbaycanın çay məskəni

Catia Castagna

Una donna fiera che brandisce una spada e una coppa di tè. È questo il simbolo della accogliente cittadina costiera di Lankaran, situata sulle sponde meridionali del Mar Caspio, in prossimità del confine con l'Iran. Un'immagine che bilancia forza ed eleganza, fermezza e ospitalità e che ben rispecchia i tratti distintivi della cittadina azerbaigiana. Capoluogo della regione più meridionale dell'Azerbaigian, Lankaran sorge nel cuore della fertile fascia costiera a sud-est del Paese che, grazie ad un clima adatto alle colture, è tradizionalmente stata una tra i più floridi centri agricoli dell'Azerbaigian. In particolare, il clima caldo-umido della zona – con estati calde ma secche, autunni piovosi e inverni mai troppo rigidi – ha offerto le condizioni ideali per la coltivazione del tè, sviluppatosi a tal punto nel corso del XX secolo da ospitare la prima fabbrica teifera del Paese, costruita nel 1937. Parte integrante della storia e della cultura azerbaigiana, il consumo di tè non può essere considerato alla stregua di quello di altre bevande. È infatti qualcosa d'altro, elemento imprescindibile della quotidianità azerbaigiana, indissolubilmente legato a quella commensalità e a quella ospitalità che rappresentano due tratti caratteristici dell'Azer-

Əlində qılınc və bir fincan çay olan qürürlü qadın. Bu, Xəzər dənizinin cənub sahillərində İranla sərhədə yaxın ərazidə yerləşən qonaqpərvər sahil şəhəri Lənkəranın simvoludur. Bu mənzərə Azərbaycan şəhərinin özünəməxsus xüsusiyyətlərini əks etdirən güc və zərifliyin, qətiyyət və qonaqpərvərliyin vəhdətidir. Azərbaycan cənub regionunun mərkəzi olan Lənkəran ölkənin münbit cənub-şərq sahilinin ürəyində yerləşib və əkil bəcərmə üçün əlverişli iqlimi sayəsində tarixən Azərbaycanın ən məhsuldar kənd təsərrüfatı mərkəzlərindən biri olmuşdur. Ərazinin isti-rütubətli iqlimi - isti və quru yay, yağışlı payız və çox da sərt olmayan qış – çay becərilməsi üçün ideal şərait yaratmışdır. Hətta XX əsrdə ölkənin ilk çay fabriki 1937-ci ildə məhz burada açılmışdır. Azərbaycan mədəniyyəti və tarixinin ayrılmaz hissəsi olan çayın istifadəsi digər içkilərlə müqayisəyə gəlməz. Bu tamamilə fərqlidir, ümumiyyətlə Azərbaycanın, xüsusilə də Lənkəranın xarakterik xüsusiyyətləri sayılan qonaqpərvərlik və ziyafətlərlə bağlı olub gündəlik həyatın ayrılmaz bir hissəsidir. Digər tərəfdən qonaqpərvərlik və əcnəbiyə qarşı mehribanlıq şəhərin tarixindən irəli gəlir. Belə ki, İpək yolunun üzərində yerləşən məkan olaraq ötən əsrlərdə Avrasiyanın müxtəlif nöqtələrindən gəlmiş tacirləri qonaq etmiş, onlarla ticarət qurmuşdur.

L'EPOPEA DI BABEK

Alla IX secolo risale l'epopea di Babek, una delle figure storiche più rilevanti dell'immaginario collettivo azerbaigiano, guida del Khuramit, setta politico-religiosa d'ispirazione zoroastriana che sotto la sua guida divenne movimento di resistenza all'invasione araba.

Il Khuramit, con base nella inaccessibile regione montagnosa a sud-ovest di Lankaran, attirò un numero elevato di adepti dalle aree circostanti e, utilizzando tecniche assimilabili alla moderna guerriglia, oppose tra l'817 e l'837 una fiera resistenza al Califato abbaside, sbaragliando diverse e numerose spedizioni militari nemiche.

Fu solo grazie alle ingenti risorse assicurate alla campagna militare dal Califato che questo riuscì ad avere ragione della rivolta, espugnando la fortezza di Babek nell'agosto 837. Arrestato a causa del tradimento di un corrotto governatore locale, Babek fu giustiziato il 7 gennaio 838 e, mentre il suo corpo fu appeso alle porte della capitale, la sua testa fu inviata ed esposta pubblicamente in diversi centri protagonisti della lunga resistenza.

Alla larga diffusione dell'epopea di Babek ha contribuito – accanto alle produzioni cinematografiche sovietiche degli anni Quaranta del Novecento – un film di successo girato nel 1979 sotto la direzione di Eldar Guliyev, tra i più noti registi azerbaigiani contemporanei.

I resti della fortezza di Babek sono ancora oggi visibili a Ballabur, nei pressi di Lankaran.

Babək epopeyası

Azərbaycan xalq əfsanələrinin ən görkəmli nümayəndələrindən biri olan və zərdüşət meyilli dini-siyasi Xürrəmilər hərəkatına rəhbərlik edərək ərəb istilasına qarşı müqavimət cərəyanını yaradan Babəkin qəhrəmanlığı IX əsrə təsadüf edir.

Əsaslı Lənkəranın cənub-qərbində, dağlıq rayonda yerləşən Xürrəmilər ətraf ərazilərdən çoxsaylı ardıcilları cəlb edib müasir partizansayağı texnikalardan istifadə edərək 817-837-ci illərdə Abbasilər Xilafətinə məğrurluqla müqavimət göstərmiş və düşmənin saysız-hesabsız qoşunlarını darmadağın etmişdir.

Xilafət hərbi əməliyyatlarda tükənməz ehtiyatları sayəsində 837-ci ilin avqustunda Babək qalasını ələ keçirərək üsyanı yatırır. Yerli satqın gənc sərkərdənin xəyanəti nəticəsində həbs olunan Babək 838-ci ilin 7 yanvarında ölüm hökmü kəsildi, onun bədəni paytaxtın qapılarında asıldı, başı isə uzun müddət müqavimət göstərən bölgələrə göndərildi və nümayiş olundu.

Babək qəhrəmanlığının geniş yayılmasına iyirminci əsrin 40-cü illərində sovet kinematografiyasının çəkdiyi filmlərlə yanaşı Azərbaycanın ən məşhur rejissorlarından biri olan Eldar Quliyevin rəhbərliyi ilə 1979-cu ildə çəkilmiş və uğurlu alınmış film də öz töhvəsini vermişdir.

Babək qalasının qalıqlarını hələ bu gün də Lənkəran yaxınlığında, Bəlləburda görmək olar.

baigian in generale e della cittadina di Lankaran in particolare. D'altra parte, l'ospitalità e l'apertura allo straniero è un dato storico della cittadina che, posta su una delle locali tratte della via della seta, ha nei secoli accolto e commerciato con mercanti provenienti dalle più diverse area dell'Eurasia.

Una città ospitale dunque, Lanarkan, ma al contempo fiera. Capitale del Kkanato di Talysh, Lanarkan si è distinta nel corso della sua storia per la resistenza opposta all'influenza russa da nord e iraniana da sud, e per aver di conseguenza goduto di lunghi periodi di indipendenza e autonomia, che hanno lasciato traccia nei modi signorili della sua popolazione – alla quale spesso non a caso ci si riferisce come ai “Khan di Lanarkan”, a rimarcare la caratteristica generosità e nobiltà d'animo. Nell'area di Lankaran, d'altra parte, visse e si distinse il mitico guerriero Babek, eroe nazionale azərbaygiano che, nella prima metà del IX secolo, guidò la locale resistenza all'invasione araba (si veda box).

Oltre a permettere lo sviluppo di un fiorente settore agroalimentare, le particolari condizioni climatiche dell'area di Lankaran hanno d'altra parte generato una fauna e una flora di incomparabile bellezza e ricchezza. Alberi da frutta e querce, betulle e vite, albizie e mimose sono una parte delle piante che compongono il ricco patrimonio floreale della ragione di Lankaran, apprezzabile oggi anche grazie ad un'accorta politica di salvaguardia e valorizzazione del patrimonio naturalistico concretizzata nella creazione di diversi parchi nazionali. Tra questi, una menzione particolare merita il Parco di Hirkan. Creato per Decreto presidenziale nel 2004 in un'area montagnosa a sud di Lan-

karan, l'Hirkan rappresenta la più ampia zona forestale senza centri abitati dell'Azerbaijan, estesa per oltre 400 chilometri quadrati e straordinariamente ricca di flora. Si calcola difatti che il Parco ospiti 1.300 specie di piante, di cui circa 30 endemiche dell'Azerbaijan e altrettante della regione caucasica. Tra le diverse specie faunistiche ospitate, spicca invece il leopardo caucasico, specie a rischio di estinzione che – “ponte” tra Italia e Azerbaijan – oggi viene fatta riprodurre in cattività anche nel Bioparco di Roma. Per gli amanti del bird watching è poi obbligatoria una visita alla suggestiva Riserva naturale di Ghizil-Agaj – la “foresta dorata” – che si affaccia su una baia sul Caspio e ospita ben 248 specie di uccelli. Tra le peculiarità architettoniche di Lankaran spicca certamente il Mayak, il “faro” della città. Situato una volta sulle rive del Caspio, il Mayak si trova oggi, e a seguito dell'abbassamento del livello del mare, nel centro della città. Una città nata, d'altra parte, proprio come porto e che a tale circostanza deve probabilmente anche l'origine del proprio toponimo – che potrebbe derivare dall'espressione persiana “luogo per gettare l'ancora”. Secondo la tradizione, il faro sarebbe collegato tramite un tunnel sotterraneo ad un'altra fortezza-prigione di Lankaran e, attraverso esso sarebbe fuggito un giovane Josip Stalin, rivoluzionario in erba imprigionato nella città a seguito delle attività rivoluzionarie svolte a Baku ad inizio secolo. Da non perdere anche il Museo di Storia, ospitato dall'elegante palazzo che fu dimora di Mir Ahmad, discendente del Khan locale, personaggio eclettico e liberale spodestato dei sui averi all'arrivo dei Bolscvichi, nel 1920.

Un altro buon motivo per visitare Lankaran è certamente la sua ricca tradizione culinaria, testimoniata dalla circostanza che della città sono originari i più famosi chef azərbaygiani. Parte immancabile di qualunque pasto a Lankaran è il riso, consumato in grandi quantità e cucinato in molti modi differenti. Uno tra i modi più caratteristici di preparazione è con carne d'agnello e noci – il cosiddetto Fisinjan Pilaf – il cui gusto unico è arricchito dall'utilizzo di cipolla, succo di melograno, cannella e zafferano.

Qonaqpərvər Lənkəran eyni zamanda məğrurdur. Taliş xanlığının paytaxtı olan Lənkəran öz tarixi boyunca şimaldan rus, cənubdan isə İranın təsirinə qarşı müqaviməti ilə seçilmişdir. Elə bu səbəbdən də, uzun zaman müstəqil və azad olan Lənkəran sakinlərinin ağayana dəvrənşlərinə də təsirsiz qalmamışdır – heç də əbəz yerə daxili alıcınablıq və səxavətlilik kimi keyfiyyətləri vurğulamaq üçün “Xan Lənkəran” ifadəsi istifadə olunur. Lənkəran ərazisində əfsanəvi sərkerdə, IX əsrin birinci yarısında ərəb istilasına qarşı döyüşən milli qəhrəman Babək yaşamış və vuruşmuşdur. (Haşiyəyə bax)

Lənkəranın xüsusi iqlim şəraiti məhsuldar aqro-yeyinti sahəsinin inkişafına yardım etməklə yanaşı, bu bölgəyə tayı-bərabəri olmayan faunafloza gözəlliyi və zənginliyi bəxş etmişdir. Meyvə ağacları, pəlid, ağcaqayın, üzüm tənəkləri, güləbrişin və mimozalar Lənkəran florasını təşkil edən bitkilərin bir hissədir və çoxsaylı milli parkların salınmasında təbiət irsinin qiymətləndirilməsi və qorunması siyasəti nəticəsində xüsusi nəzərə çarpır. Bunların arasında Hirkan Parkı xüsusi qeyd olunmalıdır. 2004-cü ildə Prezident fərmanı ilə Lənkəranın cənubunda dağlıq zonada yaradılan Hirkan Azərbaycanın yaşayış məntəqələri olmayan ən böyük meşə massividir və 400 kvadrat kilometr sahədə hədsiz zəngin floraya malikdir. Hesablamalara görə parkda 1.300 növ bitki var ki, bunların da

təxminən 30-u Azərbaycanın və elə o qədəri də Qafqaz regionunun endemik bitkisidir. Müxtəlif fauna növləri arasında isə nəslə kəsilməkdə olan – Azərbaycan və İtaliya arasında körpü - Qafqaz bəbiri hal hazırda Roma Bioparkındakı qapalı mühitdə çoxaldılmaq üçün saxlanılır. Quş ovçuluğunun həvəskarları mütləq Xəzər sahilində körfəzə açılan heyrətəməz Qızıl Ağac Təbiət Qoruğuna baş çəkməlidirlər. Lənkəranın memarlıq nümunələri arasında Mayak xüsusilə fərqlənir. Bir zamanlar Xəzər sahilində yerləşən Mayak indi dəniz səviyyəsinin aşağı düşməsi nəticəsində şəhərin mərkəzində qalıb. Liman kimi yaranan şəhərin öz toponimini də oradan götürdüüyü, fars dilində “lövər atmaq üçün yer” mənasını verən ifadədən yarandığı ehtimal olunur. Deyilənə görə Mayak yeraltı tunel vasitəsilə Lənkəranın digər qala-məhbəsi ilə birləşir və əsrin əvvəllərində Bakıda inqilabçı fəaliyyətinə görə həbs olunan gənc inqilabçı İosif Stalin elə bu yolla həbsdən qaça bilib. Yerli xanın xələfi, 1920-ci ildə bolşeviklər gəldikdən sonra öz müliyyəyətindən məhrum olan eklektik və liberal xadim Mir Əhmədinin zərif memarlıq üslubuna malik malikanəsində yerləşən tarix muzeyinə də baş çəkməyi unutmayın.

Lənkəranə səfər etməyin digər bir xoş səbəbi də zəngin mətbəx ənənəsinin olmasıdır. Yerli sakinlər təsdiqləyirlər ki, Azərbaycanın ən məşhur şef-aşbazarları bu şəhərdəndirlər. Lənkərandə istənilən yeməyin ayrılmaz hissəsi böyük miqdarda istifadə olunan və çoxsaylı fərqli üsullarla hazırlanan düyüdür. Düyü yeməklərində istifadə olunan özünəməxsus üsullardan biri də quzu əti və qozla hazırlanan Fisinjan Plovdur. Ona təkrar olunmaz dad verən soğan, nar şirəsi, darçın və zəfəranın istifadəsidir.

Il settore agricolo DI LANKARAN

Il know how italiano per sviluppare l'agricoltura e proteggere l'ecosistema

Lənkəranın kənd təsərrüfatı sektoru

Ekosistemi qorumaq və kənd təsərrüfatını inkişaf etdirmək üçün italyan “know how”

I buoni rapporti esistenti tra l'Italia e l'Azerbaijan sono riscontrabili anche a Lankaran dove le realtà locali agricole stanno orientando il loro interesse verso una agricoltura sostenibile che rispetti le particolarità dell'ambiente ricorrendo all'esperienza dei professionisti italiani. Analizzando in generale la regione di Lankaran posta nell'area sud-est dell'Azerbaijan è possibile evidenziare il livello elevato di precipitazioni annue (pari a 1400-1600 mm) le quali, favorite dalla presenza del Mar Caspio ad est ed i monti Tallish a sud-ovest, creano le condizioni ottimali per lo sviluppo naturale di una agricoltura diversificata che possa contare su un'area produttiva pari a 273 mila metri quadri, (mentre l'area adibita ad uso agricolo è pari a 883 mila metri quadri) dove poter sviluppare la coltivazione delle principali colture regionali (verdure, tè, riso, vite e grano). Di grande interesse è il progetto condotto da Matteo Poli, docente e ricercatore universitario presso il Dipartimento di Architettura e Studi Urbani del Politecnico di Milano, ideato dallo studio Argot ou La Maison Mobile di Milano ed incentrato sulla realizzazione di una fattoria sostenibile basata sulla tecnologia della Permacultura su un terreno di 80 ettari nell'area di Lankaran. La Permacultura si basa sui principi e sulle strategie ecologiche ed ha come obiettivo quello di ripristinare l'equilibrio di quei sistemi che sono alla base della vita e può essere considerato come un processo integrato di progettazione che dà come risultato un ambiente sostenibile, equilibrato ed estetico.

Il know how italiano è quindi risultato utile nello sviluppo di una fattoria che rispetti l'ecosistema di Lankaran e favorisca la produzione di prodotti organici e non trattati da agenti chimici, con il fine di rispondere ad una domanda interna in rapida crescita. Il professor Poli ha posto l'accento sull'importanza di tale realizzazione, prima nel suo genere in Azerbaijan, che potrebbe essere considerata come un progetto pilota il cui positivo esito potrà influenzare nel futuro lo sviluppo del settore primario nazionale. La realizzazione della fattoria è iniziata nel 2014 e la sua conclusione è prevista per l'anno 2019 anche se, con l'obiettivo di massimizzare i tempi ed i profitti, già dal 2015 tale struttura potrà produrre piccole quantità di riso e feijoa, rispondendo alle esigenze della domanda interna in crescita.

Commentando l'attuale status dell'agricoltura locale di Lankaran ed in generale in Azerbaijan, il professor Poli ha evidenziato come gli anni di gestione sovietica hanno creato un gap ed un ritardo significativo per quel che concerne le conoscenze tradizionali agricole. Partendo da questo stato di cose, l'Italia potrebbe giocare un ruolo di primo piano grazie al proprio know how in campo agricolo e quindi fornire supporto economico-commerciale e culturale, favorendo lo sviluppo del settore attraverso le tecniche moderne che privilegino la salvaguardia ed il rispetto degli ecosistemi e la produzione attraverso metodi naturali.

L'esperto italiano, grazie alle sue ripetute visite svolte in diversi periodi dell'anno a Lankaran, ha confermato il vantaggio della regione dal punto di vista climatico, da considerare un vero e proprio privilegio rispetto ad altre zone del paese. Il clima quindi, oltre ad interessare e favorire Lankaran nell'attività agricola, in prospettiva futura, potrà avere i suoi risvolti positivi anche in quella turistica con l'opportunità di sviluppare infrastrutture adatte all'accoglienza degli stranieri.

Parlando del principale aspetto positivo dell'Azerbaijan il professor Poli è rimasto piacevolmente colpito ed affascinato dal lato umano delle persone con cui si è interfacciato le quali, indipendentemente dall'estrazione sociale e dal livello culturale, hanno sempre mostrato una grande apertura nei suoi confronti, cordialità e rispetto per lo “straniero”. L'ospitalità, si sa, è uno dei tratti distintivi della regione meridionale dell'Azerbaijan.

Italia e Azerbaijan arasında mövcud isti münasibətlər Lənkərandə də aydın şəkildə görünməkdədir. Şəhərdə İtalya mütəxəssislərinin təcrübəsinə əsaslanaraq yerli şəraitin, ətraf mühitin xüsusiyyətlərini nəzərə alan dayanıqlı kənd təsərrüfatına maraq böyükdür.

Azərbaycanın cənub şərqində yerləşən Lənkəran rayonunu ümumi olaraq analiz etsək görərik ki, bu ərazidə illik yağıntı yüksəkdir (1400-1600 mm). Bu da Xəzər dənizi və cənub-qərbdən Taliş dağlarının müsbət təsiri nəticəsində 273 min kvadrat metr məhsuldar ərazidə şaxələndirilmiş kənd təsərrüfatının təbii inkişafı üçün optimal şərait yaradır (halbuki kənd təsərrüfatı üçün ayrılmış ərazi 883 min kvadrat metrdir). Bu baxımdan, ərazidə becərilən (tərəvəz, çay, düyü, üzüm tənəkləri və taxıl) məhsulları daha da inkişaf etdirmək üçün geniş imkanlar var.

Milanın Politeknik Universitetinin Arxitektura və Urbanistika Departamentinin müəllimi və elmi işçisi Matteo Poli tərəfindən həyata keçirilən, Milanın “Argot ou La Maison Mobile” tərəfindən hazırlanan Permacultura texnologiyasına əsaslanaraq Lənkəranın 80 hektar ərazisində fermanın yaradılmasını nəzərdə tutan layihə böyük maraq doğurmuşdur. Permacultura ekoloji prinsip və strategiyalara əsaslanır və həyatın özünü təşkil edən sistemlərin

tarazlığını bərpa etmək məqsədi daşıyır, eyni zamanda dayanıqlı, taraz və estetik ətraf mühit yaradacaq bütöv layihələndirmə prosesi hesab oluna bilər.

İtalyan “know how”su, Lənkəranın ekosisteminə qoruyacaq və kimyəvi əlavələrsiz, sürətli yüksəlişdə olan daxili tələbata cavab verən orqanik məhsulların istehsalı ilə məşğul olacaq fermanın inkişafı üçün zəruri bir addımdır.

Professor Poli Azərbaycanda ilk olacaq bu proyektin həyata keçirilməsinin əhəmiyyətini xüsusi vurğulayaraq bildirib ki, bu pilot layihənin müsbət nəticəsi gələcəkdə ölkənin ən başlıca sahəsinin inkişafına dəstək ola bilər. Fermanın yaradılması 2014-cü ildə başlayıb və 2019-cu ildə yekunlaşması nəzərdə tutulub. Buna baxmayaraq vaxt qənaət və gəlirləri daha da artırmaq məqsədi ilə artıq 2015-ci ildən bir struktur az miqdarda düyü, feyxoa istehsal edərək artan daxili tələbata cavab verəcək. Lənkəranın yerli və ümumilikdə Azərbaycanın kənd təsərrüfatının hazırkı vəziyyətinə münasibət bildirən Professor Poli qeyd edib ki, ənənəvi kənd təsərrüfatında sovet idarəetməsi zamanı boşluqlar olmuşdur və nəticədə əhəmiyyətli geriləmə yaranmışdır. Bütün bunları nəzərə alaraq İtaliya iqtisadi-ticarət dəstəyi göstərməklə, ekosistemləri qoruyacaq müasir texnikalarla sektorun inkişafına və təbii üsullarla istehsalə yardımçı olacaq və beləcə öz “know how”su sayəsində kənd təsərrüfatı sahəsində əsas rol oynayacaqdır.

İtalyan ekspert ilin müxtəlif mövsümlərində Lənkəranə dəfələrlə etdiyi səfərləri nəticəsində rayonun iqlim baxımından ölkənin digər rayonlarından daha əlverişli olduğunu təsdiqləmişdir. Əlverişli iqlim yaxın perspektivdə Lənkəranın kənd təsərrüfatının inkişafına münbit şərait yaratmaqdan əlavə, turizm sahəsində də əcnəbilərin qonaq edilməsi üçün müvafiq infrastrukturun qurulmasına öz töhfəsini verəcəkdir.

Azərbaycanın ən əsas müsbət cəhətindən söhbət açan professor sosial və təhsil səviyyəsinə asılı olmayaraq ünsiyyətə olduğu insanların səmimiyyətinə və əcnəbiyə hörmətinə heyran olduğunu bildirmişdir. Məlum olduğu kimi qonaqpərvərlik Azərbaycanın cənub zonasını fərqləndirən xüsusiyyətlərdən biridir.

L'altra faccia del petrolio: NAFTALAN

Dove l'oro nero diventa strumento di cura e benessere

Marco Longano

È il nome stesso della cittadina, Naftalan, a chiarire al di là di ogni dubbio la principale caratteristica del piccolo centro che sorge nel cuore dell'Azerbaijan: il petrolio. Naftalan – letteralmente “beneficiario del petrolio” – è stata infatti uno dei primi centri in cui la preziosa risorsa è stata rinvenuta e sfruttata commercialmente. La leggenda narra che un pastore medioevale, portando al pascolo i propri cammelli, ne lasciasse uno, vecchio e gravemente malato, indietro. L'animale, allo stremo delle forze, cadde e finì in una delle pozze naturali di petrolio che abbondavano nell'area di Naftalan. Ritornato sui suoi passi due settimane dopo, il pastore trovò il cammello miracolosamente guarito, scoprendo così le proprietà terapeutiche del petrolio grezzo. Lo stesso poeta Nizami Ganjavi, padre della letteratura azerbaijana, fece d'altra parte menzione delle proprietà terapeutiche del petrolio di Naftalan, descrivendo in uno dei suoi componimenti la cura e l'amorevolezza di una moglie che curava le ferite di caccia del proprio marito proprio con quello che sarebbe divenuto secoli più tardi noto come oro nero.

Prima ancora di diventare prezioso strumento di combustione e carburante, il petrolio fu altro. Fu cioè altrettanto utile strumento curativo e lenitivo, a tal fine utilizzato in Azerbaijan molto prima che si diffondesse nel resto dell'Europa e dell'Asia. D'altra parte, che il petrolio fosse già nota e apprezzata merce di scambio locale in epoca medioevale è testimoniato da quel “Milione” nel quale Marco Polo riversò le esperienze di viaggio condotte lungo la Via della Seta. Transitando per l'Azerbaijan tra il 1271 e il 1273, il mercante veneziano notò infatti che il petrolio “surge in tanta abbondanza, che cento navi se ne caricerebbero alla volta”.

La storia del petrolio è dunque la storia stessa dell'Azerbaijan e Naftalan ebbe un ruolo chiave in quella fase di sviluppo della produzione che, nella seconda metà dell'800 fece del Paese un laboratorio internazionale per l'estrazione, la trasformazione e il trasporto della risorsa. Una fase di “boom produttivo” che permise all'Azerbaijan al volgere del XX secolo di diventare il primo produttore mondiale di petrolio, sopravanzando la produzione degli Stati Uniti egemonizzata dai Rockefeller.

Grazie alle uniche proprietà organolettiche del petrolio locale, Naftalan è rimasta lungamente fedele allo sfruttamento terapeutico della ri-

Neftin digər üzü: Naftalan

Qara qızılın müalicə və rahatlıq mənbəyinə çevrildiyi yer

Azərbaycanın mərkəzində yerləşən balaca şəhərin adı hər şeyə aydınlıq gətirir: neft. Naftalan - hərfi olaraq “neft alan” – qiymətli resursun ilk olaraq aşkara çıxarıldığı və ticarət məqsədləri üçün istifadə olunduğu mərkəzlərdən biri olmuşdur. Rəvayətə görə, orta əsrlərdə dəvələrinin otlağa aparan bir karvan sahibi qoca və xəstə dəvəsini yarı yolda buraxır. Xəstəhəl dəvə indiki Naftalan ərazisində saysız-hesabsız təbii neft gölməçələrindən birinin içinə düşür. İki həftə keçdikdən sonra geriye qayıdan karvan sahibi möcüzə sayəsində sağalmış dəvəni gördükdə xam neftin müalicəvi keyfiyyətlərini aşkar eləmişdi. Azərbaycan ədəbiyyatının banisi Nizami Gəncəvi öz poemalarının birində qayğıkeş qadının ovda yaralanan ərinin yaralarını “dağ yağı” ilə müalicə etməsindən bəhs edirdi ki, bu da əsrlər sonra qara qızıl kimi məşhur olacaqdı.

Yanacaq və yanma vasitəsi kimi istifadə olunmazdan öncə neft başqa məqsədlər üçün işlədilir. Avropa və Asiyadan çox əvvəllər neft müalicəvi və sakitləşdirici vasitə kimi Azərbaycanda geniş yayılmışdı. Digər tərəfdən, neftin orta əsrlərdə yerli ticarət məhsulu kimi tanınması və qiymətləndirilməsi Marko Polonun İpək Yolu boyunca səyahətindən bəhs etdiyi “Milyon” əsərində də öz əksini tapmışdır. 1271-1273-ci illərdə Azərbaycandan keçən venesiyalı tacir qeyd edir ki, “neft o qədər boldur ki, hər dəfə yüz gəmiyə yükləmək mümkün olardı”.

Neftin tarixi əsliində Azərbaycanın və Naftalanın tarixidir və istehsalın inkişaf dövründə həlledici rol oynamışdır. IX əsrin ikinci yarısında ölkə, təbii ehtiyatın hasilatı, emalı və daşınmasının beynəlxalq laboratoriyasına çevrilmişdir. XX əsr boyunca “istehsal partlayışı” dövrü Azərbaycanın Rockefellerlərin hegemonluq etdiyi ABŞ-ın istehsalını da ötərək dünyada bir nömrəli neft istehsalçısı adını qazanmasına imkan vermişdi.

Yerli neftin unikal orqanoleptik xüsusiyyətlərinə görə Naftalan təbii resursun terapevtik məqsədlə istifadəsini uzun müddət qoruyub saxlamışdır. Belə ki, 1892-ci ildə Paris gözəllik salonunda yaşlanmaya qarşı xam neft əsaslı krem təqdimatı bunun bariz nümunəsidir. Həmin ildə Naftalanda alman sahibkar və kimyaçı Yeger tərəfindən əsas qoyulan ilk maz və yağ fabriki tikilmişdir. Digər bir alman sahibkar Kvel isə xam neft əsaslı dərman preparatları fabriki açmış və 1911-ci ildən etibarən Rusiyada və xaricdə - Almaniyadan Yaponiyaya, Böyük Britaniyadan Avstriyaya qədər satış həyata keçirilən yağ, dərman, krem, sabun və ko-

L'OFFERTA TURISTICA: RESORT E CENTRI BENESSERE

Specchio della crescita costante dell'Azerbaijan e del suo settore turistico, Naftalan è oggi centro ricreativo e di benessere d'avanguardia, che a ben ragione vanta una combinazione unica di elementi naturali con le conquiste della medicina, di standard internazionali di comfort con la indimenticabile ospitalità tipica degli azerbaijani.

L'offerta della cittadina è ampia e guarda a tutte le fasce di prezzo. Essa comprende tre sanatori – il Naftalan, Magical Naftalan e il Miracle Naftalan – e due resort cinque stelle deluxe – il Chinar e il Qasalti – che combinano i più elevati standard alberghieri internazionali con i trattamenti medici e di benessere. In tutti i casi è poi possibile acquistare pacchetti completi che comprendono pernottamenti, pasti e i bagni di petrolio.

sorsa, come testimonia la presentazione di una crema anti-invecchiamento a base di greggio al Salone di bellezza di Parigi, nel 1892. Allo stesso anno risale, peraltro, la costruzione della prima fabbrica di pomate e unguenti di Naftalan, creata dal chimico e imprenditore tedesco Yeguer. Ad un altro imprenditore tedesco, Kuel, si deve invece la creazione della prima fabbrica di medicinali a base di greggio, che a partire dal 1911 iniziò a produrre unguenti, pillole, creme, saponi e prodotti cosmetici che vennero commercializzati in Russia e all'estero – dalla Germania al Giappone, dalla Gran Bretagna all'Austria.

Il potenziale di Naftalan non sfuggì neanche alle autorità sovietiche, che fa partire dagli anni Venti del '900 fecero del villaggio di Naftalan, idealmente posizionato in un'area verde dell'Azerbaijan, un rinomato centro benessere capace di attrarre turismo di benessere da tutta l'Unione. All'apice della propria popolarità, alla metà degli anni Ottanta, i centri benessere dell'amena località nel cuore dell'Azerbaijan giunsero così ad attirare sino a 75.000 visitatori l'anno.

Una crescita costante, dunque, quella del turismo del benessere offerta da Naftalan nel corso dell'ultimo secolo, drammaticamente interrotta per un breve periodo solo all'indomani della riconquista dell'indipendenza, quando giunsero nel piccolo villaggio migliaia di profughi in fuga dall'aggressione armena sul territorio del Nagorno Karabakh. Furono proprio i centri benessere di Naftalan, infatti, ad offrire asilo ai profughi rimasti senza casa. Oggi tuttavia, grazie agli investimenti fatti dallo Stato a sostegno delle condizioni di vita degli sfollati, Naftalan va velocemente recuperando i vecchi fasti, riscoprendo una vocazione che l'ha vista tra i primi centri benessere in Eurasia e rilanciando un'offerta turistica pressoché unica che guarda ben oltre i confini dell'Azerbaijan.

Oggi i resort di Naftalan, grazie ai rigeneranti bagni di petrolio ed alle sue proprietà anti-infiammatorie, analgesiche, vasodilatatrice, anti-allergiche e stimolanti per le funzioni trofiche, offrono trattamenti per oltre settanta diverse patologie. Nello specifico, i bagni risultano particolarmente efficaci nel trattamento della pelle, dei disturbi neurologici, urologici e ginecologici, oltre che benefici per il fegato, le articolazioni e in generale per il sistema muscolo-scheletrico. Inoltre, quando il greggio penetra nei pori della pelle, accelera il processo metabolico favorendo di conseguenza la rigenerazione delle cellule.

Turistik təkliflər: istirahət və sağlamlıq mərkəzləri

Azərbaycanın və turizm sektorunun yüksələn inkişafının güzgüsü olan Naftalan bu gün tibbin nailiyyətləri və təbii elementlərin, dünya turizm standartlarının və azərbaycanlılara məxsus unudulmaz qon-aqparvarlığın təkrarolunmaz kombinasiyasını özündə birləşdirən qabaqcıl istirahət və sağlamlıq mərkəzidir.

Şəhər fərqli qiymət müqabilində geniş təkliflər təqdim edir. Buraya üç sanatoriya - Naftalan, Möcüzəli Naftalan, Miracle Naftalan və beş ulduzlu iki istirahət mərkəzi - Çinar və Qasaltı mövcuddur. Onlar özlərində tibbi və müalicəvi vasitələrlə dünya standartlarına cavab verən otel xidmətinin vəhdətini təşkil edirlər. Hər bir halda, yaşayış, yemək və neft vannaları daxil bütöv paketlər almaq mümkündür.

smetik məhsulların istehsalına başlamışdır.

Naftalanın potensialı sovet idarəçiliyinin də gözündən qaçmamışdır. İyirminci əsrin iyirminci illərindən etibarən, Azərbaycanın yaşillıq zonasında yerləşən Naftalanda bütün İttifaqdan turistləri cəlb edəcək tanınmış sağlamlıq mərkəzi yaradılır. Öz məşhurluğunun zirvəsində, 80-ci illərin ortalarında Azərbaycanın mərkəzində yerləşən füsunkar məkanın sağlamlıq mərkəzləri ildə 75.000 qonaq qəbul edirdi.

Ötən əsrdə Naftalanın özündə əks etdirdiyi sağlamlıq turizminin yüksələn inkişafı müstəqilliyin bərpa olunmasından dərhal sonra Dağlıq Qarabağ ərazisinə erməni təcavüzü nəticəsində minlərlə qaçqının ora üz tutması səbəbindən faciəvi şəkildə bir müddətlik dayanır. Məhz Naftalanın sağlamlıq mərkəzləri evsiz-əşiksiz qalmış qaçqınlar üçün sığınacaq yeridir. Bu gün qaçqınların həyat şəraitinin yaxşılaşdırılmasına dövlət dəstəyi sayəsində Naftalan sürətlə öz çıxışlarını mərhələsini bərpa etməyə üzədir. Bu məqsədlə Avrasyada ilk sağlamlıq mərkəzlərindən biri olmuş şəhər Azərbaycan sərhədlərindən kənarında tanınacaq unikal turistik imkanlarını təqdim edir.

Bu gün Naftalanın sağlamlıq turizm mərkəzləri neft vannalarının iltihabəleyhi, ağrıkəsici, damar genişləndirici, maddələr mübadiləsini tənzimləyici təsirləri sayəsində yetmişdən artıq müxtəlif xəstəliyin müalicəsində istifadə olunur. Xüsusilə də vannalar dəriyə qulluq, nevroloji, uroloji, ginekoloji xəstəliklərin müalicəsində effektivdir və əzələ-skelet sistemi, oynaqlar və qaraciyərə çox xeyirli təsirə malikdir. Naftalan nefti dərialtına daxil olaraq hüceyrələri bərpa edərək metabolik prosesləri sürətləndirir.

POSITANO

La gemma
della divina
costiera

Pozitano

Ecazkar sahil mirvarisi

Romolo Ercolino

Posta alle falde meridionali dei Monti Lattari, che la riparano dai venti del Nord, Positano gode, grazie a questa sua invidiabile, posizione, di tutti i vantaggi di un clima mite ed asciutto. Tutto intorno, a farle corona, si elevano i verdi Monte Comune, S. Maria del Castello, S. Angelo a tre Pizzi (alto 1444 m), Conocchia, Campo dei Galli e Paipo, a Sud ed a Est la vista spazia sul mare fino alla Punta Licosa e a Capri. Sul mare a tre miglia di distanza dalla costa si ergono "Li Galli" o "Sirenuse" piccolo arcipelago, composto da tre isolotti; il Gallo lungo, la Rotonda e il Castelluccio, ritenuto, da sempre, mitica dimora delle ammalianti Sirene e divenute in que-

Positano Lattari dağlarının cənub ətəklərində yerləşir. Bu dağlar şəhəri şimal küləklərindən qoruyur və əlverişli coğrafi mövqe sayəsində mülayim və quru iqlim üstünlük təşkil edir. Şəhərin ətrafında Komune, Santa Mariya del Castello, üç təpəli Sant Angelo (1444 m), Campo dei Qalli və Paipo yaşıl dağları ucalır. Cənubda və şərqdə isə Punta Likoza və Kapriyə qədər dəniz mənzərəsi uzanır. Dənizdən üç mil aralıda üç balaca adadan ibarət kiçik "Li Qalli" və ya "Sirenuze" arxipelaqı görünür; Uzun Qallo, Rotonda və Kastelluçço qədim zamanlardan əfsanəvi Sirenlərin füsunkar məskəni olmuş, son zamanlarda isə Myasin və Nurev kimi incəsənət ustalarının ilham mənbəyinə çevrilmişdir.

sti ultimi tempi rifugio degli artisti Massine e Nurejev.

Le origini di Positano, come quelle di tante altre città, si perdono nella notte dei tempi ove si confondono storia e leggenda. Come spesso accadeva in passato, alla mancanza di dati si sopperiva con miti, uno di questi vuole Positano fondata da Poseidone, il dio del mare Nettuno, per amore della ninfa Pasitea da lui amata. Certo e che i Fenici e Greci, nei loro viaggi verso occidente, posero piede in questa contrada allora forse abitata da Oschi o Piceni. I Romani costruirono nei pressi della spiaggia Grande una ricca villa patrizia, ora sepolta dai giardini e dalla Chiesa dell'Assunta. Con

Pozitanonun tarixi digər şəhərlərdə olduğu kimi tarixin qaranlıq məqamlarında və əfsanələrin arasında dolaşır. Keçmişdə çox vaxt məlumat azlığı hiss edilən zaman əfsanələrə əl atılırdı. Bunlardan birində deyilir ki, Positano Neptun dəniz allahı, Poseydon tərəfindən sevdiyi ilahə Paziteyanın şərəfinə salınmışdır. Məlumdur ki, finikiyalılar və yunanlar qərbə səyahət edərkən o zamanlar oskların və ya piçenlərin yaşadığı güman edilən bu əraziyə ayaq basmışlar. Romalılar Qrande çimərliyinin sahilində patrisiyalılara məxsus dəbdəbəli villa tikmişlər, hal-hazırda həmin villanın üzəri bağlar və Assunta kilsəsi tərəfindən örtülmüşdür. Roma İmperiyasının dağılması ilə Positano ilk dəniz respublikası Amalfi

la caduta dell'Impero Romano Positano entrò a far parte della Repubblica di Amalfi, prima Repubblica marinara, e attraversò un periodo floridissimo grazie al commercio marittimo con gli altri paesi del Mediterraneo.

Purtroppo seguirono anche periodi tristi, specie con la dominazione Angioina ed aragonese che vide la città di Positano più volte esposta alla offesa prima dei pirati saraceni e poi di quelli turchi. Per difendersi dalle continue incursioni piratesche, i positanesi eressero a propria difesa tre torri di guardia che ancora oggi fanno bella mostra di sé a Fomillo, alla Trasita e alla Sponda, ed altre all'interno dell'abitato. In questo stesso periodo sempre per sfuggire ai pirati si ampliarono i villaggi montani di Montepertuso, e Nocelle dove trovarono asilo gli abitanti di Positano e Laurito. Nel '700 vi fu un periodo di floridezza come testimoniano le numerose ville tardo barocche edificate lungo il versante orientale. L'unità d'Italia costrinse molti positanesi, come tanti altri meridionali, ad emigrare oltre Atlantico dove la fortuna arrise a qualcuno di loro. Dopo la prima guerra mondiale, nella quale Positano pagò un altissimo tributo di sangue, questo paese, nel quale già si rifugiavano grandi artisti come Vincenzo Caprile, divenne asilo per tanti artisti e letterati russi e tedeschi che la elessero a loro dimora godendo, finalmente, di pace e tranquillità. Tra i tanti ricordiamo Seminov, Zagarouiko, Essad Bey, Clavel, Escher, Massine, Kovaliska, Ghil-laussen ecc. che con le loro opere fecero conoscere questo angolo di paradiso al mondo intero.

Il boom turistico si è avuto nel secondo dopoguerra, ma pur avendo avuto un intenso sviluppo Positano ha saputo conservare la sua caratteristica peculiare di città verticale e la sua architettura solare con i suoi angoli suggestivi e panoramici.

Grazie al loro innato senso di ospitalità i positanesi hanno saputo conquistare e mantenere uno dei primi posti tra le più rinomate località turistiche del mondo intero. Ma non solo nel campo turistico ha saputo primeggiare, anche nel campo della moda è un punto di riferimento internazionale e le innumerevoli botteghe ed eleganti boutique, che costellano le vie e i vicoli, soddisfano tutte le esigenze di una clientela cosmopolita. La sua felice posizione geografica la colloca nel baricentro di un territorio tra i più ameni e ricchi di storia e di bellezze naturali. Durante il periodo estivo una serie di feste patronali, tra le quali ricordiamo quella del 2 luglio a Montepertuso e quella del 15 agosto a Positano, e manifestazioni culturali come il premio internazionale per l'arte della danza, in onore del grande coreografo e ballerino Leonide Massine, allietano le serate rendendo ancora più piacevole e suggestivo il soggiorno in questa ridente località denominata "la gemma della divina costiera"

Respublikasına daxil olmuş və onun tərkibində digər Aralıq dənizi ölkələri ilə dəniz ticarəti quraraq çiçəklənmə dövrü keçmişdir.

Təəssüf ki, zamanın qaranlıq məqamları Pozitanodan da yan keçməyib, xüsusilə Ancoyina və Araqon hakimiyyəti zamanı şəhər dəfələrlə əvvəl arəb, sonra isə türk dəniz quldurlarının hücumuna məruz qalmışdır. Davamlı dəniz quldurlarının təqiblərindən qorunmaq üçün pozitanolular Fornillo, Trasita və Spondada bu gün öz görünüşləri ilə insanı valeh edən üç müdafiə qalası, üstəlik yaşayış məntəqəsinin içərisində də digər qalalar ucaltmışlar. Həmin dövrdə yenə də dəniz quldurlarından qorunmaq məqsədilə Pozitano və Lauritonun sakinlərinin sığındığı Montere-

tuzo və Noçelle dağ kəndləri genişləndirildi. XVIII əsrdə şəhərin şərq cənubunda uçan sonrakı barokko üslubunda tikilmiş çoxsaylı villalar çiçəklənmə dövründən xəbər verir. İtaliyanın birləşməsi digər cənublu kimi bir çox pozitanoluları da Atlantik sahillərinə mühacirət etməyə vadar etdi, sonralar tale həmin mühacirlərinin bir qisminin üzünə güləcəkdə. Birinci Dünya Müharibəsi zamanı böyük itki verən Pozitano müharibədən sonra Vinçenso Kaprile kimi böyük sənətkarların sığındığı, o cümlədən də çoxsaylı rus və alman ədiblərinin üz tutduğu sakit və sülhsevər bir məskəyə çevrilmişdir. Bu ədəbiyyat xadimləri arasında Seminov, Zaqaruyko, Əsəd bəy, Klavel, Eşer, Myasin, Kovalişka və Gillauzeni qeyd etmək olar. Adı çəkilən sənətkarlar öz növbəsində əsərləri ilə bu cənnət məkanı dünyaya tanıtmışlar.

Turizmin yüksək inkişafı İkinci Dünya Müharibəsindən sonra vüsət almışdır. Sürətli inkişafa baxmayaraq Pozitano mənzərəli, heyranedicu guşələr arasında özünəməxsus şaquli şəhər quruluşunu, arxitektura üslubunu qoruyub saxlamağa nail olmuşdur.

Yerli əhali təbiətə qonaqpərvərlik keyfiyyətləri sayəsində Pozitanonun bütün dünyada ən məşhur turizm zonalarından birinə çevirməyi bacarmış və bu adı qoruyub saxlamaqdadırlar. Şəhər turizm sahəsində birincilərdən olmaqla yanaşı, moda sahəsində də beynəlxalq istinad nöqtələrindən biri hesab olunur. Şəhərin küçə və döngələrində saysız-hesabsız dükənlər, eleqant butiklər kosmopolit müştərilərin tələbatlarını ödəməyə qadirdir. Coğrafi baxımdan əlverişli mövqə şəhərə zəngin tarixə və təbii gözəlliklərə malik ən ecazkar məkanların mərkəzində yer almağa imkan vermişdir. Yay mövsümündə, 2 iyulda Montepertuzoda və 15 avqustda Pozitanoda şəhərin müqəddəs himayədarına həsr olunmuş bir sıra bayramlar qeyd olunur. Böyük xoreoqraf və rəqqas Leonid Myasinin xatirəsinə həsr olunmuş beynəlxalq rəqs müsabiqəsi kimi mədəni tədbirlər "ecazkar sahil mirvarisi" adını almış sevimli məkanın axşamlarını şənəndirərək daha heyrətamiz edir və unudulmaz zövq verir.

LE AGAVI HOTEL A POSITANO

Via G. Marconi - 84017 Positano (SA)
Ph. +39 089 87 57 33 • Fax +39 089 87 59 65 • E-mail: info@leagavi.it
leagavi.it

CERVETERI

Metropoli mediterranea dell'antichità

Catia Castagna

Cittadina collinare le cui radici affondano nella tradizione mitologica, Cerveteri è un comune del Lazio immerso in un paesaggio dominato da colture agricole e da una fitta macchia mediterranea composta da mirti, lecci, corbezzoli e pini marittimi con richiami ai fitti boschi di lentischi centenari i quali ricoprivano in passato l'immediato entroterra e ricordati adesso solo da grandi ed isolati cespugli. Il toponimo Cerveteri deriva da Caere Vetus, nome dato all'abitato dopo la costituzione di Caere Nova.

Secondo quanto narrato da Virgilio nell'Eneide, nei pressi del fiume dei Ceriti, nelle vicinanze del bosco consacrato al dio Silvano dove sorgono le tombe degli avi discendenti dei Pelasgi, Enea ricevette le armi sacre dalla sua divina madre Venere. La storia richiama invece l'antichità etrusca, quando, nell'VIII secolo a.C., all'interno di un territorio popolato fin dal paleolitico inferiore, venne fondata la città di Caere che rappresentò uno dei più importanti centri commerciali e culturali del mondo antico fino alla conquista romana avvenuta nel III secolo a.C.

In antichità la città di Caere ebbe tra i Greci una grande reputazione per il valore dei suoi abitanti e per il loro senso di giustizia, che li faceva astenersi dalla pratica, allora molto in voga, della pirateria. Chiamata dai Greci Agylla (in greco Αγυλλα) perché fondata dai Pelasgi venuti dalla Tessaglia, Strabone nel quinto libro dell'opera Geografia afferma che il toponimo cittadino derivi dal primo incontro tra i Lidi, in seguito chiamati Tirreni, e gli Agillei:

«[...] un tale raggiunte le mura, chiese il nome della città. Una delle sentinelle tessale, invece di rispondere alla domanda lo salutò esclamando: "chaire!" (forma di saluto greca). Avendo pensato che fosse un presagio, i Tirreni cambiarono il nome della città conquistata.»

Come Atene, Cartagine e Roma, Cerveteri fu una delle più grandi e importanti metropoli del Mediterraneo antico. Kaiseraie per gli Etruschi, Agylla per i Greci, Caere per i Romani, Dionigi di Alicarnasso la de-

Çerveteri

Qədim dövrlərin Aralıq dənizi metropoliyası

Təpəlikdə yerləşən və kökləri mifoloji ənənələrə bağlı şəhər olan Çerveteri Latsio bələdiyyəsinə daxildir. Bu şəhər kənd təsərrüfatı əkinləri, mərsin, çiyələk, palıd ağacları, dəniz kükünləri, böyük və seyrək kolların yaratdığı mənzərələr içərisində yerləşir. Bu kolların yerində keçmişdə dəniz kənarını əhatə edən yüzillik mastika püstələrindən ibarət sıx meşələr vardı. Çerveteri toponimi Kaere Novanın yaranmasından sonra bu yaşayış məskəninə verilən Caere Vetus adından götürülmüşdür. Virgilionun "Eneide" əsərində deyilir ki, Çeriti çayının ətrafında İlahi Silvanoya məxsus, Pelasqilərin sələflərinin qəbirələrinin yerləşdiyi meşənin yaxınlığında Enea öz anası İlahə Veneradan müqəddəs silahları qəbul etmişdir. Şəhərin tarixi isə etrusk zamanına qədər gedib çıxır, belə ki, e.ə. VIII əsrdə hələ aşığı paleolit dövründən yaşayış məskəni olan ərazidə Kaere şəhəri salınmış və bu şəhər e.ə. III əsrdə Roma imperiyasının işğalına kimi qədim dünyanın ən mühüm mədəni və ticarət mərkəzlərindən biri olmuşdur.

Qədim dövrlərdə Kaere şəhəri öz sakinlərinin dəyərləri və ədalət prinsiplərinə görə yunanlar arasında böyük nüfuzla malik idi. Məhz bu keyfiyyətlər onları o zamanlar geniş yayılmış dəniz quldurluğundan çəkindirirdi. Yunanlar bu şəhəri Tessalyadan gəlmiş pelasqilər tərəfindən əsası qoyulduğu üçün Agylla (yunanca Αγυλλα) adlandırır, Strabon öz Coğrafiya kitabında təsdiqləyir ki, bu şəhər toponimi sonralar tirrenilər adlanan lidiyalılarla agilleylərin ilk görüşündən yaranıb:

«[...] bir nəfər qala divarlarına çatanda şəhərin adını soruşdu. Tessalyalı keşikçi cavab vermək əvəzinə onu ucadan salamladı: "chaire!" (yunan dilində salamlama forması). Bunu bir əlamət hesab edən tirrenilər fəth olunmuş şəhərin adını dəyişdilər.»

Afina, Karfagen və Roma kimi Çerveteri də qədim Aralıq dənizinin ən böyük və əhəmiyyətli metropoliyalarından biri olmuşdur. Etrusklar üçün

fini "la più prospera e popolata delle città dell'Etruria". Ebbe infatti un posto centrale in Italia e nel Mediterraneo durante tutto il I millennio a.C. Come l'inglese per la nostra società, ai tempi i giovani aristocratici romani andavano a Cerveteri imparare l'etrusco, considerato all'epoca la lingua della cultura. L'esistenza di buoni rapporti non impedì certo la conquista della città etrusca da parte dei Romani, ma ne favorì l'integrazione nell'impero.

Durante le incursioni saracene parte dei suoi abitanti si spostò su una vicina altura, fondando il villaggio di Caere Nova (l'attuale località di Ceri). Nell'817 la città fu donata dall'imperatore Ludovico I alla Santa Sede e nel Quattrocento, dopo essere appartenuta ai Crescenzi e ai Venturini, fu data in feudo prima agli Orsini e poi ai Ruspoli.

Il richiamo alle origini etrusche di Cerveteri è dato dalla vasta area della necropoli che conserva elementi urbanistico-architettonici propri di una vera città: dalla lunga via principale si diramano strade secondarie e piazze, sulle quali si allineano i monumenti funerari ricchi di corredi e gioielli i quali testimoniano l'evoluzione degli usi funerari attraverso i secoli della civiltà etrusca. Oltre all'antichità storica etrusca e romana è possibile apprezzare, dal punto di vista storico-artistico, il nucleo medievale del capoluogo comunale, sovrastato dalla duecentesca rocca merlata e turrita, e la chiesa romanica di Santa Maria, costruita nel XII secolo. Nella vicina località di Ceri, invece, è possibile ammirare il quattrocentesco palazzo Torlonia e la parrocchiale dell'Immacolata Concezione, con affreschi del XII secolo.

L'economia cerveterana è contraddistinta dalle attività commerciali e turistiche alle quali è possibile aggiungere un ricco panorama di servizi privati qualificati. L'agricoltura, favorita dal clima mediterraneo, permette la produzione tradizionale di carciofi, cereali, uva e frutta, nonché l'allevamento di bestiame – attività che rappresentano un'importante fonte di reddito cittadino. Da sottolineare nel settore industriale la serie di piccole e medie imprese attive principalmente nei comparti enologico, agroalimentare e del legno.

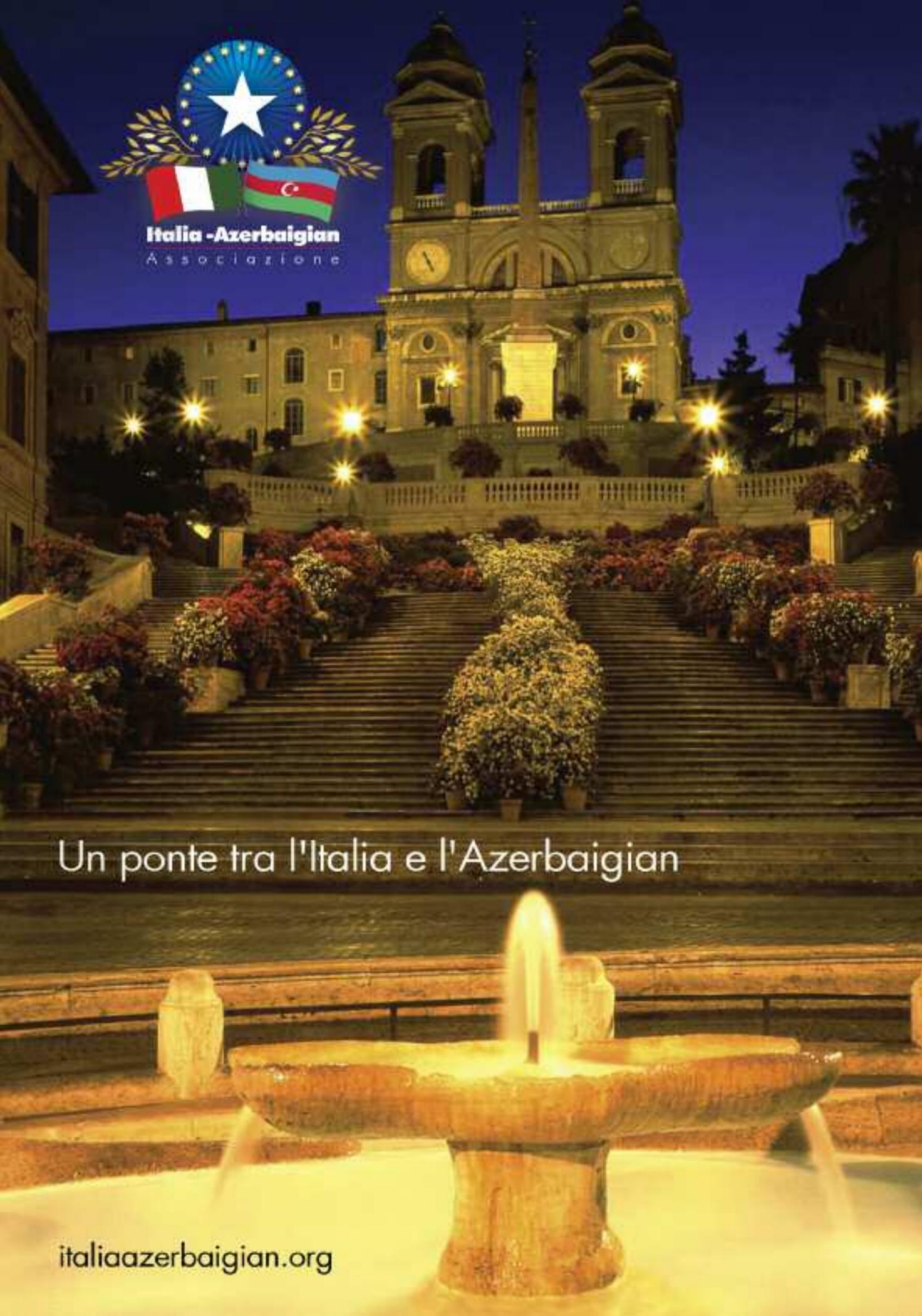
Kaiseraie, yunanlar üçün Agylla, romalılar üçün Kaere olan bu şəhəri Ali-karnaslı Dionis "Etruriyanın ən çox sakini olan və ən çiçəklənən şəhəri" kimi təsvir edirdi. Həqiqətən də o, e.ə. I minillik boyunca İtaliya və Aralıq dənizi ərazisində mərkəzi mövqeyə malik olmuşdur. Bizim cəmiyyətimizdə ingilis dili olduğu kimi o zamanlar romalı zadəganlar da dövrün mədəniyyət dili hesab olunan etrusk dilini öyrənmək məqsədi ilə Çerveteriyə gedirdilər. Roma imperiyası ilə yaxşı münasibətlərin olması etrusk şəhərinin fəthinə mane olmadı, əksinə, onun imperiyaya inteqrasiyasına əlverişli şərait yaratdı.

Ərəblərin yürüşü zamanı şəhər əhalisinin bir hissəsi yaxınlıqdakı yüksəkliyə köçürülər və orada Kaere Nova kəndini salırlar (indiki Çeri ərazisi). 817-ci ildə şəhər imperator I Lüdoviq tərəfindən Papa İqamətgahına bəxş olundu və XV əsrdə Kresentsi və Venturinilərin himayəsindən sonra mülk kimi öncə Orsinilərə, sonra isə Ruspolilərə verilməmişdir.

Çerveterinin etrusk köklərinə bağlılığı əsl şəhər urbanistik-memarlıq elementlərini özündə qoruyub saxlayan geniş nekropoldan aydın görünür: əsas uzun küçədən ikinci dərəcəli yollar, meydanlar ayrılır və orada tədarük və ziyyət əşyaları ilə zəngin qəbir abidələri sıra ilə düzülmüşdür. Bu abidələr etrusk mədəniyyətinin əsrlər boyunca inkişaf edən dəfn adət-ənənələrinin bariz nümunəsidir. Qədim etrusk və roma tarixindən əlavə tarixi-inciəsənət baxımından orta əsrlərə məxsus şəhər mərkəzini də ayrıca qeyd etmək olar. Burada on üçüncü əsrə aid çıxıntılı daşlarla tikilmiş və qüllələrlə bəzədilmiş qala və XII əsrdə tikilmiş Santa Mariya roman kilsəsi ucalır. Yaxınlıqdakı Çeri ərazisində on beşinci əsrə aid Torloniy sarayını və XII əsrə məxsus freskəli İmmakolata Konçetsione kilsə kompleksini göstərmək olar. Çerveteri iqtisadiyyatı ticarət və turistik fəaliyyətləri, eləcə də yüksək keyfiyyətli özəl xidmət əhəmələri ilə zəngin təbiətilə fərqlənir. Kənd təsərrüfatı Aralıq dənizi iqlimi sayəsində ənənəvi olaraq əhalinin əsas gəlir mənbəyi olan ənginar, dənli bitkilər, üzüm və meyvə əkib becərməyə və mal-qara saxlamağa imkan verir. Sənaye sektorunda isə şərabçılıq, yeyinti və taxta emalı sahələri üzrə kiçik və orta müəssisələrini xüsusi vurğulamaq lazımdır.

Italia -Azerbaijan
Associazione

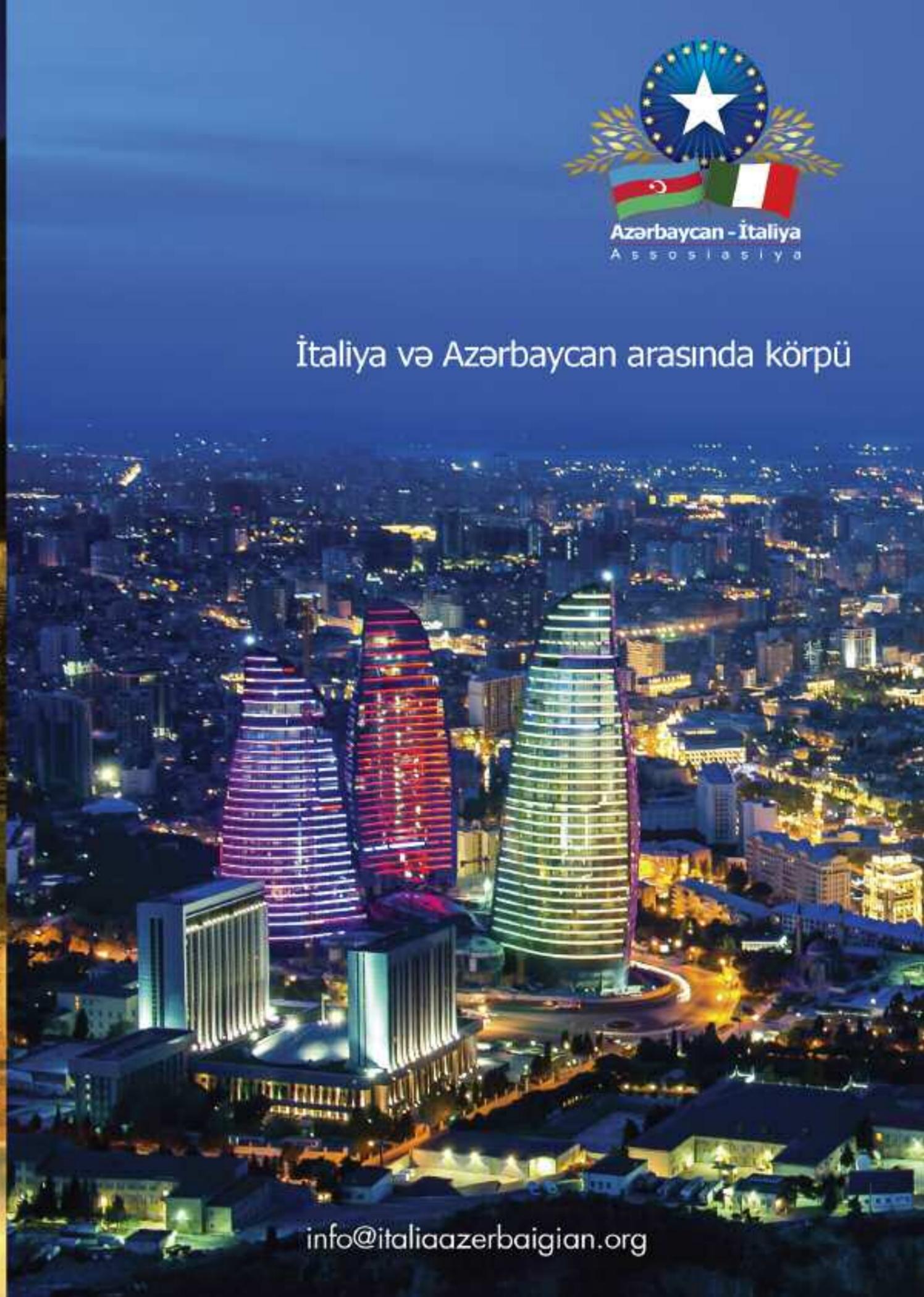

Un ponte tra l'Italia e l'Azerbaijan

italiaazerbaigian.org

Azərbaycan - İtaliya
Assosiasiya

İtaliya və Azərbaycan arasında körpü

info@italiaazerbaigian.org

Le Relazioni tra Azerbaigian e Unione europea

UN NUOVO VOLUME PER CAPIRNE L'EVOLUZIONE E LE DINAMICHE

Azərbaycan və Avropa İttifaqı arasında münasibətlər Onun tərəqqi və dinamikliyini anlamaq üçün yeni bir kitab

Enrico Luzzi

A fine 2013, grazie ad un progetto curato dall'Associazione Italia-Azerbaigian in collaborazione con l'Ambasciata della Repubblica di Azerbaigian in Italia, è andata in stampa una nuova edizione di "Ali e Nino", capolavoro di Kurban Said da tempo introvabile nelle librerie. L'Associazione ha così voluto restituire al pubblico italiano un capolavoro della letteratura azerbaigiana e caucasica che contribuisce ad avvicinare i lettori alla complessa ed affascinante realtà del Caucaso e del Vicino oriente.

Ali e Nino è infatti un romanzo d'amore, ma anche un documento di inestimabile valore storico. Attraverso la sua lettura si entra difatti nell'affascinante regione caucasica in una di quelle fasi storiche di transizione – nella fattispecie la fase tra la Prima guerra mondiale e la Rivoluzione bolscevica – in cui si ritrovano in nuce tutte le chiavi di lettura necessarie per comprendere la realtà dell'Azerbaigian contemporaneo così come della complessa regione nella quale è geograficamente collocato. Attraverso le peripezie dei due amanti rappresentanti di culture e confessioni differenti – azerbaigiano e musulmano l'eroe, Ali, georgiana e cristiana la bella Nino – la narrazione accompagna il lettore in un percorso che dalle coste del Mar Caspio e dalla vivace atmosfera della città vecchia di Baku di inizio secolo conduce fino alla Persia, passando attraverso il Nagorno Karabakh, la Georgia e il Daghestan. Il tutto sullo sfondo di una continua dialettica tra Asia e Europa, Islam e Cristianità, guerra e pace, onore e vergogna.

È questo contesto, e sono questi accostamenti, a rendere Ali e Nino il romanzo per eccellenza della letteratura novecentesca dell'area e a consegnarlo così alla storia.

La nuova edizione del romanzo, appositamente ritradotta, è proposta da Imprimatur editore e impreziosita dalla sapiente penna di Giampiero Bellingeri – tra i maggiori studiosi e esperti degli studi storico-linguistici dell'area – che introduce il lettore ad esso con un affascinante percorso storico-letterario. Primo romanzo azerbaigiano proposto dall'Associazione Italia-Azerbaigian, "Ali e Nino" rappresenta una tappa fondamentale di un progetto di lungo periodo che mira alla divulgazione della cultura azerbaigiana nel nostro paese e a rafforzare la comprensione e la cooperazione tra Italia e Azerbaigian.

AAVV, AZERBAIGIAN E UNIONE EUROPEA, a cura di Enrico Fassi e Michela Ceccorulli, prefazione di Stefano Bianchini, Sandro Teti Editore, Roma, 2014.

Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə əlaqələri onun çoxşəxli xarici siyasətinin ən əsas sütunlarından biridir. Bu tarazlaşdırılmış xarici siyasət regionun mürəkkəb vəziyyətini nəzərə almaqla dünyanın istər dövlət, istərsə beynəlxalq təşkilatları ilə əməkdaşlığa və dialoqa açıqdır.

Bu yaxınlarda İtaliyada "Teti Editore" nəşriyyat evi tərəfindən ölkənin önəmli universitetlərinin və tədqiqat mərkəzlərinin bir qrup tədqiqatçılarının koordinasiya etdiyi Mikela Çekkorulli və Enriko Fassinin müəllifliyi ilə Bakı-Brüssel münasibətləri kimi maraqlı mövzu haqqında kitab nəşr edilmişdir. Boloyna Universitetinin Avropa tarixi üzrə professoru Stefano Bianchini sözügedən kitabın ön söz yazmaqda onun dəyərini daha da artırmışdır.

Şübhəsiz ki, kitabın əsas uğuru İtaliyada ilk dəfə olaraq Azərbaycan-Avropa İttifaqının münasibətlərinin əsas sütunu sayılan və Azərbaycanı Aİ-nin yaxın şərqdəki nüfuzlu tərəfdaşına çevirən energetika sahəsi üzrə əməkdaşlıq çərçivəsindən kənarə çıxaraq Bakı və Brüssel münasibətlərinin bütün istiqamətlərini göstərməyə nail olmasıdır. Energetika sahəsi üzrə əlaqələr kitabın əsas mövzusu olsa da kitabda digər əməkdaşlıq sahələrindən də bəhs olunur: bu, sərhədlərin təhlükəsizliyindən başlayaraq iqtisadi-ticari münasibətlərə, ətraf mühit və dayanıqlı inkişafa qədər olan sahələri əhatə edir. Azərbaycanın öz torpaqları üzərində suveren hüquqlarını tam təmin etmək missiyasını yarımçıq qalmasına səbəb olan və regionda gərginliyi artıraraq elə Avropa İttifaqının özünün stabilinə və çiçəklənməsinə təhlükə yarada biləcək Dağlıq Qarabağ məsələsinin həllini asanlaşdırmaq üçün Brüsselin apardığı zəif səylərin yenidən canlandırılması xüsusi bir başlıq altında kitabda təqdim olunur.

Çekkorulli və Fassinin müəllifliyi ilə nəşr olunan kitabda Brüssel ilə Bakı münasibətlərini səciyyələndirən bir sıra məhdudiyətləri, çətinlikləri və imkanları dərk və analiz etmək mümkündür. Müəlliflərin fikrincə bu gün Aİ-nin Qafqaz regionunda hələ də baş rol oynamamasına və ya İttifaqın bu bölgənin gələcəyinə əhəmiyyətli şəkildə təsir etmək imkanlarının olmadığına baxmayaraq, kitabda Aİ ilə Azərbaycan arasında mövcud münasibətlərin düzgün şəkildə inkişaf etdirildiyi halda hər iki tərəfin səmərəli şəkildə möhkəmləndirə biləcəyi müxtəlif və önəmli əməkdaşlıq sahələri üzə çıxarılır.

Avropa İttifaqının Azərbaycanla uğurlu münasibət qurmaq öhdəliyi təbii şəkildə bir-birini tamamlayan maraqlarda öz əksini tapır. Bu maraqlar ilk öncə Azərbaycanın təbii resursları və unikal coğrafi mövqeyini nəzərə alaraq energetika sahəsi üzrə, ikinci növbədə isə təhlükəsizlik sahəsi üzrə cəmlənib. Aİ stabilliyinin sərhədlərindən kənarə başladığını dərk edərək şərqə tərəf genişləndikcə mürəkkəb bir regionla üzləşir. Azərbaycan

isə, kitabın yekununda da aydın şəkildə qeyd edildiyi kimi, Brüsselin bu vaxta qədər apardığı siyasətin fərqli nəticələrinə baxmayaraq Aİ ilə əməkdaşlığa əhəmiyyətli önəm verir. Hər şeydən öncə Aİ-nin Dağlıq Qarabağ danışıqları kimi önəmli təhlükəsizlik məsələlərinə birbaşa təsir göstərə bilməməsi bu cür mövzuların xüsusi əhəmiyyət verildiyi bir müstəvidə Aİ-ni istər-istəməz ikinci dərəcəli tərəfdaşə çevirir. Digər tərəfdən, Aİ-nin siyasi-iqtisadi islahatların keçirilməsi ilə bağlı təklif etdiyi hədəflərin çoxluğu ilə iqtisadi vəziyyətin əsasını təşkil edən imkanlar arasında təhlükəli uyğunsuzluq nəzərə çarpır: Azərbaycan malik olduğu resurslarının hesabına bu gün iqtisadi güzəştlərə qarşı az həssasdır və Aİ ilə daha az asimmetrik münasibətə malik olması üçün enerji kartından istifadə edə bilər. Deməli Bakının müxtəlifönlü, regionda sabitliyi qorumaq üçün xırda tarazlıqları nəzərə alan və qarşısına qoyduğu dəqiq məqsədləri həyata keçirən xarici siyasəti baxımından Aİ mümkün tərəfdaşlardan biri kimi qalmaqdadır.

MM, AZƏRBAYCAN VƏ AVROPA İTTİFAQI, Enrico Fassi və Michela Ceccorulli-nin müəllifliyi ilə, ön söz Stefano Bianchini, nəşriyyat evi Sandro Teti Editore, Roma şəhəri, 2014-cü il

CASALE
CENTO
CORVI

casalecentocorvi.biz

Your City Resort *in Baku*

Treat yourself with unique ambience of comfort, elegance and luxury.
Modern designed rooms and suites as well as fully furnished residences.
Endless leisure facilities with a 3500 sqm lavish Kempinski The Spa.

+994 12 538 90 90 | info.badamdar@kempinski.com | kempinski.com/baku

